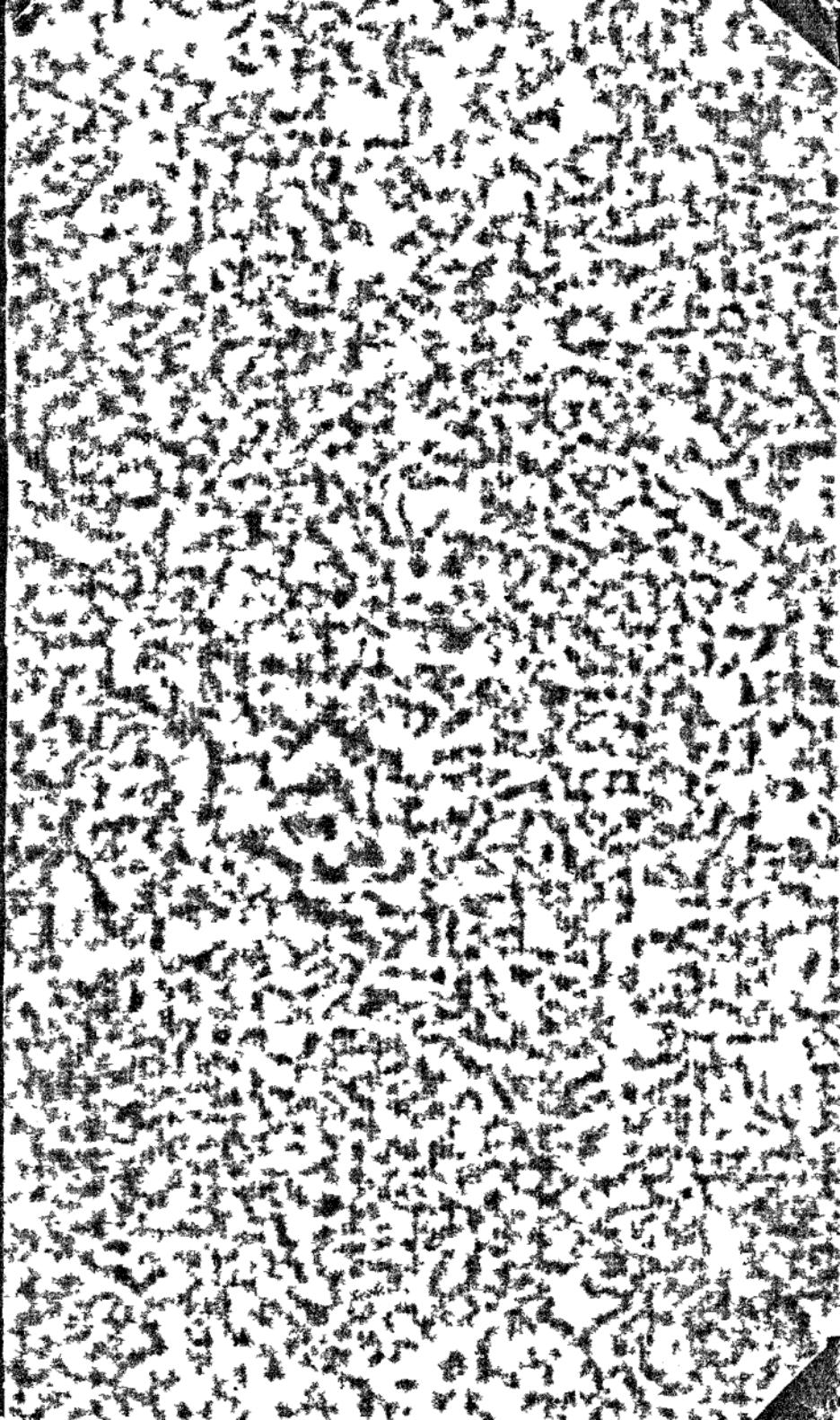

Les Bibliothèques Virtuelles Humanistes

Extrait de la convention établie avec les établissements partenaires :

- ces établissements autorisent la numérisation des ouvrages dont ils sont dépositaires (fonds d'Etat ou autres) sous réserve du respect des conditions de conservation et de manipulation des documents anciens ou fragiles. Ils en conservent la propriété et le copyright, et les images résultant de la numérisation seront dûment référencées.
- le travail effectué par les laboratoires étant considéré comme une « oeuvre » (numérisation, traitement des images, description des ouvrages, constitution de la base de données, gestion technique et administrative du serveur), il relève aussi du droit de la propriété intellectuelle et toute utilisation ou reproduction est soumise à autorisation.
- toute utilisation commerciale restera soumise à autorisation particulière demandée par l'éditeur aux établissements détenteurs des droits (que ce soit pour un ouvrage édité sur papier ou une autre base de données).
- les bases de données sont déposées auprès des services juridiques compétents.

Copyright - © Bibliothèques Virtuelles Humanistes

(

)

12
4 Bgpr

Ex lib. Joh. Ant. Madii N.W.

Olim fuit Alcissii Portirelli, quem Humaniorum
literarum magistrum in scholis Bray
inspibus anno MDCCLXV, postea uniuersitatem
semper habui.

26082
TOURS

ELOGIA DOCTORVM VIRORVM AB A-

VORVM MEMORIA PUBLI-
catis ingenii monumentis
illustrium.

AUTHORE PAVLO IOVIO NO-
VOCOMENSE, EPISCOPO
NVCELERINO.

PRAETER NOVA IOAN. LATO-
mi Bergani in singulos Epigrammata: ad-
iecumus ad priora Italicæ editionis,
illustrium aliquot Poëta-
rum alia.

ANTVERPIAE
Apud Ioan. Bellerum sub insigni Falconis

-CLARISS. GENE- ROSIQVE IVVENIS,

DOM. ROBERTI A BERNE-
micourt, Baronis in Liesueldt,

Domini Otlandiæ, pijs ma-
nibus pacem, ac quie-
tem, Io. Latomus.

An mihi præcipes etiā, Mors inuida, quæ tu
Vulnera fecisti, vulnera ut esse negem?
Nec mihi concedes, ut iusto verba dolori
Impendam? et iustus qua ratione, loquar?
An quem tu perimis, vel aperto crimine, nostris
Sensibus erectum, carminibus q̄ voleſ?
Ah, Mors, non possum. nec erit tua tanta tyrannis,
Ut paria in viuos regna tenere velis.
An' ne etiam gaudes (ut ſalſe es liuida) fastum
Ornari lachrymis, carminibus q̄ tuum?
Et tua tum demūm iactas illuſtria facta,
Inſigni. è luctu quum grauiora vides?
Vt cunq; eſt: ſeu te doleat, ſeu, dura, iuuabit,
Me ſanè in lachrymis, et gemitu eſſe iuuat.
Et iuuat in miseros deducere carmina queſtus,
Carmina cupreſſo confiencia nigra:
Et tecum miſcere elegos, miſcere querelas,
Et caſum generi, Schete, dolere tui.

*Et iuuat hoc etiam, defuncti manibus illam
Quam possum vitæ ferre decenter opem.
Ah, non tā validis, ut quondam Epidaurius, herbis:
Non quibus est medicis Phasias vsa foci:
Sed cantu, & numeris. utinā vel qualibus Orpheus
Plutonem fregit, perdonuitq; canem.
Nostra, nec addubito, Geticam illam causa grauaret,
Dignior & lachrymis, & pietate foret.
Illi rapta licet fuerit crescentibus uxor
Annis: tu solo pectore adultus eras.
Uxor primus amor fuit, at non ultimus, illi:
Hoc nisi, non alio tu potes igne frui.
Prolibus at petiit forsan spatia apta creandis:
Sed fuit in sterileis pronior ille mareis.
Quo minus ast iterum bis denis mensibus extes,
Si quid obest, oberunt hæc tua fata: pater.
Ne dicam, lachrymas quòd iam deterserat illa,
Casum iterum fati segnis obire noui:
Quid tua non luget? quid non dolet Agnia, fletu
Exoratuos impediente sonos?
Cum qua instauramus socii, quibus ille carebat:
Cum lachrymis blandas, turba prolixæ, preces.
Hæc ego Bistonia canerem si voce, mouerem
Persephonen, durum Persephonesq; virum.
Non grauis ille foret Stygias inflectere leges,
Et sinere ad redditum stagna patere tuum.
Tu neq; respiceres: neq; quod Ioue nata, timeres
Ne quid Auernalis sumpseris ante cibi.*

Ipsæ

Ipse opere insueto gauderet nauta: nec è quo

Littore consueuit cymba referret onus.

Hoc demùm officiū nostrum exæquaret amorem,

Et pietas animo par feret ista meo.

Quod cano sed minus est: non est potis ista mouere

Vena Medusæis horrida monstra comis.

Infra animum longè subsidit carmen: ad ima

Fertur ut insuetus, dum petit alta, faber.

At quæ cymba minus firma est procurrere in altum,

Littora, nil prohibet, per vada tuta legat.

Sed neq; tuta lego: nam me meus ardor in æquor.

Altius, ingenii pro ratione, rapit.

Scilicet excolui doctos in imagine vultus,

Quos in Musæo condidit ille suo,

Ille, inquam, Iouius: cui scriptus piscis, & herba,

Et tenor historiæ nomina longa dedit.

Quemq; per ingenuæ laudis genus omne vagantem, et

Carpentem titulis optima quæq; suis:

Impulit hoc studium pietatis, ut ora virorum,

Ingenii propriis qui enituere bonis,

Seu nostra miseri, seu sunt meliore beatæ

Sorte, sua in villa viua videnda daret,

Quam mire extruxit victuro in nomine, Comum-

Qua patriam Lari verberat vnda lacus.

Picta videnda dedit: sed multò illustrius, addit

Ex merito laudes quando cuiq; suas.

Huic ego conatus nostris subscribere Musis,

Carmina quæ lusi dedo, dicoq; tibi.

*Quæ præcor ut viuant, ne tu moriaris in illis,
Et subeas vitæ damna iterata tuæ.
Sed benè quod mors est non hic, velut antè, timenda:
At tineæ, et blattæ, tempus & illud edax.
Et sanè hæc timui: tamen & protrudimur ultra,
Tardanteisq; meos spes rapit acris equos:
Tū quod nostræ aliquod forsan quoq; pödus habebüt,
Quæ nullo laudes sunt mihi felle lité.
Tum mea quod pietas in te prælustrior esset.
Firmior ad longos si queat esse dies.
Spes est, quum fidæ mea virtus inhæreat vimo,
Pondere quæ proprio pressa iaceret humi.
Donec erunt Musæ, donec qui diligat illas,
Et iam non totus barbarus orbis erit,
Musæum Iouii, Iouius dicetur et ipse,
Illaq; pictorum docta caterua virum.
Et puto iam famam transisse Themistidos oram,
Inq; Peruranis consenuisse locis.
Quis scit, si nostra hæc illò usq; Roberte, sequantur?
Mancipia à Dominis non decet esse suis.
Quos inter melicos non ibis ut anser olores,
Ut pudor Aonii, parsq; pudenda, chori.
Sed tua te virtus, doctaq; scientia mentis
Afferet, illustri constituetq; loco.
Quem licet octaua iuuenem trieteride raptum
Vsum bis linguis nouit Apollo tribus.
Nouit et ingenii quam multa recondita in ipso
Tempore prompturus, si licuisset, erat.*

*Iudicium accedit saceri post omnia Scheti,
Et quasi de rapto nunc quoq; patre dolor.
Nomine doctrinæ de mille sodalibus vnum
Legerat, ex eius stirpe futurus avus:
Nomine doctrinæ curarum dulce leuamen
Ingemit, estq; sui (credite) parte minor.
Proin si quid mereor, si factum Paule probabis,
Sit fas hunc libro præposuisse tuo.
Quod quis vt inuidet: satis est hæc gloria nobis,
Materies morbi crescat vt vñq; sui.
Tu mea apud doctas quum carmina legeris vñbras,
Grata celebratis sintq; Roberte, viris,
Hæc per me Latomus vobis encomia scripsit,
Dic, & amicitiae pignus id esse meæ.
Sic tibi det requiem, qui versat fortibus vñnam
Æacus: & longum, care Roberte, Vale.*

1556. Idib. Decemb.

* 4

A D . P A V L U M I O V I -
V M I V N I O R E M , I O A N .
L A T O M I .

PAule, si adhuc superas, Iouiani nominis hæres,
Ad te hæc missurus qualiacunq; fui.
Sed quia longa via est, infessaq; forsan ab ho
Ah, nimium, dixi, longus hic error erit. (ste:
Non dare patronum, qui vindicet ista, verebar:
Qui tamen è viuis hac agat, vñus eris.
Nam tu, cui volui, pars es mihi magna, placere,
Musæ i dominum quem reor esse sacri,
Cuius in extrema precor hæc quoq; parte locari,
Si tamen hoc gratum est: immò erit: es Iouius.

HONORATI FA- SITELLI.

NÆ debent Iouio viri eleganteis,
Bonis artibus omnibus politi!
Næ debent Iouio elegantiarum
Parenti, artibus omnibus polito,
Quantum vix animus capeſſat ullus:
Nec viui modo, qui vident, amantq;
Urbani ſenis et) ſalem, et) lepores:
Sed quos lumine adempto auarus Orcus,
Quis ſcit, quo cohivet loca miſellos?
Nam facit Iouius ſuis tabellis
Excultis lepido ſuo labore
Lethi funera non timere viuos,
Vitam viuere mortuos perennem.

ELENCHVS DOCTO-
RVM VIRORVM, QVORVM
ELOGIA HOC IN OPERE
DESCRIBVN-
TVR.

A.

Actius Syncerus.	pag.	174
Albertus Magnus Episcopus Ratisponensis.	pag.	13
Albertus Crantzius.		278
Albertus Pighius Campensis.		231
Albertus Pius Carporum Princeps.		181
Alexander Achillinus.		125
Ambrosius Camaldulensis.		28
Andreas Maro.		155
Andreas Matthæus Aquauiuius.		158
Andreas Naugerius.		169
Angelus Politianus.		82
Antiochus Tibertus Cæsenas.		109
Antonius Campanus.		48
Antonius Galathœus.		246
Antonius Nebrisensis.		138
Antonius Panormita.		29
Antonius Tibaldœus.		206
Antonius Tilesius Cossentinus.		249
Augustinus Iustinianus Genuensis.		260
Augustinus Niphus Suesianus.		202
Aurelius Augurellus.		148
B.		
Baldus Perusinus.		23
Baltasar Castellio.		166
Baptista		

E L E N C H V S D O C T . VIRO.

Baptista Mantuanus Carmelita.	132
Baptista Pius.	225
Bartolomeus Cocles.	117
Bartolomeus Facius.	238
Bartholus à Saxoferrato.	20
Beatus Rhenanus.	278
Benedictus Iouius Nouocomensis.	233
Bernardinus Corius Mediolanensis.	126
Bernardus Bibienna.	140
Bernardus Iustinianus Venetus.	243
Bessarion Nicænus Cardinalis.	52
Bilibaldus Pirckheimerus Nurembergensis.	277
Boccacius.	20

C.

Callimachus Philippus.	90
Camillus Ghilinus Mediolanensis.	268
Camillus Quernus Archipoëta.	178
Christophorus Longolius.	145
Christophorus Persona Romanus.	244
Cœlius Calcagninus.	258
Conradus Goclenius.	277
Cornelius Scopærus.	285
Cosmus Paetius Florentinus.	274

D.

Danthes Aldigerius.	17
Descriptio Musæi.	4
Donatus Acciaiolus.	37
Domitius Calderinus.	46
Demetrius Chalcondyles.	64

E.

Egidius Cardinalis.	187
Elisius Calentius.	98
Emanuel	

E L E N C H V S

Emanuel Chrysoloras.	50
Erasmus Roterodamus.	208
F.	
Flauius Blondus Foroliuiensis.	34
Franciscus Arfillus.	227
Franciscus Marius Grapaldus.	134
Franciscus Petrarca.	18
Franciscus Philephus.	38
Franciscus Vatablus.	287
G.	
Gabriel Altilius.	253
Gaguinus Gallus.	264
Galeottus Martius Narniensis.	97
Garcias Lassus.	287
Gaspar Contarenus Cardinalis.	220
Gaspar Vrfinus Vindelicus.	278
Georgius Logus.	283
Georgius Merula.	80
Georgius Satyromanus Germanus.	257
Georgius Trapezuntius.	55
Georgius Valla Placentinus.	241
Germanicæ Nationis Elogium.	278
Germanus Brixius.	267
Gregorius Tiphernas.	244
Guarinus Veronensis.	239
Guido Posthumus Pisaurensis.	150
Gulielmus Budæus.	213
Gulielmus Pellicerius.	286
H.	
Hector Boëthus.	262
Henricus Cornelius Agrippa.	223
Hercules Strozza.	113
Hermo-	

DOCTORVM VIRORVM.

Hermolaus Barbarus.	77
Hieronymus Aleander.	216
Hieronymus Donatus.	123
Hieronymus Sauonarola.	92
I.	
Iacobus Angelus Florentinus.	262
Iacobus Bracelius Ligur.	241
Iacobus Cardinalis Papiensis.	44
Iacobus Faber Stapulensis.	248
Iacobus Sana zarius.	174
Iacobus Tusanus.	286
Ianus Pannonius.	283
Ianus Parrhasius.	255
Iason Maynus.	143
Imaginum ordines.	11
Ioachimus Camerarius.	278
Ioachimus Perionius.	286
Ioachimus Vadianus	277
Ioannes Argyropylus.	59
Ioannes Cotta.	119
Ioannes Cuspinianus Viennenfis.	277
Ioannes Dantiscus.	282
Ioannes Franciscus Picus Mirandula.	190
Ioannes Lafcares.	68
Ioannes Manardus Ferrariensis.	178
Ioannes Marius Catanæus.	172
Ioannes Picus Mirandula.	86
Ioannes Regiomontanus.	271
Ioannes Reuclinus Germanus.	270
Ioannes Ruellius Suescionensis.	204
Ioannes Scotus.	13
Ioannes Sepulueda.	288
Ioannes	

ELENCHVS

Ioannes Simoneta.	242
Ioannes Tortelius.	237
Iouianus Pontanus.	101
L.	
Lampridius.	219
Lancinus Curtius.	130
Lazarus Baiphitus.	286
Laurentius Laurentianus.	108
Laurentius Medices.	73
Laurentius Valla	32
Leo Báptista Albertus.	72
Leonardus Aretinus.	24
Leonicus Tomaeus.	200
Ludouicus Ariostus.	185
Ludouicus Cœlius Rhodiginus.	247
Ludouicus Viues Valentinus.	272
M.	
Maphæus Vegius Laudensis.	236
Marcellus Virgilius Florentinus.	254
Marcus Antonius Casanoua .	165
Marcus Antonius Coccius Sabellicus.	106
Marcus Antonius Turrianus Veronensis.	128
Marcus Musurus Cretensis.	66
Marinus Becichemus Scodrensis.	265
Marius Molsa.	292
Marfilius Ficinus.	94
Martinus Cromerus.	782
Matthæus Palmerius Florentinus.	254 2
Michaël Marullus Tarchaniota.	61
Michaël Syluius.	288
Musæi descriptio.	4
Nico-	

DOCTORVM VIRORVM.

N.

Nicolaus Borbonius.	286
Nicolaus Copernicus.	278
Nicolaus Leonicenus.	151
Nicolaus Macciauellus.	192
Nicolaus Perottus.	41
Nicolaus Tegrimus.	268

O.

Ordines imaginum.	11
Otho Truchses Cardinalis.	283

P.

Pandulphus Collenucius.	100
Paulus AEmilius Veronensis.	266
Petrus Alcyonius.	250
Petrus Candidus December.	35
Petrus Crinitus.	121
Petrus Grauina.	160
Petrus Leonius.	75
Petrus Martyr Angleria.	252
Petrus Nannius Alcmarianus.	285
Petrus Paulus Vergerius.	240
Petrus Pomponatius.	153
Philippus Beroaldus.	111
Philippus Decius.	194
Platina.	43
Pogius Florentinus.	26
Polydorus Virgilius.	263
Pomponius Gauricus.	163
Pomponius Latus.	87

R.

Raphaël Volaterranus.	245
Robertus Valturius.	261
Rodul-	

ELENCHVS DOCT. VIRO.

Rodulphus Agricola Friesius.	70
Roffensis Cardinalis.	198
Rutilius.	212

S.

Salmonius Macrinus.	286
---------------------	-----

T.

Theodorus Gaza.	57
-----------------	----

Thomas Aquinas.	14
-----------------	----

Thomas Linacrus Britannus.	135
----------------------------	-----

Thomas Morus Britannus.	196
-------------------------	-----

Tranquillus Andronicus.	284
-------------------------	-----

V.

Vdalricus Zafius.	277
-------------------	-----

F I N I S.

PAVLI IOVII NO-
VOCOMENSIS, EPISCOPI
NUCERINI, IMAGINES CLA-
RORVM VIRORVM, AD OCTA-
VIVM FARNESIVM VR-
BIS PRAEFECTVM.

DERILLVS TRI QVI
dē exēplo, & verē more maio-
rū facis, Octauij Farnesi Princeps
iuuentutis, qui socero Cæsari sin-
gularis diligentia, inuictaq; vir-
tutis Imperatori armatus comes, vel in tanto ca-
strorum fremitu, incerta dubij ocij momēta Mu-
sis impertis: hac enim imitatione pernobili, non
modo. C. Cæsar, qui vnuſ sumimi iudicij, sum-
māque virtutis fastigium tenuit, sed Antonij,
Bruti, Catonis, Octauij memoria recolitur. Quā
do hi, quod legimus, tui sanguinis, vereque Ro-
mani Heroes, vel paludati & canēte classico nū-
quā literarum studia remiserint. Quo fit, vt hanc
excelsi, generosi que ingenij indolem, quam non
adulanter admirari licet, tibi magnoperē gratu-
lemur: quum ē Belgis iucundiore quadā episto-
la, quæ non in castris cū peracri Gallo hoste col-
latis, sed in præpingui ocio perscripta videri pos-
sit, vltimam historiarum mearum partem effla-
gites, repetasque item vehementer tanquā pro-
missam, & gerendo bello Gallico valdē oppor-
tunam Argentoni viri grauissimi historiā, quam
A mihi

mihi nuper expertenti , Nicolaus Rentius vetus ,
ac humanissimus amicus meus è Gallica lingua
in Italicā , casta fide traduxit . Ante omnia verò ,
tanquam eruditæ iucunditatis munus desideres
clarorū virorum imagines , quæ in Musæo no-
stro ad Larium spectantur , & eas quidem per
Elogia , quod nisi longo ,difficilique labore par-
uis in tabellis assimilanter expingi nequeant , scilicet
ut tantorum ingeniorum dotes admirabili
varietate stylo descriptæ elegantioris oblectamē
ti nomine ad animi iudicium transmittantur :
multò enim grauius , pulchriusque videtur in-
gentium animorum virtutes proprijs annota-
tas Elogijs ad admirationem intueri , quam du-
cas ex vero diligenter effigies , inani quanquam
iucunda oculis voluptate spectauisse . Verum &
obiter quoque requiris , quod nequaquam , sal-
uo pudore , & integra fide præstari posse vide-
tur , vt Musæum iucundè graphiceque describā ,
postquam id tibi secus , ac maximè cupiebas , pro-
perante Cæsare , adire , spectareque non licuit . Pa-
rebo itaque lubenter honesta petenti , sed egre-
gia fide debitum professo , aliquid mihi beni-
gnè cōdonandum existimo , scilicet ut per par-
tes huius æris alieni graue onus commodissimè
dissoluatur . Tu verò singulari humanitate iuu-
nis , facilè hoc dederis iam planè seni ægroq; pe-
dibus , ac his præsertim intempestiuis caloribus
circumuento , quos nobis longè maximos ab
æstuoso Buxeto , dum Cæsar belli , quam pacis
auidior , ad algidas Germaniæ Alpes propera-
ret , in multo et puluerulento itinere subeundos
reliquistis .

reliquistis. Mitto igitur ante omnia libellū, dul-
 ti breuitate periucundum, quo Elogia tabulis
 pictis supposita cōtinentur. E singulis enim ima-
 ginibus, singulæ exemptiles tabellæ dependent
 in membrana, vitæ atque operum summā præ-
 ferentes. Argentonus autem, qui Veneto prælo
 excuditur, totius Italiae ciuitate donatus, ad te,
 ac ideo libenter, quod ad Belgas suos redit, post
 paucos dies perueniet. Quod verò ad historias
 meas pertinet, eas nequaquam tutò tabellaris
 committi posse putauerim, ne interceptæ quo-
 rundam animos offendant, nunquam enim vel
 æquissimus rerum gestarum scriptor, vietiis pa-
 riter, atque victoribus satisfecit, quo minus v-
 erinque gratiam suam extenuet, vel odium quæ-
 rat, quod eum facilè sit factiosa, superbaq;
 iudicia subire, qui inter viuos libero
 ore locutus, tanquam posteris
 gratum facturus, non pro-
 cul ab inuidia fortunæ
 ludos prescri-
 bit. Vale.

ELOGIA
MVSÆI IOVIANI
DESCRIPTIO.

PUBLICATIS, AC IN MVSÆO
tanquā augusto Virtutis téplo dedicatis
clarorū virorū tabulis, illæ ipsæ veluti spi-
rantes imagines, æquissimo iure deposcunt, vt
Musæum quoque sua sacrata sedes, eodē condi-
toris stylo describatur: sed id vetat ingenuus pu-
dor, qui tamē eruditis subrusticus videtur. Quis
enim vanitate ingenij nō præclarè stultus & in-
eptus est, qui quū sua miretur, ea demum pluris
æstimet, quām aliena? At is herclē multò stolidi-
or euaserit, qui seuerè, parceque narrando, consi-
lij atq; operis sui dignitatē eleuet, vt modestiæ
laudem ferat: ille porrò insanus poterit videri,
qui dum sibi tenerius blandiendū existimat, cer-
tos veritatis fines ambitiosis excessibus pertur-
bet. Sed ego, si Musis hospitibus placet, aureæ
mediocritatis modū tenebo, vt has suburbani,
literatiq; ocij delicias ita exprimā, vt inuidiā eo-
rū iudicio, qui hæc viderint, facilè deuité: indé-
que mihi securior, ac vberior voluptas obueni-
at: quādo & hæc omnia Donius Etruscus va-
tes miscellaneo opere edito, ac ob id incolumi
pudore meo disertissimè decatarit. Neq; enim,
cū nihil maius, & supra fortunā meā luculētius
exprimi velim, vel adulātibus, adeo verecūdē sub-
irascor, vt dispudeat læta frōte cōfiteri id esse Mu-
sæū, quod elegātes, clarique hospites s̄epius inui-
sunt, perpetuò ciues frequētant, ipseque ante ali-
os Alfonsus Daualus vtranq; laurēa meritus, &
preclarus

præclarus inchoati, absoluтиque operis adiutor,
 omnibus æstiuis secessib^o anteponit. Villa est in
 cōspectu vrbis peninsula modo in subiectū cir-
 cūfusi Larij pelagus exorrecta:nā ad septētrio-
 nē, quadrata fronte, directisque lateribus in altū
 excurrit, arenoso, puroque in littore, ob idque
 maxime salubri, in ipsis Plinianæ villaæ vestigijs
 excitata. hoc enim præclaro, religiosæ vetustatis
 testimonio, plurimū augetur ædificij decus, ac
 plena gloriæ, ac admirationis authořitas paratur.
 Iuuit herclè, lōgo obrutā situ, & penitus iacen-
 tē in patria clarissimi ciuis memoriā, nō ignobi-
 li studio, & digna pietate suscitasse: manet adhuc
 stabili naturæ munere latissima loci facies, ac æ-
 terna præcellentis structuræ fundamenta extant:
 quanquam absolutis operibus, et tempus edax,
 & Larius ipse, vel subitis incrementis admirabi-
 lis, potiusquā sœuus, dum perpetuò allidit, & flu-
 ctibus pulsat, vehementer inuidenter. Visuntur
 in profundo vado, quum lacus molli & vitreo
 æquore stratus, & liquidus cōquiescit, quadra-
 ta marmora, ingentes colunarum trunci, deuora-
 teque pyramides, quibus antè portū lunatæ mo-
 lis fauces ornabantur. Ab Oriente enim totius
 ædificij obiectu, & producta in cubitum lapi-
 dea mole aduersus Aquilones, trāquillus portus
 efficitur, dupli quidem, & decēti podio coro-
 natus. alterū ē cauedij porta effusos spectantesq;
 marmoreis sedilibus excipit, quum applicantes
 ab vrbe amicorū nauiculæ salutantur. alterū ob-
 longā areæ marginē, quæ portui imminet, pecto-
 re tenus exornat, in hoc siquidē lata area definit,

binis inclusa viridarijs, muriisque pinnatis, quæ
hippodromi speciem præbet. Ad dextram me-
dio lacu insula exurgit, firmissimo pariete circu-
septa, iucundaque eminentibus pomiferis arbo-
ribus; hæc Austri flatus arcet, & portum, obdu-
cto latere protegit: à continente dirimitur Euri-
po, quem Plinius viridem & gemmeum, nihil
adulatione mentitus appellabat. hunc præalto
ponte, vt nauigia, inclinatis malis permeent, jun-
gere cogitamus, si parta pace miseriarum finis o-
stendatur, vt, si lubet, vel in uito Neptuno, ad in-
stitutam piscinam transire liceat. Ibi enim ab al-
to lasciuè proiecti pisces, ac in insulâ per obla-
ta, & cœcis anfractibus insidiosa foramina pene
trantes, erepto reditu, tanquam latis carceribus
afferuantur, vt duris tempestatibus exclusa pisca-
tio, nihil expetitum dubijs mensis eripiat. Ab ip-
so quoque insulæ aduerso latere, illa immortalis
virgo abditæ intus, quæ dorica vocatur Echo, ex-
citantibus, quum læto clamore salutatur, celeri,
liberalique obsequio semper respōdet: nam du-
plicatas reddit voces, ac hisdem accētibus recan-
tat, & tum quidem ex hoc inani, sed dulci ioco,
blandissima capit voluptas, quum circumue-
himur cymbis, natantesque pueros ad certamē
adhortamur, argenteolosque nummos audaciæ
præmia vrinantibus in alto dispergimus. Altera
porrò ad occasum area, minor quidem, sed libe-
riore cœli facie, & multa oculis occurrentium
montium varietate iucundior, quā nominis ve-
stri merito Farnesiā vocamus, matutinis opaca
vmbbris ita patescit, vt sub podio tutâ ab Euris
statiq-

stationē relinquat, sinuososq; Larij recessus, ac
 oppida apricis promōtorijs imposita, innumera-
 biles itē villas, & veliferas cōmeantiū classes lon-
 gissimē prospēctet. At hi à leua, dextraq; diuersi-
 portus, quod opportunē, decēterq; euenit, toto
 interiacētis Isthmi spacio cōiungūtur. Sic vt nō
 absurdā bimaris Corinthi similitudine, dū ioca-
 mur, hūc tanquā ab Aēgeo Cenchræū, illū ab Io-
 nio Lechæū vocitemus: nā quā terrestris aditus
 ad villā patet, Isthmus binis ingētibus munitus
 portis, oblōgo tractu totius ædificij frontē æqua-
 tē cōplet, & exornat, dignumq; prorsus prima-
 ria ianua, et perpīcto atrio vestibulū præbet. hinc
 aliæ, atq; aliæ ex opposito aperiūtur valuæ, quæ
 rectissimo trāsitū, & valdē grata intro spectati-
 bus serie, per concameratas topiatio opere Iulia-
 nas vites, ad hortos, et ad syluosos mótes ducūt;
 ab his per fūtiles tubulos saliētes aquæ perennē,
 & limpidissimū fontē duximus in Doricā por-
 ticū, magno quidē labore, et reluctāte sāpe Nym-
 pha, quōd ea tanquā ex Oreadibus, egregiè syl-
 uestris, opaci & filētis ocij cupida, hæc tecta fre-
 quētia, occursumq; hominū, timidissimē deui-
 taret, nūc effecta blādior, spōte ascendit in statuā
 Deę naturæ erectā, & per papillas erumpit, vt in
 marmoreū labrū effundatur. Hoc vno pulcher-
 rimo fonte mirè gaudet Musæū, inde enim ad
 summum apicem florentis elegantiæ peruenit,
 nam interiora conclauia porticus, dietas, æsti-
 ua, hybernaque cubicula instaurasse multò lucu-
 lentius, eximijsque picturis nobilius exornas-
 se, quiuis alias opibus, ingenioq; validior facile

A 4 potuit,

potuit, nos autem loci genium secuti, ardēti q̄tū-dem studio, sed dubia spe absoluēdi operis, ita per partes ædificauimus, vt s̄pe sera penitentia de fortunæ liberalitate desperasse videamur. Sed qui villas à beatioribus & Regulis, ac ideo supra ciuilis fortunæ césum, magnifice ædificatas non viderūt, aut benigniore iudicio, nō insulsi operis elegantiā, parum eruditis sumptibus anteponunt, facile mirantū primā porticū ab hilari atrio statim occurrentem, quā à picturæ argumento personatā vocamus, quōd prisco more hiantes cōmœdorū personas per intercolumnia volitatibus suspensas stophijs, dum oculos moratur & detinet, intrantibus ostēdat: nā inaurata personæ, elegantioris vitæ præcepta, Laconicæ breuitatis effundere videtur. hanc hyeme temporeximius cōmendat, nam totā collectis radijs plurimus Sol implet. quum ad meridiē perten-dens æstiuam (quā Doricam diximus) adeo cele riter relinquat, vt prandere simul, ac cānare propter fontem spumoso strepitū sonantem, opacissimo loco possis, nisi te Apollo vates, nouemq; sorores in illud spacioſum, perillustreque conclave, à quo tota villa Musæi nomē accepit, blandientes allicant. hoc enim pluribus vndiq; fenestris ac ianuis circumuectū Solem, exortasq; eodem cursu perennes auras, aut admittit, aut quum lubet, obductis valuis excludit. In medio enim omnibus horis æquatæ spirant auræ, adeò moderato, & salubri spiritu, vt syrium in cœlo ardere non sentias, ob idque damnatos menses, tanquam verna temperie mitigatos, nondum venisse

venisse, aut certè silenter effluxisse, quum nec æ-
 stues, nec planè sitias, prorsus existimes. tota e-
 nim Villa ante meridiem, quū ex alto Sol vrget,
 obortis ætelijs blandissimè vētilatur. In fronte
 quoque podium ab insigni proiectura clatis
 ferreis circumseptum, in subiectas vndas promi-
 net, quo nihil ad prospectum iucundius exco-
 gitari potest. Inde enim ad proiectam escam al-
 lectos pisces hamata linea extrahere iuuat, & cū
 singulari voluptate inumeras natantium acies
 intueri: nam Laritis ipse argéteo nitore transluci-
 dus, dū colores & species pisciū ad oculos trāf-
 mittit, spectantibus arridet. Introrsus autem A-
 pollo citharœdus, & Musæ suis instructæ orga-
 nis, cœnātibus applaudunt. Inuitat exinde loci
 mutatione gaudētes in proximum cubiculum
 suum Minerua, vbi priscorum ciuium simula-
 chra visuntur, vtriusq; ante alias Plinij, antiqui-
 orisq; Cæcilijs, & Rufi Caninij poëtarū, Attilij
 itē grāmatici & Fabati, Neronis odio insignis,
 Mineruæ autem iuncta est bibliotheca: parua
 quidē, sed lectissimis referta libris, à depicta ima-
 gine Mercurio dicata. Ab hoc demū itur ad Si-
 renas, id est, cubiculum aliquantò retractius, tā-
 quām honestæ tributum voluptati, ac inde ad
 armamentarium, quod iuxta atrium, iure ipso,
 inuicti Cæsaris Caroli augusta insignia tuetur.
 Cæterum maximo conclavi adiuncta est nobi-
 lis illa cœnatio, tribus Gratijs meritò cōsecrata,
 quæ florido laqueari, minoribusque septē Dorij
 cis columnis, & facetissimo picturæ genere mi-
 rabiliter adornatur, quū peritus optices pictor

peristylij fugientis recessus, ex obliquo deceptis
 oculis expellerit. hinc quoq; vrbs ipsa penè tota
 conspicitur, & Larius per amoenis mæandris ad
 Germaniam reflexus, frequetiique olea & clau-
 virentia littora, vitiferi colles, & nemorosa, aut
 lata pascuis nascentiū Alpiū iuga, nec plaustris
 quidem ardua despectantur: quocunq; te verte-
 ris noua atq; hilaris loci facies occurret, quæ ocu-
 los reficiat, nec vnquam exsatiet. Sed tū opima,
 pleniorque voluptas ostenditur, quum ad pis-
 cantes, extremaque trahētes retia nauiculis ad-
 uolamus, ac incertæ sortis iactum mercari lubet,
 & capturæ piscium, intentis manibus, & oculis
 interesse percupimus. Quid dicam de superiori-
 bus cænaculis, in queis de nomine virtutis, ac
 honoris argumēta lepidissimis inscriptionibus
 ostenduntur? his hyeme nihil apricus, lumen
 sius, atque tepidius experiri, videreque contigit,
 quum toto ferè ambitu per varias fenestras, vi-
 treis specularibus admittant soles, & sine fœce
 diē, & Larius ipse, vtpotè qui nusquam gelascit,
 maritimi littoris naturā æmulatus, mirum tepe-
 rē præbet, duriciemq; hyemis suauiter frāgit. In-
 terior autē villa, quod magnopere Musis expeti-
 tur, strepitū vacua, & alti plena silentij, nitidaq;
 mūditijs ad secretiora studia, vel festiuis lusibus
 occupatū, comiter inuitant, nam (vt diximus) di-
 rimente Isthmo, tanquam in aliam minorē do-
 mum, & equilia hippodromo coniuncta, & pe-
 nuarias cellas, & culinæ totiusq; familiæ tumul-
 tū penitus excludit, aureæ profectò quietis bea-
 tæ sedes, ac exoptatæ potiusquam cōcessiæ liberta-
 tis

tis tráquillus, & salubris portus, ita vt hæc nobis Alexander frater tuus idem maximus Cardinalis, & gratissimus Mecœnas, in æstuosa Roma, publicis muneribus occupatus, inuidere posset.

ORDINES IMAGINVM.

IMAGINES VERO CLARORUM virorum vultus in tabulis pictis exprimentes, quas pertinaci multorum annorum studio, sumptuosaque, ac ob id propè insana curiositate, toto ferè terrarum orbe perquisitas in Museo dedicauimus, quatuor omnino classibus distinguuntur.

Prima eorum est qui fato functi; quum ingenij fecunditate floruerint, fœlicium operum monumenta posteris reliquerunt. Horum Elogia, primus hic liber, Octavi Farnesi, nomini tuo dicatus continet, eo quidem ordine diligenter seruato, vt ad exactam temporis rationem, qui primò vita excesserint, subsequentes antecedant; Nulla enim alia ordinis nobilitas quæretur, nisi, quæ fatali vita exitu præscribetur: hac enim saluberrima lege totam litem, quæ de loco, dignitateque ambitione & turbulenter excitari possit, pacatis omnibus sustulimus.

Secunda Classis horum erit qui hodie vivunt; & publicatis ingenij dotibus, illustri fama, tāquam certissimo vigiliarū fructu perfruuntur. Sed horum Elogia, accuratiore demum studio proferemus, quum mollioris ocij locus parat & cupienti benigna sæculi sorte cōcedetur. Religiosa enim grauioris censuræ trutina viuentium laus expendenda videtur, ne amicitia, quæ mihi cum literatis integerima semper fuit,

& hic ipse, quo semper lætissimè viximus perspicere voluntatis cædor, recti iudicij elidat neruos, laudandi que pariter, & notandi libertatem eripiat. Quis enim summæ fœlicitatis ingenia satis laudauerit, aut nō insulsa notauerit, quum iam protusa nominis æternitate, omnem inuidiam superarint? & quod non dispudeat, ad eliminandum æquissimus locus diligentiae relinquatur. In his recitandis, ab ætatis honore series ducetur, quum iuniores æquissimo iure, natu maiori bus honestissimum locum concedant.

Tertia portò classis præcellentium operum artifices excipiet. hæc periucundo libello explicabitur, quum præter picturæ, cælaturæque decus, ex certis nobilium artificum monumentis demonstratum, facetissimorum etiam hominum, qui dictis, aut scriptis excitato risu, ægrorum animorum curas alleuarint, memoria renouetur.

Quarta erit maximorum Pontificum, Regum, & Ducum, qui pace & bello gloriam consecuti, præclara ingentium facinorum exempla imitanda, aut vitanda posteris tradiderunt:

harum imaginum populus stupenda varietate mirabilis, tum maximè incredibilem spectantibus afferet voluntatem, quum per Elogia signillatim arguta breuitate describetur.

ALBERTVS MAGNVS.

SIT HOC TIBI, QVAN-
quā breue, elogiorum omnium
meritò luculentissimum Alberte
Sueue, Artobrigensiū sanctissime
Antistes, postq; docendo scriben-
doque Theologiae Philosophiaeq; totius locos
omnes, miris celsissimi ingenij tui luminibus il-
lustrasti, vt illud in literis nemini adhuc conces-
sum, & quod viuo rara fœlicitate cōtigit, Magni
cognomen assequerere. Vixisti quippe cæteris
aliquantò beatius, hoc est alterum & octogesi-
num ætatis annū: scilicet , vt immortalitati tuæ
iusta gloria plenus interesses, accumulatoq; fœ-
cundissimi ingenij meritò, clarioris tituli mune-
re dignus censerere. Deferebat enim Maximi co-
gnomentum gymnasiorum omnium consen-
sus, nisi publico voto, Christiana verecundia re-
stituisses. Sed quid tibi maius Dij immortales dā-
re potuerūt? quām vt diu in terris viuus, & inco-
lumis, inusitatæ, nec vñquam, nisi post fata ob-
uenientis gloriæ fructum perciperes?

FERDINANDI BALAMII.

Magna parens, altrixq; virum Germania, alumni

Incedit meritò laude superba sui.

Nature, ac rerum vires, causasq; latentes,

Hoc nemo nobis doctius explicuit.

Magnus ob egregias fœcundi pectoris artes,

Dictus es, at Iouii nunc ope maiqr eris.

IANI-

IANIVITALIS.

*Natura has violas, ratio hæc tibi lilia passim
Ad tumulum spargunt, Theutone magne taum.
Purpureis quarum tribulos auellis ab hortis,
Et pulchris violis lilia mista seris,
Auiaq; abstrusæ pandis penetralia causæ,
Verè igitur Magni nomine dignus eras.*

LATOMI.

*Quantum erat, hoc quondam cognomen, Magni, tulisse,
Quum solidè doctus nullus in orbe foret?
Esto: vetustatis factum laudatq; probatq;
Et tibi Posteritas sancit, habetq; ratum.*

SANCTVS THOMAS.

II.

DI VI THOMAE A QVINATIS
hæc erat facies, quū in primis studiorū honoribus, decoræ iuuētæ hilariis versā retur. Nōdū enim, vti postea in flexu etatis euenit, illa subtristis ac omni alia ferè durior parcissime mēsæ disciplina, iugesq; demū lucubratio- nū vigiliæ, nobile, ac ideo tenerū corpus affixe rāt. Hic enim planè adolescēs, abdicata antiquæ stirpis præclara nobilitate, ad quā hodie Alfon- sus Daualus inter Cæsaris duces longē clatissi- mus, maternū genus refert, & spreto demū omni patrimonio, neq; familiæ dignitati, neq; vale- tudini vnquā pepercit. vt post edita diuini ingemij monumenta in cœlū, vndē venerat, vitæ integer euolaret. Idcirco defunctū in Volscis ad Amasenum amnē, quū supra naturæ potestate, multa miracula operū ab eo edita renunciaren- tur, Ioannes Romanus Pontifex, ex Senatus co- sulto non dubitauit, quin eum solenni cerimo- nia

nia inter diūos referret. Obijt non planē senex,
quum eū humanæ gloriæ, quæ ei ex studijs ma-
xima obuenerat, satietas cepisset, scilicet ut alte-
ram, quam absoluta pietate promerebat, cœlū
suspiciens, certiore voto sequeretur.

I N C E R T I .

*Hic Thomæ cineres positi: cui fata dedere
Ingenium terris vivere, cœlo animam.*

L A T O M I .

*Doctior, an dicam vixisti purior? atqui
Vixisti quo non tempore debueras.
Ingenium, sterili quod tunc defloruit aeo,
Hoc natum cœlo si meliore foret,
Fallor, vel poterat parasangis vincere multis,
Quotquot ab exculta pectoris arte vigent.*

I O A N N E S S C O T V S .

III.

NE MO E ORVM Q VI N O N
insano Christianæ pietatis amore flagrā-
tes, vltrò sese cœnobijis in seruitutē ad-
dixerint Ioāne Scoto in grauiissimis studijs, aut
acrior, aut subtilior fuit, quū admirandis com-
mentationū voluminibus editis, nouā de nomi-
nie suo sectā conderet, & in Aquinatis scripta
non dissimulāter inueheretur. Natus est in vlti-
ma Britānia, ad Calydoniam syluā, vt minus mi-
rū sit, Anacharsin summæ sapiētiæ philosophū
apud vecordissimos Scythes crasso, atque inge-
nijs excolēdis importuno cœlo patriā habuisse.
Verū hic proteruo, captioſoq; differendi genere
Christianis dogmatibus illufiſſe videtur, quum
passim inducta quæſtione dubitabūdus, sacra-
rū rerum fidē, nequaquam tenui ſegmentorum
caligine

caligine confudisset. Seuit enim ideo lites immortales, quando eius placita, vel grauiter ab aduersæ sectæ professoribus oppugnata, ex aduerso ab eius discipulis acerrimè defendantur. Sed qui aliquot præclara eius ordinis ingenia, ad optimam frugē nata, distorto scilicet ad veritatem itinere suspendisse, perdidisseque videtur, manifesti aut certè occulti alicuius criminis apoplexia correptus, pœnas persoluit: ita quidem, ut nimis festinato funere pro mortuo tumulatus, quum redeunte vita, sero morbi impetum natu-
ra discuteret, frustra ad petendam opem misera bili mugitu edito, pulsatoque diu sepulchri lapide, eliso tandem capite perierit: & de alio quoque Ioanne Scoto, quod ex Gallicis Annalibus Crinitus recitat, verū esse crediderim, eum à coniuratis discipulis, diu Cassiani exéplo, graphijs confossum, inulta morte concidisse.

IANIVITALIS.

*Quod nulli unquam hominum accidit, Viator,
Hic Scotus iaceo semel sepultus,
Et bis mortuus, omnibus sophistis
Argutus magis, atq[ue] captiosus.*

LATOMI.

*Quæcumq[ue] humani fuerant, iurisq[ue] sacrati,
In dubium veniunt cuncta, vocante Scoto.
Quid? quod tamen in dubium illius sit vita vocata,
Morte illum simili ludificante stropha?
Quum non ante virum vita iugularit adempta,
Quam viuus tumulo conditus ille foret.*

DAN-

PRIMVS ITALORVM DANTHES Aldigerius non instituto vetustatis ordine tantū; sed præcellenti grauis ingenij fœcunditate primū locū inter imagines meritus, optimo iure conipectur. hūc Florentia, fastiosa eo sèculo ciuitas protulit, ab altaq; mentis iqdole cognitum Oetouirali supremæ potestatis Magistratu insignē fecit; vt mox fatali conuersa turbine & summum ciuem, & Etruscæ linguae conditorem, tanquam sœua, & ingrata patria proscriberet. Sed exilium, vel toto Etruriæ principatu ei maius, & glorioius fuit, quum illam sub amara cogitatione excitatam, occulti, diuiniq; ingenij vim exacuerit, & inflamarit. Enata siquidē est in exilio comedia triplex Platonica eruditio[n]is lumine perillustris, vt abdicata patria totius Italiæ ciuitate donaretur. Plenus ideo gloria perenni, quū eam quæ pijs mortalibus expetitur, cœlestis auræ fœlicitatē tanto ore, tantoque spiritu decantatam contéplaretur, nulla adhuc oborta canicie Rauennæ morbo interijt, adeò mentis compos, vt sex versus sepulcro incidentos componeret. Nec Rauennates in apparatu funeris publico totius Italiæ cui defuerunt, quum enim sepulcrum è marmore condidissent, non obscurè exprobrata Ethruscis acerbitate, nouam sibi claritatem, gloria pietate vendicarunt.

IPSIUS DANTHIS.

*Iura monarchiae, Superos, Phlegetonta, lacusq;
Lustrando cecini, voluerunt fata quoisque*

*Sed quia pars cessit melioribus hospita castris,
Actoremq; suum petiit fælicior astris.
Hic claudor Danthes patriis extorris ab oris,
Quem genuit parui Florentia mater amoris.*

Sed tumulum vetustate collabentem, Bernar
dus Bembus, Petri Bembi Cardinalis Pater, in
ea vrbe Prætor, opere cœlato, & concamerato,
additoque hoc epigrammate luculenter exor
nauit.

*Exigua Tumuli Danthes hic sorte iacebas,
Squallenti nulli cognite penè situ.
At nunc marmoreo subnixus conderis arcu,
Omnibus &/ cultu splendidiore nites.
Nimirum Bembus Musis incensus Etruscis
Hoc tibi, quem imprimis hæ coluere, dedit.*

LATOMI.

*Maior ab exilio parta est tibi gloria, quam si
Non essem patriam vertere iussus humum.
Ingenio siquidem stimulus dolor addidit, &/ te
Fecit ad ignotos condere verba modos.
Ut modo non certent de te tantum oppida septem,
Italia affirmet tota sed esse suum.*

FRANCISCVS PETRARCA.

V.

FRANCISCVS PETRARCA
eodem ciue magistroque suo Danthe,
Etruscæ linguæ facultatem constitu
tam planè, & certis adornatam numeris flagran
ter excepit, tanta ingenij solertia, duriora mol
liendo, & singulari suavitate, varijs modis fle
xedo numeros, ut enatam duçum, & vix dum
flores ostendentem eloquentiam, ingenti cul
tura, ad absoluæ maturitatis fructum, sum
mumq;

mumque ideo exactæ elegantia fastigium perduxerit, eamque laudem fit consecutus, ut in eo poësis genere, amatorioque præfertim, castitate, candore, dulcedine, nobilium poëtarum, & prius & ultimus sanis à scribendo deterritis existimetur. Sed tanti viri iudicium illudens fortuna grauiter fecellit, quum hæc æternæ fœlicitatis spiritum habitura, tanquam temporaria despiceret, ut ex Latina Africa, vnde ei in Capitlio insignis laurea præmium fuit; certiorem, & nobiliorem gloriam adsequeretur. Sed debeamus plurimum, ingenuo sudore semper æstuati, dum literas à multo quo misere sepultas è Gothicis sepulcris excitaret, modò eum tanquam Italicæ linguae conditorem & principem, ab incomparabili diuini ingenij virtute veneremur. Concessit naturæ planè senex ad Arquatum Patavini agri vicum, vbi tumulus carmine ab se composito nobilis conspicitur.

*Frigida Francisci lapis hic tegit ossa Petrarcae,
Suscipe Virgo parens animam, fate virgine parce,
Fessaq; iam terris cœli requiescat in arce.*

L A T O M I .

*Qui tanta Ethrusci carminis dulcedine,
Tamq; æstuosis vexeris præconiis
Tuam puellam, ut nemo te non crederet
Flagrare, quantis nec vel Æthna incendiis
Atqui idem amoris frigidus neglexeris,
Quem spectat omnis amans, vel in tenebris scopum:
Amasse Lauram, an Lauream te dixerim?*

BOCCACIVS , EODEM FELICI
sæculo quo renatæ literæ Latinæ existi-
mantur, Certaldo oppido editus, alte-
ram in patria lingua pedestris eloquentiæ par-
tem, primus inchoauit, & absoluit. Neglexe-
rat eam Danthes in altitudinē Heroicæ comœ-
diæ diuino furore carminum abreptus. Petrar-
cha verò Latina oratione delectatus, tāquām i-
gnobilem reliquerat, vt discipulo qui amore ei
frater fuit, quota sua pars, tanquām ex patrimo-
nio nouiæ laudis, legitimo nomine hæreditatis
obueniret, Non defuere tamen qui censerent,
neque Boccacium versū, neque Petrarcham so-
luta oratione valuisse, tantorum ingeniorū for-
tes alternante fortuna, ideoq; ambos acri iudi-
cio in id munus intēdisse neruos, ad quod pro-
nior, atq; liquidior styli vena perflueret. Sed nō
disparifato, & hic ipse in studijs opinione dece-
ptus est, quum præcipuo, ingētiq; labore, vt cer-
tū sibi decus pararet; penè frustra desudarit. ob-
folescunt enim, & ægrè quidem vitæ spiritum re-
tinent libri de Genealogia Deorum, varietateq;
fortunæ, & de fontibus accuratè potius q; feli-
citer elaborati, quando iā illæ decem dierum fa-
bulæ, Milesiarum imitatione in gratiā oblectan-
di ocij, admirabili iucunditate cōpositæ, in om-
nium nationum linguas adoptentur, & sine vi-
la suspicione interitus, applaudēte populo cun-
ctorum operum gratiam antecedant. Excessit è
vita sexagesimo secundo ætatis anno. Sepulchrū
eius cum marmorea effigie insculptis his carmi-
nibus

nibus in templo maximo Certaldi cōspicitur.
Hac sub mole iacent cineres, ac ossa Ioannis,
Mens sedet ante Deum, meritis ornata laborum.
Mortalis vita genitor Boccacius illi,
Patria Certaldum, studium fuit alma poēsis.

MYRTET.

Si quæram cineres tuos Bocaci,
Hic iacent: si animam, petiuit astra:
Si qua gloria sit tuus libellis
Maior, non ego, Lydiusue linguae
Cultor patriæ, et œmulus Latinæ:
Sed iudex erit, aut iocis Cupido,
Aut gaudens facili Venus loquela:
Aut, quem dicere malo, totus orbis,
Cui viuunt veneres, cupidinesq;:
Quibus cultior est tuus libellus,
Elegantior omnibus libellis.

LATOMI.

Inter Auernaleis animam dum cogeret umbras
Cyllenius Bocacii:
Ergo, ait, hæc nostri spes est præclaru laboris,
Vestræq; gratitudinis?
Anteà qui nulla vixisti lege dirempti,
Mixti nothi cum gnesiis,
In certam primus stirpem, classisq; redigi.
Secans minorum gentium
Maiorumq; tribus: ut sit cognoscere promptum
Suos chiq; posteros.
Immo, ait ille, arctè dum nos facis ipse sedere,
Totamq; farcis curiam
Patribus, astra tibi quis te magis inuidet ipso?
Nam plena sunt subsellia.

BARTHOLVS SENTINI IN VM
bria natus, magno acumine perspica-
cis ingenij Ius ciuile professus, in omni-
bus Italiæ gymnasij exactæ doctrinæ documé-
ta reliquit. eum aduersus studiorum labores in-
domitum extitisse ferunt, consueuisseque ut in
pertenui mensa, certis cibi, potusque mensuris
ad tuendam valetudinē. Ut quum sāpē memo-
ria laberetur, obliuionis incommoda, assidua cō-
mentatione resarciret, Ob id voluptates omnes
adeo seuerè reiecerat, vt ne horula quidem extra
naturæ necessitatem studijs subtraheretur: Sed
eandē quoque seueritatem supra æquum in tor-
quendis, necādisque noxijs exercuisse visus est;
quum rerum capitaliū iudicij præcesset, adeo,
ut reum furti, nec ritè confessum, & insontem,
præcipiti sentētia, supplicio affecerit. Ex ea acer-
bitate, quum inuidiam populari voce conflata
subisset, conspectum hominum pudore vita-
bundus in arcānum ruris ocium euoluendis li-
bris se abdidit, è qua demum studiorum inten-
tione audacter egressus, æquales suos, doctrinæ
firmitate, & mira iudicij constantia superauit.
Donatus est vīrūtis causa à Carolo Quarto Im-
peratore, gentilitijs Bohemiæ Regum insigni-
bus, quibus purpūrei leonis forma aurato in-
campo, cum bicipiti cauda salientis exprimitur.
Perusia autem sup̄remam in gymnasio clarita-
tem consecutus fortunas suas collocauit; duxit-
que vxorem; sed irrita spe masculæ prolis. Verū
infinitos prop̄e discipulos, amore filijs pares,

præ-

præcellētis doctrinæ reliquit hæredes. Defuit ei Latinæ eloquētiæ facultas, ne summæ gloriæ fastigiu terneret, & tamen est quod maximè miremur, illū in ppetuo docēdi munere occupatū, tot, & tanta volumina prescribere potuisse, quū quadragesimosexto ætatis anno, fato ereptus, iūstū de inchoatis, summa fœlicitate, nec dū perfrētis operibus desiderium posteris reliquerit. Sepultus est ad arā maximā in tēplo diui Frācisci,

M Y R T E I.

*Hic est Bartholus ille, iuris ingens
Lux, & commodus explicator. hic est,
Quem mors ante diem abstulit maligna.
Heu mors inuida, & aeuo inqua nostro,
Quæ leges iterum iacere cogis.*

L A T O M I .

*Vnquam si poterunt perire leges,
Cum ipsis Barbole legibus peribis:
Ast si harum steterit perenne nomen,
Non est quod timeas mori perennis.*

B A L D V S .

VIII.

BA L D V S H O N E S T A V B A L dorum gente, Perusia natus, Bartholom præceptorem subtilitate ingenij & varietate doctrinæ superauit; nam à Patre medico celebri, prius quam ius ciuile attingeret, dialecticæ atque philosophiæ præceptis, haud mediocriter imbutus fuerat. Præcoci enim ingenio penè puer, non ad optimam modo frugem, sed rarissimo etiam naturæ dono, ad longam senectutem peruenit. Verum præalto inge- nio multa conuoluenti, inuertentiq; stabilis

scientiæ constantia deërat , quoniam subtilissi-
mè disputando, atque enarrando, non humani
modò, sed diuini quoq; iuris intelligentia sum-
mus; refrigerato demū iudicio , post alteratio-
nes à Bartholo doctrinæ robore vinceretur. Eū
eximia laude florentē, Ioannes Galeatius viceco-
mes, potentia & gloria maximis Regibus æqua-
tus, cū Ticini gymnasium conderet, magnis præ-
mijs euocauit. Ibi nunquā, senescente nominis
fama, nunquam in publico munere defessis vi-
ribus ad septuagesimū sextum peruenit annū:
fatoq; functus est paulò anteq; ille Princeps, ex
ternarum gentiū victor , properante fato more-
retur. Ferunt Baldum diui Francisci habitum,
quū expiraret, induisse . Tumulus in eius diui
æde, cūm hac rudi inscriptione conspicitur.
Conditur hic Baldus, Francisci tegmine fultus,
Doctorum princeps, Perusina conditus arce.

LATOMI.

Qui Baldum iuri negat accendisse lucernam,

Ille potest medio Sole negare diem.

Nam dudum extinctam hæc melioris sæcula lucis

Opprimerent: radiis sed micat illa suis:

Illa suo authori tanto speciosior, orbis

Fulgida quodd medris luxerit in tenebris.

LEONARDVS ARETINVS IX.

PRIMVS IN ITALIA LEONARDUS ARETIJ natus, Græcarū literarum decus à multis sæculis Barbarorum immani tyrannide proculcatum erexit, atq; re- stituit. Eius enim incomparabilis beneficio mo- rales Aristotelis libros optima fide traductos le-

gimus

gimus. Historiæ quoq; ab eo eleganter conscrip-
tæ in manibus habentur. Hac ingenij fœcundi-
tate florentē, Innocétius septimus quanquā pla-
nè iuuem grauissimō muneri parem, epistola
rum Magistrū fecit. Ita demum eruditè, atq; in-
tegrè officio functus, vt succendentibus quatuor
Pōtificibus amplificata dignitate operam præsti-
terit. Senescéti opes creuerunt cū aliena liberali-
tate, tum sua tristi parsimonia cumulatæ, adeo
vt Arlottus mordaci sale perurbanus, in fabel-
lis eius genium relicto corpore in fuga sitiētem
ridenter expresserit; mortuus, quod ei nullo pu-
dori fuit, furti damnatus est, quod Gothicam
historiam suppresso Procopij nomine publicas
set; accusante Christophoro Persona, qui aliud
exemplar naētus, & Gothicam, & Perficam si-
mul atque Vandalicam, Græci authoris titulum
ingenuè profitendo transtulerit. Nouissimè re-
uocatus in Ethriuriam populi Florentini res ge-
stas perscripsit; nec multò post senex diuitijs, &
gloria plenus Florentiæ vita functus est, dignus
vtique hoc sepulchri titulo, ac marmoris orna-
mento, quod in æde sanctæ Crucis spectatur.

CAROLI ARETINI.

Postquam Leonardus è vita migravit.

Historia luget, eloquentia muta est.

Ferturque Musas tum Græcas, tum

Latinas, lachrymas tenere non potuisse.

LATOMI.

Si quis bene unquam meritus est de litteris,

Is Leonardus erit.

Qui fluctuanteis litteras Pelasgicas,

*Ex ilibque vagas
 Iam iam futuras: scilicet Byzantii
 Sceptra premente Deo,
 Late excita ais Barbaris: Quiritium
 Primus ad arua vocans,
 Septena duxit urbis ad palatia.
 Vnde statim Italianam
 Missis per omnem plurimis coloniis,
 Tam bene nunc habitant,
 Solo ut nequirent in patrio opulentius.
 Proin Leonarde tuo
 Fruere merito, gens Latina litteras
 Dum colet Argolicas.*

POGIUS.

x.

POGLIUS E' TERRANOVA FLOREN-
 tinæ ditionis oppido, in hac luce Roma-
 ni cœli, optimis literis ingeniu ita expoli-
 uit, vt Pôtificijs scrinijs sub Eugenio & Nicolao
 p̄ficeretur, æquatus scilicet honore summis vi-
 rijs, qui in eo munere fidelis, eruditiq; ingenij o-
 perâ præstitissent. In his fuere Leonardus, Ma-
 phœus Vegius, & Ioannes Aurispa. Erat consilio
 grauis, et cum luberet, facetiarū sale perurbanus;
 ita ut mira, & s̄pē subita varietate ad ciendū ri-
 sum modò p̄textatis verbis vteretur, modò gra-
 uibus & malignis scommatibus alienæ famæ no-
 men perstringeret. Sed amaruléto libello in Val-
 lá importunè inuectus, ab eodē pessimè audien-
 do cumulatas maledicentiæ suæ pœnas luit, cum
 Valla suo felle turgidus, & Faciū, & Panormitā,
 & Raudensem pbroſis voluminibus iugulasset.
 Erat quoq; Pogius adeo int̄perans obiurgator,
 ut quū in theatro Pôpei, loco, & die celebri, vbi
 bulla-

bullatorū diplomatiū censura habebatur, Georgio Trapezūtio malediceret, ab eo acriter dupli ci colapho cæderetur. Trāstulit demū è Græco Diodorū Siculū: sed nobiles aliquot libellos de infelicitate Principū, varietateq; fortunæ, & de auaritiæ peste, orationes item plures cōposuit tāta ingenij fœcūditate, vt facetias etiā ad excitā- dam hilaritatē ægris animis expetēdas cōscribe- ret. Sed quod gratū & utile posteris fuit, Cicero- nis libros de finibus, & de legibus à se in Germa- nia descriptos, in Italiā primus attulit: ita vt et ei quoq; Quintilianū in falsamētarij taberna reper- tū debere fateamur. Nouissimè ex multa peregrī natione, Romanaq; aula exactæ ætatis senex Flo- rétiā reuersus, cōsummato oratore, ac optimo cī- ne dignā patriæ operā præsttit, cōscripta Latinè historia populi Florētini, quæ à Iacobo demū fi- liō in Etruscum sermonē versa legitur. Hic iā de functo patre, ex Paetiano scelere strangulatus, in prætorij fenestra cum cæteris pependit.

M Y R T E I.

Olim Pierides, olim Florentia mater,

Viuente risit Pogio.

Nunc tumulum hunc adit, & donū pro carmine flores

Fert, proq; risu laehrymas,

Quæ nisi pro vera sat sint pictate, rogabit

Arnus ministret vt suas.

A C T I I S Y N C E R I.

Dum Patriam laudat, damnat dum Poggius hostem

Nec malus est ciuīs, nec bonus historicus.

L A T O M I.

A graibus potui studiis qui clarus haberi,

Corrupi ingenium plus satis ipse meum.

Con-

*Conuerti ad rixas animum, nugasq; facetas;
Sed Cato quas nolit, quasq; Sabina legi.
Hac ego quæsui vitam male sanus in herba,
Heu facit ad vitâ sed nihil ista seges.*

*Vnuo tamen: sed non aliter quam Herostratus ille:
Quæsita, & parta est crimine vita meo.
Vos moneo, ingenio quicunque & ab arte valetis,
A solidis vitæ querite rebus opem.*

AMBROSIVS MONACHVS. XI.

AMBROSIVS MONACHVS ex ordine Camaldulensium, qui supra Florentiam in opacis Apennini iugis dicatam cœnobio vitam seuerè ducunt, doctrinæ grauitate ac ingenij præstantia æquales suos antecessit. Græcè enim atque Latinè doctissimus, cōpletente Cosmo, & mox Eugenio, & Nicolao admiratibus, summū eius ordinis honorē, qui Generalis præfecturæ hodie dicitur, ita adeptus est, vt eum constanti iudicio Patres purpuræ destinarent, Dionysiu enim Areopagitam de cœlesti hierarchia, diuino spiritu proloquenter, singulari eloquentiæ puritate Latinis expresserat, atque item Diogenem Laërtium; verum non eadem cura, limaque perpolitum. Sed & sacris operibus, bibliothecam, quæ ad Angelos spectatur, cumulatè refert: quibus existimari potest, nequaquam ei vires & facultates, sed animum omnino defuisse, vt ad Romanæ factundiæ fastigium perueniret: abstactus enim in altitudinem Christianæ contemplationis, ut pī um sacratumque virum decebat, totius vitæ oī um in diuiniſ literis consumpsit. Fuit hic vir;

quod

quod raro euenit; sine oris tristitia sanctus, semper vtique suavis, atque serenus; ita procul à liuore, contentioneque, vt quum Vallæ Pogium reconciliare conaretur, eos neque plane literatos, neque item Christianos videri diceret, qui inducta similitate sacro sanctum literarum decus probrosis libellis importunè defœdarent. Excessit è vita planè senex, tumulatusq; est ad Angelos, vbi hoc carmen pius Vates affixit.

SPINELLI.

Attica mella sapis, redoles quoque nectar ubique,

Tu qui diuino numine, nomen habes:

Quod nisi dulcè canis referens mysteria diuūm,

Dulcius hoc certe est nectare, & ambrosia.

MYRTI.

Viximus ambrosia, sed enim concesimus Orco,

Nunc iterum cœlo redditur ambrosia.

LATOMI.

Qui legis hunc tumulum, legeres si scripta sepulti,

Possentque hic oculis nuda patere tuis:

Quam fluit eloquio, quam dulciter afficit, vtq;

Nil nisi nectareum quolibet ore sapit:

Diuinus fieres, nec quamlibet antè sciisses,

Iurares dictum protinus Ambrosium.

ANTONIVS PANHORMITA. XII.

ANTONIVS PANHORMITA Siculus, Bononia equestri familia natus, qui à Pontano alumno elegantiarum pater appellatur, elatè genus suum ab ultimis Britannis, Becadellaque familia Bononiæ celebri repetebat, præclaro genti insignium argumento, quod ijsdem militari in scuto, depictis alatis

alatis viperis vteretur. Sed maiorem profectō sibi ex laude optimorum studiorū nobilitatē cōparasse videri potest. Moribus enim ac literis præstantibus exornatus, quum Philippo Mediolanensiū Principi fertilis ingenij industriam obtulisset, tāta liberalitate suscep̄tus est, vt Principem noscendæ historiæ cupidū, familiariter doceret, & publicè ostingētis annuis aureis elegantiores literas profiteretur. Hic est ille Phillipus, qui summum clemētiæ fructū generosis exoptatum regibus gloriofissimè decerp̄fit, quū Alfonsum Regem nauali prælio captum, nō emiserit modo, sed auctum copijs, ac opibus, in regnum restituerit. Verum eo grauiissimis bellis occupato, Panormita Alfonso adhæsit, secretioris scrinij magister, et studiorū, expeditionumq; omnium terra, mariq; perpetuus comes. Scripsit Epistolas candidiore stylo, sed maxime iucundo, victoris Regis triumphū, & de factis dictisq; optimi eius Regis aureū libellum, quē Pius Pontifex, exemplis paribus intertextis, nobiliorem reddidisse videtur. Sed cū Valla demum ad exercendum male dicentia dentē, naturæ acerbitate paratisimo similitatem concepit, eo quidem euentu, vt mutuis veluti confixi telis, fœdè admodum inimicis risum excitarent. Senex vxorem duxit Arcellam sibi magnoperè dilectam, liberosque suscepit, quorum honesta soboles Neapoli visitur. Postremo æger, vitaque diffidens, in supremo morbo, hoc carmen composuit, quod tumulo inscriberetur.

Quærite Pierides alium qui ploret amores,

Quærite

*Querite qui Regum fortia facta canat.
Me pater ille ingens hominum sator, atque redemptor
Euocat, & sedes donat adire pias.*

PONTANI.

*Siste hospes, fas est cantus audire Dearum
Grata mora est: Musæ nam loca sacra tenent.
Antoni monumenta vides: hinc templa frequentant:
Ille fuit sacri maxima cura chori.
Illum saepe suis medium statuere choreis,
Duxit compositos arte decente choros.
Sæpe lyram cessit Clio, cessere sorores,
Concinuit teneros voce manuqu sonos.
Extinctum fleuitqu Aon, fleuitqu Aganippe
Sebethus miseris egit in amne modos.
Sirenes quoque de scopulis miserabile carmen
Ingeminant: planctu littora pulsa sonant.
Pierides tristem ad tumulum fudere querelas,
Pierides passis post sua terga comis.
Hinc crevit desiderium, nec cura recessit
Vatis, at extincto vate remansit amor.
Conueniunt nunc ad tumulum, celebrantqu choreas,
Et memorant lusus magne Poëta tuos.
En audis sonet ut lenis concentibus aura?
Ut sonet appulsu concita terra pedum?
Hæc vati memores Musæ post fata rependunt:
Carminis hoc meritum est: num satis? hospes abi.*

ELISII CALENTII.

*Qui molles elegos, & Regum gesta canebat
Sacra Panormitæ contegit ossa lapis.*

IANI VITALIS.

*Has tibi dat violas, immortalesqu amaranthos
Ingeniorum altrix, & Martis alumna Panormos,*

Non

*Non quia torpenti Musas excire veterno,
Aut Regum immensas potuisti assumere curas,
Verum quod Crassos interditesq; Luculos,
Integer Antoni voluisti viuere Codrus.*

L A T O M I .

*Cum Valla fateor, mihi non conuenit. ob id' ne
Et salis, & Veneris laus mihi tota perit?
Et vixi comis & (credite) semper amauit,
Qui iuuenem duxi iam satis ipse senex.
Dein colui Musas, quæ Valla, quia omnia sprenuit,
Dico illum humanum non timuisse modum.*

L A V R E N T I V S V A L L A .

X I I I .

LAURENTIVS VALLA ROMANUS à Gothicis temporibus usq; ad patrum nostrorum memoriam præalto sepultos somno ciues suos ad nobilium literarum studium excitauit. Indignatus enim tam diu corrumpi sæculum, leguleorum & sophistarum immani conſpiratione, optimasque artes inulta sermonis barbarie defœdari, elegantiarum libros edidit, traditis Romanæ elocutionis præceptis ex accurata veterum scriptorum obſeruatione, quibus iuuentus æmulandi studio ad detergendas corruptarum literarum fordes accenderetur; eam quoque illustrati patrij sermonis laudem Græcæ literæ cumularunt, quū Thucidydes, & Herodotus historiæ parentes, ipsius liberali labore è Græcia in Latium trāſierint. Fuit Valla ingenio maximè libero, ob idque mordaci, contentiosoque, ut potè qui aliena satyricon dente

dente facile perstringeret, & lites in literis, quasi
 id opus esset, aduersus ignorantes acerrimas se-
 reret. Extant enim inuestigiarum, & recriminati-
 onū aliquot libri, eruditè falseq; prescripti; qui-
 bus dum læsi nominis famā tueretur, Facium Li-
 gurē, Panormitam, Pogium, & Raudensem iu-
 gulasse videri potest. Flagellatis quoque regio-
 nū ludimagistris, vti multa bile redundās, quod
 nihil in aula Pontificis sibi placeret, Neapolim
 ad Alphonsum Regem se contulit, apud quem
 de auitis bellis in Hispania, atq; Sicilia gestis, hi-
 storia prescripta est, sed eo styli charactere, vt eius
 minimè videri possit, qui cæteris elegantiarum
 præcepta tradiderit. Edidit etiam opus de falsa
 donatione Cōstantini, pio, & sacerdotis nomē
 professo criminōsum, atq; nefarium, vt pōtificij
 Imperij authoritatē Græcorū scriptorū ad stipu-
 latione confirmatam conuellere niteretur. Sed
 mox eadem inconstantia Regē deseruit, vel im-
 probante Philelpho, vt nec planè senex in patria
 moreretur. Sepulcrum cælato ex marmore, cum
 effigie, ac elogio, Catharina mater pientissimo
 filio posuit, quod in Laterano (eius enim tépli
 flamen erat) introëuntibus ad dexteram specta-
 tur. Obiit anno Christianæ salutis. M. CCCC.
 L V I I. Calendis Augusti.

FRANCHINI COSENTINI.

*Laurens Valla iacet, Romanæ gloria linguae;
 Primus enim docuit qua decet arte loqui.*

LATOMI.

*Barbaries Gothicis inuecta ferociter armis,
 Conſliterat ſolido per Latium omne gradu,*

Seq; clientelis quum iam munisset, & annis,

Inq; hostem blattas mitteret, & tineas:

Indignans patriam tam fædè Valla iacere,

Armauit subitam, conseruitq; manum.

Illa supercilie sperans rem posse teneri,

Debacchata quidem, sed prope fracta fuit.

Et nisi per mortem, cecidisset tota profecto:

Interea vincì qua valet arte, liquet.

Quéis tibi pro meritis (si grata est, Roma probabit)

Ponimus hæc tumulo carmina Valla tuo.

Romulus est urbis, Valla est idiomatis author.

Hic reparat primus, primus ut ille struit.

FLAVIVS BLONDVS.

XIIII.

EFOROLIVII VIAE AE MI-
lia nota vrbe Flauius Blondus prodijt,
rudi adhuc veteris elegantiæ sâculo . Is
magno ausu, singulariique industria , nec infelici
euentu, multorum annorum intermorientes res
gestas è tenebris excitare orsus, decadas conscri-
psit, quibus ab inclinâte Romano imperio , fu-
nesta tempora , ac ideo veritatis lumine orbata,
in lucem proferuntur. De vetustate quoque col-
lapsæ urbis , ac eius demum resurgéti dignitate,
eruditio operosoq; volumine publicato , quan-
tam nec ambitiosè quæsitam exoptarit, in literis
auctoritatem adeptus est . vndè ei honestæ opes
fauore Pôtificum accessere . Liberis operam da-
re, quâm sacrî iniciari maluit, suscepitq; Gaspa-
rem filium , quem vxor Margania Romani san-
guinis nobilitasse visa est; sed posteri , quâquam
aductis

adauctis fortunis, conditoris familiæ minime responderunt. Fato functus est septuagenarius, tumultatusq; in Capitolio, extra limen templi dei paræ Virginis (id enim Iouis Tonantis olim fuisse putamus) quod non secus ac antiquitus, auctore Tacito, centum gradibus adeatur.

IANI VITALIS.

Eruis è tenebris Romam dum, Blonde, sepultam,

Es nouus ingenio Romulus, atque Remus:

Illi Vrbem struxere rudem, celeberrima surgit:

Hæc eadem studiis ingeniose tuis:

Barbarus illam hostis ruituram cœrit, at isti

Nulla unquam poterunt tempora obesse tuæ.

Iure triumphalis tibi facta est Roma sepulcrum,

Illi ut tu viuas, viuat ut illa tibi.

LATOMI.

Dum stetit augusto Romanum limite regnum;

Termine, Diis magnis æquiparandus eras.

Cedebant illi venturo ex arce Tonanti:

Custodi Imperii mansit, ut ante, locus.

Quir nunc mortali cedis, die Termine, Blonde?

Pondus habet meriti num Iouis, atque tui?

PETRVS CANDIDVS DECEM-

BER.

XV.

CANDIDVS DECEMBER E
Viglebano rive, quæ est inter Padum,
& Ticinum, Laurentij Vallæ testimoniō exactissimæ censuræ grammaticus, Mediolani Græcè, Latineq; docuit, præstanti eruditioñis ac eloquentiæ fama. Eius extat Appianus Alexandrinus è Græco in Latinum

versus, id expertente Alphonso Rege, qui studio-
fissimum quæmque eius ætatis, ut ad locupletan-
dā Latinā linguā, occultos Græciæ thesauros pro-
ferrent, liberaliter inuitarat. Sed māci, pafsimque
corrupti exéplaris Græci vitio, vel laboriosus in-
terpres in eo opere sese cādidum præstare nō po-
tuit, quum alia multò felicius perscripserit. In vi-
ta enim Philippi Vicecomitis, quæ circunfertur,
Suetonium lepidè admodū æmulatus, ita quod
proposuerat expressit, vt aliquantò inuerecun-
dius, quā scriptorem odio vacuum deceret, sty-
lum exercuisse iudicetur, quū vitia hominis oc-
ulta, nec ylli magis, quām ipsius pudori nocen-
tia, ob idq; velanda prorsus, cupidè nimis, mali-
gneq; detexerit, in eo præsertim Principe, in quo
singularis illa, diuinæq; simillima clemētiæ laus,
cum probro multorum regum gloriose refulsi.
Fato funetus est octogenarius senex Mediolani,
nō mediocribus fortunis à Francisco Sfortia de-
center honestatus, meruitq; marmoreum sepul-
crum, cum effigie è suggestu iuuentutem do-
centis, quod in vestibulo Ambrosianæ basilicæ
ad leuam introëuntibus occurrit, hoc rudi car-
mene inscripto, quod respōdente rhythmo, non
minus ineptè, quām ridiculè clauditur.

*Scandere siderea virtus si nouit ad oras,
Candidus astra tenet, in templo numen adorans:
Pontifici summo, Regi, populoq;, Duciq;
Hic Ligurum secreta dedit laudatus vbiique:
Miles eloquio clarus, Graisq; Camœnis
Instructus, Latium studiis ornauit amœnis.*

Mun-

*Mundanis fessus curis, & in æthere pulchro
Elatus, gelido linquit sua membra sepulcro.*

LATOMI.

Quis iacet hic multa formosus messe December?

Ingenium æstiua fertilitatis habet.

*Quid non talis ager hac tempestate tulisset,
Ingenia autumno quando fouente calent?*

DONATVS ACCIAIOLVS.

XVI.

DONATVS ACCIAIOLVS AN
tiquæ stirpis Florentinus, quum exortis
Florentibus ingenij de doctrinæ laude
certaretur, in vtraq; lingua generosè admodum
fæse exercuit, vt ex moralibus Aristotelis luculen
ter apparet, quibus erudita, & pereleganti com
mentatione magnum lumé attulisse iudicatur,
explosis scilicet sophistarum interpretū ineptijs,
quum Eustratij Græci placita secutus, certiore
vtique vestigio niteretur. Vertit etiam in Lat
inum è Plutarcho clarorum heroum aliquot vi
tas, longè omnium elegantissimè: verū aliquan
tò nobiliore euasit, quum Carolum cognomen
to Magnum, tanquam alterum Florentiæ patriæ
cōditorem Latino libro celebrasset. Sed vir con
filio grauis, ac ob id obeundis Reipublicæ mu
neribus occupatus, neque satis ocij ad studia li
terarum furari, neq; æstatem, quod tenuissima va
letudine vteretur, longissimè proferre potuit.
Fato enim functus est Mediolani, quum lega
tus in Galliam ulteriorem iter haberet; vt inde,
implorata ope, ciuitatem Pontificijs arri:is vexa

tā, periculo liberaret . Nihil enim remisso odio,
Xystus, post vindicatū Paetianæ cōiurationis fa-
cīnus, Laurentiū Medicē, ex ea iniuria firmiore
dominatu potitū, vehemētissimē persequeba-
tur . Donati ossa, ad vetustum gentis sepulcrum
Floretiam relata: id Carthusiano in templo, hoc
epigrammate inscripto legentibus indicatur.

POLITIANI.

*Donatus nomen, patria est Florentia, gens mi-
Acciaiola domus, clarus eram eloquio.*

*Francorum ad Regem patriæ dum orator abirem,
In ducis anguigeri mœnibus occubui.*

*Sic vitam impendi patriæ, quæ me inde relatum
Inter maiorum nunc cineres sepelit.*

LATOMI.

*Quam vitam impartis aliis, abs te accipis ipse,
Et frueris meritis Acciaiole tuis.*

*Dignus, quem docti simili pietate Nepotes
Exorment: at qui sufficis ipse tibi.*

*Nec patria ingrata est, pro qua vel fata subisti:
Quæ tibi dat tumulum, quantum habet imperium.*

PHILELPHVS.

XVII.

TO LENTINATES IN P V B L I
ca Decurionū domo Francisci Philelphi
ciuis effigiē, cū equestris ordinis baltheo
laureatā, peregrinis hospitibus ostēdunt, adser-
uantq; etiā regij diplomatis mēbranam, ad col-
latæ dignitatis argumentū. Is Græcarū literarum
amore flagranter incēsus, vt de Caballino fonte
potaret, Parnasum montem petiuit, in Athenā-
rumq;

rumque ruinis immortalium philosophorum vestigia pedibus calcauit. Porro inde Byzantium profectus, Emanuelis Chrysolorum filiam uxore duxit, quem Graeca eloquentiae magistra, quotidiano vsu Atticorum accentuum, in epto, sed docili conjugis ori dulcedine instillaret. Reuersum inde, & Graecè pariter, ac Latinè passim orante, Italiz Principes admiranter exceperunt. Suscepto enim legationis munere, Palæologi Imperatoris Constantiopolitani, Turcarum infesta arma ægre sustinentis preces afferens, opere implorabat. Fauere ei ante alios Eugenius pontifex, rex Alphonus, & qui singulari iustitiae, & bellicæ virtutis coronam eo saeculo promeruit Franciscus Sforzia, ab eo heroico poëmate celebratus. Ingenio enim in studijs æstuante, vario, ambitioso, quem neminem sibi exequari literaria laude pateretur, plura quam quisquam aliis, in omni dicendi genere volumina publicauit, profitendoque singulis in verbis eruditæ iuuentutis academias excitauit, nullam spem nobilioris gloriae Latinis exemplis de Romana facundia, nullam denique de Graeca, vel ipsis Graecis relicturus, nisi tantus eloquentiae fluuius, ut nullis moderati iudicij ripis castigatus, nimis late exundans, & mutato saepè alveo, turbulentus & incertus, dum se diducit, & abscedit in paludes, perspicui profluentis dignitatem amisisset. Inter Graeca opera latinitate donata, Xenophontis paedagogi Cyri, et ex Plutarcho aliquot heroum vitæ, & demum Hippocrates, non ita probatur à Graecis, quam à Latinis perleguntur.

Vixit ad exactam ætatem nonagenario proximus,
perijtque Bononiæ, adeo dissipatis rei domesti-
cæ copijs, vt ad efferendum funus, & cubiculi &
coquinæ instrumenta vñierint, & Marius filius
egregiè doctus, paternæ potius virtutis, quám
multæ substantiæ hæres relinqueretur. Sed in fa-
milia eruditæ victoriæ trophæum permanxit, no-
bili exceptum risu, quum Timotheo Græculo,
de vi syllabæ contendenti, victoque, barbam ex
pactione inexorabili superbia derafisset, vt lepi-
dè Myrteus his Carminibus expres sit.

M Y R T E I.

*Nunquid sat tibi non fuit Philelphæ,
Linguæ gloria nobilis Latinæ?
Ni Græcas quoque peruagatus urbes,
Dignus coniuge, nuptiisq; Græcis
Ferres Timothei nouum triumphum?
Cui, dum una super ille dictione
Tecum pignore certat, atque barbam
Abradi si ferre pollicetur,
Victus; aut positam pecuniam abs te
Victor auferat. Abnegasti eadem
Barbam posse pecunia obtinere
Victor: atque nouacula expedita
Barbam illius habere maluisti:
Iam nunc non Italæ Philelphæ, sed siccæ
Græcæ gloria nobilis palæstræ.*

L A T O M I .

*Lis super accentus Græci ratione, Philelphum
Timotheumq; inter (Græculus ille fuit)
Orta est: dissidium placet hoc sospire periclo,
Græculus æs, barbam Victor vt ille ferat.*

Dii bene, Romanus superauit: & ille coactus

E' pacti barbam tradere lege fuit.

Exultas spolio, Græcaq; vxore superbis:

Non est ingenio laus minor ista tuo.

NICOLAVS PEROTTVS.

XVIII.

SENTINVM VMBRIAЕ OP-
pidum, cui hodie Saxoferrato nomen est,
Bartholo iureconsulto nobile, secundā à
Nicolao Perotto claritatem accepit. Huic, quum
deessent opes, corporis vires municipali fruga-
litate, atque duritia constitutæ, perpetuis lu-
cubrationum vigilijs minimè defuerunt. Iu-
uenis in ludo pueros honestos docuit tāto con-
cursū, vt mox Latinæ linguæ rudimenta, vtili
compendio ad normam digesta, ob idque fa-
cile pueris perdiscenda publicarit. Exinde Ro-
mæ Græcas literas pertinaci studio consecutus,
fretusque Bessarione generoso mecenate, adeo
exacte, feliciterque profecit, vt ab eo Polybius
grauissimus historiarum scriptor, latinitati do-
naretur. Non defuere tamen ex æmulis, qui eius
auctoris traductionē antiquissimam fuisse, fur-
toque surreptam existimarint, quod Thucidy-
dem, Diodorum, Plutarchum, & Appianū, cla-
rissimo ingeniorum certamine conuersos, unus
Polybius egregia fide Latinus, æquabili, & præ-
dulci Romani sermonis puritate prorsus ante-
cedat. Composuit quoque volumen commen-
tarij nomine in Martialem, Cornucopiæ, usur-
pato vetere Græco lemmate nuncupatum, per-

utile quidem, ac ob id fortasse sempiternū; sed austero pudore suppressit editionem, quod humili, & parum pudico opere quæsita laus dignitati minimè responderet; partis enim opibus, archiepiscopatum Sipontinum adsecutus, seipso maior, Perusiam, Vmbriamq; regebat. Excessit è vita senex apud Sentinum in villa viridarijs, & fontibus per amœna, quām à pingui ocio Fugicuram appellauit.

M Y R T E I.

*In villa Fugicura obit Perottus.
O' villam nimis, & nimis beatam,
Quæ viuentis heri leuare curas
Posset, nunc cineres tenet sepulti.
O' villam domino beatiorem,
Cui curas moriens reliquit omnes.*

L A T O M I.

*Cornu nobile copiæ Perotti
Non quale Oleniæ puer capellæ
Sanxit Iuppiter, intulit cælo:
Aut quale Herculea manu reuulsum,
Ætolii fluuii perenne vulnus,
Thymo & baccare Naiades replerunt:
At doctum, variumq;, multiplexq;,
Et cunctis opibus, cupidiisque,
Quas Musæ OEnotrides amant, refertum,
Hic ille est liber, ille Martialis
Interpres, Latiae illa lingua lingua
Cornu nobile copiæ Perotti.*

SACRATI PRAESERTIM OR-
dinis, boniꝝ; mortales plurimū Platina
manibus debent, quando eius ingenuo
labore, ad exoptatā obſcuri ſeculi, nec ideo peri-
turā lucem, Pōtificij principatus actionum in-
corrupta veritas nūciatur: quæ procul eloquētiꝝ
illecebris, vti pura & incōpta fidē prefert: & cœ-
teris elaboratis operibus auget dignitatē. Neq;
enim vel dialogi de vero bono, veraꝝ; nobilita-
te, & de optimo ciue grauiter cōscripti: vel hone-
ſtē voluptatis documēta ſcītē tradita diu super-
efflent, niſi viuacis historiæ lateribus adfixa, fœli-
ci societate ſuccederēt, & cōmuni (quanꝝ impa-
ri) perennis vitæ ſpiritu fruerētur. Is planē egēs,
& obſcurus, vnoꝝ; tantū ingenio nobilis, Cre-
mona Calixto Pōtifice in urbem venit. Cogni-
tū Pius, atq; Bessarion, eruditio iudicio ſacerdo-
tijs minoribus exornarunt. Paulus verò Ponti-
fex periniquè maligneꝝ; delatū immaniter tor-
fit: Xystus demū conditæ ab ſe in Vaticano Bi-
bliothece p̄fecit, quium eo munere longè di-
gnissimus haberetur. In ea nobili custodia iā ſe-
nex fato functus eſt; Quirinalem domū cū Lau-
reto ad coronandos poëtas Pomponio relin-
quens. Funus in Exequlias ad Mariæ maioris tē-
plum vſq; perductū eſt, ſlebili carmine celebrā-
tibus poëtis: ſepulcro autē, quod à leua ad ter-
tiam columnam conſpicitur, hoc epitaphium
ab alumno Demetrio inscribi iuſſit; quū & hæc
quoque carmina amici lugentes affixiſſent.

Quisquis

*Quisquis es (si pius) Platinam
Et suos ne vexes, angustè
Iacent, & soli volunt esse.*

ACTII SYNCERI.

*Ingenia, & mores, vitasq; obitusq; notasse
Pontificum, argutæ lex fuit historiæ.
Tutamen hinc lautæ tractas pulmenta culinæ,
Hoc Platina est ipsos pascere Pontifices.*

PROSPERI SPIRITEI.

*Qui res Pontificum sacras, & gesta piorum,
Quiq; ducum vita nobile fecit opus:
Quiq; modum docuit, quo laudet honesta voluptas,
Et quo ne iuuenes torqueat acer amor:
Pluraq; quæ longum est, properans censere, Viator,
Omnia siderea pignora mentis erant.
Vixit adhuc Platina: & quanquam concefferit Orco:
Nil tamen in vatem Parca seuera potest.*

LATOMI.

*Dum res Pontificum strueret, propè fractus ab alta
Collapsus est fastigio.
Romulus auspicio est, quia sacræ conditor urbis:
Nec non Remus periculo.*

IACOBVS CARDINALS PAPIEN.

XX.

FVIT HIC VIR INTER SACRATI ordinis Senatores, pari virtutis, atque fortunæ munera lectissimus. Erat enim cum optimarum literarum studio, & vigilantis ingenij fertilitate, tum animi iudicio, stiloque, & perspicuis moribus Pio secundo persimilis; à quo adoptatus in familiæ nomen, & ad purpu-

purpuræ decus euectus est. Extant commentarij grauissimarum actionū, atque epistolæ; quibus senatoriæ prudentiæ potius, & Christianæ seueritatis nomen, quam perfectæ orationis laudem petisse videri potest: quod in cursu honorum maximis obeundis muneribus occupatus, splendidum illud antea conceptum illustris eloquentiæ lumen, festinato & penè præcipiti, uti necessitas ferebat, scribendi genere, vehementer infuscarit. Verum ea rudis adhuc sæculi ingenia facile summa, ac admiranda censemebantur, quæ hodie tanquam ex parte censoribus, vix in infimis literarij theatri gradibus sedem inueniunt. Sed fortasse populari commendatione contentus, eam absolutè scribēdi gloriā, uti leuem, & à doctissimis tantum ideoq; paucissimis intellectam spreuit, vt ingenio ad sacrarum literarum studia reuocato, illam quam Dij superi dederant personæ dignitatem religiose tueretur. His enim moribus sibi iter sternebat ad ipsum rerum fastigium, sed illudente Fortuna in summo ferè deceptus, hæsit, quum fata potiore ei viam ad cœlum permunirent. Perijt enim nō adhuc senex in secessu ad cryptas Laurentianas Vulfiniensis lacus, à circumforaneo medico miserabiliter enecatus, quum vir in omni negocio, præterquam in tuendæ sanitatis ratione prudenterquisimus, ut quartanæ febris tedium discuteret, immite veratrum stulta propinatum manu, fatto coactus ebibisset. Scripserat antea ingenuæ piæque liberalitatis testamentum, sed id Xystus Pontifex irritum fecit, quod pecunia satis grandis

dis apud mensarios occultè deposita, tanquam
frugi, atque opes contemnentis censu, amplior
aestimatione publica videretur. Epigramma ta-
men ex eodem testamento in fiscum non ve-
nit, hæredibus utique relictū, vt hoc modo mar-
moreæ sepulcri tabulæ inscriberetur.

*Luca ortu, Sena lege fuit mihi Patria, nomen
Dum vixi Iacobus, mens bona pro genere:
Papa Pius sedem Papensem detulit, idem
Cardineo ornauit munere, gente domo:
Quem colui viuens, non linquo mortuus: hic sum
Et propè sancta patris filius ossa cuba.
Viuite qui legitis, cœlestia quærите, nostra hæc
In cineres tandem gloria tota redit.*

LATOMI.

*Hic ille cardo, et alpha litterariæ
Gloriæ, Iacobus Papensis accubat
Pio parenti, homuncioni Sylvio.
Vterq; quorum literis euectus est,
Ille ad tiaræ triplicis fastigium,
Hic ad rubentis purpuræ: in qua substitutus
Patri hoc libenter deferens, honoribus
Ut præstet ipsi, cæteris ac dotibus:
Pio parenti filius gratissimus.*

DOMITIVS CALDERINVS.
XXI.

CALDERIA VERONENSIS A-
gri oppidū, alidis aquis nobile Domi-
tium protulit. Eum acri, flagrantique; in-
genio ad gloriam anhelantem, Bessarion Cardi-
nalis

nalis exceptit, & extulit. Exinde, quum Romæ profiteretur, & obscura sensa duriorum poëtarum admirabili reconditæ lectionis testimonio dilucidasset, literarij splendoris assertor, ac omnis obscuritatis illustrator acclamatus est. Verū editis interpretationum commentarijs, peracerbas, sed iuuentuti maximè vtiles cum æmulis simultates exercuit.. Ambitioso quidem, & nimis aculeato dicendi genere, ex aliena inscitia (dum intemperanter perstringit, atque remordet) nomen querens, eo modo, ætate, laudeque florentem, sed imbecilli stomachi téperaturam nimijs lucubrationibus exterentem; quum digna multis sæculis opera conciperet, rapida febris eripuit. Celebrante funus Academia, nobilis iuuentus cum lachrymis vestem mutauit; morte verò vel æmuli, & principatū affectantis, Politianus his carminibus prosecutus est.

*Hunc Domiti siccis tumulum qui transit ocellis,
Vel Phœbi ignarus, vel male gratus homo est.
Intulit hic vatum cæcis pia lumina chartis,
Obstrusum ad Musas hic patefecit iter.
Hunc Verona tulit, docti patria illa Catulli:
Huic lætum, atq; urnam Roma dedit iuueni.*

E I V S D E M S C A Z O N.

*Asta Viator, puluerem vides sacrum,
Quem verticosi turbat vnda Benaci,
Hoc mutat ipsum sœpè Musa Libethron,
Fbntemq; Sisyphi, ac vireta Permessi;
Quippè hoc Domitius vagiit solo primūm,
Ille, ille doctus, ille quem probè nosti*

*Dictata dantem Romule iuuentuti,
Mira eruentem sensa de penu-tatum.
Abi, Viator, sat oculis tuis debes.*

LATOMI.

*Heus tu Viator, si vacat: sed accede
Sic, ut neq; anima, neq; s; repitu molestus sis:
Nanq; æger est qui hic dormit, et caput languet,
Adhuc misello timniens, ob illas quas
Conuitiorum prope muliebrium pugnas
Pro litteris plusquam viriliter gesit:
Humanitatis haud ferentibus Musis
Decus, tam inepte, turpiterq; proscindi.
Factum unde credo, quod, bene meritum quamuis,
Etiamq; dum virum, annuere sustolli.
Tu Calderimum Domitium satis, si vis,
Salueto notum: & rem tuam ito curatum.*

ANTONIVS CAMPANVS.

XXII.

QVIS IN PRAEPINGVIS SI-
miæriæ tu tantam excelsi, atque habilis,
ingenij indolem? Quis in sordida stirpe
tantam fortunam non miretur? Antoniū enim
Campanum rustica mulier in agro fessa opere,
sib; lauro peperit & aluit, puerū argutè loqua-
cem ædituo sacerdoti in famulatum, & discipli-
nam tradidit. Ita fœliciter perceptis literarum ru-
dimentis, Neapoli mox pædagogus erudiendo
nobili puero mercede quæsusit est. Tantos au-
tem in studijs Latinis quinquénio processus fe-
cit, vt inde Perusiam transferit, scilicet vt in præ-
clara frequentis gymnasij luce, profitendo illu-
sti

stri famē limen aperiret: nec multò post à Perusinis ciuitate donatus, Pij Secūdi Pontificis gratiam studiorum similitudine promeruit, à quo virtutis honore Interamnatium p̄f̄sul est creatus, & à Paulo successore locupletatus: Sed postremò eum Xystus immodicē Tiphernatium tyrannis fauentem, quum multis vrbibus integra nominis auctoritate p̄f̄suisset, in exilium egit. Fato functus est apud Senas à Pij memoria sibi gratissimas, inuidente non planè seni longiorem vitam comitiali morbo. Inter multa orationum, & multiplicis styli opera quę extant, audiissimè Bracij incliti ducis vita perlegitur, digna posteritate, nisi rerum gestarum fidem adulatio- ne poëtica corrupisset.

PLATINAE.

Campanus iacet hic humili contextus in urna,

Qui vaga, dum vixit, sidera transiliit.

Historicus scripsit: dixit: cecinitq; nec alter

Philosophus toto clarior in Latio.

Nil maius natura tulit: miracula cœli

Huius in ingenio cuncta stetere viri.

Deserto lugent Parnasi fonte sorores,

Et tumulus refugas lucis hic unus habet.

Vos quibus ingenium est: en quō contendimus omnes!

Virtutis sola est gloria: quæ superest,

POLITIANI.

Ille ego laurigeros, cui cinxit, & insula crines

Campanus, Romæ delitium, hic iaceo.

Mi ioca dictarunt Charites, nigro sale momus:

Mercurius niaeque tinxit, utroque Venus.

D

Mi.

*Mi ioca, mi risus, placuit mihi uterq; Cupido,
Si me fles, procul hinc quæso, Viator, abi.*

LATOMI.

*Campani ad tumulum sedet, & facundia muta est:
Quo cum nempe viro tota prope interiit.
Aut si quid loquitur, triste est, & flebile: linguam
Contenta in cladeis expediisse suas.*

EMANUEL CHRYSOLORAS.

XXIII.

EMANVELIS CHRYSOLO-
RÆ qui primus Græcas literas variis Bar-
barorum irruptionibus expulsas, post
septingentos annos in Italiam reportauit, tan-
ta fuit in docendo liberalis ingenij humanitas,
ut eius præclara facies, prima inter Græcorum
imagines illustri merito collocanda videatur,
quanquam nulla extent, præter artis grammati-
cæ regulas, grauioris doctrinæ monumenta. In
docendo enim nunquam fessus, facile in scribē-
do desidiosus videri poterat, quum altera pars
laudis exoptata nostris vtili professione pete-
retur. Is Byzantio emissus à Ioanne Imperato-
re, vt, vttotius Europæ reges adeundo, pereunti
Græciæ maturam opem imploraret, officium
quidem laboriosa peregrinatione ita impleuit,
vt in Italia subsisteret, Græcia scilicet præsenti
metu liberata, quum Tamerlanes terror Orien-
tis, Baizetem Othomannum à terribili celeri-
tate fulguris cognomen adeptum, ad Stellam
montem viuum cepisset. Itaque Chrysoloras
diro Græciæ hoste sublato latus, Venetijs pri-
mum

mum, & mox Florentiæ, Romæque, ac demum
 • Ticini euocatæ ingentibus præmijs Ioanne Ga
 leatio Principe Græcarum literarum studium
 excitauit, tata fœlicitate, vt ex eius schola, sum
 mæ nec ideo interituræ laudis ingenia prodie
 rint; in quæs fuere Leonardus Aretinus, Fran
 ciscus Barbarus, Philelphus, Guarinus, & Po
 gius. Postremò, quum ad tollendam pseudo
 pontificum controuersiam, indicta synodus tâ
 ti spectaculi cupidum exciuisset, exauktorato
 Balthasare Cossa; Constantiæ interijt: cuius tu
 mulum Pogius his carminibus exornauit.

*Hic est Emanuel situs
 Sermonis decus Attici,
 Qui, dum querere opem patriæ
 Affectæ studet: hic iit.
 Res bellè cecidit tuis
 Votis Italia, hic tibi
 Lingue restituit decus
 Atticæ, ante reconditæ.
 Res bellè cecidit tuis
 Votis Emanuel, solo
 Consecutus in Italo
 Æternum decus es, tibi
 Quale Græcia non dedit.
 Bello perdita Græcia.*

LATOMI.

*Illustres inter doctrinæ laude Latinos,
 Quem primum Argiuos conspicis ante suos:
 Ille est Emanuel, peritura ex Hellade mœstas
 Qui primus Musas transtulit in Latium.*

*Quam sedem ut melius ferrent, et iū quoq; amarent,
Miscuit hic strictis pallia lata togis.
Ut qui sit vēstem modo non indutus vtrang;
Sit dignus neutro protinus ille choro.*

B E S S A R I O N .

XXIIII.

IN CELEBERRIMO GENTI-
um omnium Concilio, quo Florentiæ disce-
ptantibus Græcis & Latinis, præsidenteq;
Eugenio, Christiani dogmatis fides, publici cō-
sensus authoritate firmata est, Bessarionis Nicē-
ni mirifica virtus Senatorij ordinis ornamenta
promeruit. Datum est enim honori totius Græ-
ciæ ab antiqua pertinacia discedenti, vt duo e-
ius nominis, Isidorus scilicet, atque Bessarion in
sacra purpura conspicerentur; sed in Bessarione
virtutes omnes usque adeò præcellenti tempe-
ramento, concentuq; ad admirationē responde-
runt, vt nemo eo Christiana probitate spectati-
or, nemo admirabilior doctrina, & nemo deni-
que generosis moribus ornator, atq; splēdidi-
or, hoc ipso à morte eius sexaginta annorū cur-
riculo in Senatu conspectus fit. Senatoriā enim
grauitatē, ore probo, atque blandissimo cōdie-
bat, ac ipsam viri optimi famā, domi & foris, ni-
tida ac hospitali disciplina, & liberalis animi be-
neficētia tuebatur, quū subactæ Turcarū armis,
& ideo concidentis Græciæ ingenia diu iactata
mari, & terris apud eū certissimū salutis portum
inuenirent, & qui in Academia nomen darent,
eodē patrono atq; hospite vterētur. Habitabat

sub

sub Quirinali, ad sanctos Apostolos, deducebatur autem mane in Vaticanū, nō exculto quidem & numeroſo, ſed vno virtutis nomine maximē decoro comitatu: quandoquidē p̄eclarā Græcæ, Latinęq; linguae lumina, peregrinorū requiſita oculis, circa eum in triujs ciuiū dīgito monstrarentur. In his enim ſēpē cōſpecti ſunt Trapezuntius, Gaza, Argyropylus, Plethon, Philelphus, Blondus, Leonardus, Pogius, Valla, Sipotinus, Campanus, Platina, Domitius, nullo æuo perituri, quibus viris domi ſtipatus, vſq; adeò extra inuidiā glorioſa ſui fama fruebatur, vt Eu genius, Nicolaus, & Pius eum ſibi ſuccesſorem, ſi fas eſſet, adoptare percuperent; neque optimē de Republica merito, Senatorū ſtudia deerant, ſed Paulo morte ſublatō, in comitijs fatalis caſus tantæ ſpei fortunam auertit. Ferūt enim tres ſummæ auctoritatis Cardinales, quū eo decreto, vt Pontificē ſalutarent, abditū in cella conclauis adiſſent, nec admitterentur à Nicolao Perotto ianitore, quod tū virineptus lucubranti parcendū diceret, vſqueadeo ſtomachatos, vt ſeſe indignanter auertentes, responderent, Ergo nec præſanti, nec roganti quidem, ſumma dignitas erit inculcāda: vt quū ē cœlo suffragia expectet, superbis demum ac ſtolidis ianitoribus pareamus? ſtatiq; suffragia Xysto detuliffe, quo re pentē renunciato, adoratoq; Bessarion dixiffe fertur: Hæc tua, Nicolae, intempeſtiua ſedulitas, & tiaram mihi, & tibi galerum eripuit. Nec multò poſt cum honore legationis in Galliā eſt ablegatus, quod Xystus noua licentia Pontifica-

tum nomine principatus gerendum ratus, libe-
rè, & grauiter religio seq; sententias dicentis vul-
tum non perferret. Sed Bessarion, dum è Gallia
rediens concepto morbo Rauennæ substitisset,
septuagesimo septimo ætatis anno moritur. Fu-
nus autem Romæ celebratum in templo Apo-
stolorum, vbi marmoreū tumulum, uiuens sibi
cum hac Græca inscriptione extruxerat: hanc sic
vertit Maioranus Salentinus.

*Bessarion feci hunc Tumulum, qui conderet ossa:
Venerat yndè olim spiritus, astra petet.*

MAIORANI.

*Viuens adhuc feci hoc sepulcrum corpori
Bessarion, ad Deum remittens spiritum.
Me docta genuit Græcia, at honores dedit
Urbs Roma, quæ mihi perpetuò est patria.*

IANI VITALIS.

*Non tibi sit laudi sanctum celebrasse Platonem,
Castaq; Socraticæ frena pudicitiae:
Non quòd virtutum exemplum, quòd lumen honoris,
Quòd Sol extinctæ religionis eras:
Verum quòd per te migravit Græcia Romam;
Et didicit Latios Attica Musa sonos.
Per te hinc Romanas miratur Tybris Athenas,
Argolicam & Romam Græcia, Bessarion.*

LATOMI.

*Damna quis amissæ si nesciat Helladis uno
Maxima metiri Bessarione potest.
Qui si Romanas esset moderatus habenas,
Sortitus nostrum post sua fata Pium,
Sæcula vidissent summum par illa virorum,
Quale nec ylla prius hora vel ora tulit.*

GEORGIVS TRAPEZVN TIVS
in Creta natus, quod paternam originem
è Pontica celebri vrbe duceret, vetusta
patriæ nomen asciscere, quam natale solū fate-
ri maluit. Is Græcorum ferè primus Romæ eo
tum sæculo renascentibus literis, qui Græca fœ-
liciore stylo in Latinum verterit existimatus est,
vti liquidissimè cōstat ex Aristotelis, sacrisq; Eu-
sebij Cesariensis operibus, & ex rhetoriciis præce-
ptis Hermogenis. Erat enim ingenio ad lucubrā
dū maximè valido, vehemētiq; sed vti mox ap-
paruit, tetrici liuoris pleno; nam quū se Peripa-
teticum profiteretur, vnumquæ Aristotelem ex-
tollendo celebraret, vsque adeò superba aure
fuit, vt nec diuini quidem Platonis ingenium
laudari pateretur, cuius etiam dogmata, & mo-
res peracerbè ac insolenter edito famoso vo-
lumine laceraret. Sed Bessarione, generosa erudi-
tione, illustriqué facundia Platone défendente,
Georgius vim tanti fluminis sustinere non po-
tuit, quū publica inuidia deflagraret, quod sum-
mæ authoritatis philosophū, magistrūq; sancti-
oris vitæ, ac ideo Christianæ disciplinæ proxi-
mū, impio ac incesto ore proscidisset. Habitauit
iuxta Mineruam, honesta domo sibi, & posteris
extructa, ad diui Mauri minores obeliscos, du-
cta vxore, susceptoque filio, sed non eadem fœ-
licitate in literis educato. Is enim nomine An-
dreas, paternas lites excipiens, Theodoro Ga-
zè, tāquam Georgij patris laudi decus malignè

subtrahenti rescriperat, sed Theodorus eam re
criminandilibidinem, rabiemque facilè conté-
psit. Porrò Georgius ad exactam senectutē per-
uenisse fertur; ita, ut repuerascenti, & propemo-
dum deliro, memoria tantarum rerum elabere-
tur, & circuiret urbem solus obtrito in pallio pi-
leatus, & nodoso scipione vacillantis gradum
sustinente. Andreæ filia hæres Fausto Madalene
Romano, poëtælerido collocata est. hic multa
de Georgij prosoceri doctrina, & litium acer-
bitate narrare solebat, quum Leoni ab amœni-
tate ingenij gratissimus in Academia floreret,
sed is ante diem clade vrbis interiit.

INCERTI.

*Hac urna Trapezuntii quiescunt
Georgii ossa, parum Dei amici,
Quod acri, & nimium procaci lingua
Platonem superis parem petiuit.*

LATOMI.

*Quum nomen tumulus meum loquatur,
Qui sim, vel fuerim, vel hic sepultus
Dormiam, an vigilem, rogare noli,
Et turbare meam, precor, quietem.
Nam quur ingenii tot illa nostri,
Tibi, inquam, monumenta publicauis,
Quam nunc ne fieres mihi molestus,
Atq, me melius, mea inde nosces.
Nam vita incolumi, valens, vidensq,
Amisi omne penu mei cerebri,
Infectando malum Platona. sed tu
In crucem: qui iterum facis, Platonis
Ut miser male vapulem. ito, abito.*

THEODORVS GAZA THES-
salonicæ honesto loco natus, Amurath
Græciam omnē vītricibus armis qua-
tiente in Italiam venit, acumine, fertilitateq; in-
genij nemini secūdus, quum Græcos omnes lin-
guæ peritia, eruditioq; iudicio superaret. Vīctori-
no autem Feltrense magistro vīsus, vīsq; adeo co-
piosè, & diligenter Latinas literas didicit, vt lon-
gè omnium latinissimè scribebat, nec planè di-
gnosci posset, an exactius, & certius ab eo Lat-
ina Græcè, an ipsa Græca Latinè verterentur. Hi-
storias enim Aristotelis de animalibus, & The-
ophrasti de plantis, ita Latinas fecit, vt Romanæ
linguæ facultatem, quum noua vocabula soler-
ter effingeret, audaci, sed generosa translatione lo-
cupletarit. Tanta porrò felicitate librum Marci
Tullij de senectute Græcum reddiderit, vt peri-
tissimi præter adæquatos sensus, ipsam quoque
Ciceronis eloquentiæ Maiestatem, scitè, & graui-
ter repræsentatam admirantur. Transtulit etiam
problemata Aristotelis, & Hippocratis aphoris-
mos, vt præstantissimis authoribus ad perspicu-
am fidem, nec obscurè ad salutem humani gene-
ris sua dignitas redderetur. His vigilijs sacerdo-
tium in Magna Græcia, commendante Bessario
ne promeruit, quod certè satis esset moderato,
frugiq; homini, & aduersus omnis luxuriæ vo-
luptates iniuncto, nisi neglecta ratione totius red-
ditus rapacibus Græculis, & Brutijs rei familia-
ris curam demandasset. Nouissimè quum nobis

lissimas lucubrationes in mébranis accuratè per scriptas Xysto Pontifici detulisset; nec pecunia; vel ipsius librarij premio digna redderetur, indignatus subagreste iudiciū, Effugere hinc lubet, inquit, postquā optimæ segetes in olfactu p̄æ pinguis alnis fordescunt. Atq; ita in Brutios ad sacerdotij sacram sedem contendit. Nec multò post planè senex fato functus est, nec iniqua quidem sorte, quum in Græcia natus, & educatus in Italia, tanquam de vtraque lingua benemeritus in Magna Græcia tumularetur.

PONTANI.

*Sume lyram, dic Musa modos, dum condimus umbrā.
Et puer, & coluit numina vestra senex.
Indignus tellure, Deos Theodore petisti,
Sera quidem, tamen est longa parata quies.
Virtute, ingeniiq; bonis hoc ipse parasti,
Ut cœli aspiceres aurea tecta senex.
Nos artus terra tegimus, tu caste Sacerdos
Da requiem, aeternūm iam Theodore, vale.*

MICHAELIS MARVELLI.

*Hic Gazes iacet, & Gazæ Sophia addita mater:
Alterutrum quoniam mors rapere haud potuit.*

POLITIANI.

*Heu sacrum caput occubuit Theodorus, & hora
Vna obiere omnes reliquæ generis.
Nec tamen hoc querimur, nimis est potuisse videri,
Non erat hic nostro tempore dignus honos.
Hoc dolet heu, quod neutra patri est nunc lingua super
Quæ mittat iustas Manibus inferias. (stes,*

EIVS-

Cum terrā hinc nosset Theodorus, et aera, & undas,
Iam restant, inquit, sidera, terra, vale.

PIERII VALERIANI.

Roma olim abstulerat Graiae decus omne Mineruæ,
Siue opus ingenio, siue opus arte foret.
Gaza autem Argiuæ clarissima gloria gentis
Reddiderat patriæ nunc spolia illa suæ.
Dumque pari Ausoniæ conatu consulit, & dum
Musarum et linguae dux utriusque viget,
Sublatus fato traxit secum omnia, et uno hoc
Spes Italum, et Graium, fama cadente, cadunt.

LATOMI.

Ille Deum munus (ferthus, & liba Sacerdos)
Atque adeo hic lingue Gaza utriusque, iacet.
Græcia quem genuit, suscepit Roma: sepultum
Communi titulo Græcia Magna fouet.

ARGYROPLVS.

XXVII.

IOANNES ARGYROPLVS BYZANTIUS eodem Turcarum impetu Græcia electus, apud Cosmum Medicem glorioſa liberalitate literis fauentem in honore fuit, tanta nominis existimatione, vt Petro filio, nepotique Laurentio præceptor datus, loco parentis haberetur, publicè verò Florentinæ iuuentuti Græcos authores enarraret. Grati idcirco animi erga Mediceæ gentis proceres vigiliarum præclara extant monumenta, consecrata in ea domo altrice verae virtutis. Aristotelis enim naturalia,

naturalia, atq; moralia generosè transtulit: ita ap-
plaudente Gaza vetere sodali, qui diuersas Ari-
stotelis partes vertendo desumpserat, vt quædā
ab se pariter translata cōbureret, ne amicissimi
hominis crescenti famæ officerent, si ad æmula-
tionem odiosa comparatione certaretur. Latina
enim vbertate facundior, & Græcorum mode-
stissimus, hoc facilè dabat elatè ambitioso, &
amplioris fortunæ percupido, quòd ipse omnis
semper lucri, & præsentis tanquam euanidæ lau-
dis contemptor extitisset. Argyropyli autem ser-
mones, cum fastidiosi, tum graues eruditis auri-
bus essent, & tum maximè, quum Ciceronem
Græcas ignorasse literas illoto ore prædicaret.
Pestilentia demum Ethruriam euastante, Romā
venit, profitendoq; Græcè Aristotelem, ita opi-
mis stipendijs vitam traduxit, vt tota substantia
quotidianis sumptibus æquaretur, & in extre-
mo vitæ actu iocatus, ditiores amicos, æris alieni,
condito testamento hæredes relinqueret. Vi-
ni, & cibi æquè auidus & capax, & multo abdo-
mine ventricosus, immodico melopeponum e-
su, autumnalem accersiuit febrem, atque ita se-
ptuagesimo ætatis anno, ereptus est. Ioannes au-
tem Lascares eundem ciuem, & magistrum, hoc
Græco carmine laudauit, quod Maioranus La-
scaris discipulis sic vertit.

*Hoc Argyropylus, patria procul, alta sophia
Dogmata qui coluit, conditur in tumulo:
Dat patria huic nomen, sacrum dat Roma sepulcrum,
Nescio quæ potior huic fuerit patria:*

*Illa genus, nomenq; dedit, verum inclita Roma
Nutriuit, coluit, perpetuoq; tenet.*

LATOMI.

*Hac Argyropyli teguntur urna
Ambusti cineres, & ossa tantum,
In qua nec cineres, nec ossa tandem
Ætas inueniet: sed ampla nunquam
Fama destituet locum sepulti.
Quæ per docta hominum volabit ora,
Totumq; afficiet stupore mundum,
Donec Græcia Turcicos triumphos
Indigno stomacho feret, coquetq;.*

MARULLVS TARCHANIOTA.

XXVIII.

MARULLVS TARCHANIOTA Græcus, Inter alarios equites descrip-
tus, Nicolao Ralla Spartano duce in I-
talia militauit, ita labore, ac studio duri Martis
cum tenerrimis Musis per interualla feliciter ad-
æquato, ut non Græco tantum, sed Latino car-
mene admirandus euaderet. Nam Theodori, ac
Argyropyli decora vestigia subsecutus, nihil iam
Græcè doctum esse satis ad laudem putabat, nisi
tota patrij sermonis facultas Romanæ facundiæ
iungeretur; propterea Florentiæ Alexandram e-
ruditi ingenij puellam vxorem duxit, Bartholo-
mæi Scalæ Vexilliferatus honore conspicui fili-
am. hic est qui paulò ante Græcorum nomini fa-
uens, cum Politiano, eius gentis ingenij infesto,
maledicentissimis epistolis lites extenderat. Ve-
rum Marullus inquieto ingenio nullibi sedem
stabi-

stablem natus, in cursu studiorum, ac itinerum
semper fuit; transferendiq; munus tanta conten-
tione, famaq; ab alijs suscepsum semper contem-
psit, quasi minimè par, aut certè nobilis gloria
periculoſo opere peteretur, grauiora idcirco me-
ditantem, post editos Epigrammatum libellos,
quibus Apollo pereleganter arriserat, in Vol-
terrano, Cecina amnis solito inflatior, fallente e-
quum cœco vado, violenter abripuit; eo die quo
Ludouicus Sfortia ab Heluetijs proditus, vt fer-
rato in carcere miser expiraret, in ulteriore Gal-
liam est perductus. Luxere eum pari mœſtitia
Græci, Latiniq;.

P O N T A N I.

Hoc vacuum tibi Pierides statuere ſepulcrum

Et Graia, & Latia clare Marulle lyra.

Ipſe etenim Aonia in ſylua, atque Heliconis in antris
Latus agens, illuc otia grata teris.

Illic formoſæ ludunt ad plectra puellæ,
Et tecum ad choreas carmina leſta canunt.

Et tibi reſponsant ſylua, Peneiaq; antra,
Plaudit, & Ogygio roſcida ripa lacu.

Nil præter nomen tumulo, per opaca vagaris
Culta per Elysium docte Marulle nemus:

Hinc tibi ſe ad cantum adiungit formoſa Corynna,
Cantat, & ad calamos Delia culta tuos:

Illic compositos exercet Cynthia saltus,
Exercet raroſ Lesbia blanda choros.

Nec Parca eripuit, Muſæ rapuere Marullum,
Arnidi ne fieret grata rapina Deæ.

Sis felix igitur Muſis comes, & tua Muſæ

Ambroſio foneant membra qadamata ſinu.

Ingenio Phœbo, belli par munere Marti,
Graia domus Cecina busta Marullus habet.

EIVSDEM.

Euasit toties hostilia tela Marullus,
Ut Cecinæ tumidis obrueretur aquis.

PIERII VALERIANI.

*Cur adeo fluetus contra conaris? in vndis
Oppetiisse horres cur Helicone satus?
Igneus ut gelido vigor extinguitur in amne
Forte times? atqui, sape fit ignis, aqua.
Non hoc, inquis, habet male me: quod miles, & acer
Sim, doleo: sub aquis militem obire pudet.
Ahine indigneris, miles licet impiger, astra
Hac peruulgata fortibus ire via.
Hac pius Aeneas, & bello magnus, & armis,
Hac Romæ fertur Romulus isse pater.
Sfortia summus honos belli, inuictusq; Robertus,
Hac, quæ tu, ad superos transiliere polos.
Debentur cœlo fortis, cœlo ignis, & aër,
Vndaq; supposita est: infima terra tenet
Scandenti à terra ad cœlum stat limes in vndis,
Primus, age hac cœlum scande Marulle via.*

TIBALDEI.

*Hic situs est celebris cithara, gladioq; Marullus,
Qui Thusco (heu facinus) liquit in amne animam.
Neptune immitis: meruit si mergier ille;
Mergier Aonio flumine debuerat.*

LATOMI.

*Est aliquid lenisse feras, fluuiosq; stitisse,
Inq; opus arguta saxa animasse hyra.*

Plus

Plus est imbellis traxisse in castra Camœnas,

Ille sit Amphion: iste Marullus erit.

DE METRIVS CHALCONDYLES.
XXIX.

DE METRIVS CHALCONDY-
les diligens Grammaticus, & supra Græ-
corum mores, quum nihil in eo fallacia-
rum, aut fuci notaretur, vir vtique lenis & pro-
bus, scholam Florentiæ instaurauit, desertam ab
Argyropylo, & à Politiano deficientibus Græ-
cis occupatam; sed ambitioso, peracriqué æmu-
lo, multis bonis, malisque artibus suggestus lo-
cum, & nomen defendantis Demetrius cessit; La-
tina præsertim facundia inferior, & ob id rarescé-
te auditorio à Iuuentute destitutus, quandoqui
dē vel apprimè doctus, facile ieunus, & hebes;
lasciuis & delicatis auribus videri poterat: qui-
bus Politiani decantantis, & varios spargentis
flores, iucunda argutaque vox, & salsa comitas
mira dulcedine placuisse. Sed mansit Demetrio
honestus gratiæ locus apud Laurentium, vel in-
festo, & obliquè semper incessante Politiano,
qui quum neminem è Latinis sibi parem pate-
retur, Græcis ipsis eruditior existimari volebat.
Divisit idcirco munera Laurentius, vt æmulati-
onis lites dirimeret: & filij præceptorum cōten-
tione ad discendum accenderentur. Sed eo Prin-
cipe virtutis eximiæ morte sublato, Demetrius
Mediolanum à Ludouico Sfortia accitus est, ad
ducta secum vxore Florentia, è qua iam liberos
suscepserat, Nec multò post profitendo, prescri-
ptoque

ptoq; vtili volumine , rudimenta grammaticæ publicauit, quod Theodori, quanquam insignis liber de arte eadem , vti prouectis & doctis scriptus , durior videretur . Vxor virili industria familiam regebat, ipso sene, & literarum studijs occupato ; sed ea libertas in mirè fœcunda vxore, dubiam pudicitiæ famam fecit; quanquam tres filij ipsam veri patris effigiem , ore Græco penitus referrent. Theophilus natu maximus iuuenis turbulentus, quum Ticini Homerum profiteretur, nocturno, & petulanti certamine cōfossus interiit: & Basilius miraingenij indole, euocante Leone, vt in gymnaſio Romano iuuentu- tem doceret, paucis mensibus, ex lenta febre contabuit. Seleucus verò natu minimus ad pubertatem non accessit, cæterum Demetrius oētogenario maior, non planè miser, quod nihil de obitu Theophili , occultante matre didicisset, Mediolani fato functus est; paulò ante quam Galli Iulij Pontificis, & Venetorū armis Italia pelleretur.

INCERTI.

*Viuens corona nobilis Iuuentutis
Circundabar is unde quaque Demetri,
Dum ostenderes iter per Atticos campos.
Certè beatus, si obtigisset morienti
Doctam videre tibi super stitem prolem:
Oculumq; claudi languidum à tuis natis,
Aut hoc sepulcrum lachryma illorum spargi.*

MICHAELIS MARVLLI.

*Dum ver Hymettium diu
Nequicquam apis querit vagā,*

*In os sacrum Chalcondyli,
Et labra suauis fluia incidens,
Heus, inquit, æquales bona,
Huc, huc ad este sedulæ,
Matrem videtis Attida.*

LATOMI.

*Quid est quod vsquam sit satis mortalibus?
Sui nec vlla parte cor quod torqueat.
Senex, nec absq; litterarum gloria
Vixi: at malorum hoc est catena longior:
Durisq; emuntur litteræ laboribus,
Et sanè iniquis efferuntur præmiis.
Fœcunda coniunx, & domi perstrenua,
Sui pudoris proximum est periculum.
Iam bis miser, quòd quid sit educatio,
Simulq; scirem quid mali sit orbitas,
Quare referta quum malis sint omnia,
Vitam vt cito obeas quam leuissimis, pete
Quò tunc beatus, hic quod haud vales, agas.
Ito, & precare mutuum Demetrio.*

M A R C V S M V S V R V S.

X X X.

MA R C V S M V S V R V S G E N E-
re Creensis, exactæ diligentiae grammaticus, & raræ felicitatis poëta, in gymna-
sio Patauino aliquandiu Græcos authores in-
terpretatus, secunda perspicacis ingenij fama ad
integrā doctrinā maturitatem peruenit, sed sae-
ua coniuratione externalium gentium, afflictis
bello Venetis inde exturbatus, ita tranquillum
otium quæsiuit, vt Græco carmine diui Platonis
laudes

Iaudes decantaret; extat id poëma, & in limine operum Platonis legitur, commendatione publica cum antiquis elegantia cōparandum. Leone autem ingenij illustribus præclara præmia proponente, Romam venit: nec multò post Manilio Ralla eruditii iudicij viro Græco morte sublato, Archiepiscopus Epidaurensis effectus est. Eam autem secundæ fortunæ celeritatē, quasi ab occultis fatis maiora præmia monstrarentur, immoderato animo tulit, sic vt insana, vehementi; ambitione percitus, nouum illū sacratae mitræ honorem nequaquam ingenij merito parem duceret, nulloq; pudore præproperus ad purpuram aspiraret, quum s̄epe quereretur, Græci gentis neminem quasi probro gentis lectum fuisse, quando Princeps in donanda purpura maximè liberalis, vno comitiali die, supra triginta nationum omnium delecta capita, galero purpureo perornasset. Ab hac intempestiuā siti contabuit corpus, adeo celeriter, vt obrepēte morbo intercute, vix ostentatis mitræ insignibus expirarit. In templo pacis tumulatus est. Amiterninus autem Antonius, sepulcro hoc distichon inscripsit.

*Musæ mansæ parum, properata tulisti
Præmia: nanque cito tradita, rapta cito.*

LATOMI.

*Arma Pelasgiacas quaterent dum Turcica terras,
Inueherent culto barbariemq; solo:
Quid facerent Musæ? fugere Helicone relicto,
Phocim, & Ascreum deseruere nemus:*

Regna Latina petunt: & erat Musurus in illis:

Hospitio utuntur hospitis ante sui.

Nunc etiam bustum, grata pietate, sepulti

Officii quavis sedulitate colunt:

Thespiacas frondeis circum, & Permessida laurum,

Et sacro spargunt ex Helicone thymum:

Castalias lymphas aliæ: & cape munera dicunt,

Musure, Aonii factus Apollo chori.

IOANNES LAS CARES.

X X X I.

IOANNES LAS CARES GRAECORUM ferè omnium, qui Othomanicis armis patria pulsi in Italiā confugerunt, nobilissimus, atq; doctissimus fuit. Stirpem enim sanguinis incorrupti ad Imperatoris Constantiopolitani decus generosis mōribus referebat, vt potè qui ab ingenua educatione, optimas litteras imbibisset. Naupragum exceptit Laurentius Medices, cui nihil antiquius vñquam fuit, quam ingenia liberali beneficio deuinxisse. Is, tū absoluēdæ Bibliothecæ studio tenebatur. Ob id Lascarem, ad conquirēdā volumina Byzantiū cum legatione ad Baiazethē bis misit: nec defuit honesta petenti, nusquā Barbarus Imperator, quippe qui erat totius philosophiæ studiosus, Auerroisque sectator eximius, & de Laurentio priuatum tanquam de illustri cultore virtutis, optimè sentiret: quum paulò ante Bandinum percussorem fratris, fuga in Asiam elapsum in catenis ad supplicium tradidisset; singulari quidem religionis, atque iustitiæ exemplo; quod ille immagine sce-

ne scelus in templo ausus, merita pœna plecten-
dus censeretur. Itaq; Lascares, tutò abdita Græ-
ciæ perscrutatus, quum patriæ opes victoribus
cessissent, nobiliora diuitijs antiquæ dignitatis
volumina collegit, vt in Italia seruarentur. Tran-
fuiit demum in Galliā, legatumq; Ludouici Re-
gis apud Venetos egit: nec multò post Leone ve-
teris amicitiæ nomine liberaliter attollente, nobi-
les è Græcia pueros adduxit, instituto ludo in
Quirinali; ne Græca lingua scitè loquentium so-
boles interiret. Valebat Latina facundia, ita, vt
versus, qui extant, prescriberet; sed adeo contu-
maci sterilitate desidiosus erat, vt in vertendo
Græca, vix Polybij castrametationem efflagitā-
tibus amicis expresserit, quod id studium, recto
an maligno iudicio incertum, penitus damna-
ret. Verū egregia cū laude præstítit, vt Latini ha-
berent emendatoria, quæ minore ipsorum labo-
re verterentur. Honestæ facultates non certo ni-
xxæ redditu, sed aliena liberalitate quæsitæ, vel in
rem negligenti, & sumptuosè viuenti nunquam
defuerunt, vt nonagenarius ferè senex articulati
morio deformatus Romæ mereretur. Sepultus
est in æde Gothica diuæ Agathæ supra Subur-
ram: fecitq; sibi Græcum Epitaphium, quod Ma-
ioranus sic vertit.

Lascaris in terra est aliena terra sepultus,

Nec nimis externam quod quereretur erat.

Quam placidam, ô hospes reperit, sed deflet Achæis

Libera quod nec adhuc patria fundat humum.

ELOGIA
TIBALDEI.

*Lascaris hic Graium specimen: ne crede cadauer
Illiū esse sub hoc marmore, sed statuam.
Altera quippe fuit Niobe, dolor impius illam
Natorum: hunc podagræ transtulit in lapidem.*

LATOMI.

*Lascarus hic Graæ doctrinæ, & nominis hæres,
Ultimus ex illa gente, domoq; iacet.
Cum quo lugemus florem periisse Pelasgum
Helladaq; ingenii obfoluisse bonis.
Damna dolenda nimis: sed quaæ maiora futura,
Huius ni pietas aduigilasset, erant.
Qui non contentus priscos conquirere libros,
Italiam & tantis accumulasse bonis:
Semine Myzdoniæ pubis repleuit eandem,
Quos natuua penes, linguaq; voxq; foret.
Queis tibi pro meritis Latium sese obligat, illa
Dempturum patriæ barbara vim clatuæ.*

RODVLPHVS AGRICOLA.

XXXII.

QVIS NON TE RODVLPHE
Agricola inusitato, & planè portentosò
conspirantium syderū concursu natum
esse fateretur; si vim cœlestis tam variè radio si lu
minis, non secus ac in astris cursum; certior disci
plina deprehenderet? Hausisti enim Hebraicas,
Græcasq; literas, vsq; adeo stupenda celeritate;
vt nequaquam Gruningiæ in vltima Frisia, sed
Hierosolymis, Athenisq; natus, ac educatus à do
ctissimis crederêre. Latinas porro tanta felicitate
didicisti, docuistique; vt exacta puritas, ac illa no
bilis

bilis vbertas Romanæ eloquentiæ , nostro cum
pudore in squalenti , asperoq; Oceani littore
quærenda videatur . Vuent profectò in admiri-
rantum manibus tua illa , quæ audie leguntur
in Dialetticis , Rheticisq; præcepta , & diui-
ni ingenij carmina , quibus vel illustribus poë-
tis numeros excussisti . Nos verò in magno vitæ
tux desiderio , aut numinum , aut certè syderum
inconstantiam indignanter vsque quaque mira-
bimur , quæ tantis cumulatum muneribus , terris
tantum ostenderint , grauiore quidem iniuria hu-
mani generis , quum ille cœlesti aura fortasse di-
gnior , in secundissimo fœcunditatis cursu rape-
retur . Defunctum Heidelberga Germaniæ vrbe
gymnasio clara , decuriones sepulcri honore per
ornarunt . Hermolaus autem Barbarus apud Cæ-
sarem legatus , inscripto Epigrammate supremū
amicitiæ munus exoluit .

In uida clauerunt hoc marmore fata Rodolphum

Agricolam , Frisiū spemq; decusq; soli.

Scilicet hoc uno meruit Germania , quicquid

Laudis habet Latium , Græcia quicquid habet.

L A T O M I .

Qui putat ingenii patriam conferre , Rodulphum

Agricolam Latii dixerit esse soli.

Aut extra Italiam nasci minus esse beatum ,

Hunc ipsum Frisium , qui putat , esse sciatus .

ELOGIA
LEO BAPTISTA ALBERTVS.
XXXIII.

LEONI BAPTISTAE EX ALbertorum familia Florentiæ clara, Politianus, audita eius morte, nobile encomium cecinit, nos autem eius ingenij acumen, & styli felicitatē in confragosa materia plurimum admiramur. Nouum enim opus ædificatoriæ factūtatis, & propter linguaꝝ inopiam valde impeditum, nec satis eloquentiaꝝ capax, aggressus est; tāta facundio, vt imperitos obſcuro, rudiq; eius ſæculo, & certa disciplinæ luce carentes architectos in ſemitam rectissimæ rationis deduxerit, quum Vitruuij præcepta densissimis obſeffa teſnebris illuſtraret, ac inspectis antiquorum ædificiorum reliquijs, atq; indè accurata dimetiendi ratione initiorum, & finium ordinē depræhendisset; ita, vt inopem & corruptis artibus incultam ætatem noſtrā admirabili abditarum rerum copialocupletaffe existimetur. Scripsit etiam in pictura de recessibus, & vmbbris, lineisq; ex opticas disciplina, quibus rerum imagines, in eodē fitas plano, tanquam remotas, & extantes, eruditam mafius exprimere cōſueuit. Ex speculo quoq; reflexis radijs ſuam ipſius effigiem arguto penicillo perelegáter est affsecutus, quam apud Pallatēm Oricellarium in hortis vidimus. Extat etiam apologorum urbanæ grauitatis libellus, quo, vel Aſopum inuentionis amoenitate ſuperaffe iudicatur: & Momus, summæ gratiæ dialogus, ac ideo cum antiquis operibus multorum ſententia comparandus.

*Albertus iacet hic Leo, leonem
Quem Florentia iure nuncupauit,
Quod princeps fuit eruditionum,
Princeps, ut leo solus est ferarum.*

LATOMI.

*Quisquis barbarus es, rudiisque Phœbi,
Hoc saxum pedibus caue prophanes:
Quid sane eximium tegit leonem,
Peius angue tuum genus perosum.
Nam Musis sacer est: easque secum
Vel hic in tumulo moratur oris
Docti blanditiis: vel ipse cum illis
Indagat Clarios comes recessus.
Doctis multi iugam referre prædam
Non raro vnde solet, stupente Apelle,
Atque Vitruvio sagacitatem.
Sed quid te dubium morer? Leonem
Albertum satis hui loquuntur vngues.*

LAVRENTIVS MEDICES.

XXXIIII.

*SALVE HEROS OPTIME MA-
xime, ingeniorum liberalis educator, arti-
umque omnium, & elegantiarum pater,
ac vnicus veræ virtutis æstimator. Salve iterum
immortale preconium merite: quum te vigilan-
ter excubante, non Etruria modo tua, sed om-
nis quoq; Italia, opulenta pace floruerit; scilicet,
ut mox orbata te custode & vindice, intestina,
fatalique insania, & externa immanitate vastata
concederet. Sed salve itidem, qui luculenter, &*

fouisti Musas, & feliciter exercuisti. Preclarus v-
tique Vatum hospes, & æmulus, ideoque cœle-
sti munere, nomini tuo debita virenti laurea dig-
nissime: nisi hæc fortuna tua putetur inferior;
quando Cosmum auum eruditissimæ decus,
gloria superasse summè arduum videri poterit.
nisi Leonem Decimum, ad ornandam virtutem
cœlo datum, felici prole genuisses.

I A N I V I T A L I S.

Nil mortale vñquam vita tibi contigit omni;
O Patriæ pater, & decus immortale tuorum,
Laurenti, nisi cum te mors immitis ademit.
Illa quidem non te vitali lumine cassum
Extinxit, verum quicquid sancti, boni,
Orbis habet, tecum simul abstulit: aurea quando
Sæcula fœdauit scabra rubigine ferri;
Non tamen ulla vñquam viderunt tempora dignū
Te magis, & titulis, & maiestate decoro,
Cui magnus Cosmus auus, & cui filius altum
Maximus ille Leo princeps Romanus, honorum,
Atque æternarum laudum erexere theatrum.

M Y R T E I.

Occidit ut fato Medices Laurentius, ora
Conuertens in solicias Florentia Musas
Dixit; Abite, aliud vobis nunc querite teclum.
Cui Musæ: Nos hospitium sane perdimus vñquam
Querendum. Sed tu Medice Florentia rapto
Amissum inuenies nrsquam: Quin desinis ipsa
Esse illud decus, & Latii Florentia lumen.
Nos erimus Musæ: tum si quid nostra parente
Ab Iove dat pietas sperare, videbimus ullo

Tempore

*Tempore post heroa Deorum in sede supra-
Immortalem alti nutu Iouis astral regentem.*

LATOMI.

*De te nil dicam: sed enim si dixero, quantum est,
Vel te Diis genitum, vel genuisse Deos?
Vatibus Ausoniis mandatum hoc muneric esto:
Carpere nam laudes est violare tuas.*

PETRVS LEONIVS.

XXXV.

PETRVS LEONIVS SPOLE-
ti natus, multo acumine perspicacis inge-
nij, eruditaque facundia, inter medicos
primus ferè prolatu Galeno, verum medicinæ
limen aperuit, quum in clarissimis Italiæ gym-
nasijs profitendo, exercendo que artem summa
nominis autoritate, non ex fœculentis Arabū
Lacunis: sed ex purissimis Græcorū fontibus hau-
rienda præcepta artis, atque remedia docuisse.
Is erat validis disciplinarum omnium præsidijs in-
structus, ita ut Astrologiæ, & veteris item Magiæ
peritissimus haberetur. quod de euentu grauissi-
marum rerum diuina prædictione iudicare con-
sueuisse. Constat enim eum amicis sèpè dixisse,
sibi subitæ mortis periculum in aqua portendi:
vnde flumina, crebrasque nauigationes formi-
daret; quam ob causam, quū alia omnia ad qua-
stum, & decus secunda retineret, è Patauio, Ve-
netijsque in Vmbriam, & Spoletum emigrarit,
ut mutata sede, nauigationum occasiones effu-
geret. Sed fatigata vbiq; viam inueniunt. Indè enim,

Lauren-

Laurentio Medice suprema valetudine tētato,
 Florentiam accitus, adeo inani , aut certè fatali
 spe concepta, de salute decumbentis , occultans
 atrocis morbi impetum contempſit , vt obſlata
 ab alijs ex arte remedia reijceret , & insurgentis
 naturæ viribus nihil verendam morbi vim, fa-
 cilè ceſſuram polliceretur. Verum non diu poſt
 ab ea cunctatione , detecta malignitate pituitæ,
 ægroque ſenſim deficieni , ſuperuenit Lazarus
 Placentinus illuſtris medicus, à Ludo uico Sfor-
 tia Ticino miſſus, ſera quidem afferens remedia
 ſed obliquè Leonium iam toti familiæ inuiſum
 perſtingens, quod negleſtis morbi initij, facili-
 limæ curationis occaſiones, temerè contemnen-
 tis imprudentia deperiffent. Per hunc modum
 expirante Laurentio, Leonius ex infamiæ dolo-
 re, commota mente, exitialem inſaniam, lugen-
 tiumq; familiarium læthale odiū contraxit; ita,
 vt in proximæ Caregio villa puteum, ſponte,
 an illata vi incertum , præceps daſlis mergere-
 tur. Fuere qui Petri Medicis feruida ira mortem
 patris more Barbaro vindicantis, id ſcelus ad-
 missum crederent, vti Actius Syncerus Etrusco
 carmine deplorauit. Sed nullum omnino præ-
 clarius patratæ necis argumentum exortam in-
 dè ſuſpitionem fouet, quām iſiſius authoris, pa-
 ſceleri ad iuſtam pœnam interitus , quū ille à cla-
 de Gallorum ad Lyrim aufugiens, in ostio flu-
 etibus naue obruta, foedè perierit.

I A N I V I T A L I S.

Dum timet astrologus, ſua fata, Leonius, vndas,
Et fugit è ripis magne Timane tuis;

Illa

Illa eadem frustra fugientem aduersa sequuntur,

Qua rapitur tacita nobilis Arnus aqua:

Hic tu florentem medicis Florentia curis

Præruptum, & facinus, corripis in puteum:

Astra repræsentant sic funera, dum fugit ille,

Tutius hunc poterant quam latuisse poli.

L A T O M I .

Pallet: conspectis vbi cunq; Leonius vndis,

Et velut à certo protinus hoste timet.

Scilicet has tacite didicit, monstrantibus astris,

Moliri vitæ fata suprema suæ.

Quir sed ubique timet? quir omneis deniq; semper?

Astra cauendi etiam cur tacuere viam?

An non terra suos gignit, licet arida, fonteis?

Et cœlum pluias non quoq; seruet aquas?

Forsitan has aliquo in puto tibi fata reponunt:

Nec poteris clarè cum Phaëtonte mori.

Sed fugis Euganeos, Padumq; & aquosa Timauit;

Stulte, fuge, & longum dedoceare metum.

H E R M O L A V S B A R B A R V S .

X X X V I .

NVLLA HERCLE CVIVSQVAM defuncti insignis effigies, maiore merito, quam tua in Musæo spectatur Hermolaë eruditorum omnium, omnibus numeris longè doctissime. Nouocomésibus enim C. Plinium Secundum ciuem suum, ab imperitis inuidiose surreptum, eruditæ, præclaraque sententia reddidisti; eumque eductum tenebris, & multò squalentem situ, immenso radiantis ingenij tui lumine penitus illustrasti: scilicet, ut recepta

cepta antiqua dignitate sibi persimilis in lucem
prodiret, ac ea omnino quæ in foro à Comensi
bus erecta est, dignus marmorea statua spectate-
tur. Sed tibi publico nomine debemus omnes,
quod Themistium, tenebris Aristotelis ope-
ribus viuido splendore lucem afferente, Latino
sermone donaueris, ut quatus esses in Physicis,
Dialecticis, atque Rheticis, tot nobiles exu-
berantis ingenij fœturae testarentur; nec satis
fuerit impeditissimā illā Geographiæ syluam,
inaccessam multis, nulliq; penitus exploratam,
glorioso labore penetrasse, nisi ex ipso telluris,
& naturæ germinantis gremio singulas saluta-
res, & noxias herbas, traduēto, ac explorato Dio-
scoride ægris mortalibus demōstrasses. Sed qui
linguarum & disciplinarum omnium difficul-
tates euafisse videris, longè maximo etiam inui-
cti animi præconio, infestam virtuti tuæ inuidi-
am generosè superasti, quum te speciosis hono-
ribus perfundum, & tum supremam idcircoq;
grauissimam legationem, Romæ agentem, In-
nocentius Octauus, admiratione virtutis, Aqui-
leiensem Patriarcham renuntiasset, vel non pro-
bante Senatu Veneto, qui nihil, vel inusitatæ vir-
tuti, extra leges tribuendum censuerat: tulisti
quippè æquo animo suffragiorum seueritatem,
quum ex eo tamen, pari merito tibi purpura pa-
raretur. Sed mors ante diem irrep sit, & pestilen-
ti quidem morbo properata, adeò, ut quod à Pi-
co, Politianoque Florentia laborati per dispo-
sitost equos mittebatur miræ potestatis antido-
tum, veneni celeritate præuerterit, scilicet, ut ni-
mis

mis seuera patria optimi ciuis ossa non haberet,
quæ sub colle hortorum ad Flumentanam por-
tam sepulcro condita è Campo Martio, ab eru-
dita Romana iuuentute salutantur.

Barbariem, Hermoleos Latio qui depulit omnem

Barbarus hic situs est, utraque lingua gemit.

Vrbs Venetum vitam, mortem dedit inclyta Roma,

Non potuit nasci, nobilius sue mori.

PIERII VALERIANI.

Peregrine ciuis, natus in urbe, et aduena,

Quicunque adoras templa Musarum sacra:

Huc in beatæ, et si occupatus, Ursulæ

Diuertere cultum hinc à sinistra suspice,

Inter sacratos hinc et inde Praefules,

In purpurata veste nobilem virum.

Quid fronte prima iam ominaris maximum?

Viva haec imago est Hermolai Barbæ.

Aciem sacrasti, ne prophana videris,

Candente fælix ære lumen excute.

LATOMI.

Quid stas, et titulum stupes, Viator,

Hoc sub saxo aliquem ratus sepultum

Gallum, Teutonicum, Scotum, vel Anglum,

Genteis quas modò Barbaras vocamus?

Erras. Barbarus Hermolaus ille,

Ille Barbarus, utriusq; linguae

Venus, deliciae, lepor, voluptas,

Quo nemo melius tenebat omneis

Germanæ numeros locutionis:

Hoc sub marmore, nunc cinis, recumbit:

At non mortuus: immo mortis ipso

Vitru

Viciturus scelere vsq; et usque, & usque:
Rumpatur Venetus licet Senatus.
At si te nouitas moratur huius
Vocabli? ratione scito factum,
Qua suos Domini solent Quirites
Insignire duces, ut Aphricanos,
Cimbros, Pannonicos, Isauricosq;
Victarum puta gentium trophyis.
Sic et barbarie per hunc Latinis
Pulsa finibus, & iugum subacta,
Iure Barbarus optimo vocatur.

G E O R G I V S M E R V L A .
X X X V I I .

IN G E O R G I O M E R V L A A B A - quis Statiellis, Alexadrino, ingenium subagreste, atque ideo ad lucubrationum labores maximè ualidum; nullisque obiter voluptatum illecebris laceſitum emicuit, passim florentibus Græcarum literarum studijs, quarum fœlici societate antiqui decoris ornamenta Latinæ facultati tradebantur. Ob id variæ eruditionis laude celebratus, quadraginta amplius annos, cum Venetijs, tum Mediolani iuentutem docuit; in alienos sèpè libros acerbius censurā exercens, quum sèpè Calderini, Galeotti, & Politiani errata, vel certè prætermissa, notare contenderet, publicatis annotationum libellis, quibus latè nomini fama apud stupentes grammaticos quæreretur. Edidit etiam translationem Dionis de Traiani gestis: sed petenti Ludouico Sfortiæ historiam perscripsit, Vicecomitum Principum origi-

origines, & bella continentem, sobrio quidem
stylo, ac ex omniparte Latino, sed in quo lecto-
res minus austeri per amœna diuerticula passim
requirant: Cæterum postremi eius historiæ libri
meo iudicio iucundiores, æternum dormitum,
denegata luce in abditis scrinijs iacent, quum ne
mo è generosa stirpe Vicecomitū omnino pro-
deat, qui sepultum familiæ, patriæque decus, in
lucem asserere velit; quandoquidem nemo ferè
sit ex ea gente, qui non spreto veræ virtutis no-
mine, ab incondito luxu decoxisse videatur. Pe-
nit exactæ ætatis senex, tonsillis fauces occupan-
tibus, Politiano obiter vehementi metu libera-
to, quum in miscellaneam eius centuriam; cohori-
tes, & alas, q̄tæ impetu obrueret, emissurus esse
diceretur. Ludouïcus Princeps optimè de literis
merito, iustum funeris honorem persoluit, elat-
usque est ad ædem Eustorgianam: & hoc car-
men, sepulcro Lancinus inscripsit.

Vixi aliis inter spinas, mundiq; procellas,

Nunc hospes cœli Merula, viuo milti.

L A T O M I .

Quur fugis à titulo? quò tam citò, quæso, Viator?

Siccine, quod possim carpere, habere times?

Ingenio hōc vixi, fateor: plureisq; lacefſi

Pro rigido exercens scilicet ense stylum.

Parcebam nulli, gaudens è cæde frequenti

Lassa cruentatas figere in ora manus.

Et tu forte times, ne nunc quoque dentibus idem,

Quæque Theoninis non placitura petam.

Optarim sancè, neque enim tibi abiret inultum

Phœbe, sacerdotem sic habuisse tuum.

*Nam fædasse suas quod me malus arguit arteis,
 (Tutari parteis hoc vocat ille suas)
 Tergendis voluit pueris à clunibus esse,
 Quos male mundatos mors impina rapit.
 Ah miser. at quod idem multi quoq; nunc imitantur,
 Iam successorem mi fore spero aliquem.*

POLITIANVS.

XXVIII.

POLITIANVS A' PRIMA STA
 tim iuuenta admirabilis ingenij nomen
 adeptus est; quū nouo, illustriq; poëmate
 Juliani Medicis equestres ludos celebrasset, Luca
 Pulcio nobili poëta, omniū confessione supe-
 rato, qui Laurentij fratriis ludicrū equestris pu-
 gnae spectaculū, ijsdem modis, & numeris decā-
 tarat. In id enim ē Græcis, atq; Latinis delectos
 flores populo stupendos cōtulisse censebatur:
 Nec multò post Julianō à Pactijs in tēplo immā-
 niter interfecto, eius vindicatæ cōiurationis hi-
 storiā, latinē, ornatisimeque perscripsit; profes-
 susque demū in gymnasio Græcas pariter, Latini-
 nasq; literas, tantos de se excitauit clamores, fa-
 uente iuuētute, vt Demetrius Calchondyles vir
 Græcus, præstatiq; doctrina, vti aridus, atq; ieu-
 nus à diiscipulis desereretur. Exinde Herodianū
 Romanē loquētē publicauit, cūctis hand dubiē
 erepta laude, qui id generis munus ante suscep-
 rant; quanq; æmuli eam translationem, vti nos à
 Leone Pōtifice accepimus, Gregorij Tifernatis
 suis dicerent; q; passim, inducto fuco, & salsis
 neuorū coloribus interlita, alieni styli habitum
 menti-

mentiretur. Sed eadē præcellenti studiorū omnium vbertate flōrentē, post editā miscellaneorum centuriā; publicatāq; Latina poëmata, immatura mors oppressit. Erat distortis sāpē moribus, vti facie nequaq; ingenua, & liberali, ab enormi præsertim nāso, subluscoq; oculo perabsurda, ingenio autē astuto, aculeato, occulteq; lūido, quū aliena semper irriteret, nec sua, vel nō iniquo iudicio expungi pateretur. Ferunt eū ingenui adolescentis insano amore percitū, fācile in lethalem morbū incidisse. Correpta enim cithara, quū eo incendio, & rapida febre torrētur, supremi furoris carmina decantauit; ita, vt mox delirantem, vox ipsa, & digitorū nerui, & vitalis deniq; spiritus, inuercūda vrgente morte, desererent; quum maturando iudicio integræ, stataq; ætatis anni, non sine graui Musarum iniuria, doloreq; sāculi, festinante fato eriperētur. Vix enim quadragesimum quartum ætatis annum attigerat: sed eo præpropero vitæ exitu, profectò fœlix fuit, quod imminente cōulsæ Medicæ domus ruinam effugerit. Tumulo autem hoc carmen Crinitus discipulūs affixit.

Hic, hic Viator paululum gradum siste,

Vatem potentis spiritus vides clarum:

Qui mente promptus acri, & arduum spirans,

Ac summa quæq; & alta consequi suetus.

Is ille ego Angelus Politianus sum.

Fouit benigno me finu Flora, & illic

In fata cessi, Parthenopeos Reges.

Cum Gallica arma irruerent minabunda.

Tu vale, & hoc sis meriti memor nostri.

E I V S D E M .

Siren relicto Daunio

Quærebat ubi consisteret:

Diuq; vagula deuolans

Accessit amnem lassula

Arni fluentis leniter:

Et commorata satis, iter

Parabat incepturn sequi.

Sed ecce dum vaga subuolat,

Audi repente rem nouam,

Nouosq; numeros, & noua

Carmina canentis Angeli.

Itaq; statim in labra conuolat

Dulci lepore perlita:

Et, inquit, hic libet agere,

Hic, hic morabor sedulò:

Vbi Gratia, Decor, & Venus

Tam blanditer simul canunt:

Carmenq; fundunt aureum

Tu nunc valebis Daunie.

P E T R I B E M B I .

Duceret extincto cum mors Läurenti triumphum,

Lætaq; pullatis inueheretur equis;

Respicit insano ferientem pollice chordas,

Viscera singulu concutiente virum.

Mirata est; tenuitq; iugum: furit ipse; pioq;

Laurentem cunctos flagitat ore Deos.

Miscebat precibus lachrymas, lachrymisq; dolorem:

Verba ministrabat liberiora dolor.

Risit; & antiquæ non immemor illa querela,

Orphi Tartareæ cum patuere via,

Hic

Hic etiam Infernas tentat rescindere leges;

Fertq; suas, dixit, in mea iura manus.

Protinus & flentem percussit dura poëtam;

Rupit & in medio pectora docta sono.

Heus sic tu raptus: sic te mala fata tulerunt,

Arbiter Ausoniæ Politiane lyre.

INCERTI.

Politianus in hoc tumulo iacet Angelus, unum

Qui caput, & linguas, res noua, tres habuit.

HERCVLIS STROZAE.

Quis Lycias sortes? quis Phthiæ carmina vatis?

Transmissos Deli quis neget hic Tripodas?

Quippe hic assidue Phœbus Musæq; parentant,

Et caros lachrymis sæpe lauant cimeres.

Quin si fata velint, tegerentur numina, sub qua

Angelus obdormit Politianus humo.

CAESARIS SCALIGERI.

Ante, tuo quam te nossem de pectore, non te,

Aiebam, decuit Politiane mori.

Siue mori decuit: sed non decuisse fatebor,

Ab, sic ab iuuenem Politiane mori.

At diuina semel noui dum pectora: dixi,

Nec iuuenem, nec iam Politiane mori.

LATOMI.

Hoc tumulo Charites, lepor, & bona Suada, iociq;

Et Musæ, & Phœbus, plectra, chelysq; iacent.

Cuncta obiere simul (neq; enim sunt visa deinceps:

Nec viguit fulvis laurus, ut ante, comis)

Verus ut ille pudor Graiūm, columenq; Latinūm:

Angelus arguta defuit in cythara.

Nam fuit hæc (miserum) saeuæ culpa altera Parcae,

Cantantis filium præsecuisse viri.

*Ah, seuūm potuit qua flectere corda ferarum,
Non potuit duram flectere voce Deam.*

MIRANDULA.

XXIX.

JIOANNES PICVS MIRANDV
la meritò cognomine Phœnix appellatus
est, quod in eum, Dij superi, supra familiæ
claritatem, omnis corporis, ac animi vel rarissi-
ma dona cōtulerint. Mira enim altitudine sub-
tilis ingenij, decora facie, lectissimisq; moribus,
& incomparabili quum disputaret, aut scribe-
ret facundia, omnes eius sœculi sapientes in ad-
mirationem sui facile conuertit. Grauissimo au-
tem opere, nec dum absoluto, tanta eruditione,
atq; vehemētia Astrologos totius diuinationis
vanitate cōfutata persecutus est, vt subtiliū disci-
plinarū professores à scribēdo deterruisse videa-
tur. In Heptaplo autem, dum sacrarū literarum
mysteria, dīuino ore nobis recludit, & in Apo-
logeticō grauissimis disciplinarū omniū ratio-
nibus proposita ad disputandum, ingenij sui de-
creta defendit, se ipsum doctrinæ, atque memo-
riæ fœlicitate supergressus esse videtur. Excessit
è vita dignus cœlo, trium & triginta annorum
iuvensis, eo die tam celebri, quam postea Italizæ
maximè funesto, quo Carolus Galliz rex Octa-
vius Florentiam est ingressus; scilicet, vt tanti fu-
neris luctus, quum sub signis ornatus in pom-
pam externæ gētis exercitus urbem intraret, vel
eo inusitato spectaculo, & in tanta rēceptæ liber-
tatis lætitia minimè vinceretur.

HER-

*Ioannes iacet hic Mirandula, cætera norunt,
Et Tagus, & Ganges, forsan & Antipodes,*
EIVSDEM.

*Hic situs est Picus, cuius si cuncta perissent,
Virtutum septem vix sat erant tumuli.*

MICHAELIS MARVLLI.

Occidis etatis media quodd Pice iuventa,

Vltima Socratice flenda ruina domus.

Nec vel nobilitas, vel opes, vel gratia formæ

Profuit, aut animi tot bona rara tui.

Non hoc, crede mihi, naturæ iniuria matris

Larga vel imprimis que fuit vna tibi,

Sed vitæ documenta hominū, & quām fluxa sit allia

Forma, genus, dotes ingenii, imperia.

LATOMI.

Ne Pici ingenium deberi quis putet astris,

Nil genere hoc artis, vanius esse docet.

Quem vitam, & mores frugi, assiduumq; laborem,

Astrorum scimus percoluisse loco.

Sed tamen est aliquid (fateor) quo debeat astris,

Quod citò se nostris eripuere malis.

POMPONIVS LAETVS.

XXX.

IVLIVM POMPONIVM LAETUM Sanseverina illustri familia in Picentinis natū ferunt, adeo q; insigni cura educatū, vt ex adultera matre alioqui pudica, illudēte ei Salernitano Principe genitus putaretur. Sed vidente demum bello, & labante fortuna principalis domus, animum ad literarum studia conuertit,

tanta antiqui moris æmulatione, & naturæ tem-
perantia optimas literas complexus, vt Romæ
inter præclara eius sæculi ingenia conspicuus
monstraretur; Nam Vallæ præceptoris æquata
eruditionis opinione, locū exceperat; sed eum
mox Pauli Secundi iniuria percelebrem fecit,
quum literatos quosdam, & in his Platinam,
atque Callimachum, tanquam impios atq; ma-
leficos tormentis excruciasset. Nam è Venetijs
Romam pertractus ad dicendam causam, per-
petua vitæ innocentia tutus nihil terner potu-
it; vt integro constantiique animo indigna fate-
retur. Veterum enim ingeniorum illustria no-
mina sibiipsis indiderant, quum in cœtu soda-
lium laureati Musas colerent. Ea nominū no-
uitate, Pontifex elegantiæ literarum imperitus,
suspicio susq;, vehementer offendebatur, qua-
si id esset occulta coniurantium tessera ad obe-
undum insigne facinus. Xysto demum, Inno-
centioque fauentibus in gymnasio docuit in-
credibili nominis authoritate, auditorumque
frequentia; adeò vt ante auroram profitentem,
Romana iuuentus à media statim nocte præoc-
cupandis sub sellijs præueniret. Descendebat è
Quirinali sæpè solus, Diogenis more præferens
laternam, quū opes cōtemneret, & iucunda fru-
galitate venerabilis haberetur. Simplici nanq;
& penè subagresti cōuictu vsq; adeo gaudebat,
vt quū frequenti semper limine coleretur, im-
prouisi nobiles cōuiuæ, nō sufficiente eius pue-
ro periocum admoniti coquinæ manus admo-
uerent, vnde perurbani sales, multxq; facetiæ se-
rerent.

rerentur. Scripsit grammaticæ compendium, adultis pueris vtile: & grauiore demum stylo seriatim Romanos Cæsares; gratissimoque libello in antiquæ Vrbis ruinis, vera loca, atque vocabula demonstrauit. Sed in suggestu summam laudem promeruit; quod eo magis mirum videtur, quum in familiari sermone hæsitante lingua balbutire esset solitus, nec orantem demum, aut clara voce lectitantem, vlla omnino oris titubantia deformaret. Septuagenarius excessit è vita, quū gelidissimo vini potu ventriculi calorem oppresisset. Elatus est auditorum insignium pijs humeris, honestante funus familia purpurata Alexandri Pontificis, & laudante Marso oratore: quum varijs autem Elegijs tumulus ornaretur, epigramma Pontani, consensu publico, locum obtinuit.

PONTANI.

*Pomponi, tibi pro tumulo sit laurea sylua;
Offa, maris rores, myrtleaque umbra tegant:
Teque tegant, artusque tuos, violaque, roseaque,
Ver habeat, Zephyros spiret, et ipse cinis.
Stillet et ipse cinis, quas et Parnassus, et antra
Thessia, et ipsa suas Asca ministrat aquas.*

DOMITII PALLADII.

*Hic iacet exigua Lætus Pomponius urna,
Cuius honor meritò pulsat utrumque polum.
Lætus erat Romæ vates sublimis, & idem
Rhetor, nunc campus lætior Elysiis.*

LATOMI.

*Effert Pomponi dum te Romana iuuentus,
Et fouet in gremio Roma beata suo:*

*Fama est, inuidiam summorum adeoq; Deorum
Hunc tumulum, hos gerulos conciliaſſe tibi.
Sed tamen hoc summi tibi debebatur honoris,
Ut tua mors Superis inuidiosaforet.*

CALLIMACHVS

XXXI.

CALLIMACHVS ANTIQVO nomine Philippus Geminiano Etruriæ oppido editus ingenium lectissimis literis Romæ excoluit; nec multò post indignam insonte animo subiit calamitatem, quum Pau-
lus Secūdus illustres academiæ sodales odio temerè concepto, tanquam malignè conspirantes persequeretur; ita, vt ipse ante alias desumpti Græci nominis reus, tormentis, et carcere poenas daret. Ab ea autem iniuria indignabundus in vltimas terras profectus, Casimiro Sarmatiæ Regi ingenij operâ obtulit. Is virtute, fortunaque clarissimus; sed Pontificij nominis hostis, quatuor Regum pater fuit; In honore tum erant optimæ literæ apud extemos reges, uno præ cæteris Mat-
thia Coruino studijs ac artibus eximijs liberaliter fauente. Itaq; Callimachus Alberto filio præceptor datur; à quo demum, post Casimiri patris interitum ad summum familiaritatis, atque potentiae locum euectus est, tanta Polonorū cōsternatione, odioque; vt eum tanquam impiū, & Moldauicæ cladis authorem, tyrannidemque impotenti imperio exercendam Regi suaderet, aula extruserint. Maligno enim iudicio nobilitatem quod imperatæ pecuniæ, & suscepto bello auersa esset, sanguo hosti obiectandam esse censuerat,

rat, ut nemo denum supereret, qui libertatis permanum traditae iura tueretur. Sed Callimachus, vel Alberto absentis desiderium vix ferente, quod inuidiam minimè sustineret, semi exul in villa Sarmatica apud veterem amicum occultatus, fato cœsit. Ita ut morte celata, sine funere arefactus teponè clybani in armario seruaretur. Id resciuit Albertus, & pietatis ergo, Cracoviæ in æde Trinitatis æreo sepulcro honestandum curauit. Præcipuum eius ingenij monumétum, extat historia exactissimè conscripta de rebus gestis Ladislai Sarmatiæ, atque Pannoniæ Regis, qui ad Euxinum Varnensi acie, ab Amura the superatus interiit; adeo enim eleganter eius grauissimi muneri leges impleuisse existimat; ut omnes, qui à Cornelio Tacito, per tot secula id scribendi genus attigerint, meo iudicio superarit.

IANI VITALIS.

*Ænea, Callimachi, quæ circumplexititur ossa,
Depositi meritis nobilis urna sui,
Æneas fit quamuis, multò est preciosior auro,
Etrusci felix hospita Callimachi;
Ipsi etiam, Italia; tantum decus, auspice, adepti,
Ad sacra conueniunt busta Borysthenides:
Exultantq[ue] mero, & choreis, referuntq[ue] vicissim:
Dedicat hæc Criſpo Sarmatis ora suo.*

LATOMI.

*Exuias præter, pellemq[ue], atque ossa Latini
Nil hic Callimachi Barbara terra tegit.*

*Illa Borysthenides rapuere, tenentq; Camœna,
Quarum primus amor, gloria, prima fuit.
Hoc perfecturus, si copula longa fuisset,
Venissetq; suo iusta propago thoro
Sarmatide e nymphæ: ne barbara terra videri
Posset, Romanae vel minus apta toga.
Sed mors inuidit, qua nil odiofius: atqui,
Quæ feritas tacito non caret opprobrio.
Æneus est tumulus, mors ænea: & æneus ille,
Qui legit hæc siccis tristia verba oculis.*

HIERONYMVS SAVONAROLA.

XXXI.

MEDICEIS GALLORVM AD-
uentu Florentia pulsis, Hieronimus Sa-
vonarola Ferrarensis ex ordine diui Do-
minici cucullatus, vsq; adeo austera vitæ discipli-
na, ac erudito subtiliq; ingenio, & in sacris con-
cionibus admirabili facundia valuit, vt populū
instaurandis religionibus deditum, & tum no-
uo receptæ libertatis gaudio gestientē, quo vel-
let facilem impelleret, priuatisq; familiarum, ac ip-
sis quoq; summi magistratus consilijs miscere-
tur. Futura enim prædicere, veluti diuino adfla-
tum numine credebant, quando nihil validius
esset ad persuadēdum specie ipsa pietatis, in qua
etiam tuendæ libertatis studium emineret; Sed
nonnulli optimates, astutis ingenij adeundo,
consulendoque eius authoritatem in immen-
sum adaugebant, tanta quidem insania, quod il-
lam sibi astruerent, vt ad Carolum Regem, Pisas
Legatus mitteretur, & integros quatuor annos
Florenti-

Florēt in orum animis, ac opibus imperaret. Verum in eo Christianis hercē moribus, ac optimis literis ornatisimo, ingenium ab occulta ambitione, & nimio, exitialiq; proferendæ veritatis studio inflammatum, adeo æstuanter effebuit, ut capitale iudicium de suspectis nobilissimis septem ciuibus sœua sententia præcipitarit, moresque Alexandri summi Pontificis vasa declamandi libertate, quum acerbè sigillaret, sacrosanctam potestatem in dubium deuocarit; quamobrem reus maiestatis, depositente Pontifice, concedenteq; Senatu, & concrematis quidem templi foribus, nec incrueta irruptione cōprehenditur; nam inimicæ factionis ciues, damnatorumq; propinq; arma ceperant: in eoque tumultu trucidatus est Franciscus Valorius partium Princeps, qui maturandæ reorum necis author extiterat. Cæterum de Sauonarola tormentis excruciatō, confessōque, latronum more, in medio foro, miserabile supplicium est desumptum, ita, ut strangulati corpus extemplò crema retur, diuerso quidem animorum habitu, quum alij ardentes odio, iure execratum, atq; punitum sucllamarent: alij verò lugentes, tanquam indigna morte perempti è rogo cineres religiose colligerent. Eius atitem ingenij operum præcipua culāude legitur gloriosus Crucis triumphus aduersus eius sæculi sapientes, garrulosq; sophistas, Latinè perscriptus. Vtramq; autem pij, atque impij nominis famā cumulate promeruit; si duobus contrarijs cœnotaphijs credendum esse censeremus. Sed alterum quod liuidus effudit, honestus

nestus supprimet pudor, né supra miserabilis
supplicij doloré, insontis fortasse viri manes hac
etiam æterni carminis inurente nota crucienq[ue]r.

MARCII ANTONII FLAMINII.

*Dum fera flamma tuos Hieronyme pascitur artus,
Religio sanctas dilaniata comas
Fleuit; t[er]r[or] ô dixit, crudeles parcite flammae,
Parcite, sunt isto viscera nostra rogo.*

LATOMI.

*Dicere me prohibet pietas Hieronyme quicquam,
Tuo quod olim nomini
Officiat: vetat ast eadem me dicere, passum
Te præter æquum talia.
Illud nemo negat, vel Momo durior, esse
Quæ scripseris piissima.
Quæ dum compono, tibi, nescio, num' ne dolere,
Vel gratulari debeam.*

MARSILIUS FICINVS.

XXXIII.

QVVM CLARISSIMI GRAE-
corū Theodorus, Argyropylus, & Tra-
pezuntius, veluti ex condito inter se di-
stributis operibus in traducendo Aristotele ad
non obscuram æmulationem versarentur, vnuſ
Latinorū Marsilius Ficinus diuinæ philosophiæ
amore incensus, trāsferendi Platonis negotium
suscepit, atq[ue] perfecit; vsq[ue] adeo festinata felicis
ingenij fœcunditate, vt pleriq[ue] in pusillo eius cor-
pore, quod vix semihominem æquaret, tantam
vimi

vim inusitati spiritus, & tantas vtriusque lingue
 facultates vigere mirarentur: Nam eundem quo-
 que insatiabilis studij tenorem secutus , Ploti-
 num,Iamblichum,Synesium,& Psellum Plato-
 nicæ sectæ nobiles authores Latinos effecerat,
 hortante quidem Cosmo Medice, & mox tradic-
 ta per manus summæ virtutis hæreditate , Petro
 filio, & Laurentio nepote suffragantibus . Ex ea
 siquidem ornatissimæ domus liberali disciplina
Ficinus honestis ædibus, per amœna villa , sacer-
 dotio, annuisque stipendijs, atque muneribus
 se se adauictum , & cumulate perornatum sensit.
Contemnebat enim maiores opes , vir minimè
 ambitiosus, & nitidæ, iucundæque vitæ ad bo-
 nam frugem percipidus , quum vnam studio-
 rum laudem spectaret, nec vllis vnquam conten-
 tionibus misceretur, quod rerum omnium, præ-
 terquam vini sub dulcis voluptates abdicasset;
 nulla quidē animi tristitia , quum esset omnino
 lætissimus; sed exactissima ratione ad tuendam
 valetudinē, sicuti deprehendere licet, ex libris de
 triplici Vita editis . Adeo enim morosè sibi ad
 spem vitæ blandiebatur, vt sàpè eadē die , quum
 aér incalesceret, aut aliquo spiritu moueretur, ca-
 pitis tegumenta permutaret. Sed quū sodalium
 suorum acerba funera luxisset Laurentij , Her-
 molai , Politiani,Mirandulæ, qui vno anno pe-
 rierunt; Landiniique item, & Sauonarolæ,in Ca-
 regiana ipsius Villa , septuagenario prouecti-
 or, febricula interiit, diro quidem omine, quum
 eodem die , punctoque temporis , duo clá-
 rißima Italiæ lumina Ficinū ipsum, & Paulum

Vitellium

Vitellium summæ, inuictæque virtutis Florenti-
norū Imperatorem aliquantò certiore inimico-
rum rabie, quām noxa capitali supplicio damna-
tum, vis ipsa fatalis extinxerit; & tum esset in al-
pibus Ludouicus Rex Gallorum, armatus irrū-
pens, ut singulas illustres domos, & ad vnum fe-
rè omnes Italæ principatis euerteret.

I N C E R T I.

*Mores, ingenium, Musæ, sophiæq; sepulta est
Laus, hic cum magni corpore Marsili.*

I N C E R T I.

*En hospes hic est Marsilius sophiæ pater,
Platonicum qui dogma, culpa temporum
Situ obrutum, illustrans, & Atticum decus
Seruans, Latio dedit: fores primus sacras
Diuinæ aperiens mentis actus numine.
Vixit beatus antè Cosmi munere,
Lauriq; Medicis, nunc reuixit publico.*

P O L I T I A N I.

*Mores, ingenium, Musas, sophiamq; supremam
Vis uno dicam nomine? Marsilius.*

A N D R E A E D A C T I I.

*Hic situs est magni sacrum qui dogma Platonis
Marsilius patriæ tradidit & Latio.
Exuuias tellus, cœlestes spiritus oras,
Diua sed & terram fama polumq; tenet.*

L A T O M I .

*Hic, hic Marsilius notissimus ille Ficinus,
Totius Ausoniac luxq; decusq; iacet.
In paruo ingenteis qui clausit corpore dotes:
Immo non clausit, sed magis exeruit.*

*Quare etiam hac parua fama est augustior urna:
Ni tamen haec potius, quem replet, orbis erit.*

GALEOTTVS MARTIVS.

XXXIIII.

GALEOTTVM MARTIVM
Narnia genuit, robusto ingenio discipli-
nas omnes cōpletestente. Is Matthiæ Cor-
vino Pannoniæ Regi præceptor, epistolarumq;
Magister, & in castris miles; & in palestra mul-
tarū palmarū athleta fortissimus operā præsttit,
adeo feliciter, vt omniū horarū amicus, et comes
haberetur. Scripsit librū de homine, varia eruditî
one, potiusquā eloquentia mirabile, in quē non
multò post inuectus est Georgius Merula gráma-
ticorū exactissimus. Sed ea vehementia Galeot-
tus sese defendit, vti apologeticus priore libro
varietate eruditionis multò vberior censeri pos-
set. Scripsit etiā, & malo quidē infortunio, quæ-
dam in sacra, moraliq; Philosophia, nā ex ea le-
ctione, quū omnibus gentibus integrè, & puri-
ter veluti ex iusta naturæ lege viuentibus, à cucul-
latis sacerdotibus accusatus, damnatusq; est; Sed
eum periculo celeriter exemit Xystus Pontifex,
qui in minori fortuna eius fuerat auditor, non
sine graui tamen contumelia; Nā in foro Vene-
to ad geminas columnas ad tribunal perductus
est, vt impetrata venia se falsa scripsisse fateretur.
Sed accidit, vt id iudicium exortus in turba ri-
sus euerteret, falso ac repentino Galeotti di-
ctorio excitatus: nā quū forte non ignobilis Vene-
tus,

tus, è turba proximus strigosa proceritate, & ini-
pudicæ vxoris probro insignis, traductum ludi-
brio præpinguem porcū appellasset, exemplò
Galeottus, renidentiq; ore, pinguis, ait, porcus,
quām inacer hircus esset malo. Erat enim Gale-
ottus usque adeò tumenti abdomen, ut quum
sub vasto obesi corporis pondere, vel prægran-
dia iumenta fatiscerent, rheda curuli veheretur:
ac demum senex ad montem Annianum circa
Ateste, aruina suffocatus interiret.

I A N I V I T A L I S.

*Hanc galeam, hunc posuit Galeottus Martius ensem,
Mars tibi, & hanc citharam docto cum pectine Musis,
Militia functus, decantataq; poësi.*

L A T O M I .

*Et galeæ & Martis tibi fecit nomina mater,
Illa nouis facibus trita, dolisq; Venus,
Ne sit e Manors resciisset Apolline cretum,
Vim tibi, vel matri, sauis ut est, faceret.
Proinde nec est mirum, si vincis utraq; palæstra,
Estq; tibi niuei copia tanta salis,
Quem voluit mater tintillum sua olente saliuæ,
Et pater ornatum munere uterq; suo.*

E L I S I V S C A L E N T I V S .

X X X V .

HIVIS EX AMPHRACTA
oppido semi Appuli Musa, regnanti-
bus Aragonijs Neapoli insignis fuit,
vel illustrium Poëtarum æmulatione proposi-
ta. Tum enim Pontanus, Altilius, Grauina, &
Actius, immortali ingenio prædicti vates, diuina
carmina factitabat. Sed Calètio amatoria vanita-
tis incendijs iuueniliter vstulato, æquò torrérior

vena

vena vti subitis impulsa casibus, nequaquam aliqui
dissimile profluebat; in varios alioqui carminum
modos repentina largitate mirabilis. Adamauit
eū vnicè à puerō contubernalē Pontanus, suspe-
xit Altilius, Actius vero Syncerus meritis laudi-
bus exornauit. Extat eius Elegiæ teneris affecti-
bus per amœnæ, & Ranarū cum Muribus prælia
Homerico spiritu Latinè decantata. Dicauit eas
vigilias Angelo Colotio ab eruditis ingenij cado-
re viro lectissimo, quæ hodie viuido ingenio se-
nē, & sacrata insula clarū salubris eloquétiæ præ-
cepta in hortis ingenuè tradentē, Romana iuuē-
tus colit. Moriēs Calentius Luciū filiū reliquit,
ad quem legitur epistola Pontani, ad paternos
mores, studiaq; eadē adolescētem accendentis.
Porrò Calentius ipse quum amore perditus,
oblitusq; rei, elegis inanibus diu hæsisset, fortu-
nam sibi ad parandas opes defuisse sero sensit, ut
hoc suo carmine fatetur.

Talia post cineres de me toto orbe legantur,

Scriptaque sint tumulo carmina digna meo.

Ingenium natura dedit, Fortuna Poëtæ

Defuit, atque inopem vivere fecit Amor.

Moriens autem, hoc carmen inscribendum Lu-
cio filio mandauit.

E LISIVS DE SEIPSO: VIATORI.

Si tibi sit felix, & faustum iter,

Qui sim discito paucis, fodes:

Hic ego vates iaceo Calentius,

Somno sapiens graui,

Donec me tubicen ætheris excitet,

Vocans ad pias Superum sedes.

Legistin? amabo dic abiens, Vale.

*Elisius tenerè teneros dum scribit amores,
Durare ad senium tam tener haud potuit.
Sed nec erat diues.nec mirum in rāte.negatas
Spernit is:ancillas aut facit artis,opes.*

P A N D V L P H V S C O L L E N V C I V S.
XXXVI.

PA ND V L P H V S C O L L E N V -
cius Pisaurensis ingenio peracri, & stu-
diorū rerumque omniū erudita notitia
perornato, nobilissimarū Italiæ vrbium prætu-
ras gescit; functusq; grauissimis legationū mu-
neribus illustri facundia, & gestu pernobili La-
tini Oratoris nomē impleuit: Cæterū tanto in-
genio tēperantia deerat, vt nulla in arte summū
laudis fastigiū teneret: insatiabili etenim cupidi-
tate semper vagus in omnes disciplinas fereba-
tur, cum esset ex professo iureconsultus: vt facile
reliquarū facultatū Principes, disputatione, scri-
tisq; lacefferet: quod nihil, nisi valde excellens
probare esset solitus, & quæq; mediocria fastidi-
ret. Indignatione siquidē superba, & ostentatio
ne præcipiti Pliniū aduersus calumniatorem Leo
nicenū disertissimē defendit. Scripsit & libellū
de Vipera: ac item facetissimū capitī & pilei di-
alogum; Postremō etiā Neapolitanorū Regum
res gestas Ethrusco quidem sermone in gratiam
Herculis Atestini, qui Latinas minimē didice-
rat. Multa autē lectu iucunda, eleganter inchoa-
ta absoluere nequivuit, quum apud Ioannē Sfor-
tiā Pisaurensiū Tyrannum, quem depræ-
hensis

henfis literis offenderat, supra veterum officiorum memoriam, dissimulata recentis odij libido valuisset: vir enim incautè Tyranno fidēs, ea nece indignus, in carcere strangulatus interiit.

FERDINANDI BALAMII.

*Ignoscit Colenuccio Tyrannus,
Mox illum necat: ô scelus nephandum,
Vincens sauitiam Neronianam.*

LATOMI.

*Esto: tyrannus strangulauit impia
Nimis, heu; apertum fraude Collenucium:
Illum' ne, ô hospes, an magis se perdidit?
Sua ille viuit claritate in litteris,
Actæq; vitæ nobili præconio.
At iste tali morte viuens concidit,
Quod nunc mori ut nec viuere olim, non liceat
Illiūs utrung; præstruente gloria:
Proinde verum si tacere nolumus,
Non vim tyrannus intulit, sed passus est
Quæ laurea illi prorsus est clarissima.*

IOVIANVS PONTANVS.

XXXVII.

IOVIANVS PONTANVS VIR ad omne genus eloquentiæ natus, Cereto Vmbriæ oppido metu profugiens, quòd ibi pater à factiosi ciuibus esset interfactus, Neapolim planè iuuenis, & inops contendit. Ibi enim liberali Alphōsi Regis studio, condita celebri bibliotheca literas in honore esse didicerat. Nec defuit honestus virtuti locus Antonio Panormita, eruditæ ingenij vim admirante, istum

erat excellentis doctrinæ nomine regij scrinij Magister. Aspirauit demū his cœptis Fortuna, vsq; adeò benignè; vt Ferdinandi Regis castra se cutus, in demortui Panormitæ locū sufficeretur. Vnde illi mox honestæ opes, sed obsequij fide, ac merito, vti scripsit, inferiores, nisi ad opimi muneris prouentū Ariadnæ vxoris dotalis hæreditas accessisset. Hac parta dignitate, liberiore ve luti studio, Musas per omnes numeros exercevit; tanta habilis ingenij fœcunditate, vt neque poëtis, neque oratoribus, qui tum maximè floruerent, dignum secundæ famæ locum relinqueret. Erat austero superciliosus, & toto oris habitu subagrestis: sed stylo, & sermone perurbamus, quum sæpiissimè vel in serijs multò cum sale iocaretur. Habitus tamen est in omni censura quanquam absolutè pius, supra æquum mor-dax, vel eò quod non homines modo sibi notos; sed gentium, & vrbium quoque omnium mores acerba scribēdi libertate perstringeret; si-cuti ex varijs dialogis, Charonteque præsertim intemperanter ostendit. Sed in pangendo carmine, quam texenda prosa cultior, atq; sublimior multis videtur, quandoquidem in historia non semper integra, grauissimi incessus dignitate, ab eius munera disciplina deflexisse existimat possit, quum postea ab Hesperidum hortis citriorū suauissimis odores spirans, atq; inde diuino carmine in altū euectus, ad illa ipsa excelsa ore decātata sidera proprius accesserit. Vixit annos septuaginta septē. Fato autē functus eodē mēle; quo Alexāder Sextus Pōtifex vita excesserat

rat, tumulat⁹ est in sacello ab se sepulcri causa ex
tructo ē regione Daualorū domus, vbi Elogiū
ab se compositū in marmorea tabula spectatur.

Viuus domum hanc mihi paraui,

In qua quiescerem mortuus.

Noli obsecro iniuriam mortuo facere,

Viuens quam fecerim nemini.

Sum etenim Iouianus Pontanus,

Quem amauerunt bone Musæ,

Suspexerunt viri probi,

Honestauerunt reges Domini.

Scis iam qui sim, vel qui potius fuerim.

Ego vero te, hospes, in tenebris noscere nequeo;

Sed te ipsum ut noscas rogo, Vale.

BASILII ZANCHII.

Aurea Pierio texentem carmina filo

Pontanum ad doct̄ & Parthenopes titulum,

Vt primum Pindo, longe atque Helicone relicto,

Audiit arrecta Cynthius aure Deus:

Vicisti Pontane, inquit, mea numina: cedat

Iam tibi & Eous, cedat & Hesperius.

CAELII CALCAGNINI.

Creditus occubuisse Maro, secesserat olim,

Vt cœli motus, labentiaq; astra videret,

Mox rediens ad nos Iouiani nomine, terris

Quid felix proficit, quid noxia terra minetur

Exposuit, nostrisq; oculis substravit Olympum.

Scilicet hoc deerat, pecudes, Styga, prælia, turmas,

Scripserat, extremū votis fuerat aureus axis.

SIMONIS VALLAMBERTI.

Nescio quo fingant Musas Helicone manere:

Hoc scio, quod tecum, mi Iouiane, manent.

Quæ cecinit claro fulgentia lumina cœlo
Pontani doctis versibus Vrania;
Phœbe tuis magnam lucem addidit ignibus, utq;
Nunc melius niteant sidera cuncta, facit.

PIERII VALERIANI.

Scriptorum venerabilis magister,
Pontanus cubat hic Viator: illum
Commentus bona verba, forte adores
Nefac, huic mala, quin precare multa,
Omnem ut surripuit poëtices vim,
Nam dum tam bene scribit, adq; amissim
Æquat omnia, per politq; ad vnguem,
Quavis arte decoreq; absolutus,
Secli terriculum fuit sequentis,
Nemo scribere ut audeat nepotum.
Quin pacem hinc, bona quin precare, libans
Thus, costum, violas, crocum sepulcro,
Qui dum tam bene scribit, adq; amissim
Æquat omnia per politq; ad vnguem
Quæ obsoleuerat ars, decorq; recte
Scribendi, auspiciis renidet huius,
Nostra ætas veteres ut æmulari
Et possit simul, & simul præire.

MYRTEI.

Qui vos sidera clara, citriosq;
Flores Hesperidum hortulis virentes
Versibus cecinit laboriosis,
Pontano date sidera alma lymphas:
Vos horti date ferta, quæ sepulcrum

Ornent

*Ornent perpetuò cadente flore,
Spargant perpetuo cadente rore.*

LATOMI.

Ab hoc si tumulo procul prophani

Arcerent oculos, manus, pedesq;

Et solis aditum darent poëtis:

Huc suo Lepidina cum Macrone

Ductatum choreas, nouatum amores,

Et ad delicias nouas veniret.

Baianæ lepidæ & leues puellæ

Hic potos calida senes lauarent:

Queis lusum ut facerent proteriorem,

Cursarent pede, brachiisq; nudis:

Proferrent niueas sinu papillas:

Femur negligerent fluente veste:

Darent basia pluribus figuris,

Quam suis citrios colunt in hortis

Tum pulchra Antiniana, tum Patulcis.

Sed quos aureola coma virenteis,

Et gratos triplici colore fœtus,

Hoc circum ordine ponerent sepulcrum.

Vndas Eridanus suas rigandis,

Igneis Vraniae daret fouendis.

Huius luminibus locus caleret:

Illiis lachrymis solum teperet.

Et hæc omnia Gratia probarent,

Musæ percolerent, Amor, Venusq;

Ab hoc si tumulo procul prophani

Arcerent oculos, manus, pedesq;

Et solis aditum darent poëtis.

Queis nunc sancte senex tuo in sepulcro

Et nos perfruimur tuo in libello.

XXXVIII.

MARCVS ANTONIVS COCCIVS Sabellicus ad vicum Varronis in via Valeria, iuxta Anienem fabro ferrario patre genitus, ingentem, & propè ferream vim ingenij ad perdiscendas literas attulit, tanto prouentu, ut planè imberbis apud Tyburtes ludum aperiret. Indè verò, collecta mercede, & togula cerulea excultus, nobilioris doctrinæ cupiditate in Vrbem ad Pomponium se contulit, à quo vberissimi ingenij meritò, in collegium sodalium solenni ceremonia cooptatus, Sabellici cognomen tulit; mutabat enim nomen, qui in Quirinali sacra lauro coronabatur. In ea schola, quod censura literarū acerrimis iudicū ingenii ageretur, multū sibi de incondita, & subagresti Latinæ orationis exuberantia detraxisse fertur. Nec multò post Roma excedens Utino in oppido non procul ab Aquileia, nobiles regionis adolescentes docuit. Parta demum insigni nominis fama, quum regionē vetustatis autoritate per celebrē lepidē descripsisset; decātato etiā veribus Carnico incendio, & deplorata clade Sontiaca; idcirco eum Vicētini celebritate nominis exciti, ambitiosē, duplicato stipendio conduxerunt; nec ibi diu mansit, euocante Senatu Veneto, ea cōditione, ut ciuitatis res gestas à fine Iustini conscriberet, & trecentis aureis in gynasio profiteretur. In hoc munere perutile luuenuti operā præstítit, quum in altero adulazione parum

parum sobria rerum veritatem adumbrasse videretur. Sed in Enneadibus omniū temporum, ab orbe condito memoriam complexus, vti necesse fuit, ingenti operis instituto festinanter indulgenti, res illustres præclara cognitione dignissimas per obscura breuitate adeò vehementer offuscauit, vt excitatam vberrimo titulo legentium cupiditatem passim eluserit, quum omnia in aceruum angustissimè coarctata, nequaquam certa effigie; sed exiguis tantum punctis, & lineis annotata designentur. Id susceptum munus gnauiter secutus scribendo ad septuagesimū ferè annum peruenit, Gallica tabe, ex vaga Veneri quæsita non obscurè consumptus. De sepulcro autem, viuens, & in columnis, tempestiuè sibi cauit; scilicet degeneri filio diffusus, quem ex concubina suscepserat, compositumq; ab se Carmen lapidi insculpsit; insigne quidem, & meritum Elogium, sed certè honestius, si alieni ingenij pietas inscripisset.

*Quem non res hominum, non omnis ceperat ætas,
Scribentem capit hæc Coccion verna brevis.*

LATOMI.

*Magnus in hoc tumulo iacet ille Sabellicus, orbis
Cuius ad ingenium non satis unus erat.
Tempora permodicis inclusa erat omnia chartis,
Seruire exemplo quæ potuere aliquo.
In Venere incerta tamen hic contabuit: atq;
Maluit Italicus Gallica fata pati.
Quid iuuat humanos scire atq; euoluere casus,
Si fugienda facis, & facienda fugis?*

LAURENTIUS LAURENTIANVS aliquandiu Florentiæ, & Pisis philosophiam, medicinamq; professus, ingenium elegantibus literis deditum ad traducendum Hippocratem conuertit, quod Theodorus Gaza alioqui diligentissimus interpres circumscripsi authoris laconismis minimè serio respondere videretur. Extant & eius eruditæ lucubrations in Galenum, medicinæ principis arcaña per obscurè interpretantem: sed in cōmentationum cursu planè miser atra bile corruptus est. Empturis enim domū ea pactione tertiam precij partem numerarat, vt, nisi intra sextū mēsem totius summæ pecuniam repræsentaret, arribonis pecunia lucro venditoris amitteretur. Aduentāte verò die, quū multa ei aduersa spem fefelliissent, diffisus amicorum liberalitati, & iacturæ dolore percussus, animum despōndit, in profundumq; puteum se coniecit, sūb id tempore quo Petrus Soderinus erecto populari dominatu, tanquam Dictator perpetuus, summa cum moderatione, Florentinæ Reipublicæ præsidebat.

MYRTÉ.

*Spe destitutus commodum sibi domum
Parandi; t̄ angusta magis, quam patria
Florentia natum ædibus mirabili
Decebat, infælicem agens vitam miser
Laurentianus se puto in præcēps dedit
Angustiori: ne sepulcrum largius*

Effet

*Eſſet cadenti, quām fuerat viuo domus:
Quæ nunc parata literis illi patet
Talis polo, qualem nequeat orbis dare.*

LATOMI.

*Candida Laurus erat, quondam prælata sepulti
In titulo, geminis (gloria rara) notis:
Arteis dum coluit, dum clarus Apollinis inter
Mystas; perpetuum viuere dignus erat:
Quæ super hunc tumulum fulvis modò passa capillis,
Stultitiam domini deflet et ipsa sui.
Qui sibi ſpes ſubitò quod erat præcifa parandi,
Optabat quali commoditate, domum,
Fortunæ impatiens, puteum ſe misit in altum:
Sicq; miser vitam perdidit atq; animam.
Hoc eſt verſuram vitæ feciſſe, domusq;
Nempe, perire male, nunquām habitare bene.*

ANTIOCHVS TIBERTVS.

XL.

ANTIOCHVS TIBERTVS CAEſenàs ingenuus puer, à milite in vltorio rem Galliam perductus, amore literarum Lutetiæ confedit, nō abniente hero, vt docilis ingenij adolescens optimis literis imbuere-tur. Post aliquot autem annos inde rediens in Italiā, profiteri cœpit diuinatorias artes Magiæ proximas. Eleganti enim libro de Chiro-mantia edito, tantum nouæ famæ promeruit, vt insigni concursu, à curiosis, & anxijs de toto vitæ fortunæque euentu consulueretur; nam ad corroborandam eius disciplinæ authoritatem, opportuna bonarum artium præſidia contulerat; usque

vsque adeo solerter, atq; fœliciter, vt viri doctissimi planè cōscij de vanitate incertæ artis, id alseuerarēt, quod vulgi testimonio crederetur. Primus enim post Petrum Aponensem, magiæ peritia celebrem, duobus sacerulis iacentem, & à cū nullatis explosam artem excitarat, tribus etiam libris de Physiognomia, & Pyromantia compositis, ea tamen opinione, vt nequaquam ex arcano artis auidissimo cuique futura prænoscendi rerum abditarū euentus prædiceret, sed ex mira prudentiæ coniectura, tanquam illustri ratione demōstrare putaretur. Prædixerat Guidoni Balneo, cui in Togata Gallia propter inusitatū militaris animi vigorem, Guerræ cognomentum fuit, atq; item Pandulpho Malatestæ Ariminensis tyranno, ex volæ manus lineis futurū esse, vt hic pelleretur patria, & dominatu; exulque in extrema egestatis miseria periret; ille verò ab insigni amico, perfidiæ suspicione necaretur. Memorabili herclè non omnino incertæ artis argumēto, nisi Antiochus imminentē vitę suæ exitū ignorasset, de quo tamen, sed fatali deceptus hora minimè dubitarat. Interfecit enim Pandulphus suo metu, vel Bentiuoli socii iussu nimium sanguis, à suspecta virtute virum fortē, quamuis amicum, & partium ducem, ac ipsum Tibertum custodiæ tradidit, vt ex euentu, supplicio seruaretur: sed quum occultam exitio facta viam aperirent, captiuus, & compedibus nexus, custodis arcis filiam mollis animi puellam, ita orando, & blandiendo ad misericordiam, amore inque pellexit, vt ab ea restem impetraret, &

D O C T O R V M . V I R O R V M . III

ret,& in fossam demitteretur ; sed cōpedum so
nitu prorita fuga miser retractus , & pari sorte
cum puella securi percussus, interiit. Nec in Pan
dulpho prædicentis fidem eadem fata fecelle-
runt, quando omnium egentissimus in hospita-
li diuersorio desertus à liberis, faxitia infamis, ac
egestate senex miser perierit.

F L O R I D I S A B I N I .

*Exilium domino quod vaticinare potenti,
Dira morte insons perderis Antioche.
O miseras arteis, quæ non docuere salutis,
Cum tibi monstrarint hæ quoq; mortis iter.*

L A T O M I .

*Hos ego diuinos aliquid sanè esse putassem,
Et tantum humanum non superare modum:
Si non præ reliquis illos humana viderem,
Enormi quadam cum nece, fata pati.
Addo quod est grauius, mala quum licet ante videre,
Non æquè vt caueas ante videre licet.
Et tamen ac liceat secum, sine lumine, pugnant,
Vimq; suis fatis frustra adhibere student.
Hoc docet Antiochus, qui fata nisi ante sciisset,
Innocuus poterat, & sine cæde mori.
Hoc supereft Lector (si me patiâre monentem)
Diuinus fias, si miser esse voles.*

P H I L I P P V S B E R O A L D V S .

X L I .

BE RO ALDV M I N T E R N O B I-
les gramicæ professores summi nomi-
nis celebritate, & incredibili auditorum
frequen-

frequentia Bononiæ docentem, extrema præser-
tim iuuentus effusè mirabatur, quum ex multa
lectione, fœliciique memoria, abstrusa doctrinæ
opæ venusto oris gestu proferret, & interpretá-
do intacta ab alijs audiē se staretur. Cupiebat-
nîm obscuris authoribus lucem dare, & ranci-
dæ vetustatis vocabula iam planè repudiata à sa-
nis scriptoribus, in usum Romanæ linguae reuo-
care, vti apparuit ex commentarijs in Afinū au-
reum Apulei: cuius familiaritate, horridum elo-
quétiæ genus, peruersa quadam libidine indu-
rat, ita vt honestæ aures illud asperū impuræ no-
uitatis mirari primò, & mox admittere cogeré-
tur. Sed ingenio maximè liberali, & per huma-
no, hæc obsoleta, & ridenda doctioribus oppor-
tunè condiebat, ea fama, vt qui omnia didicisse,
& sedulò docuisse videri potuit, in delectu pin-
guis, & supinus euaserit. Obijt nō planè senex,
paulo post id tempus, quo Bononia terræmotu
concussa est, & tyranni Bentiuoli domum mi-
rabili subsecutæ calamitatij præfigio, dira ful-
mina percusserunt. Excepit doctrinæ hæcedita-
tem, eiusdem nominis fratriis filius. Is nitidiore
ingenio, quum ad poëticam se contulisset, di-
gnas æternitatem Odas cōscripsit, indeque à Le-
ne Pontifice in intimam familiaritatem est rece-
ptus, collata ei Vaticanæ Bibliothecæ præfectu-
ra; sed paratis honoribus, immatura mors cele-
riter inuidit.

M Y R T E I.

*Sæpè nouos linguae mirata Bononia flores
Non alios legit, quam Beroalde tuos.*

Tenunc

*Te nunc amissō languent cum floribus horti,
Et flet delicias ad tumulum illa suas.*

QVINTIANI STOAE.

*Philippus ille candor, ille et optimus
Sophos iacet, lapisq; candidissimus
Tegit, tegit Bononiæ, Bononiæ
Inbar. Viator asta et inspice, inspice.
Mane, mane, Philippus ille te obsecrat,
Rogat, preceris omnibus, sacrum omnibus
Qui iter dedit, dedit. Lapis quoq; obsecrat,
Preceris, ut rogi leues eum opprimant.*

LATOMI.

*In lingua Venerem nequicquam queris, Amice,
Partem aliam obsecdit corporis illa mei.*

HERCVLES STROZZA.

XLII.

HERCVLES STROZZA FER
rariensis Tito poëta genitus, patré Ion
go interuallo carminū nobilitate supe
rauit. Illustri enim quodā lepore generosi & so
lertis ingenij in aula Principis adeo clarus emi
nebat, vt præter grauioris cōfiliī munera, in qui
bus egregiè prudens, & paratus erat, Theatralium
etia ludorū, ac omnis elegantiæ arbiter cen
seretur; nec quicquā de cultu corporis, sumptuo
sisq; munditijs, & spléodore vita Atestinīs iuue
nibus cōcederet. Sed eū, hac ciuilis magnificetiæ
laude florentē, amatorijsq; vanitatibus intēpe
ranter deditū, ille impotēs Deorū, ac hominum
dominator, vt fabulæ ferunt, Cupido sanguis in
præcipitem locū arripuit. Cōcepti siquidē amo
H gis insa

ris insaniam, adeò perditis sensibus alebat, ut multa, ac erudita largitione, tenerimisque carminibus summi nominis matronam colere aliquantò procacius quam liceret minimè veretur, qua improbitate, si nō molestus palam, gravis tamen quibusdam in arcano esse cœperat, quum tot illecebræ vna illa morū elegati libertate male tegerentur, ob idque ab odiosa obtrectatione timeri inciperet, quanquam luxato olim poplite claudus, nec alioqui planè formosus esset, aut iuuenis, præualida scilicet apud zelotypos suspicione, quū ille inter iocos cū fœminis ad eleuandā cruris deformitatē, lepido exéplo diceret, nō insulsam esse Venerem, quæ Vulcanū probè virū, quanq̄ loripedem libenter admitteret. Sed demum Taurellam illustrem formam, & natalibus viduam, vsq; adeo diris auspicijs admauit, vt quum riualem haberet impotentē tyrannum, cum ea fatales nuptias faceret, vt pudore cōiugij repulsus riualis arceretur. Sed id non tulit vir atrox, & superbus: breuique Hercules, dum à cœna domum noctu mula reueheretur, imperfectus est: neque cædis quisquam authorem, silente Prætore, nominauit.

ALDI MANTII.

*Hospes, licet aliò propere eundum tibi,
Rogo hoc legas carmen, scio miserebere,
Humanitas quæ est tua. poëtæ hic sunt sita
Ossa Herculis Stroze, poëta qui satus
Patre est Tito. Quod si cupis cognoscere,
Qualis poëta vterq; queis honoribus,*

Quan-

Quantisq; præditus fuerit in patria,
Quamq; inclytis Stroza orta gens maioribus;
 Longum foret narrare id è libris potes
Cognoscere Hospes, quos pater, quos filius,
 (Nam excusi habentur) fecit exultis modis.
Cantauit Anthiam, atq; Phylloroēn pater,
Quosq; tulit heroas familia Èstensium,
Inuisaq; arma matribus. Lucretiæ
Hic Borgiæ laudes, decusq; heroidum
Quot sunt, fuere, quotq; erunt. Hic & Deos
Canebat, & Gigantas, & bella horrida,
Ac multa alia, cum rapitur. Heu fata impia
Egisset integrum vel etatem alteram,
Non sua minus gauderet hoc Ferraria,
Quam aut Mantua Marone, aut Catullo nobilis
Verona, Venusiumue Horatio suo.
Heu ter, quater crudelia, heu fata impia.
Monimentum & ipse exegit ære perennius,
Atq; altius pyramidibus Regum, Louis
Quod ira nunquam diruet, tempusue edax,
Aut Aquilo impotens, malue ignes, virum
Nam sibi dicatum oppetere, Pierides vetant.
Sed mulierum quæ est gloria, & honos, Barbara
Tarella coniux quam pientissima, viro, &
Vna ut quiesceret, ipsa donec corporum
Erit excitatio, sibi hoc viua posuit.
Hoc te volebam scire, iamq; abi, & vale.

B E M B I.

Te ripa natum Eridani Permessus alebat;
Fecerat & vatem Marsq; Venusq; suum.
Iniecere manus iuueni, & fatalia duris
Stamina pollicibus persecuere Deæ.

Vxor honorata maneis dum conderet urnas;

Talia cum multis verba dedit lachrymis:

Non potui tecum dulcem consumere vitam:

At iam adero amplexans te cinerem ipsa cinis.

TIBALDEI.

Herculis hic Strozza tumulus quem condidit uxor,

Taurellæ mœrens Barbara gentis honos,

Plus dederit quamuis, non hæc Mausole, meretur

Plus tua fortuna, hæc non pietate minor.

LATOMI.

Se Venus occultans Martis damnauerat usum,

Castè cum fabro viuere certa suo.

Non tulit ille ferox: & sc quærendo fatigat,

Alterutrum, vel quò tradat utrumq. neci.

Frustra at discursans cœli per compita, iuslrat

Lemnum, Imbrū, Lyparā, cūq. Amathūte Paphū.

Pergit ad occiduas mundi perquirere parteis,

Maximè ubi Eridanus læta per arua fluit.

Hic videt insignem, clando sed poplite, Strozzam,

Quem circum semper plurimus ignis erat.

Hinc Mars non dubius Vulcanum creditit illum

(Quomodo enim uatem nosceret ille ferus?)

Non (ait) effugies: nec nox tibi sumida, nec quod

Mula, præsidio, claude ueharis, erit.

Dixit: & intorsit sœuum per tempora ferrum,

Tempora puniceis sepe reuincta rosis.

Ille abiit: aderat mox Cypria conscientia cœdis,

Eflantiq. animam sic ait illa viro:

Plus satis ad vitam cecinisti carmina: post hac

Tu mecum, & tecum noster Adonis erit.

Certè indignus eras: sed pro qua multa tulisti

Viuus, debebas & mihi Strozza mori.

BARTHOLOMEVS COCLES,
humili genere Bononiæ natus, ingenio,
nec mediocribus quidé literis imbuto,
sed à cœlesti quodá munere, diuino ac admirabili
vaticinádi, artes curiosè, atq; fœliciter exce-
pit; erectas nuper, ac illustratas ab Antiocho: se
enim metoposcopum, & chiromantem profite-
batur, magno herclè Astrologorum pudore, qui
laboriosis genitrix supputationibus særissimè
fallerentur. Publicarat enim ingenti fama codi-
cem cum effigie linearū, characteres, & notas ar-
tis continentē, vt & hac quoq; liberalitate tan-
quā promulgato totius doctrinæ mysterio, i-
gnaras vitæ euentus curiosorū mentes circūdu-
ceret, valido herclè accedente patrocinio Achil-
lini summi Philosophi, qui luculento procœmio
aduersus artis caluniatores, Coclitis scripta, tan-
quā insigni galea muniuerat, vsq; adeo studiose
ac appositè, vt intertextis passim ex physica ra-
tione quibusdā neruis, probè constituta, valla-
taq; vel inanis facultas vna iam nec ignobilis, li-
beralium artiū, acclamatione publica cœseretur;
& eo quidem clariore authoris existimatione,
quod ipsius Antiochi, & Corui Miradulæ placit
a grauibus argumentis, tanq; incerta cōuelleren-
tur, ita pronis ad credendū auribus, vt multi sta-
bilis alioqui prudentiæ, ab hoc adūbratæ ratio-
nis præstigio circūducti, penderet ab ore Cocliti-
& de priuatis rebus statueret, quandoquidé
quotidianis prædictionibus, futura tanq; presen-

tia sentirentur. Extat de his præclaræ, ac admirabilis fidei catalogus, ipsius Coelitis manu prescriptus, de ijs, quibus varia violentæ mortis pericula denunciauit, exactissimo post eius interium fortunæ obsequentis euentu comprobatus. Quò fit, vt me quoque in ueteratæ exercitationis in hac luce Romana non facile credulum senem, in sententiam adducat ipse exactæ ætatis, & integri iudicij Lucas Gauricus, quum ingenuè fateatur se à Coelite, seuerè, amiceq; admonitum, vt violèti cruciatus causas effugeret, quū id ipse, sui natalis, negligentia patris, ignarus, ex syderum scientia anteuertisse nequiuenterit; à Ioanne enim Bentiuolo arreptus, & ex præalta trochlea suspenso fune quinques quassatus, ideo pœnas dederat, quod excessurum patria, & dominatu in eius anni prognostico pronunciasset. Sed aliquantò acerbiorē non irritæ diuinationis pœnam Cocles promeruit; quum inuitus, & planè coactus, Hermeti tyranni filio, dixerit futurum esse, vt exul in acie cæderetur. Non tulit sanguinarius Hermes fatali metu percussus, vel prouocatam oris libertatem, iussitque Copono, vt Cocles, tanquam futuris Inferijs suis expiando dolori victima mactaretur. Præuiderrat necis discrimen Cocles: ideoq; secreta galea caput munierat, ingenti gladio, quem peritissime ambabus manibus regebat, semper armatus: sed fatales insidias vitare non potuit; quum à personato baiuli habitu Copono, dum seru ostij, calculo iniecto præpeditæ, clauem insereret, adacta in occipitum securi sterneretur, non ali-

DOCTORVM VIRORVM. 119

am quoque patrati facinoris causam afferente
Copono, quam quod ipse Cocles, breui, & sce-
lestè homicidam futurum edixisset.

GVIDONIS POSTHVMI.

COPONVS LOQVITVR.

Quis melior Vates? Quis Coclite verior augur?

Falsa canit, atq[ue] hæc cogit habere fidem.

Grande mihi nuper scelus, ac graue crimen inuicti,

Quale vel ipsius peccatum habere neges.

Puriter exegi tamen, ac sine crimine vitam

Hactenus, ille autem dicere vera solet. (lit

Quid nā hoc Phœbeigitur? Certè illū haud multa fefel-

Linea, quam heu nostras dānat habere manus:

Nanq[ue] ubi ob hoc nostra cecidit malus ille securi;

Cœpi ego, ne falsum diceret, esse nocens.

L A T O M I .

Quar caput armatum galea? latus en se reuinctum est?

Vim fati radios dixtim' habere tuos?

Sed video melius fatum est nescire: sciuisse

Quando nihil prodest, tela, nec arma valent.

IOANNES COTTA.

X L I I I .

IOANNES COTTA APVD ALieniacum pontem, id est oppidum supra Athesim, humili genere ortus, præaltum in literis ingenium ostendit, in agresti enim ore, generosi spiritus indoles ita latitabat, ut in sermone, scripto que mira felicitas emineret: hauserat enim pertinaci studio, euolutis vtriusque lingue optimis authoribus, tantas eruditionis opes, vt

à stupenda memoria clarus haberetur, & antiquæ dignitatis carmina perscriberet. Aperuerat Iudum Laudi Pompeiæ, quod ibi nupta erat eius materteræ. Sed demum inde Neapolim ad Pontanum se contulit, secutusque aliquandiu Sanseuerinum, & Cabanilium proceres, transiuit ad Liuianum Venetorum ducem, qui Musarum liberalis hospes Academiam in agro Taruifino ad Portum Naonem instituerat, euocatis in contubernium præcellentibus poëtis, in queis longè demum clarissimi (præter Cottam) Fracastorius, Naugerius, & Hieronymus Borgius euaserunt. Ad Abduam autem, ex ipsa Gallorum victoria, Liuiano fuso, captoque Cotta, insigni pietate, se totius calamitatis & carceris comitem obtulit. Sed Galli inhumana acerbitate, non misero tantum comitem, sed libros & calamum, ac omnia denique tenebroſi otij solatia denegarunt. Impleuit alterum officij munus Cotta: suscepitque à Liuiano mandatis, quum ad Iulium Pontificem Viterbum peruenisset, paucos post dies, oborta pestilenti febre, octo & viginti annorum iuuensis interiit. Epigrammata, ac Orationes eius extant; sed Chorographiæ opus nobile versibus inchoatum, & in Plinium erudita scholia perierunt.

ACTII SYNCERI.

Sperabas tibi docta nouum Verona Catullum:

Expertæ es duros bis viduata Deos.

Nulla animum post hac res erigat: optima quando

Prima rapit celeri Parca inimica manu.

Quicq

*Quæ tamen, ut vidit morientis frigida Cottæ
Ora: suum fassa est crimen, & erubuit.*

M A R C I A N T O N I I F L A M I N I I .

*Sifas cuique sui sensus expromere cordis,
Hoc e quidem dicam pace Catulle tua.
Est tua Musa quidem dulcissima, Musa videtur
Ipsa tamen Cottæ dulcior esse mibi.*

C A E S A R I S S C A L I G E R I .

*Intra in me Cottæ Genius, quem dicere conor:
Aut periit trepida mens tremefacta fuga.
Tu Latii Siren: ita cantu interficis omnes.
Nam tua qui legit, scribere nemo potest.*

L A T O M I .

*Dic mihi: Pierides Venerem nescire, fatemur:
Sed Venus est carmen nil nisi, Cotta, tuum?
Fallor? an idcirco, Veneris quo gaudia Musis,
Sera licet, repares, tam citò raptus abes?*

P E T R V S C R I N I T V S .

X L V .

PE T R V S C R I N I T V S IV-
cundo, eruditio que ingenio iuuenis, quū
à crispa patris coma, Ethrusco nomine
Riccius vocaretur, idque nomen fastidiret, Cri-
nitus appellari maluit. Is non iniquo iudicio ha-
bitus est inter Politiani discipulos disertissimus.
Extant enim, præter non illepida poëmata, libri
de honesta disciplina supra viginti, per amœna,
& copiosa varietate delectabiles: ac item quinq;
de poëtis Latinis, laboriosè eruditèque prescrip-
ti. Mortuo Politiano, patritiorum iuuenum, qui
ingenia literis excolebant; vel genere, & cœtu im-

H 5 par,

par promeruit, ut apud eos, & sodalis, & magistrorum munus adimpleret. Nobiles enim adolescentes more Socratis adamandos, pariter ac erudiendos, corporis, ac animi pulchritudine ductus prædicabat. Sed tanta familiaritas nequaquam certis grauitatis, atq; modestiæ finibus descripta, cötumeliæ, ac item exitio locū aperuit. In Scandiciana enim Petri Martellij villa, post hilare cœnam, quū petulantis conuiuæ manu inter iocofam rixam frigidæ cantharo perfusus obriguisset, insolentis iniuriæ dolore saucius paucis diebus interiit, eo quidem sodalium grauiore pœnitentia, acerbioréque iactura, quod nondum quadragesimum ætatis annum attigisset.

MYRTÉI.

*Priscos poëtas viuere
Crinit dum doces, obis.
Ergo tibi superstites
Debent poëtae non minus;
Ipse amplius nihil volens
Debere, dono carmine
Hoc, te sepulcro conditum.*

ANDREAE DACTII.

*Heus, audi, properes licet Viator,
Criniti tumulo teguntur isto
Dilecti cineres sacris Camœnis,
Hoc scires volui, recede felix.*

LATOMI.

*Iacent perpetuam quod vates carmine vitam,
Hanc quoq; pro arbitrio dent, adimantq; suo,
Mortem irritarat, veteres vt acerba poëtas
Temporis æternas mergeret in tenebras.*

Seq;

Sed tuebatur: donec Crinitus & illos

Temporis, & mortis tolleret è manibus.

Qualemque vicem, quamvis sim victa, repēdam,

Mors, ait: certè tu mihi stulte lues.

Tu ne magis stulta es, quæ illum euertere speras,

Per quem tam faēdē tempus, & ipsa iaces?

HIERONYMVS DONATVS.

X L V I.

ENITVIT IN HIERONYMO
Donato Patritio Veneto, supra oris, at-
que statura dignitatem, senatoria pru-
dentia singularis, præcellenti doctrinæ præsidio,
& multo rerum vsu constituta. Attulisse siqui-
dem videtur in omnem actionem, mores longè
lectissimos, & præclaris disciplinarum omnium
luminibus illustres, quibus postea Iulium Se-
cundum Veneto nomini grauiter iratū, & con-
spirantibus externis regibus, sanguino bello maie-
statis iniuriam vindicantē, non leniuerit modo,
sed impetrata pace, iustoque foedere conuerterit.
Quo felicis ingenij supremo opere, iam penè
conuulsum, radicitus eius Reipublicæ statum,
septennio restitutū vidimus; sed industriæ suæ
fructum sentire non potuit, paulòante Romæ
morbo extinctus, quām Gallus grauis hostis
Italia pelleretur. Verum, ex ea legatione, eximia
laus totius Italiæ iudicio parta, perpetuis an-
nalibus ad posteros transmittitur, nec erit in-
grata patria, quin meritum decus optimo ci-
uii, instaurata nominis memoria persoluat. Mo-
numenta eius ingenij digna luce, quod publi-
cis occupationibus absolui nequierant, filij
sup-

suppreserunt, edito libro aduersus Græcos, va-
nissimè de sacrorum principatu cum Romano
Pontifice contendentes. Legitur etiam libellus
Alexandri Aphrodisei de intellectu, è Græco in
Latinum puriter, ac appositè traductus. Extant
etiam aliquot epistolæ, multa styli grauitate con-
scriptæ, ex his ea præsertim, qua Gallici fœderis
cōpedes Maximiliano Cæsari exuendas persua-
det, altera qua concussæ ingenti terremotu Cre-
tae insulæ, quum ipse præsideret, clades, terro-
resque describit.

M Y R T E I.

*Donate, diuīm munere
Fudisti ut orbi nectaris,
Quantumq; manat gratiæ
Diuino ab ore cœlitum,
Seruasti, & exul patriam;
Diis restitutus denuo
Orbi querenti deseris
Nil præter ossa, & lachrymas.*

L A T O M I.

*Plus, quam Roma suo Gallis defensa Camillo,
Hostem semel quem fecerat:
Donati meritis nullo non tempore summis,
Semperq; ciuiis optimi,
Illaq; non vniuersa erepta potentibus armis,
Regina debet Adriæ.
Atq; illo uberioris: patriæ quod commoda spectans,
Spreuit paratam gloriam,
Quam raro ingenio multam cumularat Apollo.
Sed patriæ donatus est.*

A L E X-

XLVII.

ALEXANDER ACHILLINVS Bononiensis, accuratus Auerrois interpres, quum Patauij philosophiam profiteretur, solidæ, constantisque doctrinæ famam obtinuit, vel ipso Pomponatio acri æmulo infidiosa ambitione, scholam eius depopulante. Erat enim à summa ingenij simplicitate ambiendi, adulandiique prorsus imperitus, usque adeo, ut falsæ, petulantique iuuentuti, quanquam doctrinæ nomine in honore esset, ridendus videretur; & tum maximè, quum deambularet vndulatis passibus, coccina in toga exoleti moris, astrietas scilicet habente manicas, & nullis à tergo defluentibus rugis, lutrina pelle fimbriatas: renidentiq; semper fronte, & sermone pingui, vel inepti, vel contemplantis ingenij vitia fateretur: sed æmulum in corona veteratoriè disputantem, & risum salsa dicacitate saepius excitantem, ipso inuicto doctrinæ robe superabat. Ediderat enim iam pridem ex peripatetico dogmate singulos libros, de elementis, de intelligentijs, & de orbibus, secutus opiniones Auerrois, quibus totius ingenij sui fama nitebatur. Concidente autem Patauino gymnasio, inter exorti belli strepitum, Bononiam reuersus, excessit è vita, quum nondum quinquagesimum expleuisse annū. Tumulus eius cum hoc carmine in æde Diui Martini conspicitur.

IANI VITALIS.

*Hospes Achillinum tumulo qui quæris in isto,
Falleris ille suo iunctus Aristoteli
Elysium colit, & quas rerum hic discere causas
Vix potuit, plenis nunc videt ille oculis:
Tu modo, per campos dum nobilis umbra beatos
Errat, dic longum, perpetuumq; vale.*

LATOMI.

*Quisquis Averroëm censes habuisse cerebrum,
Falleris: haud est me passus habere meum.
Regula non fallit: Propter quod quodlibet unum
Taliter affectum est, sed magis illud erit.*

BERNARDINVS CORIVS.

XLVIII.

NON EST CVR BERNARDI-
nū Coriū Mediolanēsem quisquā eru-
ditus contemnat, & irfideat; quod im-
mensum rerū gestarum volumen, incondito, ac
inepto sermone perscripsérit. Honesto enim lo-
conatus, & gloriolæ cupidus, quū pro ingenij
captu vernacula, idiotisq; familiari lingua vte-
retur, optimam ciuibus suis attulit voluntatem,
idq; vnum scribendo respexit, quod curiosis,
aut nobiliore facūdia scripturis maximè prodes-
set, atque inde nominis, ac industria laus ad po-
steros proferretur. Nam si, Cæciliij Pliniij testi-
monio, historia quoismodo scripta delectat;
quod lux temporum, nuncia veritatis, & magi-
stra vitæ censeatur; huic ciui suo plurimum pro-
fectò Insubres debebunt: qui ingenuo labo-
re intercisam, & plane sepultam grauissima-

rum

rūm rerum memoriam, diligenter inquirendo,
consuendoq; ad singularem utilitatē posteris re
præsentauit. Fuit enim vir amantissimus patrię,
& nusquā factiosus, minutiarum adeo diligens,
indagator, ut quū historiæ studiosis perutilem,
& iucundā afferat voluptatem, nihil morosis, &
delicatis officiat. Nā in enarrandis rebus, quibus
ipse interfuit, fide, & diligentia mirus agnoscitur;
quādō eum in aula splendidē versantē, &
ex secretioris archiui copia, opportunè adiutū
nusquā arcana fefellerint. Perijt Gallis Mediola
no potitis, ante sexagesimū ætatis annum, Ludo
uici Principis, & Ascanij Cardinalis calamitate
perturbatus. Publicauit historię volumē viuus,
priuato sumptu, ac ob id graui rei familiaris dā
no, quoniā dum spectare gloriam videri vellet, re-
faciendi sumptus, nouiq; lucri inanem spem,
astuta chalcographorum persuasione concepif-
set. In sepulcro eius tale inscriptū carmē legitur.

INCERTI.

*Bernardine, tibi Insubres debere fatentur,
Non minus ac magno Roma superba Tito.*

LATOMI.

*Scripsisti patriæ: patria tibi grata rependit
Ad bustum assiduas cum gemitu lachrymas.*

*Indoluit Phœbus: lachrymasq; in flumina roris
Et gemitus Zephyros vertit in herbiferos.*

*Illa rigant latè terram: terra ebria florum
Gignit opes: circum laurea sylua viret.*

*In quam dum Zephyri incumbunt, vox redditur ista:
Viue Cori patriæ, vinat vt illa tibi.*

X L I X.

QVAM VIDES MARCI ANtonij Turriani Veronensis effigiem, nul lis idcirco interlitam picturæ coloribus, sed carbone tantum, atque vnis umbrarum finibus deliniatam, hoc loco dicauimus, quod ille diuino præditus ingenio, dum exactæ etatis, inueterataque authoritatis medicinæ professores interpretationum subtilitate superaret; prius immi fato gymnaſijs est ereptus, quam admirandæ utilitatis, exquisitæque doctrinæ inchoata opera absoluuerentur. Elaborabat is profitendo simul, atque secando damnatorum cadauera, ana tome volumen ex placitis Galeni, quo Mundinum rudis sæculi scriptorem, & Zerbum in eodem negocio delirantem iugularat. Hic est Zerbus, qui ambitioso, auaroq; ingenio, quum acitus grandi pecunia penetrasset ad Triballos, ut Schenderbassam recenti & luſtuosa in Euganeos irruptione clarissimum, intercute morbo liberaret; nec demū quod inflatè promiserat morienti præstaret, à Barbaris seruis, vt domini manibus ea scilicet viictima parentarent, trucidatus interiit, ita vt lepidè Turrianus in eum ioca retur, quum libri eius errata dispungeret, quasi iure concisus esset, quod magna discentium iniuria perperam secando cadauera, ipse viuus meritam talionis pœnam subiisset. Natus est Turrianus ex ea perillustri familia quæ ante ducentos annos Insubribus imperarat, patre peracuto, excellen-

cellentiq; medicinæ professore, ita ut nō mirum
 sit ab ineunte ætate in eadem educatum discipli-
 na, multò maturius quā quisq; alius ad primos
 suggestus honores, Patauij et Ticini peruenisse.
 Præferebat os maximè venustum, serena quadā
 comitate occurrentium animos alliciens; verum
 docendo, & disputando mirus, prolatis Græcis
 authoribus, pudendos errores, & vitæ quidem
 exitiales ostēdebat, in quos medici ex herbariæ
 facultatis, ac anatomes inscitia cecidissent. Hoc
 eximio præceptore in gymnasio Ticinensi stu-
 diorum nostrorū vigilias pro concione laudan-
 te, de liberalibus disciplinis, atq; arte medica lau-
 ream, & annulū comprobatae dignitatis orna-
 menta acecpimus. Nec multos post menses, quū
 ad ripam Benaci lacus secessisset, pestifera febre
 triginta trium annorū iuuenis ereptus est, quū
 Iulius Pontifex in pseudo Cardinales, fauētesq;
 eis Gallos vietricia arma in luctuosum vtrisque
 Rauennatis pugnæ euentum expediret. Luxēre
 Turrianum cuncta gymnasia, & diuturnis qui-
 dem lachrymis. Nemo enim eo in literis absolu-
 tæ virtutis illustrius specimen, nemo certiorem
 consummatæ gloriæ spē dederat. Ad meritos au-
 tem titulos Veronæ nobili tumulo inscriptos,
 Nicolaus Archius hoc lepidū carmē apposuit.

*Ante annos sciujisse nocet, nam maxima virtus
 Persuasit Morti, ut crederet esse senem.*

C A E S A R I S S C A L I G E R I .

*Suada, Venus, Nemesis, Charites, Sapientia, Musæ,
 Amplexæ in cumis pectora Turrioli*

*Pro se quisq; sibi trahere, & contendere. verum
 Cum Sors, visq; simul omnibus aequa foret,
 Marte superueniente, Venus, committimus, inquit,
 Vno assensu hominem, iudiciumq; tibi.
 Ille ferox gladium nudans, Hoc vicimus. aut vos,
 Hunc mecum: aut totus cesserit ergo mihi.*

LATOMI.

*Quam cernis vnis linearum finibus
 Nullo colore præter hanc fuliginem,
 Has inter alias dedicatam imagines:
 Ad vindicandam mortis est iniuriam,
 Ab hoc locata literarum vindice.
 Nam Turriam illius est Antonii:
 Qui sanitati quum tuendæ incumberet,
 Et proferendæ ætatulæ mortalium,
 Daret salubria, amoueret noxia,
 Ætatis ipso, & artis, & conatum,
 Morte inuidente, raptus est è carcere,
 Metam tametsi iam videret ultimam.
 At hæc tua est ô Turriane gloria,
 Quod in theatro solus hoc pulcherrimo
 Mortis pudendo cum pudore prodeas.*

LANCINVS CVRTIVS.

L.

LANCINVS CVRTIVS MEDOLANI honesta ortus familia, inter Merulæ sectatores Græcè, & Latinè doctissimus euasit; sed quadam volucri, nec planè sana ingenij libertate, per omnes scientias euagatus, nusquam ad integrum decus constitisse videtur, vt potè qui passim vtroq; stylo, & scaber, & ob-

& obscurus, dissipato variæ doctrinæ lumine, euoluisse cuncta volumina videri mallet, quā pri, & circumscripti poëtæ nomen appetisse. Eius enim sylvae, quæ iam pridé in publicū exiuerūt, quanquā densa illa, & peragresti arborū luxurie, ut maximè frondosæ, alteq; surgentes quibusdā placere possint; præpedientibus tamē ve pribus horridæ, inaccessæq; existimātur, adeo ut urbanus lector reformidata situs nouitate, in lamine hæreat. In libris porrò Epigrāmatum videre est in multa duricie nonnunquā molles facetias, quæ risum falsè permoueāt. Sed hoc multò iucundius, atque lepidius consecutus videatur, quū præpingui Insubrum lingua scitè numeros iocanter effunderet. Anguineos etiam, quos vocant, versus, miris modis & numeris conformabat, ita ut recto, & conuerso quoque ordine quadrati Epigrammatis introrsus exempta verba aliud carmen efficeret, quod priori sententiæ per costas, & diametros ex obliqua serie mirabiliter arriderent: inani herclè, & planè ridenda cū laude, quum tanto sudore delirantis ingenij, ab inepta, & rectis literarum studijs exitiali voluptate, fama quereretur. Cæterum contentus paruo, sibiique soli (vti sàpè dicebat) & genio suo viuens, & cœlebs, & liber sine labe nominis ad senectutem peruenit, nihil obiter immutato yetere cultu, quum cæteri ciues non obscura cōfessione seruitutis, aduētu Gallorum, peregrinā induit vestem, & capillū ad aurē subtūdentes, eū pristino more togatū, prolixeq; comatū petulâter irrideret. Motens de sepulcro sibi casuit,

uit, quod in templo diui Marci extra Beatricem
porta cū vera effigie, & hoc carmine spectatur.

STEPHANI DVLCINI CRE-
MONENSIS.

*En virtutem mortis insciam,
Viuet Lancinus Curtius
Sæcula per omnia,
Tantum possunt Camænæ.*

LATOMI.

*Arguor, ut nimium salebroso in carmine durus.
Quid facerem? vita est taliter acta mihi.
Tradere difficile est tenero molliq; poëta,
Virtutis duram, difficileq; viam.*

BAPTISTA MANTVANVS CARMELITA. LI.

BAPTISTA CARMELITANI ordinis Princeps, Mantuæ ex Hispanio-
la gente honesta, verum ex damnato coi-
tu natus, naturam ad carmen attulit, verum in-
satiabili Hebraicorum studiorum cupiditate ita
occupataim, ut quum magnus & admirabilis in
omnibus videri contenderet, in excolendis Mu-
sis curâ, ac diligentiam remittere cogeretur; qui-
bus vnis non dubius ad æternitatem gradus pa-
rabatur, si certa laude contentus, in reliquis ina-
ne nomen tempestiuè contempfisset. Sed inci-
dit in ea tempora, quibus nullus mediocribus
poëtis locus erat, reperit tamen sibi emulum in-
condito furore Consalui Magni res gestas de-
cantantem, cuius explosione claresceret. Is erat
Cantalicius pro bono poëta ab optimo Duce
medio-

mediocris etiā virtutis amātissimo liberaliter dītatus. Verū & hūc, & ipsum quoq; Carmelitam desumpto eodē argumēto, Grauina malæ partæ laudis loco, strenuē deturbauit, quū inchoatum poëma nobile, Pōtano, atq; Actio censoribus re citasset. Cæterū Carmelitæ satis ad laudem fuit, quod per quindecim sæcula neglectos à ciuibus Andinos fontes, salubriter ebiberit, scilicet vt fātali monitu limpidioris eius aquæ siphones Lēlio, ac Hippolito Capilupis fratribus mōstrarētur. Octogenario maior Mātuæ decessit nō planè felix, quū in extremo vitæ actu defensionem cōtra criticos scribere cogeretur, qui eius poëma ta obeliscis nō inanibꝫ miserè cōfodissent. Sacra to Poëtæ mortuo cucullati eius ordinis sacerdo tes, prolixè parētarunt: Federicus autē Princeps marmoreā effigiem cū laurea posuit, quæ in ar cu lapideo, iuxta Virgilij Maronis simulacrum, pia herclè, si non ridēda cōparatione cōspicitur.

M Y R T E I.

*Alter hic iacet à Marone Vates,
Natus Mantuae, & is quidem Poëtæ
Dignior titulo, nisi incidiisset
In fluctus varios scientiarum,
Quo Musas coluit minore cura,
Primus hic tamen à Marone natus,
Mantua coluit Poëtæ Musas,
Andinosq; bibit sacro ore fontes.*

L A T O M I .

*In ponte iuxta quos locatos cernitis,
Virtutis ergo, patriæq; gloria,
Vterq; vates, & quidem ortu ciuis est.*

*Quos cognitos licet, tamen ne nescias,
Alter Maro, alter ille Mantuanus est,
Quem nil vetabit & Maronem dicere,
Pensare venam si potest professio.*

FRANCISCVS MARIUS
GRAPALDV S. LII.

QVVM PARMENSES POST exactos Gallos ad Iulij Pontificis autho ritatem se contulissent, Marius Grapaldus à præstanti facundia, et insigni corporis proceritate legationis Princeps, luculentā de laudibus inuicti, optimiq; Pōtificis habuit orationē, ediditq; item pari argumento carmina eximiæ grauitatis. quo demū officio, appositè, ac eleganter patriæ præstito, honoris causa laureā à Pontifice de manu, eruditio capiti impositam solenni ceremonia, in Vaticano consecutus est. Exinde tanto honore alacer, Musas, tanquam nō obscurè propitias, vehementius lacesciuit, vt ex publicatis poëmatibus ostenditur. Sed multo vberius, & latius ingenij famam propagauit, edito libro de partibus ædium, quo per optimas disciplinas perornatūm diligentī cultura ingeniu de monstrauit. Fato functus est in patria post quin quagesimū ètatis annū, quum interiores meatus emittēdo lotio globosior calculus obstruxisset.

GEORGII ANSELMI.

*Emeritam hic laurum Aonides, plectrumq;, lyramq;,
Gratia tibi ex merito turba Grapalde dicat.
Ut tumuli misera erexit leue nomen inanis,
Solut, & ad vacuos, ut sua iusta rogos.*

Nam

*Nam te, nec fas est humili cohíbere sepulcro
Tam rara insignem qui struis arte domum.
Redditæ ubi doctis voces, vulgoq; receptæ,
Haud dubiam faciunt non obiisse fidem.*

IANI VITALIS.

*Tu Grapalde tibi magna pro mole sepulcri
Erigis ingentem, perpetuamq; domum:
Occupat illa suis immensum finibus orbem,
Altaq; sublimis sidera tangit apex:
Et merito, neque enim tumulo tua gloria claudi,
Cum volitet mundi claustra per ampla, potest.*

LATOMI.

*Collustrans amplas Marius quas struxerat ædeis
Extulit artificem Mors stupefacta manum.
Quæ tamen, ut bile est iusto feruentior atra,
Subridens, tumulum (dic, ait) hospes, vbi?
Iam video cœca es, nedum (intulit ille) maligna:
Pro tumulo erexi hanc inuidiosa domum.*

THOMAS LINACRVS.

L III.

THOMAS LINACRVS EX IN-
sula Britannia ad perdiscendas Græcas
literas in Italiam profectus, Florentiæ
Demetriū & Politianū audiuit, eaq; enituit mo-
rū suavitate, atq; modestia, vt à magno Laurētio
liberis suis, familiari studiorū cōsuetudine quan-
quā ètate maior soci⁹ adderetur. Inde verò mul-
tis variæ doctrinæ ornamentiſ adauctus, quum
Romana quoq; ingenia certius agnoscēda, ac o-
pulētiores bibliothecas inspiciēdas existimaret,
ad yrbe contédit. In primo aut̄ appulſu forte ac

cudit, vt Hermolao Barbaro amicitia iungeretur. Nam ingresso Vaticanam bibliothecā, & Græcos codices euoluenti, superuenit Hermolaus, ad pluteumque humaniter accedens, Non tu herclē, inquit, studiose hospes, vti ego planē sum, Barbarus esse potes, quod lectissimum Platonis librum (is erat Phædrus) diligenter euolulas. Ad id Linacrus lāto ore respōdit, Nec tu sacrate heros, alius esse iam potes, quām ille fama notus Patriarcha Italorū Latinissimus. Ab hac amicitia (vti casu euenit, feliciter conflata) egregijs demum voluminibus ditatus in Britanniā redijt: datusque est præceptor Arcturo Regis filio: cui dicatam Procli sphærā legimus. Trāstulit demum, ex felici vigilia Galeni librum detuenda valetudine, quum in arte medica æquè doctus, & fortunatus spectaretur. Verum ab eo munere, veluti quæstuoso, potius quām ad parandam perennem gloriam nobili, refugit ad antiqua optimarum literarum studia, reuocatus societate Latomeri, atque Grocinij, qui constituto Triumuiratu, ad immortalem laudem, vertendum Aristotelem communicato labore suscepserant; Sed Grocinius, ad oblatum sibi sacerdotium à decreto fideque discessit, & Latomerus consilio excussus est; ita, vt Linacro egregiæ voluntatis decus maneret apud Henricū Octauum. Sexagesimo autem, & quarto ætatis anno, ex dolore disrupte herniæ vita excedens, honestam domum Londini Medicorum collegio dedicauit.

IANI VITALIS.

Dum Linacrus adit Morinos, patriosq; Britannos,
 Artibus egregis dines ab Italia,
 Ingentem molem saxorum in rupibus altis,
 Congerit ad fauces alte Gebenna tuas,
 Floribus hinc, viridiq; struem dum fronde coronat,
 Et sacer Assyrias pascitur ignis opes;
 Hoc tibi, ait, mater studiorum, ô sancta meorum
 Templum Linacrus dedicat, Italia;
 Tu modo cui docta assurgunt cum Pallade Athenæ
 Hoc de me precium sedulitatis habe.

LATOMI.

Dum longum Italiae vale iuberet,
 Thusq; in graminea tremaret ara,
 Qua tuas aperis Gebenna fauceis.
 Linacrus patrios petens penateis:
 Sic amore viri locuta fertur
 Arnis, impatiens Etrusca nympha:
 Ah, sic Arnida? sic tuam puellam?
 Sic linquis veteres tuos amores?
 Et præ me petis Anglicas puellas?
 Quid rerum hic quod ames valeat deesse,
 Illic quod cupias potest adesse?
 Gaudes barbarie? Hermolaon eccum: at
 Quem pro delitiis habent Camœnæ.
 Sin autem caperis nitore lingue?
 Hoc nil terius est Politiano.
 Sed gaudes refluum vehi per æquor?
 Ah, hiis iam in lachrymis potest naturæ:
 Et quæ te hac reuehent, credito tantum,
 An rupeis patrias amas videre?
 Te, Linacre, aperi: nec ibis vltæ.

*Quid? quod Italiam miser relinquis,
Quum sis Italica eruditione,
Romano ingenio, lepore Thusco?
Totus noster homo es: sed Angla mens est.
Ille abiuit: & hæc soluta in vndas.*

ANTONIUS NEBRISSENSIS.

L I V E R Y .

HISPANIA PER MILLE AM-
plius annos, Vádalicis, Punicisq; armis
occupantibus, Latinarū literarū splédo-
re caruit, alioqui nō obscura telluris, cœliq; tépe-
rie maximorū ingeniorū ferax, si Lucani, Seneca-
rū, Silij, Martialisq; memoria recolatur: vt hic A-
ueroē in Arabica ingra, sapiētiq; lumine clarissi-
mū omittamus. Hispaniæ enim proceres, totaq;
nobilitas peruersam opinionē de literis indu-
rāt; sic, vt earū studia, quū pro libertate aduersus
externas gentes dimicaret, publica cōspiratione
damnaretur, quasi aliena, importunaq; virtuti
bellicæ, qua vna salus, & libertas omniū certio-
re laude pararetur. Sed post Punicū nomē, vir-
tute Ferdinādi Regis Hispania pulsum, Antonij Nebris-
sæ, quæ olim Veneria fuit, ad Bethim natus, scri-
bendo & docendo iuuentutē, admonitis, casti-
gatisq; natu maioribus, ad antiquū decus litera-
rū vehemēter erexit. Constat enim eum, literarū
amore sp̄otē exulantē, ferè totius Italiæ gymna-
sia collustrasse; collegisseq; dignos nobili voto,
Græce,

Græcæ, Latinæque linguæ thesauros: quibus terra patria ditaretur. Dicebat enim proceribus ad arma natis, serò exactæ artis, & disciplinæ exempla, vel longo vsu percepturos, si literarum lumine carerent; quo uno stolidè sublato, tota bellica laus celeriter euanscit, & intercidit. Paucis itaque annis, effectū est, vt nemo, qui literarum studium reformidaret, satis nobilis haberetur, ipseque Antonius, non sècùs de restitutis postliminio literis, quam Ferdinandus, Granata capta, Maurisque pulsis, gloriösè triūpharet. Scriptis ingenti cursu orsus à grammaticæ præceptis omnes ferè liberales disciplinas, & sacras literas peruagatus, multa volumina quæ extant. Expestatatur autem summæ utilitatis Dictionariū, quo Latinè, Græcè, ac Hebraicæ linguæ documenta continentur, ab hærede filio, haetenus impiè suppressum, quum & ipsa quoque penè ad exitum perducta, Bethici belli historia in lucem non prodeat: Oppresit eum repentina paralysis, quum ad septuagesimum septimum ætatis annum peruenisset: tanto quidem corporis, ingenijque vigore, vt nihil de studiorum labore omnino remitteret: & vt natura mulierosus, ad supremum usque diē venereis vteretur. Obiit sub id tempus, quo popularibus ulterioris Hispaniæ ad arma confernatis, aduersus Belgas præfides, tanquam auarè imperantes, grauiter est tumultuatum.

MYRTÈ I.

*Me putat æternum saxo posuisse sub imo
Acerba mors, tamen fallitur.*

Non

*Non ingrata etenim mea gens volitare per ora
Dat, & per oras omnium.
Hæc mihi pro reduci studio, Latiisq; Camœnis
Certè trophæum non minus,
Quam tibi pro Mauris debet Fernande fugatis
Et pro recepta Bætica.*

INCERTI.

*Ut quondam tacuit Latiae facundia lingue,
Cum fuit Antonii cæsa manus gladiis:
Sic scelus hoc solers Antonii cura piauit,
Quamq; prior vitam sustulit, ille dedit.*

LATOMI.

*Secula transferant: neq; adhuc Hispania quicquam
Ediderat, quales affolet ante viros.
Iamq; emarcuerat: neq; erat quod gignere posset,
Semine maternos destinante locos.
Accessit Venerem Phœbus: quin hac tua in urbe
Excimus, qui nos, dixit, utrung; colat.
Illa sed assensa est. dignumq; prioribus annis,
Tum veteri ingenio, tum veteri arte, dedit.
Ipse est (iam nosti) duce quo Tartessa iuuentus
Ad decus antiquum spirat, & asequitur.
Qui licet in patrem non paulò impensior esset,
Non tamen in matrem desidiosus erat.*

BERNARDVS BIBIENNA.

L V.

HOMO VALDE MIRVS IN
vtraque fortuna extitit Bernardus Di-
uitius in oppido Bibienna, vnde ei co-
gnomen, ad summas Aretinorum Alpes natus.
Is à pueritia inter Mediceæ familiæ clientes, pri-
mum

mum solertis industria locū meritis, Leoni patria pulso, atque exuli, singulari fide comes fuit, & consiliorum quidem omnium particeps: in multa enim, & varia rerum cōmutatione, diuturnoq[ue] v[er]su grauissimarum actionum peracutus, efficax, & quod vnum in aula maximē conducit, iucundus veteratore uaserat; ita, vt eū Leo rerum potitus inter propinquos maturato honore legerit in Senatum: magno siquidem adiumento fuisse constabat in comitijs ad promerēdas suffragatorum voluntates, quum antea nobilissimis Cardinalium hero conciliatis, ad petendum Pontificatum, expeditam viam, astuta quadam vrbanitate muniuisset. Cōuiuia enim in quibus eruditio luxu certabatur, miris facetijs condire, seria iocis miscere, adulari, resq[ue] arduas dissimulanter conficere solitus, ingenium nusquam absurdum, aut ineptum, in otio pariter, atque negotio feliciter afferebat. Scripsit admirabili lepore comœdiam Calandram, quæ acta est in Vaticano ludis Lupercalibus, per nobiles comœdos Romanæ iuuētutis, in gratiā Isabellæ Mantuani Principis vxoris, vsque adeo decenti apparatu, vt nihil ad elegantiā theatralem, ab eximio poëta comicō doctius atque facetius compositum, aut magnificentius in scena editum, cōfiteri liceat; nisi tum cæteris patribus sacra pura pudorem expressisset; quum tamen à minus seueris dignitatē attulisse putaretur; Abdicauit in ea numeros primus, vt vernaculos sales dulcissimis, atque liquidius fœminarum auribus infunderet: quo multi risus hilarior voluptas excita-

excitaretur. Id enim vnum peti, quæriq; debere à non insulso poëta differebat, quod in Terentiana scæna, verecundi salis prudentiam admirari quidem, non satis possint spectatores, ridere certè nequeant, quod nullam, vel eruditæ fabulæ inesse gratiam putaret, nisi ab excitato populo, mixtus cachinno plausus redderetur. Perijt non plane senex, quum è legatione Gallica in urbem redisset, intempestiuæ ambitione ad Pôtificatum aspirans, si Leo, vti in fatis erat, vita excederet, quod ei Rex Franciscus ex prolixa pollicitatione suffragaturus crederetur; id multò iunior, habituque viuacior Leo, in imbecillo sene adeo indignanter tulisse fertur, vt ipse Bibienna, tabifico veneno ex fribus ouis de manu in mensa porrectis, se petitum suspicio-sius, quām decebat existimaret; inani certè argu-mento, quod insignium medicorū, vel literata, exquisitaque remedia minimè profecissent.

BOCCARINI ARETINI.

Truncas fides, lugent Charites, periére lepôres

Desipuere sales, desipuere ioci.

Lurida nimirum Mors, quæ urbi inuidit, & orbi,
Diuitium immitti funere corripuit.

Purpureos meruit titulos. Romæ occidit, ortus
Est Bibiennæ. hoc te scire sat hospes erat.

LATOMI.

Omnia captavi, nec sogniter omnia cœpi:

Est mea præcipuus præda galerus honos.

Præsius at tandem captans, nec ut ante, Leonem,
Vænator perii cassibus ipse meis.

LVI.

IASONI MAINO MEDIOLA-
nensi, vti ipse in gentilitiis insignibus præ-
scribere solebat, virtuti fortuna comes non
defuit; natus enim ex concubina, nequaquam eo-
dem cultu, quo æquales propinqui, sed eodem pœ-
dagogo sibi tantum immitti, atq; aspero vteba-
tur, vt ab eo familiariter audiuimus, ex hac scho-
la missus Ticinum ad ius ciuale perdiscendum,
primo anno ita ingenium ad vitia, illamque su-
pra cætera pestilètem aleam deflexit, vt cum ho-
spite decoqueret, & iuris codicem in membra-
nis scriptum, magno emptum precio foenerato-
ri tradere cogeretur. Ipse verò demū sordida in
toga, capite tonso, quod id tinea deformis obsi-
deret, ridiculus videbatur; sed mature, & peracer
bè castigatus, seipsum collegit, bonaque frugis
personam, nequaquam mentitus, tanta cōtentio-
ne in studijs disputationibusque sese exer-
cuit, vt doctores ipsi, æqualisque iuuentus, eum
adeò celeriter, atq; feliciter profecisse miraretur.
Exinde suggestu dignus, Institutiones enarra-
uit, cōcessitq; demū Patauium: sed indè, quum
secunda fama profiteretur, euocante Ludouico
Sfortia Ticinum reuersus est. Ab eximia tū gra-
uitate, atq; facundia summi oratoris laude frue-
batur: nam optimis literis, usque ad poëticū de-
cus instructus, dicta, scriptaq; lepidissimè cōdie-
bat, canoram vocem, valida latera, gestum oris
excellentem ad suggestum afferens, explicati &
per illustris, solidique doctoris nomen tuebatur;
consul-

consultoribus precio grauis videri poterat, nisi pecuniam acceptam si causa decidissent; liberali pactione, se continuo redditurum profitetur: me audiente interrogatus à Ludouico Galloru Rege, cur nunquam duxisset vxorem, ut te com mendante, inquit, Iulius Pontifex ad purpureū galerum gestandum, me habilem sciat. Audiuerat enim honoris causa eo die aurata in toga pro fitentem Rex ipse, quinq; Cardinalibus, & centrum proceribus subsellia impletibus, quū Genua subacta, de Liguribus triūphasset. Ea enim lectione dignitatem equestrem ob spectatum in acie facinus de manu Regis traditam, accenden dæ virtutis ergo ad posteros manare diffiniuit. Mortuus est Ticini valde senex, extructa nobili domo, emptisq; in Placētino latifundijs. Sub urbano autem in templo diui Pauli sepulcrum cum his titulis ostenditur.

D A R D A N I P A R M E N S I S.

*Quis iacet hoc hospes tumulo? Quis? Summus Iason:
Illē ne Frixæ vellere diues ouis?
Clarior hic illo longè est. Quis nam oro? Maynus,
Excellens iuris gloria Cæfarei.
Non fuit hoc quisquam iuris consultior alter,
Qui extinctum posset reddere ius melius.
Sed tamen hoc summi cœtuit mens dia parentis,
Cæsaribus cupiens vsq; fauere suis.
Te audiuit, ô nimium felix, qui iura legentem,
Damnamq; acri plurima iudicio,
Nec tamen infelix, tua qui monimenta reuoluit,
Et memori condit letta, sonetq; sinu.*

Et

Et quanquam obloqueris plebs innida, solus Iason

Hic legum nodos difficiles soluit.

Amborum sic fama omnem vulgata per orbem:

Ille nitens belli laude, sed iste togæ.

I A S O N I S L A N D I.

Donec erunt igneis, & Phœbus lampade terras

Lustrabit, Mayni viuet in orbe decus.

Vnicus in terris soluens ænigmata legum,

Is meritò Iuris dicitur esse Parens.

L A T O M I.

Materia vincor: tū tu vis ire, Viator,

Expediam: iacet hic ille Maynus: abi.

C H R I S T O P H O R V S L O N G O .

L I V S . L V I I .

CHRISTOPHORVS LONGO-
lius Macliniæ Belgicæ sacerdote Anti-
stite genitus, & Lutetiæ in scholis fru-
galiter educatus, partis disciplinarum omnium
per amplis opibus, aureo Leonis principatu Ro-
mam venit; adeo dissimulata ingenij professio-
ne, ut rubro pileo; & astricta penula semi Ger-
mani militis habitum mentiretur, quippe cui
mens erat audie peregrinanti priscæ felicitatis
monumenta spectare, scrutari ingenia, Biblio-
thecas excutere, atq; illud demum eruditæ cen-
suræ iudicium, quod frustra alibi, quā sub Ro-
mano coelo queritur, certius, atque liquidius a-
dipisci, sed intranti gymnasium, & acutè dispu-
tanti, non insulsi literarum professores, celeriter,
& comiter personam detraxerunt, ita, ut mox
honestissimi ciues Romani Flaminius, Toma-

K rotius,

rotius, & Marius Castellanus alterna hospitij liberalitate intrà penates receptum, triennio aluerint, eiique virtutis meritò Romanæ ciuitatis ius, & nomen impetrarint. Verum aliquantò post, emersit liber execrabilis maledicentiæ veneno delibutus, quē iuuenili declamatione per scripserat, Romani nominis antiquū decus barbaro liuore proscindens. Infremuit populus Romanus ea contumelia perturbatus, Celso Melino adolescentे clarissimo, generosa oratione in Capitolio, tanquam reum Maiestatis accusante. Sed Longolius totius aulæ clementia præmunitus, duabus orationibus publicatis sese eo nomine defendens, iudicium populi subterfugit, quod nequam malignitate animi; sed more sophistarum, exercitationis studio materiae difficultis, ac insolentis; ideoque damnatae spei argumentum defusus fisset, scilicet, ut sodales eius temere suscepisti muneris, vel infelicem audaciā mirarentur. Transiuit inde Patauim, his præsertim actionibus claritatem consecutus; adhesitq; Petro Bembo, & mox Reginaldo Polo Britanno, in quorum hodie sacra purpura summā pietatem, atq; doctrinam veneramur. In eius conubernio, quum ingētibus vigilijs libros aduersus Lutherum disertè, & grauiter inchoatos elaboraret, editis iam ad imitationē Ciceronis Epistolis, febre consumptus est. Tumulum autem, hoc carmine Bembus honestauit.

*Te iuuensem rapuere deæ fatalia nentes
Stamina, cum scirent moriturum tempore nullo
Longoli, tibi si canos, seniumq; dedissent.*

Castalides laceratae genas, diuellite crinem:

Nec lachrymæ finem, nec teneant gemitus.

Prob dolor, effertur Patauna funus in urbe,

Ante sua extincti tempora Longolii.

Quem modo vel Gallum voluit pro dote Latina,

Roma locum ciues inter habere suos.

Roma sibi plenè mox restituenda, dedissent

Longolio plenos, si modo fata dies.

STEPHANI DOLETI.

Longolii ô utinam potuisset lingua docta tantum

Apud rapacem mortem, acreisq; Pareas

Quantum olim valuit dicendo, voce dum diserta

Roma cateruas flecteret stupentes:

Viveret in columnis, nec funere concidisset atro,

Dignus perenni temporum recursu.

Sed viuit, neq; morte illa extinguetur, arce tellus

Famae micantis, nominisq; magni.

Are perennius exegit monumentum, ad astra late

Laus cuius ingens & loquax volavit:

Quod non annorum series, nec flatus impotentis

Austri, nec imbres diruent edaces:

Sidera dum cœlo hærebunt, ac Vrsa obibit axem,

Cursuq; tardo per polum meabit.

Longolio Hesperii, quiq; ortum Solis intuentur

Omnes, viciissim gloriam vovebunt.

Hic igitur procul, hinc procul absint næniae sepulcri,

Luctusq; turpes, quos anus refundunt.

CLAVDII ROSELETTI.

Antehac nostra cuiquam Ciceronis incesse

Eloquium, nerhos, vimq; stilumq; negant.

*At tua Longoli auscultent sine nomine, nullum
Iurabunt aliud tam Ciceronis opus.*

E I V S D E M .

*Antistes eloquentiae, magni nepos
Atlantis, admiratus ut Longolium est
Artificibus fandi esse priscis non modo
Parem, sed & maiorem: ait, præstantior
Ut plurimum discipulus est didascalo.*

L A T O M I .

*Illa caput regni, Phœbiq; Lutetia nutrix,
Longolium ciuem dixerat esse suum.*

*Interea attollens simileis Mechlinia cristas,
Afferuit titulo non grauiore sibi.*

*Roma sed indignans; meus est si Tullius, inquit,
Non hic: et asscripsit: non meus esse potest.*

*Prosiliens tandem titulis Sconhouia veris,
Dulcibus ex hortis flore reuincta caput:*

*Gaudeo quod Batauam vel nunc amplecteris aurem,
Roma, ait, at partum tu mihi redde meum:*

*Septem urbes certent de stirpe insignis Homeris,
Quattuor est harum lis speciosa magis.*

A V R E L I V S A V G V R E L L V S .

L V I I I .

NON EST CVR MIREMVR
in pusillo corpore viuacissimi hominis
Aurelij Augurelli præaltum ingenium
enitusse. Fit enim plerunque natura, vt innati
spiritus vis ipsa collectior, paruæ compaginis
membra aptissimè regat, & quod mentis est ad
excogitandum, plenius, atque validius illustret.
Is Ariminii natus, vitam in literis perdiscendo,
docen-

docendoq; ad octogesimum tertium ætatis annum, feliciter extendit, Venetiisque imprimis habitus est multò doctior, & purior, quam quisquam alias, qui Latinas Græcasque literas priuato quodā officio, ac ob id quæstuofiore profiteretur. Extant eius Odæ plures, & paucæ elegiæ Romana simplicitate decantatae, sed Iamblico versu à paucis haec tenus prosperè tentato, vi-sus est ad antiquæ laudis metam propius accessisse. Nouissimè ridendus ille morbus certæ egestatis, & casu laboris comes, curiosis ingenij fa-miliaris, totum homunculum occupauit, metal-la & succos in abditis fornacibus recoquen-tem, vt ex argento viuo concretum, & ductile argentum ad cundendam monetam efficeret, & admirabilem abditarum naturæ rerum massam conflando, purum inde aurum crearetur. Sed ea cura inani voto suscepta, nequaquam magno damno ei cessit, quum ingenium ab irrita spe ad factitanda carmina verteretur, vt fallacis, & irrigue artis certitudinem, carminum autho-ritate demonstraret; quum ipso conscientia-pu-dore inanis artifex proderetur. Scripsit enim Chrysopœiam ad Leonem auri contempto-re, vt prodigè vtenti ad alenda ingenia, fe-stosque & planè regios sumptus, inexhaustæ opes, sine iniuria humani generis, abundè sup-peterent. Edidit etiam Geruntica, Petro Lipo-mano discipulo dicata, quem hodie, Veronen-ses virtutis merito, Antistitem venerantur. Tar-uifij, ubi flamen erat, quum ad forum in taber-na libraria disputaret, apoplexia correptus, su-

bito interijs. Depicta est tumulo effigies, cui
hoc ipse carmen subscripsit.

*Aurelii Augurelli imago est, quam vides,
Vni vacantis literarum serio
Studio, & iocoſo, diſpari cura tamen:
Hoc, ut vegetior ſic fieret ad ſeria:
Illo, ut iocofis vteretur firmior.*

L A T O M I .

*Iocum vetustum refricans Aurelius,
Dum ſperat aurum, luditur carbonibus.
Adhuc Leoniscribit auriprodigo,
Iam certus artis, nempe, Chrysopœiam:
Ut quod minus collegit e carbonibus,
Audi Leonis eriperet e dentibus.*

G V I D O P O S T H V M V S.

L I X.

GVIDO POSTHVMVS PI-
ſaurenſis, lepido, & comi, argutoq; in-
genio poëta, quum Elegias, & varijs nu-
meris carmina factitaret; in aula Leonis conſpi-
cuis fuit. Patebat enim ea liberaliter, meridia-
nis præſertim horis, quum citharœdi ceſſarent, his omnibus, qui eruditæ ſuavitatis oblectamē-
ta ad ciendam hilaritatem intuliffent. Sed beni-
gna Principis manu ſapè donatum, & nō insul-
ſe ad honores aspirantem, regius inuafit mor-
bus, ex moribunda patriæ ſede procul dubio
conceptus. Medici ſuauerunt, vt Capraniū ſece-
deret Sutrini agri vicum, aëris ſalubritate perce-
lebrem; atq; ita humanitate, ac indulgentia Her-
culis Rangoni Cardinalis, cuius opibus familia-
riter

riter vtebatur, ed deuestus est. Verum non multò post exusto, lenta febre, toto viscere, vel adhuc iuuenis, vim morbi, fatique sustinere non potuit. In æde diui Francisci tumulatum, poëtae sodales his carminibus prosecuti sunt.

TIBALDEI.

*Posthumus hic situs est, ne dictum hoc nomine credas.
In lucem extincto quod patre prodierit.
Mortales neq; enim talem genuere parentes,
Calliopeia fuit mater, Apollo pater.*

IANI VITALIS.

*Querite nunc alium Musæ, quem semper ametis.
Qui vos semper amet, Posthumus occubuit.*

LATOMI.

*Me Louis et) Veneris fausto sub sidere natum,
Phœbus adoptauit, nomen & imposuit.
Vnde(nec est alia factum ratione) sciatis,
Me post defossum viuere corpus humo.*

NICOLAVS LEONICENVS.

L X.

NEMO PROFITENTIVM ME dicorum, Nicolao Leoniceno Vicentino vera salutaris scientiæ dogmata, purius atque nitidius explicauit: Nemo errores Sophistarum importuna garrulitate cuncta fœdantium, eloquentius, atque validius confutauit. Nemo eo demū ad illustrem certioris periæ fidé, longius, atq; salubrius vitam produxit. Primus enim Græca Galeni volumina Latinè interpretādo studiosis perdiscenda demonstrauit, imperitorum latratibus, publicatis summa

eloquentia commētarijs occurrerat, vt potē qui ab ineunte ætate optimis literis deditus, ingētes opes capacis & maximè cōstantis ingenij, ad illustrandā medicinam contulisset. Cibi enim, & vini maximè abstinenſ, ſomniq; minimi, præferim vero Veneris continentissimus, vsque adeo mollioris vitę voluptates abdicauit, vt pecunias, luxuriae instrumenta, nec agnita quidē monete nota conteneret; oblatū, & nulla delectū cura cibū caperet; nec vñquā de fortuna quereretur, quōd vnam vir acutus studiorum laudē respiceret; nec opportuna mediocris vitę ſubſidia, benignitate Ferrarensium principum Herculis, Alfonſiq; filij ſibi defutura proſpiceret. Eum hercūlē perfectū Stoicum putasse, niſi honeſto ori liberalis hilaritas affuiſſet. Edidit eruditū, & per elegantem librū, qui Romanus medicus Antiphista inscribitur, quū antea de ordine triū doctrinarum, & de virtute formatiua perutiles libellos publicaſſet; Dionis quoq; historia, & Luciani dialogi, vernacula loquentes lingua, Herculi Latinarum literarū imperito mirè placuerunt. Peruenit ad nonagesimum annum integerimis ſensibus, vegetaq; memoria, nec incurua quidē ceruice, quum eſſet ſtaturæ celsioris, & ſine ſcipione venerabilis. quum ego aliquādo comiter ab eo peterem, vt ingenuè proferret, quoniam a cano artis vteretur, vt tanto corporis atq; animi vigore vitia ſenectutis eluderet, Viuidū, inquit, ingenium, perpetua, ioui, vitę innocentia, ſalubre verò corpus, hilari frugalitatis præſidio facile tuemur, Tumulus eius in atrio ædis.

MYRT EI.

*Cui neque sat fuit, & terras euoluere, & undas,
Quæq; arcana tenent flumina, terra, mare;
Dum rerum causas latè vestigat, & agra
Morborum reuocat corpora colluie:
Nunc Leonicenus tegitur paruo aggere terræ:
Cuius utramq; volat fama per Hesperiam.*

LATOMI.

*Quod te caelestem tueretur ducere vitam
(Sic fore de Parcis sciuerat ante suis)
Fecit, ut excideret Morti tua rumpere fata,
Nec te decrepitum cerneret esse senem.*

PETRVS POMPONATIVS.

L XI.

PE TRVS POMPONATIVS Mantuanus, in philosophia præceptor meus, inter Peripatecicos illustres primū suggestus locum obtinuit. Enarrabat enim Aristotelem simul, ac Auerroëm suavi, & præclara voce; elocutione autem emedata, & leni quum proponeret; volubili, & concitata quum insin geret; porrò quum diffiniret, atque decerneret, adeo graui, sedataque, vt auditores in subsellijs scriptitando, explicatas sententias notis exciperent. At in coronis, confessuque doctorū, quum exercitatione perutili ad Prætoriam porticum disputaretur, ita mirus euadebat, vt sæpè ancipi ti, & cornuto Achillini enthymemate circum uentus, superfuso facetiarum sale, aduersarij im petum, ex illis gyris, & mæandris explicatus eluderet. Erat pusilla admodum, sed quadrata cor

poris statura, capite nulla ex parte enormi, vel in sulso, ut potè oculis ad omnes animi habitus apertissimè paratis, & intentis. Exorto bello Venerabilis Achillini mortem, Bononiæ professus est; ubi cucullatos sacerdotes cōtra se in caput, & nominis famam vehementissimè concitauit; edito scilicet volumine, quo animas post corporis mortis interituras, ex sententia Aristotelis probare nitebatur; secutus Aphrodisei placita, cuius dogmate ad corrumpendam iuuentutem, dissoluendamq; Christianæ virtutis disciplinam, nihil pestilentius induci potuit. Scripsit etiam de fato, & de incantationum occulta potestate. Se xagesimo autē tertio ætatis anno, stranguria oborta Bononiæ, fato functus est: relatusque inde Mantuam, nobile sepulcrum Herculis Gonzagæ Cardinalis, erga ciuem, & magistrum, liberali pietate promeruit.

IANI VITALIS.

En animarum ingens globus, en legio omniuagantum,

Quas tu perpetua luce carere negas.

Mortuus, vt discas æternam has vivere vitam,

Ad cineres tululant Pomponiate tuos.

LATOMI.

Quur, quis hic iaceam, referre cogor,

Et causæ iugulo meæ admouere

Hunc ensem, vt modò mortuus, cinisq;

Si tecum fuero locutus, atrii

Conuincar placiti, reusq; fiam?

Sed sunt ii rabidi & mali Poëtæ:

Qui quum plurima mentiantur iphi,

Me verum prohibent tacere. nam sum

Pomponi-

Pomponatius ille: qui professus
 Maneis esse nihil, sed interire
Quicquid est hominis, pati^q, fatum:
Nunc contra experior. tacere proinde
Mallem, sed rabidi vetant Poëtae.

ANDREAS MARO.

LXII.

NVLLIS OMNINO CERTIORIBUS LINEIS, NULLO^q; EXACTIORE PENICILLO ANDREÆ MARONIS INGENIUM DEPINXERIM, QUAM SI EISDÉ Vtar COLORIBUS, QUIBUS ILLUD, DÙ ILLE VIUERET, DILIGENTER EXPRESSIMUS IN DIALOGO NOSTRO, QUÉ IN ÆNARIA INSULÀ, DUM VRBS ROMA à CÆSARIANIS, CAPTO PÔTIFICE VASTARETUR, PERSCRIPSIMUS. INTERROGÁTE ENIM DAUALE, HIS FERMÈ VERBIS RESPONDI, QUÙ DE VIRIS, & FEMINIS ÆTATE NOSTRA FLORENTIBUS, IUCÙDISSIMO CÉSURE ORDINE DISPUTARETUR, & NÒ TEMERÈ IN MENTIONE ANDREÆ MARONIS INCIDISSEMUS. IS ERAT BRIXIANUS, QUANQUA DIMIDIAM PATRIÀ AB EUGANEIS, FORO QUÈ IULIO REPE TERET. CUPIEBAT ENIM DUX GENEROSUS CULTORQUE MUSARÙ, POËTAM INUSITATA VIRTUTE PRÆDITÙ, È FUNESTA CLADE VRBIS ERIPERE. QUOD, EX ME, ILLÙ TERRA CAPTUM, CRUCIATUM^q; DIU, AC OMNIBUS FORTUNIS EX POLIATÙ, MISERABILI, RIDENDO^q; FAMESCÉTIS BAIULI HABITU, IN VRBE PLENA FUNERIBUS MENDICARE DIDICISSET. NON EST, INQUA, DAUALE, CUR TANTO PERÈ ETHRUSCOS VATES AD EXPEDITÆ FACUNDIÆ LAudem, ARGUTA CITHARA PERSONANTES ADMIREMUR, IN EAM ENI^q PERAMOENÆ VOLUPTATIS CONSUETUDINEM, MOS PATRIUS ILLOS ADDUXIT; QUOD FACILES AD VENIAM

veniā aures dicere audentibus plurimum indul-
geant; ita, vt nec eos, vel leui sibilo notandos pu-
tēt, qui hæsitando, amissa celeritatis laude, vel in-
diffonna, vel in dispari syllaba peccauerint. Vere si
quidem admirari, & plaudentis clamorem attol-
lere iuuat, si nouum Maronem audiamus. Is e-
nīm cum summa eruditorum admiratione ex
tempore ad quam iusseris quæstionem, Latinos
versus, varijs modis, & numeris fundere cōsue-
uit. Audax profecto negocium, ac munus impu-
dentiæ, vel temeritatis plenum, nisi id à natura
impetu propè diuino, mira felicitas sequeretur.
Fidibus & cantu Musas euocat, & quum semel
coniectam in numeros mentem, alacriore spiri-
tu inflauerit, tanta vi in torrentis morem citatus
fertur; vt fortuita, & subitarijs tractibus ducta,
multum ante prouisa, & meditata carmina vi-
deantur. Canenti defixi exardent oculi, sudores
manant, frontis venæ contumescunt, & quod
mirum est, eruditæ aures, tanquam alienæ, & in-
tentæ, omnem impetum profluentium nume-
rorum, exactissima ratione moderantur. Excep-
ptus est secundissimo plausu, ac idcirco à Leone
repræsentatæ facultatis nomine, sacerdotio do-
natus, quū post celebre conuiuum, cui Regum
legati, Senatoresq; aderant, de suscipiendo sacro
bello dicere iussus, iucunda figurarum varietate
decantauit, orsus hoc nobili carmine:

*In felix Europa diu quassata tumultu
Bellorum.*

Tū enim Selymus Turcarū Imperator, Cam-
psone, & Tomūbeio vltimis Ægypti Regibus,
vna

vna atq; altera acie deuictis ac interfectis, magnū
 Europæ intestino bello desflagranti terorem in-
 tulerat. Perijt, amissis poëmatibus infelix Maro
 in vili caupona ad scrophá lapideā campi Mar-
 tij ab omnibus desertus, quinquagesimotertio
 ætatis anno ; quum è Tybure, quò perfugerat,
 vagantibus etiam ibi Barbaris, in pestilentem vr-
 bem virgente fato redijsset.

M Y R T E I.

*Postquam secundum publica abstulit clades
 Maronem, & verna caruit infelix, campus
 Quæsus Elysii, nec inuentus Musis.
 Phœbus furoris nam minister illius,
 Quo carmen edere inclytum Maro fuerat,
 Inter Sibyllas rapuit, æternum ut viuat.*

L A T O M I

*Quod spectanda data est, non Musa fruenda Maronis,
 Phœbe tua est leuitas, gloria quanta fuit.
 Non volo Vergilii: qui vel meditata dolebat
 Carmina, maturæ non satis esse moræ:
 Eius at Andreæ, solo quo Brixia alumno
 Nil facere est cunas ausa Catulle tuas,
 Cui fuit in subitos tam promptum ex tempore versus
 Ingenium, ut quicquid pangere iussus erat,
 Aptaret numeris, variataq; verba ligaret,
 Qualia vix longi temporis esse putas.
 At periére breuis breuibus cum versibus Author:
 Deme quod æterno viuit in ingenio.*

E L O G I A
A N D R E A S M A T T H A E V S
A Q V A V I V I V S.

L X I I I .

NE MO EX HIS QVI ILLV-
stribus orti familijs ætate nostra clarue-
runt, quum peculiari bellica laude du-
ceretur Andrea Matthæo Aquauiuio ad Præcu-
tinos Hadrianorum Regulo, se luculentius op-
timis disciplinis exornauit; vti præclarè constat
ex eo libro nobili pariter ac erudito, qui Ency-
clopædia inscribitur, & de morali virtute Plutar-
chi plenior liber, subtili & copioso commenta-
rio persimilis ostendit. Hic heros antiquæ virtu-
tis, vti casus tulit, bis bello, prælioque aduerso,
& vulneribus honestissimè suscepitis captus, for-
ti animo tetri carceris calamitatem, studiorum
solatio ita leniuit, vt ad eam exculti ingenij fru-
gem, quæ ab impotenti fortuna eripi non po-
test, generosa meditatione peruenierit. Sed quū
eum viator Consaluuus cum reliquis captiuis in
triumpho ducendum in Hispaniam mitteret;
Rex Ferdinandus prudentiæ, & lenitatis nomi-
ne maximè clarus, libertati, pristinæq; fortunæ
restituit. Tanto itaq; usus beneficio per viginti
quatuor annos egit iucundo in otio vitam dica-
tam Musis, adeo splendidè & vigilanter; vt ad
idem literarū honestissimum decus Belisarium
fratré Neretinorum regulū æmulanter inuitaret,
quem de Venatione, & de singularis certaminis
prouocatione scripsisse videmus. Cæterum vir-
tantus, quum Neapolitanos proceres, candore,
innocentia, & liberalitate facile superaret, usus
est

est parum accuratus & diligēs in tuenda rei familiaris dignitate, quū in vltimo vitæ actu p̄xal tus animus cōtemptor opum instituta libertatis neruos incōditis sumptibus incidisset. Fa-
to functus est ad Conuersanū Bario finitimum, septuagesimo secundo ætatis anno, quū Lotre-
chij Galli infelibus armis, Apulia quateretur.

ACTII SYNCERI.

*Cernis, ut exultet patriis Aquiuiuus in armis,
Duraq̄ spumanti frena relaxet equo?
Quis miteis illum Permessi hausisse liquores
Credat, et imbellis excoluisse lyras?
Consurgunt niueæ fulgenti in casside crista:
At clypeus toruo Gorgonis ore tumet.
Matte animo, rigidum Musas qui stringere ferrum,
Qui Martem doctos cogis amare choros,
Hec ducis est virtus, non uni infistere palma,
Sed nomen factis querere, & ingeniis.*

EIVSEM.

*Mæsta Bituntingæ duxerunt otia Nymphæ,
Nec Faunis solitos exhibuere choros,
Scilicet optato quicquid sine principe cernunt,
Ingratum est, tantus principis urget amor:
Nec satis est positis arcum spreuisse sagittis,
Quæstibus & totos continuasse dies:
Ast etiam nostris faciunt conuictia terris:
Et nos Sirenas, Lotophagosq̄ vocant.
Vera loquor, Diuæ veniam date vera loquenti:
Non amor hic certe, sed magis inuidia est.*

MARCELLI PALONII ROMANI.
Nō minus æternū ex Aquiuiuo habet Hadria nomē,
Nobilis immenso, quam dedit ipsa Mari.

Adde,

Adde, freto suus est supero quod terminus: illi

Nec limes tellus vlla, nec vnda datur.

*Nam Musis ubi honos, Martiq, togæq, manebit,
Et lucebit ubi Sol, Aquiuinus erit:*

LATOMI.

Dum grauis incubit saeuos Aquiuinus in hosteis,

Vincendiq, aperit dextra animoq, viam:

Contigit interea lustrantem castra Gradiuum,

Arma ubi penderent, non sua ferre pedem.

Soluit, pertentat: vocis modulamine captus,

Perstitit inuitam sollicitare chelyn.

At veritus Dominum mox hostibus adfore fuisse:

Ille quidem vincat, sed capiatur: ait.

Quid vesane tibi pro talibus imprecer ausis,

Ni citharam vt quantum, classica semper ames.

PETRVS GRAVINA.

LXIIII.

NATVS E ST PETRVS GRAVINA Catinæ in Sicilia, sed ipse primam domus originem à Capua repetebat. Natura ei admodum indulgenter, præter excellentis ingenij vim, summam etiam procero corpori, & venusto tribuit dignitatem, firmitatem in primis, & agilitate quadam singulari, quum in ludo pilæ vsq; ad admirationem, & gladiatoria arte, equestribusque armis ad militarem laudem exerceretur, nataretque sapissimè ad incredibilem vrinandi patientiam, quibus agitationibus ita firmauit corpus, vt nulla paulò sauiore tentatus valetudine, ad extremam propè senectutem, integro, & planè iuuenili vigore perueniret,

rit. Vt ebatur parciore mensa , sed ea semper nitida . Vinum à Veseuo , Surrentoque in honore erat ; sed semper sobrietate , & moderata per potantiam . Vitæ genus adamauit quietum , cunctis solutum curis , & litibus , hilariisque imprimis , & tenebra studiorum adolescentium familiaritate gaudebat ; ingenio enim erat aperto , liberali , per blanditiam ; cultu corporis nitido , & sumptuoso , quum vndulata toga vteretur , & serico latiore villoso pileo argenteam comam morosè perornaret . Quū in Aragonia aula versaretur , emanarentq; ab eo versiculi ex nobili semper occasione , argute , lepideque perscripti ; Pontano carus esse coepit , qui erat ingeniorum censor longè grauissimus , idque diuinis operibus ad immortalem amici laudem benignè testatus est . Spectatae demum eius virtuti externus Mecœnas adfulsit Magnus Consaluuus , qui ipsius victorias , & trophya Gallica heroico celebrantem , in templo maximo Neapoli sacerdotij honore nobilitauit . Sed Cōsaluo in Hispaniam abducto , quod Regi in suspicionem affectati regni venisset , Prospero Columnæ adhæsit . In pangendis elegis , tenero quodam lepore , sibi genium respondere fatebatur : sed in scribendo Epigrammate vni ei haud dubiè palmam tribuebat Actius Syncerus ; qui , & parcus , & amarulentus in alieni operis censura laudator esse consueuisset . Heroica poëmata periisse tum ferunt , nisi iam pridem à nobis lectitata compareant , quum Cæsariani à Gallis Neapoli obfessi , tanquam non in socia vrbte , diuina , ac humana omnia conturbarent;

ita, ut non miretur quispiam, tam paucis quæ extat ingenij monimētis, præclari poëtæ famam constituisse: nā & multa ipse lugentibus amicis spon tè deleuit, veluti strepētibus armis, sēculum indignatus; aut iratus Musis; quod externi duces conceptæ spei minus liberaliter arrisissent. Sed dispari iudicij sorte id poëma propè amissum querulus lugebat; quo Surrentini otij delitias elegantissime depinxerat. Sed Scipionis Capycij pietas, dignū egregio, nobiliq; poëta, colligendi dispersa & publicādi officium præstítit, ut penē intercepta amico poëtæ vita redderetur. Nō carrebat quoq; cōpositi Oratoris nomine, quāquā dum publicē oraret, vna actionis laude contentus esse videretur. Decessit septuagesimoquarto ætatis anno, ad Conchā oppidum Sidicini agri, quum ei in umbra meridiani, castaneæ echinus tibiæ suram leuissimè pupugisset: temere enim scalpendo enatum est vlcus accersita latali febri cula: adeo enim subtile mortis causas fata inueniunt, quum ex decreto vrgent.

IANI VITALIS.

*Hanc tibi pro tumuli Ianus Vitalis honore,
Ramosam laurum magne Grauina dicat.
Hic ubi odorata Manes requiescere in umbra,
Floribus in mediis, & iuuet esse tuos:
Illa, Notis quoties rami quatientur, & Euris;
Perstrepet in laudes sancte Poëta tuas.*

LATOMI.

*Cuius hic tumulum vides, Viator,
Vatis eximii, Petri Grauinæ,
Tu fortasse putas obisse totum,*

Et

Et vel esse nihil, velisse ad umbras.

Erras: non obiit, sed usque viuit.

Nam quum quae cecinit, vel est locutus,

Vel misit teneræ preces pueræ,

Vel scripsit lepidis iocos amicis,

Quæq; illa ingenii fuere multa,

Nunc audis, legis, excipis, tenesq;

Illum vinere quo negas colore?

Viuit: teq; magis, supine caudex,

Cuius post cineres nihil manebit.

P O M P O N I U S G A V R I C V S .

L X V .

ARGINAE IVNONIS FANVM
quod est Picentinorum nobile oppi-
dum, geminos fratres Gauricos præstâ-
ti ingenio protulit; Lucam ipsum, quæ astrolo-
giæ peritissimū, feliciq; sæpè euentu futura præ-
dicentē, in aula Pauli Tertij Pontificis admira-
murus; & Pomponium nō incelebré Poëtam, va-
lidaq; in varias artes, ardētis ingenij fœcūditate
mirabilē, nisi instabili genio abductus, dū ferui-
dè trāscurrit, & sectatur operū nouitatē, in cum-
etis, nusquā accuratus, & diligens, firmæ prudē-
tiæ dignitatē amisisset. Is Græcorū poëtarum vi-
tas, Petri Criniti æmulatione, qui de Latinis li-
brum ædiderat, Latinè perscripsit; atq; itē gemi-
nos de Physiognomia, & de Architectura libel-
los. Extat et eius volumē de metallicis, curioso-
rū insanę turbæ gratissimū. Neq; enim desunt,
qui Aurū pariter, & Argentū, ex ignobili mate-
ria, inanibus refectionū artificijs procreari, atq;

exprimi posse arbitrentur. Exierunt etiam in publicum Epigrammata aliquod, & Elegiæ, non dubia amatoriæ vanitatis indicia; nam illustrem fœminam arsisse constat, enudasseq; animi ægri tudenem procaci Musarum lenocinio, adeo incautè, & flagranter, ut quum Surrentina via Stabias peteret, in eoq; itinere ab obuijs salutatus fuisset, nusquam demù apparuerit, frustra eum Luca fratre, per sexdecim annos expectante, quum procul dubio, ab ea suspicione trucidatus, & cum seruis & iumentis, ne vllum cædis vestigium extaret, in subiectum Mare præcipitatus existimetur.

MYRTÈI.

*Ibat Gauricus ad suos amores,
Sed diu haud potuit suos amores
Vti Gauricus abstulere fata.
Verum nulla manet sepulcri imago.
Nanque (quod coluit pari labore
Musas & Venerem) vel à Camænis
Raptus creditur inter alta montis,
Qui iacet Stabias super vetustas:
Vel pulchræ Veneri datus sacerdos
Tyrrheni Maris in sinum profundum.*

LATOMI.

*Mortalitatis vt neget post aleam
Nemo poëtas viuere:
Nullum supersit ut rogi vestigium,
Musæ tulere Gauricum.*

MARCO ANTONIO CASANO
ua, Comense patre Romæ genito, argu-
ti Epigrammatis palmam detulit illa ip-
sa Roma, seueræ auris iudicio superba; nec vñ-
quā incōfesso pudore poëtis adulatrix; quōd le-
pida, & falsis finibus aculeata carmina factitaret.
Elocutioni tamen casta puritas, ac in numero sæ-
pè duro lenitas defuit; qualis in Catullo præte-
nero poëta cōspicitur, quū ingeniosè mordaci,
& impuro Martiali perfimilis esse mallet, et yna
præsertim peracutæ, circunductæq; sententiæ glo-
ria duceretur. Sed miscuisse vtrumq; genus tum
iuuit, quū paucorū versuum spectanda posteris
elogia priscis Romanæ virtutis heroibus, tan-
quā manentibus eorum statuis inscripsisset. Ne-
mo autē eo simplicitate, ac innocentia vitæ me-
lior; nemo urbana comitate iucundior existima-
ri potuit; nisi Colunæ familiæ alumnus in gra-
tiam Pompeij Cardinalis, Clementis Pōtificis
famā intemperantissimè lacerasset. Sed Clemēs
se ipso, & toto denique desumpto nomine ma-
ior, & augustior, reo Maiestatis, captoq; ad sup-
pliciū facile pepercit; præclara C. Cæsaris imitati-
one, qui Catulliani dentis æternū virus, & liui-
dam libertatem generosa dissimulatione conté-
pserat. Perijt pestilentि correptus morbo, quo cla-
dē vrbis, fortuna nec innumeris saturata funeri-
bus ad cumularat, quū obsezzo, captoq; Pontifi-
ce, Pōpeius ipse diuerso ingenij habitu inimicū
calamitatem lataretur, & ruentis patriæ casum in-

ani pœnitentia deploraret. Tumulatus est iuxta naumachiam cāpi Martii Laurentiano in tēplo: quod olim Lucinæ dicatum fuerat , Et Blosius Palladius sodalis,quod funeris honore caruisset, hoc piè inscripto carmine,tumulum spectantem oculis ad lachrymas indicauit.

- *Comensis Casanova,dum priores;*
- *Et Duces canit, & canit poëtas*
- *Præcurtis Epigrammatis: perennem;*
- *Aet longam sibi gloriam parauit.*

L A T O M I .

- *Si dare vitam*
- *Qualiacunq;*
- *(Quod docuisti)*
- *Carmina possunt:*
- *Longa necesse*
- *Carmina,vates*
- *Maxime,non est*
- *Ad tibi longam*
- *Condere vitam.*

BALTHASAR CASTELLIO.

L X V I I .

HI C E S T I L L E B A L T H A sar Castellio Mantua natus,ingenij laude Maroni cui suo planè secundus , qui ad exactam principalis aulæ normam, militari, ciuiliq; munere virū elegantem instituit ; pariq; disciplina illustrem fœminam, descriptis lectissimorū morū finibus effingit , quo opere iucundissimo Græcæ, Latinæq; facultatis per amœnos flores decerpisse videtur ; vt in vnum volumen nobilio-

nobiliaris vitæ præcepta, oblectamentaq; hone
stissimi otij cōfarentur, placere siquidē magna
fortunæ viris, vt sāpè literarum expertibus, ip-
fisiq; præsertim fœminis magnopere cupiebat;
ob idq; maluit vernacula quā Latina lingua sty-
lum Etrusca molliorē exercuisse; scilicet, vt im-
periti ex antiquis arguta manu surrepta, transla-
taq; scitissimè, nō agnoscentes, ea omnia tanquā
noua mirarentur. Scripsit & Latinas Elegias, &
grandi Heroico Cleopatram, sed paucis admo-
dum Etruscis Rhythmis, quū amatorij dolo-
ris finē superba comparatione desperaret, nobi-
lis poëtæ famam tulisse iudicatur. In sago autem
togaq; pariter habili ingenio, & generoso quidē
ore, pacis, belliq; muneribus interfuit, obiuitq;
subitarias legationes ad Reges, atq; Pontifices,
quū momenta grauissimaru rerum, non modo
præstatis animi fidem, sed expediti corporis di-
ligentiā, celeritatemq; requireret. Nouissimè an-
nis prouectū, sed medicamentis occultata cani-
tie, & multis cultus mūditijs, iuuētæ decus affe-
ctantem, quum eruditæ artes in eo vigeret, Cle-
mens ad Carolum Quintum, in Hispaniam
misit; ei, non dubio honore purpuræ destina-
to, nisi Fortuna Romanæ vrbi immane exci-
diū struens, vtriusque vota fefellisset. Corruit
enim mox Roma, Cæsarianorum ducum, si-
mulatis inducijs prodita, viderique potuit
Castellio in ea re non satis diligentem, aut
certè parum felicem operam præstitisse, quum
delatum sibi in ea lugubri clade episcopatum
Abulensem, munere Cæsaris accepisset. Verū ea

dignitate diu perfrui, vel vberiorē expectare non licuit. Sublatus est enim occulta febre, quū vix quinquagesimū sextum attigisset annū, ad Mantuam in Carpentanis. Funeri eius aulæ proceres officium præstitere: nec eū chiromantes ariolus fefellit, qui ex dextræ volæ lineis, eum dignitate auctum Mantuæ, sed nequaquam in Hispania moriturum predixerat.

I A N I V I T A L I S.

*Castalioneum ad tumulum dum Hispania tota
Conuenit, & sancto iusta parat cineri:
Scipiadum Manes referunt dixisse, secundum
Hic docta amisit Mantua Virgilium.*

M A R C I A N T O N I I F L A M I N I I .
*Si truculenta ferox irrumpis in agmina, Marte
Diceris inuitto Castalione satus;
At molli cithara si condis amabile carmen,
Castalia natus diceris esse Dea.*

E I V S D E M .

*Horrida terribilis cum tractas arma, Maronis
Castalione tui carmine digna facis:
Idem cum molli vacuus requiescis in umbra
Castalia, æterno digna Marone canis.*

L A T O M I .

*Qui iacet hoc tumulo, magnorum munia Diuūm,
Immo bis impleuit, sustinuitq; trium.
Mars dextra, calamo Phœbus, Cyllenius arte,
Ore Charis, Pallas mente, lepore Venus.
Sed quas exeruit hoc scilicet ordine doteis,
Semper vt in lœtam defineret Venerem:
Quæ quum sit Phœbi: nec vt olim, Martis amica,
Vel regat hic mundum, vel magis ipsa Venus.*

LXVIII.

ANDREAS NAVGERIVS PATRITIJ ordinis, Sabellico Venetijs proficiente, Latinas literas; Græcas autem à Marco Musuro Cretense Patauij hausit; sed in Latinis delectu, ac obseruatione, præceptore diligentior, illum, quem superior ætas insalubri, atque aspera styli nouitate delectata contempserat, cädorem antiquæ puritatis affecutus est: ut funebribus Liuiani Ducis, & Principis Laudani laudationibus appareat. Proposito quidem Cicerone ad imitadum, quem Politianus, & Hermolaus fastidisse videbantur, vt potè qui omnis eruditionis exundante copia instructi, aliquid in stylo proprium, quod peculiarem, ex certa nota mentis effigiem referret, ex naturæ genio effinxisse nobilius putarint, quā seruili imitatione enata ad nouam frugem ingenia distorsisse. Magno tum quidem probro erat doctis, rigidis pares simijs videri. Eodem quoq; præstanti iudicio, quum Epigrammata lepidissime scriberet, non salsis, aculeatisq; finibus, sed tenera illa, & prædulci prisca suauitate claudebat; adeo Martiali seuerus hostis, vt quotannis statu die Musis dicato, multa eius volumina, tāquam impura cum execratione Vulcano dicarentur. Nec minore felicitate Etruscos numeros attigit: sed in Liuiani cōtubernio castra secutus, studiorum diligentiam remisit, & salubri quidem remedio, quum ingenium bilis atra, veterum lucubrationum vigilijs accersita, haud leuiter afflixit.

xisset. Propterea scribendæ Venetæ historiæ munus à Senatu demandatum, acceptoque liberali stipendio suscepsum, præstare non potuit, quâquam non desint; qui eum in ipso statim limine feliciter exordientem, religiosi operis grauitate deterritū existiment, quum infinita curiositate, summoque labore, & pertinaci memoria tantarum rerum notitia paranda videretur. Verum in ea cogitatione, ut Reipublicæ operâ præstaret, à Senatu ad Carolum Cæfarem in Hispaniam missus, infâustâ legatione suscepit, quum in id tempus incidisset, quo Italiae Principes, servitutis metu ad arma consternati, affectanti dominatum Italiae, Cæsari restitissent; secunda autem susceptalegatione, quū exitiali festinatione, mutatis ad celeritatem iumentis in Galliam per currisset; vix dum salutato Rege Blesio in oppido ad Ligerim febre correptus interiit, quadragesimo septimo ætatis anno, omniq[ue] eum funeris honore, Rex Musarum amicissimus, nec sine luctu prosecutus est.

M A R C I A N T O N I I F L A M I N I I.

*Naugeri, ne quis tibi certet, néue laboret
In cassum, laudes æquiparare tuas;
Sive epigramma facis iunclo pede, sive soluto
Defles magnanimum funera acerba virum.*

E I V S D E M.

*Quot bruma creat albicans pruinas,
Quot tellus Zephyro soluta flores,
Quot spicæ Libycis calent in agris,
Quot vindemia porrigit racemos,*

Quot

Quot vastis mare fluctuat procellis,
Cum nascens pluuias reportat Hædus,
Quot Ceraunia frondibus teguntur.
Quot cœlum facibus micat serenum,
Quot sunt millia multa basiorum,
Quæ sibi dari postulat Catullus,
Quotq; sunt atomi Lucretianæ,
Tot menses bone Naugeri, tot annos
Vivunt aureoli tui libelli.

BASILII ZANCHII.

Naugeri, tibi Nereides statuere sepulcrum
Æquoris Adriaci qua leuis vnda filet.
Quà solite in numerum numeros dum pectine ducis,
Concinere, & virides ducere sèpe choros.
Et Doris tumulo conchas, & lucida texit
Coralia, & placidis marmora lambit aquis.
Ipse etiam circum affusis pater Adria lymphis
Ingemit, & moestum littora murmur habent.
Parua loquor: te te amissò dolet Itala virtus,
Mæret & infractis Faunus arundinibus.

LATOMI.

Dum lego, Naugeri, lusus, & ruris amores,
Et mittis Dominæ munera quanta tuæ:
Quam bene te niuei pecoris, pecorisq; magistræ,
Et cannae, & vitis rustica cura decet.
Idem quum video Regum centum ora trahentem,
Verba graui serie dum Periclæa tonas.
Non possum studium non hoc damnare, vel illud:
Area nam non est illa, vel illa tua.

IOANNES MARIUS CATA-
NAEV S.

LXIX.

IOANNES MARIUS CATANAE
 us Nouariensis, Merulæ, Demetrijque disci-
 pulus, quum iustas ex utraque lingua facul-
 tates cōparasset, C. Plinij Cæciliij Secūdi Episto-
 las, erudito commentario interpretatus est: col-
 lectaque inde non mediocris eruditionis fama,
 Romam se contulit, in domoq; Bendinelli Sau-
 li Cardinalis, cui ab Epistolis operam prēstabat,
 tres Luciani Dialogos diuersi characteris in La-
 tinū vertit; prætenero scilicet amores, vel parum
 pudicos; iucundo Lapithas; graui verò, illum de-
 legibus conscribendæ historiæ, tāquām in vsum
 suscepit à me, eius munera Iouio nomini dica-
 tum, ex censura quidem Scipionis Carteroma-
 chi, quum ille in Academiam nomen daret, ma-
 gnoperè laudatos. Descripsit demū carmine Ge-
 nuam in Heri gratiam, atque inde poësis amore
 iam planè senex correptus est; séra & parū ideo
 felici libidine, quum Musas nunquām tentatis
 numeris in iuventa lacesisset. Itaque Gotifredi
 Bolionis sacrum bellum sub titulo Solymidos,
 quo potuit ore decantatum est; in quo poëma-
 te non morosus, & æquus lector, argumenti pie-
 ratem, & quædam schemata iucundæ nouitatis.
 admirabitur, si carmina, tanquām salebrosa, &
 distortis numeris luxata, probare noluerit. Id o-
 pūs author, quum alieni ingenij iudicium subi-
 turus, ad Bembum, me præsente detulisset; lecto
 statim titulo, Bembus hilari comitate, nūquām
Catanæ putarem, inquit, te alioqui virum de-

vtr̄

vtraque lingua optimè meritum , hac ipsa , qua nos gaudemus carminū facultate valuisse , quin nihil omnino , ad quod Musæ dulces arrideant in seuero & militari vultu tuo prorsus emineat . Quo verbo ille perstrictus , argutè respōdit ; Ergo nec tu Bembe satis peritus Physiognomus videri potes , quū te Philomusi poëtae , gratia tua florentis , à dedolatis ruditer maxillis , & repādo naſo , enormis vultus omnino deceperit : quo responſo , omnibus exortus est plenior cachinnus ; quod Philomusus poëta , vtique non insuis , & lyristes Bembo sodalis , è patria Pisauro ve spillonis ſenis buxeam faciem referret . Nōdum autem perfecto poēmate , redijt ad pedestre orationem , non obscurè ipsa ſpe cōceptæ laudis deſtitutus : pereſcriptaque duos exactæ eruditioñis dialogos de potestate & cursu Solis ac Lunæ ; & de ludis Romanis : ſed ingruente fatali morbo abſolui nequiuerunt . Perijt in vrbe quū abefſet Clemens , Carolo Cæſari Romani Imperij insignia Bononiæ traditurus , adeo celata morte , quod ita impetrandiſ ſacerdotijs ex mora caueretur , vt ſepulcri & funeris honore caruerit , quum ab Academicis ad Vetulonias aquas ſecifffe crederetur .

M Y R T E I.

*Vide Viator , quanta iactura occulti
Eſſet ſepulcri , ni ingenii ſui claris
Perennioribusq; monumentis teclus ,
Adhuc ubique viueret Catanaeus .*

*Pœnè adiusti ingens famæ Catanae periculum,
 Sic insciis sodalibus
 Qui fato eriperis: studiorum creditus illis
 Partu propinquo querere
 Secessum. idq; satis fuerat conquesta Minerua;
 Quam sic Apollo reppulit.
 Hæc cine (signabatq; libros) monumenta, vel omni
 Perenniora marmore?*

I A C O B V S S A N A Z A R I V S.

L X X .

IA COBVS SANAZARIVS E-
 questris ordinis poëta , Neapoli natus at-
 que educatus , quum præclarum fœundi ,
 atque felicis ingenij specimen daret , repudiato
 aucto gentilitioque nomine , Actius Syncerus
 appellari voluit , adhortante Pontano , qui Io-
 uiani cognomen , amicorum imitatione desum
 pserat . Sed origo vetustæ stirpis è Sancto Na-
 zario , Laumellini agri oppido , inter Padum &
 Ticinum non ignobili , vnde maiores aduenie-
 rant , non obscurè petebatur . Floruit amicitia
 Federici Regis , senescéte Pontani gratia : qui A-
 ragonum nomen vehemēter offenderat , quum
 veluti personæ oblitus , victorem Carolum in-
 uidiosa vel intempestiuia oratione publicè lau-
 dasset . Permansit in ea belli procella in officio
 Actius , redeuntique Ferdinando iuniori , arma-
 tus inter fideles ciues operā præsttit : vndē ei
 conspicuus in aula gratiæ locus . Sed infestius
 demum

demum virgente Fortuna , quum Federicus re-
gno pelleretur ; constanti studio atque integra
fide , eum exulem in vltiore Galliam secu-
tus est; qua gratissimi animi testificatione , sin-
gularem laudem promeruisse , vel eius inimici iu-
dicabant. Scripsit , tanquam ambidexter , Ethru-
sca simul , atque Latina carmina , pari lepore sa-
leque , aridentibus vtrinq; Musis , quum mul-
to felle odij subamarus præpilata iacula iam-
bis intorqueret ; aut amorum suorum dulce-
dine resolutus , tenerimè lasciuiret . Graui au-
tem & sacro poëmate , de partu Virginis , vigin-
ti annorum lima perpolito , summum decus fru-
stra expectasse videri potuit ; quū illæ quæ iuue-
ni exciderant , piscatoriaæ eclogæ publico exce-
ptæ plausu , reliquorum operum famam oppres-
serint ; ita , vt eam publici tanquam iniqui iudicij
querelā aperto cum pudore , nec tamē sine tacita
voluptate deuoraret . Vixit annos septuaginta-
duos , per amœno , virentique semper ingenio ,
accuratoque , & planè iuuenili cultu inter ama-
torias oblectationes ; nunquam non festiuus &
hilariš , ex dolore autem indignantis animi , su-
prenum concepit morbum , quòd Philiber-
tus Aurantius dux Cæsaris Mergillinæ villæ sue
delicias , temerè excisa turre deformasset : ea ad
Pausilypi radices conspicitur . Sed Aurantio de-
mum acie imperfecto , quum hora fatalis adueni-
ret , auditio eius interitu sese in cubitum erigens ,
Excedam , inquit , è vita hoc meo non inani vo-
to latus , postquam barbarus Musarum hostis ,
vltore Marte , immanis iniurie pœnas persoluit .

Sepul-

Sepultus est iuxta villam Mergillinam in templo Deiparæ virginis ab se dedicato. Marmoreo autem tumulo Bembus hoc carmen inscripsit.

BEMBI.

*Da sacro cineri flores: hic ille Maroni
Syncerus, Musa, proximus, ut tumulo.*

MARCI ANTONII FLAMINII.

*Quantum Virgilio debebit sylua Maroni,
Et pastor, donec Musa Maronis erit.*

*Tantum penè tibi debent pescator, & acta,
Acti, diuino proximè Virgilio.*

TIBALDEI.

*Virginis intactæ partum, partumq; videbis,
Actia quem docto pectore Musa dedit.*

*Admirandi ambo. humanæ fuit ille saluti
Vtilis, humanis hic fuit ingenii.*

PETRI GRAVINAE.

*Qui diuina legis Synceri carmina vatis,
Magnaq; virginei sacra puerperii:*

*Non hæc humano credas procedere sensu.
Authori mentem mouit, & ora Deus.*

*Hunc sibi delegit, quo non cœlestia quisquam
Grandius, aut pleno cultius ore sonet.*

BASILII ZANCHII.

*Has nassas, hæc lina tibi Syncere sepulso,
Piscator tenui dedicat arte Mycon.*

*Hos calamos, myrtumq; tibi, viridemq; coronam
Arcadia pastor ponit ab arte Lycon.*

*Has lachrymas, vulsamq; à vertice Mergillina
Cæsariem, & violas spargit, & ammineum.*

*Parthenope patria ipsa tibi de marmore bustum
Condit, & extensis funera temporibus.*

Quid

*Quid moror? aeterni te suspicit umbra Maronis,
Et tibi vicinum donat habere locum.*

N. NICOLAI GRVDII.

*Nuper ad Oenotrias aciem quum flechteret arces
Christus, & Euboicæ mœnia Parthenopes,
Mergillina procul qua Tethyos inspicit undas,
Audit ab Actiaca munera blanda domo:
Arrebatque diu modulamine carminis hœsit,
Inde sacro taleis fundit ab ore sonos:
Huc ades, ô Genitrix, illæsi virgo pudoris,
Arte pius vates dum tua facta nouat.
An' ne iterum arcane compleri viscera motu,
Conceptumq; polo reddere credis onus?
Certe ego mi videor primis irrepere cunis,
Rursus, & horriferæ mortis obire vicem.
Dum mea sape tamen sic mors cantetur, & ortus,
Nec graue sit nasci, nec mihi sœpè mori.*

LATOMI.

*Dum vacat, & terras quoties petit illa Tonantis
Mater, virginæ sed nec honore carens:
Synceri ad tumulum properat visura, virescant
Candida cum rutilis lilia sparsa rosis.
Vuum dein laticem, dein altera munera flores
Fundit; & arrepta sic canit orsa lyra:
Conscie viue mei fælix Syncere pudoris,
Atque idem partus conscië viue mei.
Nanque ego quo sacrum secretum teste perègi,
Hunc quoque tu testimoniū carminis huius habes.
Esto: ventris onus fuerit sine pondere pondus;
Dum celebres, pondus sustinuisse velim.*

*Maior in assumpto ratio quo nomine constet,
Est ubi te cupiam fellis habere minus.*

IOANNES MANARDVS. LXXI.

IOANNES MANARDVS FERRARIÆ natus, in Pannonia Vladislao Rege, medédi arte exercuit; eandemq; demū in gymnasio Ferrariæ professus, Epistolarū librū edidit; quo magna medétabus, & pharmacopolis vtilitas patratur; quū terræ frugibus, Indicisq; præsettis in Medicinæ usum adoptatis, obsoleto antiquo nomine, & incerta viriū potestate perobscuris, eruditā claritatē attulerit. Duxit autē vxorē planè senex, & articulorū dolore distortus, ab ætate, formaque, florentis iuuenis toro digna, adeo leui iudicio, & lathali quidē intēperantia, ut maturingando funeri suo, aliquanto prolis, quam vita cupidior ab amicis censeretur.

PETRI CVRSII.

Dum Manarde vigil cum prole Coronidis essem,

Vidisti vitam perpetuam esse tuam.

At dum formosa cum Pallade coniuge dormis,

Sensisti mortem curius adesse senex.

Hic nunc clare iaces, & quem Podalirion esse

Vidimus, annosum sustulit ipsa Venus.

LATOMI.

In fouea qui te periturum, dixit Aruspex,

Non est mentitus: coniugis illa fuit.

CAMILLV S QVERNV S AR-
CHIPOETA. LXXII.

CAMILLVS QVERNV S E MO
nopoly Leonis fama excitus, quum nō
dubijs vñq; præmijs, poëtas in honore
esse

esse didicisset, in Vrbem venit, lyram secū afferēs,
ad quā suæ Alexiados supra viginti millia ver-
suū decātaret. Arrisere ei statim Academiæ soda-
les, q; Appulus præpingui vultu alacer, & pro-
lixè comatus, omnino dignus festa laurea vide-
retur. Itaq; solenni exceptū epulo in insula Ty-
beris Æsculapio dicata, potantemq; sæpè inge-
ti patera, & totius ingenij opes, pulsata lyra pro-
ferentem, nouo ferti genere coronarunt; id erat
ex pampino, brassica, & lauro eleganter intex-
tū; sic, vt tam salse, q; lepidè, eius temuléitia, bra-
ssicæ remedio cohibēda notaretur; & ipse publi-
cō cōsensu Archipoëta cognomen, mahātibus
præ gaudio lachrymis latus acciperet, salutare-
turq; itidē cū plausu, hoc repetito sæpè carmine.

Salve brassicea virens corona,

Et lauro, Archipoëta, pampinoq;

Dignus Principis auribus Leonis:

Nec multò post tanto cognomine per celebris
productus ad Leonē infinita carmina in torren-
tis more, rotundo ore decātauit; fuitq; diu inter
instrumēta eruditę voluptatis lögè gratissimus,
quū cœnante Leone, porrectis de manu semesis
obsonijs, stās in fenestra vesceretur, & de prin-
cipis lagena perpotādo, subitaria carmina factita-
ret; ea demū lege, vt præscripto argumento bina
saltē carmina ad mēsam, tributi nomine solue-
rētur, & in pœnā sterili vel inepto lögè dilutissi-
mē foret perbibendū. Ab hac autē opulenta, hi-
larique sagina, vehementē incidit in podagram;
sic, vt bellissimē ad risum euenerit, quum de se
canere iussus, in hunc hexametrum erupisset;

*Archipoëta facit versus pro mille poëtis,
& demum hæsitaret, inexpectatus Princeps hoc
pentametro perargutè responderit;*

Et pro mille aliis Archipoëta bibit.

Tum verò astantibus obortus estrisus: & de-
mum multò maximus, quum Quernus stupēs
& interritus, hoc tertium non ineptè carmen
induxisset;

*Porrige, quod faciat mihi carmina docta Falernū.
Idque Leo repente mutuatus à Virgilio, subdi-
derit;*

Hoc etiam eneruat, debilitatq; pedes.

Mortuo, autem Leone, profligatisque poëtis,
Neapolim redijt, ibiique demum, quum Gallica
arma perstrepérerent, & vti ipse in miserijs perur-
banè dicebat, pro vno benigno Leone, in mul-
tos feros lupos incidisset. Oppressus vtraq; pre-
duræ egestatis, & insanabilis morbi miseria, in
publica hospitali domo, vitæ finē inuenit; quū
indignatus fortunæ acerbitatē, præ dolore, ven-
trem sibi, ac intima viscera forfice perfoderit.

IANI VITALIS.

*Laurus, brassica, pampinus coronam
Contextæ simul, hinc pares in unam,
Deflent interitum sui poëtæ:
Quinimmo Archipoëta, & hinc lagenæ,
Scyphiq; & cyathi, amphoræ, urceiq;
Queruntur lepidum suum patronum,
Produlci, modò Cretico, & Falerno
Exhaurire acidas Stygis lacunas,
Et sales periisse Quernianos.*

Dum

Dum vitæ sibi prodigus molestæ,

Fodit viscera forfice. ô seuerum

Nostrí temporis Appulum Catonem.

LATOMI.

Quum matrem Thymelen, patrem Bathyllum

Per tot lustra tibi astruas Camille:

Argutis salibus, facetiisq;

Et primo numeris in vngue natis,

Exercens Decimi gulam Leonis,

Et summi titulum ferens Poëtæ:

Quid est, quod moriens supremo in actu,

Ferro visceribus dolenter haustis

Tanquam sis rigido Catone natus,

Personam proicis, vetasq; plaudi?

ALBERTVS PIVS CARPEN-

SIS.

LXXIII.

LVBET HOC LOCO SVB IL-
lustri scilicet imagine; Alberti Pij inter
exempla fortunæ humanis consilijs ma-
lignè & petulanter illudentis, eius viri grauissi-
mi, génus, opes, ingenium, mores, studia que re-
ferre; ut vel hinc mortales inani rerū peritiæ per-
suasione subnixi, fortunam omni prudentia su-
periorem intelligent. Is antiquissima stirpe or-
tus, à maiori bus per manus traditum, quum an-
te ducentos annos Mutinæ imperasset, in cam-
pis Nacris, Carpum nobile oppidum possedit;
optimisque literis, generosisque moribus ani-
mum pariter, & corpus excoluit. Erat enim à
procera, decentiique statura ad arma neruis, &
spiritu validus, ac habilis, maximaruim autē re-

rum negotijs, & literis præaltum, & incomparabile ingenium attulerat. Nihil enim vel præstantis doctrinæ, vel solertis industria, vel reconditæ artis, ardens eius ingenium, semperque vividū, & maximè efficax subterfugit. Erat enim celeri captu, expedita ratione, tenaciique memoria stupendus: eloquentia porrò tanta, ut in omni congressu, & disputatione, quum de arduis consulteretur, & odio amarus, & amore prædulcis, tranquillitate lenis, atque sedatus, & vehementia concitatus, atque fulmineus, quod vellet principum animos impelleret; & summus bello, & pace consultor, & mirabilis occasio num inuentor, & artifex censeretur. Quatuor summis Regibus, & totidem maximis Pontificibus in præclaro semper honore legationū operam præstítit, vigilantia, fide, & prouidentia semper illustrem. Sed vti occultæ Principum voluntates, & erumpentia ex insperato eorum odia rularentur, coactus est alterna partium studia profiteri, quod his omnino adhæredum iudicaret; quibus Alphonsus Atestinus hostis esset, quo cum de possessione paterni agri discep tabat. Sed Atestini fortuna præclare ipsa Pij prudenter virtuteq; superior, priuatam causam publicis cladibus inuoluit, atq; ita capto Cleméte Pontifice, quum vrbs Roma fœdè perijisset, ex arce emissus in Galliam enauigauit, vbi se paterna dictione Cæsaris iudicio exutum audiuit. Inde ei diuturnus articularis morbus, quo miserè coniulsus cruciabatur adauctus est; hunc diu aequo animo, & Christiana patientia fortiter tulisse

lisſe fruſtra fuit, quum ſexua pefis fatalem horam adduiceret. Obijt Lutetiæ non planè ſenex, ſub id tempus, quo Carolus Cæſar, & Solymanus, irrito vtrinque auſu ad Viennam Noricam certaturi credebantur. Rodulphus Pius frātris filius, quem aliquantò post Paulus Pontifex eximiæ virtutis meritò legit in Senatum, condito æneo ſepulcro Patrui memoriam proſecutus eſt. Sed Albertus ipſe, multò perenius antea ſibi ſtruixerat, quum librum longè grauiffimum aduersus Lutherum, perſtricto etiam Eraſmo Roterodamo publicaſſet.

FERDINANDI BALAMII.

*Inſignes uſu rerum, ſtudiisq; Mineruæ
Perpancoꝝ aetas priſca recensq; dedit;
In Solem, affuetus doctos versare libellos
Quum prodiit, lucem non tulit inſolitam,
Laudibus hunc omnes doctrinae, & rebus agendis
Confexere domi, conſpicuumq; foris.
Hunc Arar, hunc Rhenus toties, hunc accola magnè
Eridani, hunc Tybris ſenſit, & obſtupuit.
Fortuna inuidit, raperisq; Alberte, tuorum,
Italiaq; omnis cum gemitu, & lachrymis.*

IVLII GONZAGÆ.

*Hoc decus Italæ tegitur Pius ille ſepulcro,
Solerti ingenio, conſilioq; potens:
Nulli hominum vis dicendi, facundia maior,
Ille ſed & ſtudiis auxit, & arte magis.
Hunc Reges, hunc Pontifices ſibi rebus agendis
Optarant ſocium, conſiliisq; ducem.*

*Felix, spem senii natum nisi flesset ademptum,
Et data in hostiles regna paterna domus.*

STEPHANI DOLETI.

*Mersit funere Mors nimis prophana
Mors damno animis virum interemit
Æternum decus omnium virorum.*

*Cui quid præripuere laudis illa,
Illa antiqua patrum superba secula
Tot belli ducibus, virisq; doctis?
Aut quid nostra quidem negarit ætas?
Quod si forte stupes, minisue credis,
Id tu plus stupeas, negesq; prorsus,
Hunc & Marti operam dedisse semper,
Et Musis studium negasse nunquam:
Ut nullum arte parem huic putet Minerua,
Nec Mars laudibus anteponat ullum:*

*Qua morum integritate vixit, omnis
Quam purus virtutis, ore quam modesto!*

*O' quo robore pertulit sinistros
Casus, quo subiit pericla vita!*

*Quem ne Galle minus tuo remotum
Aspectu memores, & ipse iusto
Complectaris amore, scito causa
Neglexisse tua, quibus bearat
Fortuna hunc aliquando rebus amplis:*

*Sed quod non tibi sit grane, aut molestum,
Pro tantis studiis, quibus per orbem
Gallorum cupiit decus vagari,
Morti, qua cecidit, precare mortem.
Et votis onera polum, ut labores
Post tot, tantaq; damna, totq; curas
Cælo tandem aliquando conquiescat.*

Quis sic proscindas causa pietatis Erasmus,

Te, mihi religio est summa negare pium.

Hoc ego cur faciam? quum nec pietatis Erasmus

Læsus personam detrahat ipse tibi?

LVDOVICVS ARIOSTVS.

LXXIIII.

LUDOVICVS ARIOSTVS nobili genere Ferrariæ natus cum paterna hæreditas inter numerosam fratrum sobolem diducta, ipsi pertenuis obuenisset, ingenium in literis vigilanter exercuit, ut certo, nobilique præsidio familiæ nomen tueretur. Sed vti pari propè necessitatis, & gloriæ stimulo vehementer excitatus, feliciore certè iudicio inter primos Etruscas linguae poëtas celebrari, quā inter Latinos in secundis gradibus consistere maluit; quod eius industriæ labor, cum eruditis, ac idiotis latissimè dispensatus, vberiorem præsentis premij, & diffusa laudis fructum ostenderet. Adhæsit comes Hippolyto Atestino Cardinali in Pannoniam profecto; quum ille eruditus, ac illustri comitatu apud Reges Hungaros ambitiosè gauderet: Sed iterum eunatem, quum sequi recusasset, vsque adeo grauiter offendit, ut penè implacabilis odij discrimin adierit. Recepitus inde est ab Alfonso Principe tanquam horarum omnium amicus, & sodalis, cuius benigna manu vrbana domum extruxit, per amœna hortorum vbertate, frugi mēsæ quotidianos sumptus adæquantem: in eo autem ciuili otio,

extra aulæ strepitum poëmata factitauit; satyras imprimis, mordaci sale conspersas, ac item Comœdias plures theatricali voluptate sœpè repetitas: inter eas autem, maximè Suppositi excellunt, in uentionis, atq; successus amoenitate cum Plautini facile contendentes, si vtriusq; sæculi mores non ineptè comparentur. Sed luculentissimum operum, ob idque forsitan æternum id volumen existimatur, quo Orlando fabulofis Herois admiranda bello facinora, octonario modulo decantauit, Boiardo hercule, ipsoque Pulcio peregregie superatis. Quandoquidem & hunc rerū, & carminum accurata granditate deuicerit; ac illum surrepto inuentionis titulo, ac eo quidem varijs elegantioris doctrinæ luminibus illustrato penitus extinxerit. Cuncta enim euoluisse volumina videtur, ut sibi vndeque collecta gratia, ex iucundissimis floribus longè pulcherrimam, ideoque perennem, quo lepidum caput ornaretur coronam intexeret. Interijt in patria, scalari ætatis anno, quum diu pectoris angustia, ex pituitæ stillicidio laborasset: hoc autem carmen, viuens composuit, ut sepulcro incideretur.

*Ludouici Ariosti humanatur ossa
Sub hoc marmore: seu sub hac humo: seu
Sub quicquid voluit benignus hæres:
Sive hærede benignior comes: seu
Opportunius incidens viator:
Nam scire haud potuit futura: sed nec
Tanti erat vacuum sibi cadauer:
Ut urnam cuperet parare viuens,
Viuens ista tamen sibi parauit,*

Quæ

*Quæscribi voluit suo sepulcro,
Olim si quod haberet is sepulcrum:
Nec cum spiritus hoc breui peracto
Præscripto spacio misellus artus,
Quos ægrè antè reliquerat, reposcet;
Hac, & hac cinerem hunc & hunc reuellens,
Dum noscat proprium, diu vagetur.*

CAELII CALCAGNINI.

*Tu repetis cœlum, & terras Arioſte relinquis,
Et loca iam meritis inferiora tuis.
Nos miseri, & curis longe mortalibus acti,
Non tibi, sed nobis fundimus has lachrymas.
Gloria te niueis subducit in æthera bigis,
Nos sine te luctu perpetuo opprimimur.*

LATOMI.

*Arma, virumque canens, Etruscæ carmina Musæ,
Palmam Vergilio vel tribuente refers.
Scit sua te melius patrio sermone Latina,
Quam sese Latio Graia referre fono.*

AEGIDIUS CARDINALIS.

LXV.

NON EST CVR TE PRAE-
teream Aegidi, humili quidem loco, ve-
rum maximè illustri fato Viterbij nate:
Christiani scilicet oratoris in sacra pergula, pri-
mum, atque ultimum decus merite; quanquam
egregia illa ex arcanis Moseos depræpta, sublimis
ingenij monumēta tenebris adhuc impiè suppri-
mantur. Præstantissimū enim præceptorē facile
superasti, Marianū scilicet Genezanensem, Pota-
nij, & Politiani admiratione, eruditoq; præconio
incliy-

inclytum ; huius enim extat in Epistolis laudatio florentissima, illius vero nobile carmē, quod in Ægidio dialogo tale legitur.

*Qualis Alphei liquidos ad amnes,
Siue Mœandri viridante ripa,
Concinit serum moriens in ipso
Funere cygnus.*

*Talis ad plectrum ad Thyasos Deorum
Ludit in cœlo Marianus, ipsa
Morte victurus Marianus, ipso
Funere felix.*

*Ipse sis felix, fauasq; nobis,
Ipse ades fessis Mariane rebus,
Tu preces audi miscrorum, et iras
Siste Tonantis.*

Cæterum Marianus, Ægidij comparatione ad optimè glorioseque dicendum , nequaquam tanta ex Græcis noui, & veteris Instrumeti enarratoribus præsidia compararat ; neque penetrarat ad Chaldæos, vt admiranda nostræ legis fundamenta reuelaret ; neque concionibus prædulce illud, & nobile poëticum melos instillarat ; vt suspensos arrestis auribus animos, suavitatem carminum ad colendam pietatem reuocaret . Sed Ægidius quū in suggestu verè admirabilis, e quo iudicio per omnes vrbes oratoriæ facultatis lauream mereretur, etiam domi lepidissimis sermonibus nouam laudem ferebat . Erat enim eius ingenium exquisito literarum omnium delectu grauiter instructum ; sic, vt in omnes exemplorum casus per amplas opes, alacris, & expedita memoria suppeditaret : facundia porrò tanta dissi-

dissimulatis illecebris audientes semper exhilans, atque demulcens; ut ipso concionante vel maxima tépla cōplerentur. Ante autem id tempus, quo totius Eremitani ordinis præfecturam à Iulio consecutus est, nonnunquam accidit, ut Patauij optimis literis operam nauans, factitata ab se lepidā carmina ad lyram elegantissimè decantaret. Ei demum Leo Pontifex, virtutē omnem liberaliter exornare solitus, honorem purpurei galeri detulit; quum Petruciana coniuratione, & Vmbrico bello circumuētus, Senatum aut malignè aut segniter Principis iniuriam fermentem supplere cogeretur. Exinde functus est legatione in Hispaniam, quum Selymo post debellatos Persas, & duos Memphis Reges interfectos, nobis arma comminante, Christianæ gentes ad sacrum bellum excitandæ videretur. Sexagesimo ætatis anno subita oppressus pituita Romæ interiit, quum Clemens Carolum Cæsarem Bononiæ iterum excepisset, destinatus, opatusq; à multis ad Pontificatum, tanquam per summō oneri. Sed non deerant, qui præclari non minis famam verbis eleuarent, quod pallorem oris sumpto cumino, & suffitu vnde paleæ mentiretur, variasque libidines cœsoria seueritate contegeret, quas demum malignus potius rumor quam illa certi vestigij relicta proles detexit. Fic enim quadam naturæ minimè benigna sorte, ut nulla absolutæ virtutis præclara facies enitere possit, nisi aliquem vitij turpem næuum ad eludendam felicitatem ostendat.

IANI VITALIS.

Ante sacrosanctos cimeres bona verba Viator

Dicito, diuinus hic iacet Ægidius;

Qui potuit lingua humanas inflectere mentes,

Et trahere hærentes feruus ad se animos.

Quicquid pandit Arabs, diuum quicquid Erembus

Diues Aramæis occulit in tabulis,

Explicuit populis; et si quid spiritus ultra

Sentit, adhuc sanctum quod meditetur babet.

LATOMI.

Et tua debuerat summos concendere honores

Virtus, et probitas, ingeniumque sagax.

Sed tuus obtendit Genius, fuge protinus, inquit:

Nunc formidatos truderis in scopulos.

Non est iam merces, sed talio, summa referre:

Et tu pacem, alii belligerentur, amas.

IOANNES FRANCISCUS
PICVS MIRANDVLA.

LXXVI.

IN IOANNE FRANCISCO PICCO Mirandulano, inter studiosos bonarum artium, scribendiq; audios memoria verborum vehementer excelluit: sed in ipso rerum delectu illud perillustre iudiciū, quod summo viro Hippocrati maximè difficile existimatur, omnino non viguit. Frustra enim ad Ioannis patrui gloriam aspiranti, ingressoque grauissimum studiorum penetralia, quum insatiabili lectione duceretur, nusquam Minerua satis arriserat. Extanteius sacra poëmata, suis quoq; Commentarijs illustrata, ne legéribus minus clara videren-

derentur: & libri de veritate fidei Christianæ, in quibus disciplinarum omnium acerius eminet. Sed acriter disputantem inter cucullatos, magna etiam expedite doctrinæ laus sequebatur, quum scribebant, vel mediocriter eloquentes minimè probarent. Neque enim quid potissimum imitaretur, constitutum habuisse videri potest ex duobus præsertim libellis, de optimo imitationis genere ad Bembum perscriptis. Sed quū in omnibus ingenij operibus sacras literas religiose respiceret, contépsisse Latinæ facundiæ flores, atq; inde gloriam, tanquā inanem existimari voluit; quanquam eius vniuersa literarū studia, tanquam illustri in homine, & in domo sanctissimis moribus perornata, quum in minus severos iudices facile incidenter, splendidiora videbantur: & hercule vir antiqua simplicitate, potius quam nouo astu æquiora iudicia redimebat; quum libros ipsos priuato impressos sumptu, liberali largitione publicaret. Interfectus est cum Alberto filio, vir indignus adeo crudeli vitæ exitu, à Galeotto fratri filio, quum nocturnis insidijs, capta arce, Mirandulæ dominatum, ex paterno iure inuadendum existimasset. Fuere qui crederent merita fortasse pœna mulctatū, quod crudendæ monendæ miserum artificem ipsius officinæ præpositum, ex impuri auri, & ad decumum subtiliter improbi, magnum sensim luxurium ipsi domino reddentem, crudeli supplicio ad deriuandam inuidiam sustulisset; quoniam intellecta fraus ipsius famæ vehementer officebat, palamque ea aurea moneta, ex eius effigia specta-

spectabilis, vulgato vitij detimento reijceretur.
Lediuit audire quosdam, virum alioqui integra fide optimum excusantes, tanquam eius aua ræ fraudis penitus ignarum, quum in vxorem, quod esset accurata, & diligens materfamilias, tanquam muliebris auiditatis probro notatam, eius flagitij nomen nullo cum pudore referendum existiment.

M Y R T E I.

*Hic Picus iaceo, atque me illa, quæ iam
Ante non potuere, nunc iniquo
Me seruant obitu arma literarum.
Ægre illud fero concidisse, dextra
Fratri filii hoc eleuor, me adeptum
Vitam pro studiis meis perennem.*

L A T O M I.

*Passus es immeritam (quis enim Franciscus negarit?)
Non minus insigni cum feritate, necem.
Sed iuuat interea scio los inquirere quosdam,
Exitio quæ te fata dedisse putent:
Sunt ea: laudatæ pietas sanctissima vita,
Verus amor recti, mens sine felle mali.*

N I C O L A V S M A C C I A V E L L V S.

L X X V I I .

QVIS NON MIRETUR, IN hoc Macciauello tantum valuisse natum, ut in nulla vel certè mediocri Latinarum literarum cognitione, ad iustum recte scribendi facultatem, peruenire potuerit; habili siquidem ingenio, ac ubi solertiam intederet, planè mirabili, cuncta quæ aggrederetur elegantissime

simè perficiebat, siue seria, siue iocosa scriberentur. In historia enim apprimè grauis, & astutus, ita Patriæ fauit, vt dissimulatis factionū studijs, impellente reconditalibidine, & lenis, & asper incessisse iudicetur; egregia herclē cū laude, nisi vti nos non imperiti rerum Etruscarū præclare conspicimus, prædulcis eloquentiæ mella, occulto veneno illita, singulis operibus infudisset; & tum etiam, quum optimum principē formaret, quū bellicis præceptis ducē instrueret; & deniq; traditis exactæ prudetiæ docimētis, in deliberando & cōsulēdo eximiū Senatorē effingeret. Sed comiter æstimemus Etruscos sales, ad exēplae contēdie veteris Aristophanis, in Niciā p̄fserit Comœdia; in qua adeò iucundē vel in tristibus risum excitauit, vt illi ipsi ex persona scitē expressa, in scēnā inducti ciues, quanquām præaltē commorderentur, totam inustæ notæ iniuriā, ciuali lenitate pertulerint: actamque Florentiæ, ex ea miri leporis fama Leo Pontifex, instaurato ludo, vt Vrbi ea voluptas communica-retur, cum toto scēnæ cultu, ipsisque histrionibus Romā acciuerit. Cōstat eum, sicuti ipse nobis fatebatur, à Marcello Virgilio, cuius & notarius, & assecla publici munieris fuit, Græcæ atq; Latinæ linguæ flores accepisse, quos scriptis suis infereret. Ipse quoq; natura perargutus, & docilis, falsique iudicij plenus, pedestre patrij sermonis facultatē à Boccacij conditoris yetustate diffluentem, nouis, & planè Atticis vinculis astrinxerat; sic, vt ille castigatior, sed non purior aut grauior otiosis ingenij existimetur. Cæterum

N

quod

quòd olim eiecto Soderino à Mediceis in quæstione tortus fuisset, ab his leniendo dolori, annuam scribendæ historiæ mercedem promeruit; ita tamen, ut agrè compresso odio, quum dicendo, scribēdoq; Brutos, & Cassios laudaret, eius cōiurationis architectus fuisse putaretur: in qua Aiacetus poëta, & Alamanus, ex ipsa turma prætoria leuissimus eques, concepti sceleris capite pœnas dederūt. Fuit exinde semper inops uti irritor, & atheos: fatoq; functus est, quū accepto temerè pharmaco, quo se aduersus morbos præmuniret, vitæ suæ iocabudus illufisset, paulò autquam Florentia Cæsarianis subacta armis, Medicos veteres dominos recipere cogeretur.

A N T O N I I V A C C A E.

*Quisquis adis, sacro flores, & ferta sepulcro
Adde puer, cineri debita dona ferens.
Nam veteres belli, & pacis, qui reddidit arteis,
Iam pridem ignotas regibus, & populis,
Etruscae Macciauelus honos, & gloria linguae,
Hic iacet, hoc saxum non coluisse nefas.*

L A T O M I .

*Quum sibi præteneras odioso radier aureis
Vero, vix aliquis Macciauelle ferat;
Id verò facias: laudemq; è dente pararis,
Quanta fuit linguae visq;, Venusq; tue?*

P H I L I P P V S D E C I V S.

L X X V I I I .

PARI FERE GLORIA, ET dignitate Philippus Decius in professione humani, diuiniq; præfertim iuris flourit, Maini Iasonis, & ciuis, & amulus, ac ætate simul

simul æqualis; sed qui docendo, & scribendo in omnibus Italiæ gymnasijis multò latius ingenij famam protulerit. Enarrabat enim subtilissimè, & vti sèpè vidimus, longè omnium acerrime disputabat. Ab ipsis Pisæ vbi vxorem duxerat, Ticinum à Gallo præside, opimis stipendijs euocatus, in id tempus incidit, quo Ludouicus Rex ad conuellendam Iulij Pontificis authoritatem, concilium Pisæ indixerat. Fugitiui, ideoque rebelles aliquot Cardinales, in gratiam Regis, synodum postulabant: ius verò indicendi, decernendique loci, Pontifex ad se reuocabat. Consultus propterea Decius, supereare, intemperanter contra Maiestatem Pontificis de scripto respondit; secus ac Iason, qui rogatus sententiam, vel magno munere oblato adduci non potuit, ut non clementissimè responderet. Ob eam contumeliam Matthæus Sedunensis Cardinalis, pulsis Gallis viatore cum exercitu, Ticinum urbem ingressus, vnam omnium Decij domum, militi diripiendam dedit. Tanto accepto incommodo in Galliam ex fuga profectus, in ciuitate Biturigum ius diuinū edocuit per duos fermè annos. Inde verò in Italiam reuersum Senenses conduxerunt; qua in urbe, vnicâ ejus filia Senensi patritio collocata, octogenario major interiit; delatusque est Pisæ ad sepulcrum marmoreum, magno sumptu ab se in maximâ templi fronte constitutum, inscriptione adeo inepta, ut si eam supponamus, elegantibus ingenij non sine pudore boni mortui, ridenda videatur.

ELOGIA
IÁNI VITALIS.

Dum curat Decius sibi sepulcrum
 Clarum marmore ponere eleganti,
 Inscriptis titulos ineruditos,
 Ut risum magis excitare possint,
 Quam laudare hominem unde cunq; clarum:
 Quod si non sibi cultius sepulcrum
 Quam doctos titulos, & elegantes
 Curasset, modo mollius iaceret.

LATOMI.

Quum Mors ad Decii nouum sepulcrum
 Legisset titulos parum Latinos:
 Certe, inquit, timui hactenus lucernam
 Iuris tollere: quod minus venustè
 Fecisse arguerer, parumq; docte.
 Sed quum sic loquitur magister ipse,
 Comittam quoq; ipsa barbarismum.

THOMAS MORVS.

LXXIX.

FORTVNA IMPOTENS, ET suo more instabilis, infestaque virtuti, si vnquam superbè, & truculéter iocata est, sub hoc nuper Henrico octauo in Britannia immannissimè desauijt, prostrato ante alios Thoma Moro, quem Rex, paulò ante præclarus eximiæ virtutis admirator, ad summos honores extulerat, ut inde eū fatali scilicet oborta insaniam mutatus in ferā, crudeli mox impetu præcipite daret, quod ipsius furentis tyranni, nefariæ libidini, vir omnibus religionis, atque iustitiae numeris longè optimus, atq; sanctissimus adulari noluis-

noluisset. Dum enim ille vxorē repudiare, pelli-
cē inducere, filiāq; magno probro abdicare pro
peraret, Morus scrinij Magister, pietatis ac inno-
centiæ suæ reus, causam ad tribunal dicere coa-
ctus, impio iudicio, nisi par metus ab irato & sæ-
uo mentes excuteret, ita dānatus est, vti latronū
more, tēterrīmo supplicij genere necaretur; nec
fas esset dilacerata mēbra, propinquorū pietate
sepelire: sed Henricus, vel hoc vno facinore Pha-
laridis æmulus, eripere non potuit, quin ad sem-
piternam inusitati sceleris memoriam, Mori no-
men in Vtopia, perenni constantiæ laude frue-
retur. In ea enim beatæ gentis regione, optimis
instituta legibus, ac opulēta pace florentē Rem-
publicam elegantissimè descripsit, quum dam-
natos corrupti sacerduli mores fastidiret; vt ad be-
nē, beateque viuendum, commento periucun-
do, rectissima via monstraretur.

IANI VITALIS.

*Dum Morus immeritæ submittit colla securi,
Et flent occasum pignora cara suum,
Immo, ait, infandi vitam deflete tyranni,
Non moritur, facimus qui graue morte fugit.*

IACOBI EXERICHI

HISPANI.

*Henricus Morum gladio ingulauit iniquo,
Tam dignum vita, quam fuit ipse nece:
Mortuus ille tamen viuet per saecula cuncta,
Post mortem virtus viuere sola facit.*

IOANNIS SECUNDI HAGIENSIS.

*Quis iacet hic? Truncus. Cuius caput ense recisum est, Hospes
Et natat in tetro sanguine? Canities.*

Ciuis. *Hic est ille Thomas Morus, sic fata rependunt,
Tristia multa bonis, & bona multa malis.*

Hospes *Quæ circunstunt Diuæ lugubre cadauer?
Diuæ tenax Veri, sancta Fides, Nemesis,
Harum prima odii causa, & fuit altera mortis,
Ulrix iniustæ tertia cædis erit.*

LATOMI.

*Quid tibi cum Moro, tali indignissima ciue,
Anglia? Quid pergis dicere inepta tuum?
Tu ferro insontem, nec simplice morte, Catonem
Persequeris: tutò nec licet esse pium.
Proinde file. nam quo maculam tibi demeret istam,
Ipse sibi patriam condidit Vtopiam.*

ROFFENSIS CARDINALIS.

LXXX.

PARI QVOQVE IMMANITATIS portento, ante paucos dies, quam Morus obtruncaretur, eadē sanguinarij Regis rabies Britanniæ lumen extinxit Ioannem Ficrium Antislité Roffensem, animi pietate, candore, constantia, priscis illis, atq; sanctissimis Christiani ordinis patribus cōparandum. Is quum summa sacræ eruditionis, & probitatis auctoritate clarissimus spectaretur, vel atrocissimi supplicij metu, expugnari nō potuit, vt Regi ex impudenti repudio inauspicatas nuptias affectati, volens pareret. Putabat enim Regem paulò ante admirabili virtutū omnium concentu, & rassismiss naturæ, atque fortunæ munieribus præstantissimum, atræ bilis morbo correptum insaniisse, quod iratus Romani Pontificis sententia, qua fuerat ex diuini iuris formula damnatus,

Ponti-

Pontificij Imperij patrimoniū inuafisset. Non subscrifit ergo nefario rebellantis Regis voto, vir egregiè pius, integreq; seuerus, ac ideo in carcerem ductus est, vt vitæ periculo, & longo cruciatu, imbecilli senis constantia frangeretur. Id celebre factum ita Roffensi parauit laudem, & Henrico inuidiam cumulauit, vt eū Paulus Ter tius ad exornandam virtutem natus, collato sacræ purpuræ honore legerit in Senatum. Sensit illico exprobrati odij vulnus Rex superbus, & impius, sanctissimoque viro modestè ea dignitatis fama permoto, caput in foro præcidit, ne merita purpura ornaretur. Ferunt id caput lanceæ præfixum, vt ludibrio, terrorique cæteris foret, publicis lachrymis laudatum, ac adoratum extitisse. Reliquit ingenij monumēta, eruditum volumen, quo Lutheri opiniones grauissimè confutarat; itemque alios utiles libros, quibus scrii sacerdotij authoritatem defendit, & de veritate corporis, & sanguinis Christi in Eucharistia libros quinque aduersus Oecolampodium. Sed is sibi admodum exitialis fuit, quo Catharinæ Reginæ coniugium tuetur. Extat etiam religiose meditationis explicatio in septem Davidicos Psalmos: reliqua in carcere purgatisimè conscripta, quod damnatae causæ nomen iugularent, tyrannus aboleuit.

INCERTI.

T'ene viri tanti ceruicem absindere posse?

T'ene cruore pio commaculare manus?

Si vita spolias Roffensem Barbare, quando

Vllum producet terra Britanna parem?

*Sed tu sancte senex, a quo fruiture beato,
Lætus abi, in cœlum te vocat ipse Deus.*

LATOMI.

*Quum te, sancte senex, infami morte, Tyrannus
Perderet, aeternis obiiceretq; probris:
Perdere non potuit titulis cœlestibus auctum,
Turpiter aut famæ consuluisse tuæ.
Quin luit aeternum scelus exitiale, pudendum
Seq; sibi, et populis reddidit ipse suis.
Postera, nam dicet, quæ talia legerit ætas:
Anglia bina uno tempore monstratulit.*

LEONICVS TOMAEVS.

LXXXI.

LEONICVS TOMAEVS EPI-
rota patre Venetijs genitus, sed Patauio
insitus ciuis, quum Florétiæ Græcas lite-
ras sub Demetrio didicisset, primus Latinorum
Philosophorū Patauij Aristotelē Græcè interpre-
tatus est. Philosophiā enim, ex purissimis fonti-
bus, non ex lutulētis riuulis salubriter haurien-
dam esse perdocebat, explosa penitus sophista-
rū disciplina, quæ tum inter imperitos, & barba-
ros principatū in scholis obtinebat, quū docto-
res excogitatis barbara subtilitate Dialecticorū
figmentis, Physicas quæstiones non ad veritatis
lucē, sed ad inanem disputandi garrulitatē reuo-
carēt; & Iuuentus in gymnasio Arabū, & Barba-
rorum cōmentationes secuta, à recto, munitoq;
itinere in cōfragosas ignorantie crepidines duce
retur. Scripsit eruditè, & luculēter cōmentarios
in parua naturalia Aristotelis: ac item perelegan-
ter ali-

ter aliquot quæstiones, & in his de Intellectu, de Alicia, & de Astragalo, tituli varietate Iuuentutis gratas, & vtiles. Sed in libro de varia historia, quo ingens, & per amœna recōditæ lectionis copia exprimitur, omnes eius ætatis styli iucunditate superauit. Vita eius procul à contentione, ambitioneque, in studioso, mollique otio versabatur; ita, ut domi, quam in schola clarior, beneuolis vera Peripateticorum, & Academicorum dogmata suauissima comitate pomeridianis horas explicaret. Peruenit veneranda barbæ canicie ad septuagesimum tertium ætatis annū, mediocri substantia, ipsaq; ciuili frugalitate, & cœlebs, & felix, quod nemo vel innocentiae, & doctrinæ conscientia, vel munditia corporis, vel animi nitore, beatior ætate nostra fuerit. Aluerat domi gruem, de manu ipsius senili ob lectamento cibaria capientem, per quadraginta annos. Is senio factus, quum perijset, ex eius desiderio triste omen concepit, prædixitq; nullo lacesitus morbo, se non multò post adamati gruis fatum, in aetatu vitæ exitu secuturum. Patauini, externaque gymnasij cultrix Iuuentus, funus ornatuer. Sepulcrum autem Bembus faciendum curauit, & carmine nobilitauit.

*Naturæ si quid rerum te forte latebat,
Hoc legis in magno nunc Leonice Deo.*

L A T O M I .

*Precare sacra verba, Viator,
Nam Tomæus hic sepultus ille,
Dulci fruitur memoria
Integritatis illibatae,*

Partaq; litterarum gloria.

Funde puer dulce merum,

Odorus sparge flosculos:

Spiret ut bustum, madeatq; tellus:

Illaq; sancta t̄ candida animula

Se totam nostra gratitudine inebriet.

Addemus titulum sepulcro t̄ istum,

Barbarus ut ne quis violet:

Hic iacet vir vñus omnium

Doctissimus, piissimus.

A V G V S T I N V S N I P H V S.

LXXXIII.

AVGVSTINO NIPHO sv-
effæ ad Auruncā nato, sed ab vrbe Tro-
pheia in Brutijis oriundo, inter Aristote-
licæ sectæ professores eximia laus cōtigit, quum
in omnibus ferè Italiæ gymnasijis, Achillino, &
Pōponatio florentibus, opima stipēdia meruif-
set. Erat ingenio fertili, adaperto, liberali, sermo-
ne autē Cāpanum pingue quoddam resonanti
maximè libero, & ad serendas fabulas in sugge-
stu, coronaq;; ad voluptatē aurium periucudo;
sed vel toto ore subagresti, & penitus infaceto
ita se ad urbanos iocos cōponebat, vt valde mi-
rarentur, qui mox tacentis superciliū, austeraq;
labra, & lineamēta conspiceret. Scripsit in om-
nes Aristotelis libros perāpla commentaria, sed
rudi, & incōdita quadā vbertate, vt tū mos erat,
crassis & planè barbaris auribus accōmodata,
quòd Latinè, recteq; scribēdi facultatē, tāquam
inimicam optimis disciplinis, ab ipsa præsertim
philoso-

philosophia segregabat. Luculentius eius operu existimatur id, quod pro Auerroë aduersus Al-gazellē disputante tū publicauit, quum florente ætate à multo vigore ingenij neruosior habere-tur, quanquā ipse in opinione, decretoq; parum constas, euariatoq; səpē iudicio cōmentationes in Analytica priora, & in libros de anima teneri us adamasse videamus. Parto demū otio, obre-penteq; podagra, scripsit aduersus Astrologos, moralesq; libellos, & de Tyrāno & Rege, & de Augurijs, varietate tituli vel parū curiosis expe-tedos, & longiore quidē dignos vita, si plenior Latini sermonis spirit⁹ accessisset. Susceptis libe-ris, & senescēte vxore septuagenarius senex, pu-ellæ citralibidinē impotenti amore correptus est v̄sq; ad insaniā; ita, vt pleriq; philosophū senem, atq; podagricū ad tibiæ modos saltantē, misera bili cum pudore conspexerint, vnde illi matura-tū vit. e exitum cōstat. Perijt in patria nocturno itinere refrigeratus, quū serò è Sinuessa redijsset, obortis scilicet tonsillis, quæ fauces obsederant, ea ipsa nocte Ethruriæ admodū funesta, qua Alexander Medices, in lecto turpissemè confossus interijt. Galeacius Florimontius quum præcep-tori vrnam poneret, hoc carmen incidi iussit.

INCERTI.

Dum lapidi titulum mœrens Galeacius addit;

Et tristi curat funera cum gemitu:

*Si quis honos tumuli; nō hoc tibi, Niphe, supremum,
Sed patriæ, & misero stat mihi munus, ait.*

Næ viuis meliore tui tu parte: leuamen

Luctus nos mediis quærimus in lachrymis..

M A R-

ELOGIA
MARCI ANTONII FLAMINII.
*Qui docuit rerum Niphus cognoscere causas,
 Non rerum oblitus hoc iacet in tumulo,
 Sed cœlo meliore sui cum parte receptus,
 Nunc gaudet melius discere quam docuit.*

L A T O M I.

*Apagete vos, Philosophiam quietericam
 Putatis: et boni indigam
 Leporis, ebriæ horridamq; Cypridis.
 Quid? Niphus an non melleus,
 Perplexa suetus inter enthymemata,
 Et syllogismos frigidos
 Narrare suaves, Atticasque fabulas:
 Multumq; risum spargere?
 At quam venustum hoc: septuagenarium
 Quod undulatis passibus,
 Et curioso, flexuosoq; capite
 Saltare coram cerneret
 Modò Dorium, modò Phrygium, vel Lydium:
 Amore saucium graui?
 Tractare sic philosophiam inuisam, arbitror
 Summi fuisse philosophi.*

I O A N N E S R V E L L I V S.

L X X I I I.

RVELLIVS IN VRBE SV-
 essionum natus, quum susceptis liberis
 vxorem extulisset, abdicata medendi ar-
 te, sacerdotium in templo deiparę Virginis, Lu-
 tetiæ Parisiorum Poncherij antistitis liberalitate
 promeruit, totumque id otium optimis literis,
 vt fortunis auctum decebat, impendit; non igno-
 bili

bili quidem gloriæ prouentu, quum eruditio-
nis authoritate Budæo proximus esset, & Latini
sermonis nitida puritate superior haberetur,
vt preclarè indicat Dioscorides in Latinū è Græ-
co emēdatè traductus. Leguntur & libri aliquot
probè, fideliterque translati de mulomedicina,
& Actuarij medici volumen de vrinis; sed pro-
prio vsus ingenio libros tres de natura stirpium
perscripsit, Theophrastum in multis, & Plini-
um eleganter æmulatus. Extant quoq; singula-
ri diligentia translati è Græco quinque libri de
Agricultura, ex viginti qui nomine Constantini
circumferuntur; reliquos Coronéus Gallus ver-
tisse dicitur: sed Cornarius Germanus expedita
facūdia celeber, vniuersos viginti Latinitate do-
natos nuper publicauit. Erat Ruellius natura
modestus, & lenis, vultu multo rubore suffuso,
& resimis naribus, statura verò mediocri. Sexa-
gesimo ætatis anno vita functus est, paulò ante
quam Rex Franciscus niuofas Alpes traiiceret,
vt copijs suis Cæsarianorum impetu perculsis
fortiter opem ferēs, Subalpina oppida, summo-
tis hostibus in fide confirmaret; vt inde in spem
inauspicatae pacis induciæ pararentur.

DIONISII CARRONII.

Hic situs est, in quo vixit medicina, Ruellus

In quo naturæ notitia, atque poli.

In quo prima fuit dos, Graiūm vertere scripta

In Latium, ac Latio scribere digna Ioue.

Olim erat affinis, nunc est coniuua Deorum,

Præmiaq; illa sui grata laboris habet.

LATOMI.

*Hic vester ille est, Galle, Ruellius:
 Mentis tam acuto lumine præditus,
 Perindè vultum noſſet ut atheris,
 Seu lœta nobis, ſeu mala plurima
 Cordis receſſu conderet intimo:
 Ac ſi uifſet ſenſibus omnibus
 Coniunctus aſtris. & reor hercule.
 Nam quæ reliquias ſcriptas ſat arguunt,
 Noſtris bonis tam commodum & utilem,
 Aut eſſe Diuum, aut munere proximum.*

ANTONIVS TIBALDEVS.

LXXXIIII.

HIC PRIMVS FERE POST Petrarcam ſupra æmulantes Seraphinum, atque Manutium, planè extin-ctum Etrusci carminis decus excitauit, uſque adeo grata auribus alternantium numerorum ſuauitate, ut quum expetitis ubiq; eitis iucundæ facultatis illecebris, in amatorios lusus principum aulas perambulaffet, edita, vel surrepta eius carmina à viris pariter & fœminis ad citharam cantarentur. Sed tantam mox famam feliciore orti fidere Bébus, & Synceris æternis carminibus oppreſſerunt. Agnouit ille tāto perſtri ctus fulgore, ingenij ſui fortunam, atq; ideo ad Latina carmina ſe conuertit, quum in his ad genium non insulſa vena responderet. Sed factus grandæuius ſenex, ridēte vrbe Roma carminum ſuorū Etruscoruſ exequijs interfuit, ita herclē ut euaneſcentis antiquæ laudis magnā partē redi-meret,

meret, quī epigrammata multo Latino sale, leporeq; conspersa inexpectatus edidisset. Perijt in via lata octogenarius senex, firmissimo corpore & celsa prosperitate semper erecto, straguria cruciatus adeo grauiter, ut ex atra demū bile seipso factus amarior, sxpē nec insulſe delirare videtur, quū ianua, fenestrīq; penitus occlusis, Carolum Cæsarē ex Africa relato insigni triūpho, ad eius limē transeuntē spectare noluerit; quōd eum minimē iustum Imperatorem p̄taret, qui sub fide publica capt̄ delecteq; vrbis scelus, quo Maiestas eius vel extra culpam fugillari potuit; decumatis legionibus minimē vindicasset; quasi non satis fuerit, in tantæ cladis solatio Borbonium, Dorbinium, Moncatam, & Aurantium, quatuor summos Duces, & patrati facinoris authores, singulis ictos fulminibus, vltore magno numine spectauisse.

C O L A E B R V N I M E S S A N E N S I S .

*Quæ ripis te sæpē suis stupuere canentem
Eridanus, Tyberisq; parens ille, hic tuus hospes,
Credibile est wates, Antoni, nunc quoque campis.
Te canere Elysiis, turba admirante piorum.*

L A T O M I .

*Certè non modicam merere laudem
Arara ingenii tui æquitate,
Antoni numeris poëta Thuscis.
Qui palmam tribuens, tuaq; arena
Cedens posterioribus poëtis:
Viuus, ac hilaris tuis dedisti
Musis inferias, quasi exoletis.
Sed quem ob ingenii tui leporem,*

Festi-

*Festiuumq; animum, bonæ Camœnæ
Scribendis epigrammatis Latinis
Immortale tibi dedere nomen.
Ut iam sis numeris utrisq; felix,
Vni scandidus, alteris venustus.*

ERASMVS ROTERODAMVS.

LXXXV.

ERASMVS ROTERODAMVS ex insula Batavorum, perpetuis eruditæ laudis honoribus extollendus videtur, postquam ætatis nostræ scriptorum prope omnium decus, ingenij fertilitate superarit. Is ab adolescentia, pio religiosi animi decreto, ad cullatos sacerdotes se contulit, tanquam humana despiceret. Sed non multò post, pertæsus in tempestiuæ seruitutis, votiq; temere suscepti, ea sacrati ordinis septa transfilijt, vt ad excolendum ingenium planè liber, per omnia Euiopæ gymnasia vagaretur. Contendebat enim cura ingenti ad summæ gloriæ fastigium, ad quod literarū omnium cognitione perueniri posse intelligebat, quum iam ad arcana cuiusque doctrine, infinita lectione, intusitataque memoria penetrasset. Edidit Moriam, atque inde primam nominis famam longissimè protulit, imitatione Luciani satyræ pungentes aculeos passim relinquēs, omnium scilicet sectarum actionibus ad insaniam reuocatis. Opus quidem falsa aspergine per iucundum, vel grauibus, & occupatis; sed sacra to viro prorsus indecorum, quū diuinis quoq; rebus illusisse videretur. Sed mature demū quod eius

cius intemperantiæ male audiendo pœnas daret, sanctiores literas complexus est, tanta robustissimi ingenij contentione, ut vertendo Græca & commentarios excudendo, plura quā quis quām alias volumina publicarit. Verum seipso haud dubiè cunctis admirabilior futurus, si Latinæ linguae conditores grauiter imitari, quam feruido, properantiq; ingenio indulgere malueret. quærebat enim peculiarem laudem ex elocutionis, atq; structuræ nouitatem, quæ nulla certa veterum æmulatione pararetur, ut in Ciceroniano, nō occulti liuoris plenus ostendit. Tanta enim erat naturæ fœcunditas, ut plena semper ac ideo superfœtante aluo, varia & festinata luxuriantis ingenij prole delectatus, nouum aliquid quod statim ederetur, Chalcographis, tanquam intētis obstetricibus parturiret. Obiit apud Heluetios Friburgo in pago, siue ut aliqui asserunt Basileæ, septuagesimum excedēs ætatis annum, quum Carolus Cæsar in Prouinciam irrūpens, ad Aquas Sextias, Francisco Galliæ Regi graue bellum intulisset.

INCERTI.

*Theutona terra suum quum miraretur Erasmus,
Hoc maius potuit dicere, Nil genui.*

IOANNIS SECUNDI HAGIENSIS.
Defunctus vita, longiq; laboribus œui,

Hac situs est tandem doctus Erasmus humo.

*Quem licet in sera rapuerunt fatæ senecta,
Et vita saturum sponit alta quies,*

Nos tamen hunc velut immaturo funere raptum,

Flemus, & effusis diffluumus lachrymis.

*Ille igitur periit, & quondam illa illa diserta,
Et dulci manans necare lingua tacet.
Ingeniumq; sagax, & amans virtutis, & aequi;
Omnia sub parvo condita sunt tumulo.
Illum igitur canos Virtus lacerata capillos,
Et Charites lugent, luget & ipsa fides.
Collectasq; rosas Permessi ad flumina Nymphæ
Inspargunt sacro Pierides tumulo.*

IANI VITALIS.

*Lubrica si tibi mens fuit, & spinosior æquò,
Ingenium certè nobile Erasme fuit:
Felix si mistas labruscas dulcibus vnis,
Prodiga defissæt vinea ferre tua:
Barbarie è media præclarum sydus haberent,
Et te Varronem tempora nostra suum,
Hanc tamen inscriptam his titulis posuere columnam,
Iactura hic laudum publica facta fuit.*

GILBERTI. COGNATI.

*Magnus Roterodamus ille noster,
Hæc quo secula neminem tulerunt
Maiorem, neq; prisca clariorem
Norunt tempora, nec cui futura
Parem posteritas habebit: ecce
Sub hoc marmore mortuus quiescit.*

VITI COPPI SELESTADIENSIS.

*Lachrymarum te rogo, iam fissæ riuiulos
Viator, & dulcem quietem floribus
Orna, tumulum Sabæo thure confouens.
Vixi satis, fati peregri tempora:
Non ocio, sed duris me laboribus
Vnus, quo plurimis prodeßsem, sibidì.
Sic docta primum bella gessi Palladis,*

Vt me

*Vt me ducem mirata sit Germania,
Suum me saepius Ciceronem dictitans:
Tandem sacris literis sum immortuus.
Hac fata lege subire, an non est vivere?
Rude donari, nisi forsitan mori putas.*

SIMONIS VALLAMBERTI.

*Hoc quanquam tumulo mortale cadauer Erasmi
Mors claudis, id ferme est nihil.
Non huius virtus, spes, fama, scientia, possunt
Claudi. quid, ô Mors hic habes?*

IOANNIS MORELLI.

*Corpus humo, superis animam, dat nomeu in ænum
Lex, pietas, virtus Roterodame tua.*

LATOMI.

*Theutona terræ suum quum miraretur Erasmus,
Hoc maius potuit dicere, Nil genui.
Quippe Deos inter, cœlo ridente, relatum
Ipse suum dixit Iuppiter esse genus.*

EIVSEM.

*Qui paucos habeas pares, Erasme,
Multorum inuidiam feras necesse est.*

*Istos quod logodædalos ab Urbe,
Vnos præ reliquis, in immerentis
Manes sic videam styli cruentam
Stringentes aciem, perinde, tanquam
Stuprasses Charitum nouem sorores.
Indignum patria eruditioне, &
Asserto titulo elegantiarum.*

*Caussam scire velim, quid vrat illos,
Et quid tantopere tumultuantur.
Sed quid dissimulo? sat astus illam
Prodit feruidus, & malignus ille est,*

Ille inquam est Ciceronianus; ille
 Vno qui Cicerone stare, recte
 Latinam negat elocutionem:
 Et damnat stolidi laboris omneis,
 Qui superstitione non ferenda
 Vno non nisi Tullio loquuntur.
 Hæc illa est Helene, viri elegantes,
 Armis quæ Latium per uniuersum
 Vindicanda uidetur in Bathauum:
 Umbram scilicet, atque inane nomen:
 Tanquam quo genito Allemannis ora, est
 Vano ridiculè soluta partu.
 At si tam modicas ob has labruscas
 Perit vinea tota, ò urbs Quirini,
 Scribemus titulo hoc tibi columnam:
 Quæ quondam meritos suo fouebas,
 Ornabasq; viros honore, laudum
 Iactura es modò facta publicarum.

RVTILIVS.

LXX XVI.

RVTILIVS E' COLONIA OP
 pido Vicentini agri, quum eruditio di
 ligentiq; eius ingenio Nicolaus Ridul-
 phus Cardinalis familiariter vteretur, ex umbra
 tili iure consulto flamen euasit, quod nunquam
 in forū prodijisset. Edidit enim volumen ab in-
 dustria, atq; facundia cōmendatum, de his qui
 florente Romano imperio iuris intelligētia p̄-
 stiterunt; quo laborioso, elegantiq; opere, Cice-
 ronē obiter à multa mendorum labe repurga-
 uit. Maiora porrò editurus videri potuit; nisi im-
 matura

matura mors lucubrantem Venetijs oppresſif-
set. Amici autem poëtæ, de eo tanquam conspi-
cui sepulcri honore, ex humili fortuna facile ca-
rituro, hæc carmina decantarunt.

PETRI CURSII.

*Vt Mors Rutilium sensit tot reddere vitæ,
Styx vale, ait, vitæ iam patefacta via est.*

CROTI.

*Exciri ut Legum latores sensit ab Orco
Inuidæ Mors, fusis protulit hæc lachrymis:
Quam verè eiusdem est inferre, auferreq; leges,
Lege horum cum lex penè refixa mea est.*

IANI VITALIS.

*Vniuitur in chartis, Rutili felicius ipsis,
Cum videant mortem marmora, & æra suam.
Absumpſit priscos legum Libitina peritos,
Tu facis in scriptis viuere, & effe tuis.
Quam meritò illi igitur dicent, æternior ære
Est tua, & æternis pagina marmoribus.*

LATOMI.

*Qui tot Rutilium vitæ afferuisse videret,
Quos ante in libro cederet ipse suo:
Huic temerè, Ridulphus ait patronus, honorem
Marmoris, & longos contulero titulos.
Ille quidem rectè, nec nos non rectius, illa
Sarcimus gratis qui tibi carminibus.*

GVLIELMVS BVDÆV S.

LXXXVII.

NVLLI MORTALIVM AETA
te nostra perpetuis lucubrationibus af-
pirante fortuna, cum Græcæ, tum Latini
O 3 næ erudi-

næ eruditionis maiores opes contigerunt, quām
• Giulermo Budæo non Galliæ modo, sed toti-
us etiam Europæ lögè doctissimo. Natus Lute-
tiæ præcellentium disciplinarum celebri domici-
lio, dum perennem spectaret laudē, & rei famili-
aris fortunas, honoresq; ingenio suo, & sperata
gloria viliores arbitraretur, sexaginta amplius æ-
tatis annos in studijs consumpliit; ita, vt summæ
eruditionis libro de Aſſe, alteroq; in Pandectas
edito, ac infinita demum lectione confectis Cō-
mentarijs, quibus Græcæ, & Latinæ facultatis
ornamenta cōparantur, nulli communicata lau-
de, & quales omnes doctrinæ auctoritate supera-
rit. Sed qui in memoriæ thesauris tantas diuiti-
as miro digestas ordine continebat, veluti occu-
patus in apparatu, candidioris eloquentiæ cul-
tū neglexisse existimatur. Id enim in toto studio
rum negotio longè grauiſſimū, nemo, niſi irrita
ſpe ſenectuti vnquā reſeruauit. Adaugebant no-
minis famā in perspicuo animo sanctissimi mo-
res, quibus aliquantò vberiora rei familiaris in-
crementa, quam pertinaci diligentia, vel hono-
ris ambitione, educatis feliciter liberis reliquit,
quum Rex Franciscus, ſubita liberalitate incly-
tus, optimi viri otium foueret, & ipſe ſupplici-
bus libellis præpositus, honestiſſimo prouentū
ditaretur. Sed vir alioqui incorrupta mente cō-
poſitus, Erasmianæ obtreftationis ſpicula ferre
non potuit, quū facile indignabundus, bile Gal-
lica redundant, ille autem contumaci odio in-
census, tela veneno Batauo delibuta iacularetur.
Septuagesimum tertium agentem annum op-
preſſit

presit febris, longinquo & astuoso ad Armoricum Oceanum itinere concepta. Piè autem trans quilleque vita excedens, condito testamento, omnes honores funeris & tumuli penitus abdicavit; ita ut, quum numerosa proles eum lugeret, noctu tumularetur. Fato functus est, non multò post celebres illos hospitales Triumphos, quum Cæsar ab Hispania per medium Galliam in Belgas profectus, gentem bello fessam, festa passim hilaritate in spem pacis exisset.

IANI VITALIS.

*Qui Sanctum simul, & simul disertum
Exquiris sapientiae magistrum,
Ultra quid petis? hic iacet Budæus.*

SALMONII MACRINI.

*Budæus voluit media de nocte sepulcro
Inferri, & nullas prorsus adesse faces:
Non factum ratione caret, clarissima quando
Ipse sibi lampas, luxq; corusca fuit.*

THEODORI BEZAE.

*Vnus Budæus, terramq; polosq; hominesq;
Deuinxit magna prouidus arte sibi:
Cœla animum terræ corpus donauit habendum:
At cerebri nobis dona superba dedit.
Sic decepit mops, nam nil sibi liquerat ipse,
Verum hæc paupertas unica vincit opes.*

EIVSDEM.

*Budæum fleuere homines, plorauit & aér,
Budæus gelidis est quoq; fletus aquis:
Sic fleuere homines, ut plena volumina mœstis
Carminibus quinis bibliopola terat.*

*Sic aër luxit, consumptis vndiq; nimbis,
Vt etiam quas plueret non reperiret aquas.
Flumina sic flerunt, ut quā modo nauis abibat,
Currat inoffensis sicca quadriga rotis.
Restabant cœlum & tellus, communis vt omni
Quamlibet immenso mœror in orbe foret;
Sed quum cœlum animam Budæi, terra cadauer
Possideat, quæso, qua ratione fleant?*

SIMONIS VALLAMBERTI.
*Extinctum luxit Budæum mœstus Apollo.
Nomen inextinctum non meruisse putas.*

LATOMI.

*Budæus columen, decusq; Graiūm:
Budæus Latiae corona līnguae:
Budæus dubii lucerna iuris:
Budæus pater elegantiarum,
Et fons totius eruditionis:
Budæus patriæ iubar coruscum,
Regis delicium sui, suæq;
Tempestatis honos, lepor, voluptas,
Hic terræ exuuias reliquit, orbi
Famam, astris animam. Viator, ito.*

HIERONYMVS ALEANDER.

LXXXVIII.

DETVR HOC IN COMPARA-
li inusitatæ memoriae felicitati, quæ in
Hieronymo Aleandro supra cuiusque
vel antiqui sacerduli captum admiranter excelluit,
vt eius ex vero depicta facies, vel in pudenda in
genij sterilitate inter fœcundissimas imagines
conspiciatur, quando nihil eum cuncta volu-
mina

mina cupidè perlegentem, vel rerum, vel verborum omnino subterfugerit, quin singula memoriter, vel à multis annis longo sepulta silentio recitaret. Latinæ enim, Græcæque literæ, quū sèpè alacriter iactabundo pro vernaculis habarentur, Hebraicas admirantibus Iudeis, & suæ stirpis eum facilè credentibus solertissimè didicit. His ingenij dotibus insignis, quum Lutetia Parisiorū Græcè docendo honorem præfecturæ gymnasij concordi studiosæ Iuuētutis acclamatione esset consecutus; venissetque in urbē, Leo Pontifex grauissimus ingeniōrū æstimator, eum extulit, misitq; Legatum in Germaniam, vt Lutheranæ hærefisi initia, disputatione tollerentur, exinde Clemēs Brūdusinum, casu potius quām animi iudicio Antīstitem fecit. Paulus autem vix virtutis eruditus exornator, legit in Senatū, Lætatus est ea purpura per annos quinq; perua surus haud dubiè ad exactā ætatem, nisi nimia tuendæ valetudinis solicitudine intempestiuī medicamentis sibi herclè insanus & infelix, medicus, viscera corrupisset. In toto autem vita cursu, extemporanea facundia delectatus serò ingenijs labem sensit, quum ad meditatā scriptiōnem purior eloquentiæ vena, vti externo & præcipiti quodam luto perturbata minimè proflueret, ita spe melioris styli, miserè destitutus, quum vastum opus, vasta illa memoria aduersus singulos disciplinarū professores agitaret. Romæ int̄erij fato suo vehementer indignatus, quū se præceptum anno uno ante climaëticum interanxia, supremaq; suspiria quereretur. Tumulatus

est in æde Transfyberina Diuo Chrysogono de dicata , ea testamenti lege, vt sepulcrum, Græco carmine ab se composito , cum reliquis titulis inscriberetur , quo nouas clades imminere nobis ominatur in hanc sententiam.

Excessi è vitæ ærumnis facilisq; lubensq;
Ne peiora ipsa morte dehinc videam.

I A N I V I T A L I S .

*Non tibi literulis ornare Aleandre sepulcrum
Fas erat, at vastam ponere Pyramidem;
Stesichorosq; inter celebres, sanctosq; Platones,
Ex auro solidam stare tibi statuam:
Vidimus in te uno diuinæ insignia mentis,
Et plusquam humani par decus ingenii;
Nunc perit tecum, quantum vix sæcula mille,
Quantum vix præstent millia mille hominum.*

C A E L I I C A L C A G N I N I .

*Incertum est Aleander utrum te dicere malim:
Quum Græcum atque Italum te tua lingua velit.
Septem vrbes Græcas natalem ingentis Homeri
Immensis studiis afferuisse ferunt.
De te lis maior, quum iam te vendicet omnis
Attica terra sibi, Romula terra sibi.*

L A T O M I .

*Non tibi pro tumulo hoc, quantumuis nobile, marmor
Ponimus: hoc cineres, aridaq; ossa tegat:
Non longos titulos: subiectos casibus ipsos,
Et quibus erafis ipse superstes eris:
Sed totam Europam: quam docto in nomine oberras,
Quaq; tuas laudes vix Aleandre capit.*

LAMPRIDIVS POETA CREmonensis, quum in colle Quirinali scho-la Græcorum adolescentium, instituen-te Lascare coalesceret, docendi munus suscepit exercitatione perutili; quod argumenta proposita vtriusq; linguae verbis, & figuris ad mutuam ingeniorum æmulationem verterentur. Sed erepto Leone, & subinde eueris optimarum li-terarum studijs, Patauium se contulit, vbi per aliquot annos domi ex collaticia mercede delectorum iuuenum Græcas & Latinas literas, ma-iore quæstu, quām gloria professus est. Nunquām enim (vti erat) elato, contumaciique inge-nio adduci potuit, vt publicum suggestum con-scenderet, ne cum eloquentioribus, vel minus eruditis, ambiguæ existimationis aleam subi-ret; Nouissimè Federicus Gonzaga, vt filio præ-ceptor esset, Mantuam acciuit. In eo munere, se-ptenne discipulo, & vix degustata Principis li-beralitate minimè senex lateris dolore surrep-tus est. Scripsit Odas æmulatione Pindarica eru-ditas & graues, sed ob id plerisque minus iucū-das, quod prisci, imitationeque difficilis poëtæ cursum, tanquam inflati, & tortuosæ fluminis sequutus insolentior, & durior Latinis auribus euaserit. Fit enim, monente Flacco, vt quæ optima & excellenter Græcè ornata intelliguntur, vel paribus numeris tractata ad genium Latinæ suavitatis minimè respondeant.

*Ergo ego, nobilium ô genitrix, atq; hospita vatum
Mantua, quod nimium vicina Cremona Maroni
Obfuerit, solus pœnas abs te ipse reposcor?
Ille soli tantum damnum tulit: ast ego de te,
Mantua, deq; tuo meritus bene Principe, cara
Pro patria, & vita, & cineres tibi reddere cogor.
Aspasias amicæ sepulcro inscriptum in templæ
sancti Andréæ.*

Lampridium carum Musis hic Mantua seruat.

MARCI ANTONII FLAMINII.

*Perdideras Varium, nostro sed tempore laudes
Lampridius renouat docta Cremona tuas.
Ille Sophocleo cantabat digna cothurno,
Iste canit lyrics Pindarico ore modos.*

LATOMI.

*Mantua vicinæ prope liuida honore Cremonæ,
Ut quæ Lampridio vate superba foret:
Ad se pelletum, & properata in fata vocatum,
Hac visa est querulum voce leuare virum:
Munus erat nostrum simileis genuisse Maroni:
Nasci hic debueras, siue Poëta mori.*

GASPAR CONTARENVS CARDI.
XC.

GASPARI CONTARENVS PA-
tritij ordinis Venetus, ab insigni membra
ria, illustriq; doctrina, & corporis, ac in-
genij castitate mirabilis, ad Rempublicam ita ac-
cessit; vt grauitate iudicij cōsummatæ prudētiq;
Senatoribus æquaretur: atq; inde maturata ma-
ximarum

ximorum Legationum munera capesset, non
ætatis quidem, sed vna virtutis prærogatiua cō-
mendatus. Iuuenis enim, tanquam perfectus Pe-
ripateticus Aristotelem à calumnia defende-
rat, quanquam modestiæ causa suppresso no-
mine, aduersus Pomponiatum præceptorem,
quum ille, si non insano, impio tamen cona-
tu animas nostras interire cum corpore, ex Ari-
stotelis sententia persuadere libro edito conten-
disset. Appulit exinde ingenium ad sacras li-
teras adeo diligenter, vt ad normam Christianæ
disciplinæ librū, de optimi Antistitis officio pu-
blicaret. In ipso autem ciuilium honorum cur-
su, honestum, decorumque sibi, & patriæ de Re
pub. Venetorum volumē edidit, vt institutæ le-
ges ex antiquo more ciuitatis in mandandis ho-
noribus, ad memoriam posteritati traderentur.
Nouissimè Paulus Pontifex, augusta illa gene-
rosi iudicij maturitate facile superiores Princi-
pes antecedens nihil tale expectantem in Sena-
tum legit, purpuraque ornatum in Germaniam
legatum misit; vt diris quorundam animis, con-
cepta Lutheri factio salubri adducto dogmate
sanaretur. Sed post eam rem, casso labore sem-
per acitatem, quum in urbem redijsset, legatus
Bononiæ creatus est; in eoque munere, paucos
post menses, nōdum sexagenarius, rapida febre
interiit. Sepulcrum eius lateritij operis, in æde
Diui Proculi ad leuam, cum hoc carmine con-
spicitur.

Ergo

MARCI ANTONII FLAMINII.

*Contarene tuo docuisti Magne libello;
Extinctis animas viuere corporibus.
Ergo iure tui viuunt monimenta libelli,
Et viuent saeclis innumerabilibus.*

EIVSDEM.

*Descripsit ille Maximus quondam Plato
Longis suorum ambagibus voluminum
Quis ciuitatis optimus foret status.
Sed hunc ab ipsa saeculorum origine
Nec vlla vidit, nec videbit ciuitas.
At Contarenus optimam Rem publicam
Parui libelli disputationibus
Illam probauit esse, quam millesima
Iam cernit aestas Hadriatico in mari
Florere pace, literis, pecunia.*

JANI VITALIS.

*Contarene tibi pietas dum dia parentat,
Et queritur longo amissum Res publica luctu,
Ite, ait, illustres animae, vitalia saecula
Heroum, et vestro athletae exornate sepulcrum
Floribus, hic veris docuit rationibus esse
Immortalem animam summa de mente creatam.*

LATOMI.

*Lectus es in Venetum, Romanum deinde Senatum,
Firmior ingenio qui stat uterq; tuo.
At nunc cœlesti fulges trabecatus in ostro,
Sceptra magistratus æthereiq; geris.
Nam quur non capias defensi præmia cœli,
Quum non ingratos senseris hic homines?*

HEN-

QVIS IN HENRICI CORnelij Agrippæ sedato vultu, portento-sum ingenium latuisse crediderit? Hic enim immenso captu, vastaque memoria, scien-tiarum, artiumque omnium rationes, arcanaq; intima & summos apices complexus, discipli-nas conuellit, religiones in dubium reuocat, stu-diorumq; omniū labores festiuia declamatione deridet: eoq; vehementius, atq; validius quod tantæ nouitatis argumēta sacrarū literarum au-toritate cōfirmentur, quasi feliciore opere illu-dentis ingenij tantas opes ostētare nequuerit, nisi vir educatus in literis, & à Cæsare eruditio-nis ergo equestris ordinis dignitate honestatus, importunos arietes inanis eloquētiæ, æternis o-ptimarū literarum arcibus admouisset. Sed ad hoc cum plausu à multis exceptū volumē de va-nitate scientiarū, alium addidit librū de occulta Philosophia, curiosis admodū pestilentē, quod opus, ex censura Christiana, edicto vetitū apud vnos impios reperitur. Sed in vtroque serio, pa-riter & ioco grauior, atq; lepidior, ac ideo forsi-tā æternus appareret, nisi puriore eloquentiā nō secus ac reliquas facultates infelici vel inepto iu-dicio contēp̄sisset. Excessit è vita nōdum senex apud Lugdunū, ignobili & tenēbroso in diuer-sorio, multis eum tāquā Necromatię suspicione infamē execrantibus, quod Cacodæmonē nigri canis specie circūduceret; ita vt quū propinqua morte ad pœnitētiā vrgeretur, cani collare lo-reum

reum magicis per clauorū emblemata inscriptū
notis exoluerit, in hæc suprema verba iratè pro-
rumpens, Abi perdita bestia, quæ me totū perdi-
disti: nec vsquām familiaris ille canis, ac assiduus
itinerum omniū comes, & tum morientis Do-
mini desertor, postea conspectus est, quum præ-
cipiti fuge saltu in Ararim se immersisse, nec ena-
tasse, ab his qui id vidisse asserebāt, existimetur.

I O A N N I S B A P T I S T A E
P O S S E V I N I.

*Viucens quem cernis, ne te fortasse moretur
Os placidum, Stygii rex fuit istè lacus:
Quare etiam custodem babuit dum viueret Orci,
Cui nunc in tenebris præda daret comitem.
Ast hic si ingenium moderari scisset, ad auras
Tantum iisset, quantum Tartara nigra subit.*

L A T O M I.

*Hūc tumulū haud Charites seruāt, sed Erinnyes atræ:
Non Musæ, at sparsis anguibus Eumenides.
Colligit Alecto cineres, miscetq; aconito,
Grataq; dat Stygio liba voranda cani.
Qui quod erat viuum comitatus, atrociter Orci
Nunc quoque per cunctas raptat, agitq; vias.
Insultatq; adeo: & Furias quia nouerat omneis,
Salueat iniungit nomine quanq; suo.
O' miseras arteis, quæ sole ea commoda præstant,
Accedas Stygias notus ut hospes aquas.*

NON ERIT VULLO SAECV
lo, agrestibus præsertim grāmaticis in-
gratum Pij nomen; vrbani autem, &
elegantibus viris vnquam iniucundum . robusto enim ingenio, tenaciq; memoria præuali-
dus, doctissimi famam meruit, quum obscuros
authores interpretandos suscepisset, inepta qui-
dem Beroaldi præceptoris æmulatione, cuius in
Alinum Apuleij commentationes exierant ; in
ijs fuere Fulgentius, Sidonius, & è poëtis Plau-
tus, Lucretius, & Valerius Flaccus. exoleta enim
rācidæ vetustatis vocabula delectu insano secta-
batur; admirante quidem discipulorū inscia tur-
ba, quum planè à non insulsissimis rideretur. Si
quidem eius sermo, stylusque; Oscorum & A-
borigenum linguam pingui , atq; aspera noui-
tate referebant; quām nonnulli lasciuè ludentes
discere percuperent, nisi contagiosi vitij pericu-
lo terrorerentur; factum autem breui est, vt ea ob-
soletæ, & ridendæ passim elocutionis verba, tā-
quām portenta in sc̄enam transferint, confecta
scilicet à lepidis ingenij mirabili fabula , hæc
enim impressa extat, qua suo habitu suoq; idio-
mate blaterantis Pij persona inducitur , ab ob-
iurgante reprehendenteque Prisciano meritæ
flagello plagas, puerorū male discentium more,
clunibus nudatis excipiēs. Tum enim Phædrus
ad antiquæ pronūciationis decus Romanā Iuuē-
tutē glorioſo studio reuocabat, quū ludis Capi-
tolinis stupēdo apparatu, miraq; felicitate Plau-
ti Penulū per ingenuos, nobilesq; comœdos re-

præsentata florentis quondam vrbis fortuna edidisset, id expertente Leone, quod tum frater Italianus à populo Romano ciuitate donaretur. Cæterum Pius quadrato ingenio nasutorum rumores contempsit, sua conscientia profecto felix, quod neminem se videre diceret, erudit nomine dignum, qui de vi & tota facultate vel abstrusa lectionis interrogatus, præclarè & constanter prolatò præsentis doctrinæ thesauro minimè responderet: id enim ipse vegeta rerum omnium, & in sene quidem admirabili recordatione, tam probè quam superbè præstare erat solitus. Sed vel serò ita explosi styli vitium agnouit, ut se totum ad Ciceronem reciperet, & multa in eo elucidando commentaretur; eum postremò quū Bononiae, Mediolani, & Lucae per quinquaginta annos docuisset, Paulus Pontifex tanquam veterem suū familiarem, in urbem acciuit: publicoq; in munere defunctus est octogenarius, summa temperaturæ firmitate aduersus morbos invictus. Cötigit ei subitæ ac inexpectata mortis lenissimum genus, quo diuinus Plato felix fuisse iudicatur: pransus enim hilariiter, & remota mensæ mappa subinde lectitans Galeni librū, in quo de signis propinquæ mortis agitur, deprehendit fatales in vnguis maculas, & dixit: Ergo saua Parca instans, vitæ meæ filum commordet: nec multò post nullo acriter clementis utique mortis impetu concussus, in complexu Probi Priuernatis poëtæ leniter expirauit. Tumulatus est in templo diui Eustachij, his carminibus honestatus.

*Ingenio tentasse Pius sese omnia cernens,
Nunc repeto, dixit, Sidera: Territ uide.*

ANTONII VACCÆ.

*Felsina quem genuit, studiis consumptus, et ann
Ille poëta Pius bibliotheca loquens,
Hic situs est, qui cum prisca omnis gratia lingua
Et Planti veteres interiere sales.*

LATOMI.

*Qui nunc verborum botulos, et rancida ferta
Mensæ infers, structor non adeo bonus es.
Ignorasse tui sæcli Baptista palatum
Argueris, doctæ lautitasq; gulæ.
Qui velit has Oscas tecum deglutiat escas:
Dulcibus assuetos mellea liba iuuant.*

FRANCISCVS ARSILLVS.

XCIII.

FRANCISCVS ARSILLVS E^sta
Senogallia pertriginta annos alternâte
ingenij libidine, Aesculapio filio patriq;
Apollini sacra fecit; quum medicinam, vti popu
laris & pedestris ordinis medicus, ad alimenta
vitæ passim exercebat, & quotidiana ferè carmi
nū fœtura laretur. Natura enim frugi, & aureg
libertatis custos, Vaticanam aulam, & potentiu
limina, cōtumaci quadam superbia deuitabat.
Scripsit apposito carmine ad præscriptū, prolo
quia Hippocratis, & lepidum item libellum de
poëtis urbanis, mihi tanquam veteri sodali dedi
catum, quum Leone ingenij liberaliter arriden
te, multi vndeque poëtæ illustres, nequaquam

ad inanies spes in urbem confluxissent, & pulcherrimo quodā certamine à singulis in vna tātum statuæ materia scriberetur, qua carminum farragine Coritius homo Treuir, humani iuris libellis præpositus, vti perhumanus poëtarū homines, ac admirator inclaruit; ea scilicet statua insigne marmorea, Aureliano in téplo dedicata, in uitatisq; Vatibus, vt tria numina Christi Dei, & Matris, ac Auiæ uno in signo celebrarēt. Sed Artillus qui sese artis præsidio aduersus morborū contumeliam præmuniens vitam satis extenderat, intercute morbo oppressus, septuagesimum ætatis annum superare non potuit.

IANI VITALIS.

*Carminibus nostros celebrasti Arsille poëtas,
Qualia dictarunt Phœbus & Aonides:
Nos memores grati officii tibi ferta dicamus,
Myrthea Pyrmillæ munera grata tuae:
Optamusq; tibi sedes, ubi sancta piorum
Elysios inter dicitur esse cohors.*

HONORATI FASITELII.

*Ergo videmus lumine hoc spirabili
Cassum iacere te quoque,
Ut plebe quiuis unus est vili iacet,
Arsille, magno Apollini,
Nouemq; Musis care; siue poculis
Præsentibus morbi graues
Effent leuandi, siue dulci carmine
Dicenda mater aurea
Cupidinum, lususq; furrorum leues.
O vota nostra inania:*

Quid

Quid dura fati non potest necessitas?

I,da lyram mihi puer;

Manuq; funde proniore Cœcubum:

Nunc sunt Lyæi munera,

Nunc plectra cordi;nunc iuuat lectissimo

Cinxisse flore tempora:

Sicci tenebris obfiti tristi in Styge

Fortasse cras filebimus.

L A T O M I .

Siccime plæbeios inter Francisce iacebis,

Tanquam haud sis alio dignior umbrâ loco?

Immo iaces aliò.nec enim pateretur Apollo:

Cuius te viuum constat obisse vicem.

Vnde vel Alcinoi te cultos credimus hortos

Incolere, Hesperidum flauicomumue nemus.

Vel certe Aonio memoras in vertice fastum,

Nunc etiam Dominæ, nequitiasq; tuæ.

Quæ quia delestat gracileis audire Camœnas,

Te socium Ascrei constituere chori.

M A R I V S M O L S A .

X C I I I .

MARIVS MOLSA MVTINEN sis, eximium atque habile ad poëticam ingenium à natura consecutus, Latinis elegis, & Etruscis rhythmis pari gratia ludendo Musas exercuit: tanta quidem omniū commendatione, ut per triginta annos, qui Romæ Meccœnatis nomē tulere, insigni liberalitate, studioq; adiutum, adipiscendis honoribus efferre contenderint: prægrauante semper eius genio, quum rediuiuis toties amoribus occupatus, par

ingenio studium subtraheret, neque habitu, vel incessu, vllōue nobili commertio carminum famam tueretur; fēdē prodigis, honestique nescius pudoris, neglectum rerum omnium ad innoxiae libertatis nomen reuocabat vsque adeo supinē, vt summā laudis, & clarioris fortunae certissimam spem facile corruperit. His moribus, quum Venerem, quām Mineruam impensis coleret, ab illa meritum pudendo contactu miserabilis morbi, quo periret venenum haec sit. Ab hac verò sempiternam ingenij laudem retulit, non à iucundo tātum carmine, quo lascivisse videtur, sed pedestri etiam, grauique facundia, qua Laurentium Medicem, nefaria libidine antiquis statuis noctu illustria capita detrahen-tem, apud Romanos ab ea iniuria dolore percitos accusauit. Ea enim perscripta oratione, Laurentium usque adeo pudore, & metu perennis probri consternatum ferunt, vt atroci animo, quā inustam ignominiae notam nouitate facinoris obsecraret, interficiendi Principis, amiciq; singularis immane consilium suscepit; scilicet vt Dijs inuitis patriæ libertas pararetur, vel si cuncta humanæ & fraternæ simul amicitiae, hospitalisque cubiculi sanctissima iura tollerentur, nec Regum omniū salutis intercesset, quum eo uno exemplo, omnis vel in arcano vita securitas expirarit, dum ille altè stertenti, tanquam tyranno parum nobili, si non scelestā manu, vitam eriperet.

TRYPHONI\$.

*Qui lepido veteres æquauit carmine Molſa,
Hic iacet, ætatis maximus huius honos.*

FRANCHINI COSENTINI.

*Molſa iaces, tua fama viget, tua scripta leguntur,
Felix qui potuit viuere post obitum.*

MARCI ANTONII FLAMINII.

Postera dum numeros dulces mirabitur ætas,

Sive Tibulle tuos, sive Petrarca tuos,

Tu quoq; Molſa pari semper celerabere fama,

Vel potius titulo duplice maior eris;

Quicquid enim laudis dedit inclyta Musa duobus

Vatibus, hoc uni donat habere tibi.

LATOMI.

Molſa tuos quicunque legit cordatior igneis,

Nec locuples, inquit, nec probus iste fuit.

ALBERTVS PIGHIVS.

XCV.

MAGNA HERCLE' NATVRÆ illudentis inuercundia, excellentem doctrinâ cū illustri eloquétia cōiunctâ, si Christiani scriptoris decus spectetur, multa infaci toris truculentia opertam, in Alberto Pighio conspeximus. Is Campo Batauorum vico editus, secutusq; Adriani Pontificis fortunam, quæ ex disciplinis peregrè didicerat, Latini sermonis elegátia feliciter exornauit; ita vt subtilissimaru scientiaru placita, &c si quid duru, atque difficile ex sacris literis nouitate reru ac nominum scribentibus offertur, prudēter ac molliter explicaret. Sed in differendo vultus Scythico

more contusis & enormis, & aspero gutture vox educta, & grauiter resonatis nasi tumultus, totam ferè sapientiae gloriam deformabant. Ad mirabili quoque cum ingenij, tum manuum argutia excelluit, ut potè qui ærea instrumenta deprehendendis siderum cursibus, exactissimè fabricaret. Verum in libro de Hierarchia quo ve-
luti acutissimo gladio Lutheri causam iugula-
uit, ferè nemini concessam pietatis & doctrinæ laudè adeptus est. Quum id volumen commen-
taretur, vt direptam ab impijs sacrostante potestatis hæreditatem Romano Pontifici assereret,
eū è summo vitæ periculo certissimū Dei maxi-
mi numen eripuit. Bononiæ enim in celeberrima pompa, quum transeunte coronato Cæsare
Carolo Quinto, pars lignei pontis iuxta Cæsarē turbæ pondere corruisset, Albertus tignorum,
atque hominū ruina ita oppressus est, vt probi-
tatis, ac instituti operis merito seruaretur. Obiit
nondum senex in patrio solo, sacerdotijs à Cle-
mente, & Paulo liberaliter honestatus.

M Y R T E I.

*Qui extrema Bathauum profectus ora
Non bello ore, animo sed omniumq;
Praeclarus studio scientiarum
Pro Republica, & optima Quiritum
Sede, acer stetit hostis in Lutherum
Albertus iacet hic. Sacrum sepulcro
Dathus maxime Pontifex, & vndam.*

L A T O M I .

*Neturba tumulum, Viator, istum:
Sed asta reuerenter, & saluta*

Sacra-

Sacratum cinerem viri sacrati.
 Ille est Pighius hoc loco sepultus,
 Aureis qui Bathauas ita expoliuit,
 Ut dicas sapere Atticos lepores.
 Quare tam benè dormiat, precare,
 Quād doctē, nitideq; eleganter
 Defendit Latiae decus tiaræ,
 Et morem statuit pium sacrorum:
 Vtro ut nomine debeant Latini
 Plus illi, addubitet: utroque certe
 Ingens promeritum viri fatentur.

BENEDICTVS IOVIVS
NOVOCOMENSIS.

XCVI.

QVO IVSTO NOMINE TE
 appellē Benedicte Ioui? qua satis digna
 cum laude te prosequar vix scio, amore siquidem
 naturaque germanus frater, summo charita-
 tis officio pater optimus, moderatus educator,
 & diligēs in literis magister extitisti, vt erga me
 orbatū patre nec adhuc pubescentē, omne mu-
 nus perfectæ virtutis adimpleres. Sed hæc alij
 fratribus fortasse plenius præstiterunt; tu certe,
 quod ad spem immortalitatis pertinet, quum
 patriam historiam, atque item res gestas & mo-
 res Heluetiorum eleganter perscriberes, ingeniu-
 um meum, veri glorio siquaque itineris monstrator,
 æmulatione domestica succēdisti. Scilicet vt no-
 storū temporū historiā, cogniti orbis res gestas
 complecentē, exordiri atque perficere posse, te
 demum admirante, feliciter auderemus. Verum

hæc vna erit tua peculiaris Christianæ modestiæ laus, quod frugi contentus vita, ex nobili coniugio Iouiā familiam vetustate quā fortunis clariorē, præclara sobole amplificasti. Supra id etiam felix, quod ambitiosè patria nunquam pedē extuleris, nisi ut Mediolani Demetrium Græcè profitentē pronunciationis causa audires; qui eam linguam nullo præeunte magistro didiceras. Indeque perpetua vitæ innocentia ac animi tranquillitate æquatus summis Philosophis, ad tertiu & septuagesimum ætatis annum peruenitis, nihil morbis corpore affetto, vegetaq; semper illa incredibili rerū & nominum memoria, & integro intentoq; ardētis ingenij vigore, quod dum centum epistolas grauissimæ eruditissimis posteris dedicasti. Sed hæc & Græcæ traductionis non ignobilia opera, cū lepidis poëmatibus, eruditorum liberorum diligentia publicabit. Egovero te, quanquā ex merita pietate haud dubie cœlesti felicitate beatum, frustra singulis horis cum fletu requiram, & eo quidem grauius atq; molestius, quo instantis senectutis sparta solatia fato tuo mihi erepta, satis dolore non possim, nisi tibi malorum finē, & perennis boni vel serò partam possessionem, impiè aut impudenter inuideā. Elatus est nobilium iuuenū humeris, tumulatusq; in téplo maximo, qui honos nemini adhuc, nisi sacrato viro, Comi contigit.

IOANNIS BAPTISTÆ
POSSEVINI.

*Claudere Musæum iam Paulus cœperat, atque
Extremam chartis imposuisse manum;*

Cum

*Cum subito exclamat Benedictus, munera huius
Siccine me expertem frater abire finis?
Non datur hoc, Iouius, viuenti, dixit, at ille
Perpetuum sperans vivere, laetus obit.*

ANTONII SERONIS.

*Quod sis ultima pars Ioui libelli,
Id fratris pietate, & arte factum est,
Ne vel carior aptiore imago
Olim quam tua iactet villa sepe
Signasse hunc lepidissimum libellum.*

LATOMI.

*Quum tibi deferret fratris sententia primum,
Ætatis medium posceret ordo locum:
Maluit extremum Phœbus consultus haberet:
Nec tibi non certa lege supremus erit,
Dixit: honoratum quod frater ductitat agmen
Claudere quis melius debuit, aut potuit?*

DE SIDERANTVR AVTEM A nobis multorum imagines, qui præclara, quum iam pridem obierint, scriptorum testificatione, ingeniorum suorum effigies famæ consecrarunt. Frustra enim eas, vel diligenter vestigatione perquisiuimus; sic tamen, ut minime desperemus viros elegantes huic honesto voto humaniter suffragaturos. Alij enim aut statuas, aut picturas publicis aut priuatis in locis ostendent, aut turpiter apud propinquos neglegunt, aut occultatas indicabunt. Quid enim in toto nobilis officij genere honestius esse poterit, quam in Musæum, quo publicus virtutis honos ad exemplum & voluptatem cotinetur, exortatas imagines liberali pietate contulisse?

QVI HEROICO SPIRITU Maronem feliciter æmulatus, quū Ænei
dē addito libro suppleuisset, omnes ferē
à mille annis illustres poëtas, nec excepto quidē
Petrarca laureato, præclara cum laude superauit.
Sed grauioris quoque doctrinæ, & summae pru-
dentiaæ opinione, Martini Pontificis amicitiam
consecutus, in conferendis sacerdotijs supplici-
um libellorum officio præfuit; ita, ut mox Euge-
nio, & Nicolao carissimus fuerit. Extat & eius
iucundus nobilisq; Dialogus de præstantia di-
sceptantium, Terræ, Solis & Auri, & ne quid ad
cumulatam eruditionem vero Christiano dees-
set, quædam etiam in sacris literis synceræ inter-
pretationis glossemata reliquit, aureumq; præ-
fertim libellum de rebus antiquis memorabili-
bus Basilicæ Sancti Petri, in quo donaria, sepul-
craque Pontificum referuntur.

IACOBI GVIDII.

*Felix, dum studet addito libello
Æneam Vegius referre ad astra,
Illustres alios it ante vates
Asserta sibi gloria Maronis.*

LATOMI.

*Quam laudem Vegius petebat, aufert,
Vt summo similis foret Maroni.
Tabellaæ Veneris manum supremam
Tantò haud indecorum ferens Apelli.*

QVI ARETII NATVS INGENIUM omnibus ferè disciplinis excultum Romam attulit, meruitque inde, ut ab optimo Pontifice Nicolao intra cubiculum curarum, & consiliorum particeps, & sacrorum studiorum admiculator ascisceretur. Suauitate enim sermonis, hilariq; modestia & quales antecessit, inter quos pudenda simultas insanis altercationibus excitata, omnem literatæ dignitatis existimationem fœdisimè conuellebat. Sed Tortelius exacti grammatici laude contentus fuit, edito nobili, æternoque volumine de potestate literarum, quo maximū renascenti eloquètiæ lumen adfusisse videmus. Diui quoq; Athanasij vitam Eugenio expetenti Latinam fecit. Sed quid maius Tortelio in toto genere laudum tribui non ineptè potest, quando eum Valla disertissimus omnium grammaticus, tanquam summum censorem sibi delegerit?

LATOMI.

*Nomen Grammatici petens, tuorum
Votorum poteras tulisse summam
Videri: nisi pleniore Valla
(Certè candidus, & benignus in te)
Integrae titulo eruditionis
Ornatum voluisset: experire
Dum te iudice se obtulit paratum
De facto vitio Latinitati:
Unus quo reliquos agebat omneis,
Cui te præ omnibus eximebat unum.*

HVNC SPEDIA INTIMVM Lunensi in portu Liguriæ oppidū pro tulit, vtriusq; lingua peritia insignem, sed certè clariorem, si Genuensium victorias de Veneto hoste naualibus prælijs partas, incorrupto iudicio perscripsisset; nam Valla, quanquam suspectus hostis, & irrisor, nihil eū æqua prudenteria, nihil ex lege cōscribendæ historiae, dum illa conderet, perpendisse testatur. Sed Alfonsus Rex veræ gloriae cupidus, eum ideo liberali stipendio conduixerat, vt res suæ bello gestæ, quæ erant absoluto scriptore dignissimæ, posteroru[m] memoriæ mandarentur. Eo nomine quanquam in diuersa materia Vallæ æmulus factus, obtrebatione laudis peracrem viru[m] ita pupugit, vt talionis immortalí vulnere facile suscepto, clarior euaserit; alioqui secundā famam meritus, quum Arrianu[m] de rebus ab Alexandro Magno gestis, è Græco Latinè loquentem edidisset. Subsecutus est properè hostem Vallâ pari, ac importuna fatorum iniuria elegantioribus studijs ereptum; ita vt non infacetè hoc carmen epitaphio subscriberetur.

*Ne vel in Elysii sine vindice Valla susurret,
Facius haud multos post obit ipse dies.*

LATOMI.

*Qui Vallam nequuit viuum superare, petendum
Duxit ad Infernas iisset ut umbra domos.
Copolas nostras, ait, vt qui læserit omnes,
Coniungam doltis manibus. & moritur.*

C.

AB HOC INSIGNI VIRO,
Græcæ, Latineq; literæ obscuris illis tē-
poribus, antiqui sœculi normam, qua-
dratæq; structuræ ordiné, & diu quæsitum de-
cus receperunt. huius quoq; immortali benefi-
cio, Strabonem fermè totum legitimus, atq; item
aliquot Plutarchi vitas in Latinum accuratè cō-
uertas. hæc parta laus manauit ad filium, qui tali
hæreditate peculiariter honestatus, emulazione
patris, quū ijsdem studijs operā dedisset, rē vtiq;
& familiæ nominis dignitatē diligēter adauxit.

V E S P A S I A N I S T R O Z A E.

Hunc tibi consensu tumulum Ferraria magno

Pro meritis posuit clare Guarine tuis.

Tu pater eloquii, geminæ tu gloria lingua,

Præcipuus iuuenum tu moderator eras.

Te duce nostra vigens studiis florentibus ætas,

Pierio priscis certat honore viris.

Nec Verona minus tali se iactat alumno,

Quam celebres veteri nomine tollit auos.

Primus et) extremus te nouerat orbis, et) ultra

Humanum virtus se tulit ista gradum.

At nos hic senio resolutos condimus artus.

Candida siderea as incusat umbra domos.

E I V S D E M.

Hic veneranda tegit magni lapis ossa Guarini,

Vtræq; lingua suo mœreat orba patre,

Hoc Verona decus terris dedit, abstulit ætas

Longior, ad Superos mens pia fecit iter.

*Famam qui celebrem, nomenq; reliquit honestum,
Guarinus, vixi, dicere iure potest.*

*Qui latuit viuens, vel habet per crimina nomen,
Ille nihil moriens perdidit: ast abiit.*

PETRI PAVLI VERGERII.

CI.

IS IVSTINOPOLI IN HISTRIA natus, Chrysoloræque discipulus, Græcas literas ex purissimo fonte haustas illustribus discipulis humanissimè refudit, vt inductis passim eius linguaeriuulis, Italiam planè sitientem irrigaret. Latinè autem scribendi, singularris, eo sæculo facultas enituit, vti appareat ex eo libello, qui de educandis liberis ad exactam disciplinam, per amoenè atque prudenter scriptus, me puero in scholis legebatur.

LATOMI.

*Hic sunt Vergerii sepulta docti,
Non fama, et pietas, nec eruditio
Fœtus ingenii: sed offa tantum,
Et quicquid tumulo solet recondi,
Terrenum, breue, lubricum, caducum.
Vivunt illa, manentq; , et usq; , et usq;
Et vel Elysii recepta campis,
Viri manibus, ut piæ ministræ,
Ad sunt, et meritum astruunt honorem:
Vel per ora hominum volant, cauentq;
Ne mortis rabidum tulisse dentem,
Vel totus tumulo perisse, seclis
Ulis Vergerius queat videri.*

PRAECLARO HVIVS EXEM-
pli liquidissimè constat, non esse vsque
adeo dura atq; aspera Ligurum ingenia,
quum à quibusdam damnatae eius terræ glabris
cautibus assimilentur, ut non facilè Musarum
cultura mollientur. Scripsit enim Alfonsi Regis
res bello gestas, omnium scriptorū collatione,
qui nuper antecesserint longè grauissimè, si eius
seculi nondum perpolitam eloquentiam cū ea
cōferamus, quæ demum inducta subtiliore anti-
quorum imitatione candidiore euaserit.

LATOMI.

Afferis Alphonso meritos virtute triumphos,

Opes, duces, & oppida.

Afferit Alphonsus studii tibi præmia, nomen

Interq; doctos nobile.

Adde quod alterius quæ est vita, est mutua: neuter

Cadente stabit altero.

Hoc reor esse, quod olim non insulsa vetustas

Iunxit Camænas Gratias.

GEORGII VALLAE PLA-
CENTINI. CIII.

QVI DISCIPLINAS, LITE-
rasque omnes, vno ingenti volumine
cōplexus, multa potius didicisse, quam
in eo celeri transcursu perdiscenda posteris reli-
quisse videtur. quandoquidem coaceruantis o-
mnia, indefesseque scribentis, requisitus ille Ro-
manæ elocutionis spiritus omnino defuerit, quo

vno

vno voluminum vita præclarè alitur, longissimeque producitur.

L A T O M I .

*Et tibi, Valla, tui stat opinio magna laboris,
Futura semper posteris honestior.
Quid tum? si pulchri curam, speciemq; negante
Tum sæculo, deesse Momus dixerit?
Et viuunt multi, facie vel tubere turpes,
Tamen Sibyllæ quos statim haud censem libri
In mare portandos. tibi stat tua fama, Georgi,
Vt cunque forsan altero pede claudicet.*

I O A N N I S S I M O N E T A E .

C I I I .

HI C FRANCISCI SFORTIAE res gestas, elocutione, texturaque operis. C. Cæsarem alludendo imitatus, Latinè perscripsit: is demū liber, ut diffusius, in castisque præsertim à militibus legeretur à Landino in Etruscum sermonem conuersus est. Erat Ioanni germanus frater Cichus ille in Brutis natus, qui Galeacio à coniuratis imperfecto, quū pupilli incorrupta fide tutelam suscepisset, nefaria ambitione Ludouici patrui captus, damnatusque, fatalis constantiæ suæ abscissis ceruicibus pœnam subiit, mitiore aliquantò fortuna erga Ioannem, quum in eadem questionis acerbitate diu tortus euaserit, valido scilicet apud tyrannum pudore, ne videretur ingratè sublatus, qui patrem summæ virtutis principem, ne unquam interiret, beneficio literarum immortalē effecisset.

LA-

LATOMI.

*Quid, Simoneta? negas relatam gratiam,
Qui de tyranni non ita es meritus patre?
At dira fratrem quæstio iam absorbuit.
Et tu perieras: sed datum hoc est gratiae,
Tormenta quod post multa non occideris:
Nam ut innocentem te probes, nil egeris.
Immo, inquis, est relata: sed tyrannica.*

BERNARDI IVSTINIANI
VENETI. CV.

HIC A' PRIMA PATRIAE nascentis origine historiam scribere orsus, quod suscepereat graue munus elegantissime perfecit; ita, ut eum nobili gloria dignum existimemus, quium patritius, eruditiorq; patre genitus, quod patriæ debebat egregie, cumulateque persoluerit.

LATOMI.

*Quærere debueras aliquem toto orbe Latino,
O' Imperatrix Hadriæ,
Qui quæ gesisti præclara domiq; forisq;
Inde vsq; ab incunabulis,
Ore, animoq; pari, nullo corruptus amore,
Ad posteros transmitteret
Quæfisti multis, quadam præmortua, seclis,
Iam parte: nec repertus est.
Ergone desperas? poteras: sed respice, ciuis
Qui præstet hic Bernardus est.
Quare age, grata suo quantum Verona Catullo,
Persolue: ni plus debeas.*

CHRISTOPHORI PERSONÆ
ROMANI. CVI.

IS INTER DIVAE BALBINÆ
flamines, in Auentini montis cœnobio Pri-
or appellatus, Procopium Latinè loquen-
tem fecit, non dubia in Leonardum Aretinum
conflata inuidia, qui suppresso Græci authoris
nomine, Gothicam historiam, tanquam è varijs
scriptoribus decerpsum, pro sua Iuliano Cæsa-
rino Cardinali, qui ad Varnam ab Amurathe ce-
sus penit, nullo pudore nuncuparat.

LATOMI.

*Forsan erit, Gothicos qui te celebrare triumphos
Non ferat: et dignum te, patriaq; neget.
Immo nemo suos non inculcare labores
Gaudet, sublatis quæ tulit antè malis.
Eximum præstas patriæ officiumq; fidemq;
Procidet: firmo est nunc iterum illa gradu.*

GREGORII TIPHERNATIS.

CVII.

HVIVS DOCTISSIMI VIRI
munere reliquam Strabonis partem,
quam Guarinus non attigerat, in Latini-
num splendidè traductam legimus. Fama quo-
que fertur Herodiani historias eius ingenio, la-
boreq; fuisse træslatas, quasi eas morienti subtra-
xerit Politianus, vir in literario negotio sæpè cō-
uictus furti; sed vix credibile videtur, vt virjin
omni dicendi facultate opulentissimus, idē atq; x
prōptissimus, ex alieni ingenij labore famā pro-
bro, & calumnia redūdantem quæfisse voluerit.

PON-

Gregorio sit terra leuis, ver assit & urnæ:

Terra ferat flores, urna liquore fluat.

*Plaudat & huic Latium tumulo, plaudatq; Iuuentus
Itala, Gregorio & Vmbria plaudite tuo.*

LATOMI.

*Gregorius toti quo sese proderet orbi,
Pergit Strabonem vertere.*

*Cum quo nunc peragrat Latiali in veste togato,
Quam latus ipfus orbis est.*

*Ingens quod merito pro paruo munus, Apollo
Tamen libenter contulit:*

*Vel quod eum sciret longè grauioribus aptum,
Vel quod fidem cognosceret.*

RAPHAELIS VOLATERRANI.

CVIII.

FVIT HIC VIR INFINITAE propè lectionis, quippe qui disciplinas omnes in aceruū coniecerit, utili potius in aliena desidia, q; ad explicatæ doctrinæ decus bili opere; nō multò enim cum sale, & sine ornamento Latinæ orationis, cuncta astricto ordine ita digessit, ut alibi querenda legentibus indicare videatur: ea vero quæ, de principibus ætatis suæ scripsit, tanquam timido ore carptim enarrata, rerum superiorū haud dubiè fidem eleuant; ostenduntq; ea omnino certa veritatis luce carere, quæ inter adulacionē & metū nec præsentis nec futuræ spe laudis int̄pestiuè publicantur. Sed multū herclè debemus ingenuo, gratuitoq; labori, quo hic integritate vitæ vir optimus, de-

licatis rerum noscendarum compendia demon
stravit, & Procopium de Persico, atque Van-
dalico bello, syncerè p'otius quām splēdidē con-
uertit.

L A T O M I .

*Ito, inquam, ito, nec obstrepas, Viator,
Qui vertigine tam graui labore,
Quod nullam capio hacenus quietem,
Lustra hic quum iaceam nouena, et ultra.
Sic me excarnificat sua imbibenda
Phrasij Tullius. absque qua tueri
Vitam posse meos negant labores.
Sed qui nuper adest Erasmus isthinc,
Dicit non opus, et monet quiescam,
Illas proinde molestias molestas
Longum omneis iubeo valere. sed tu
Nunc ô somne veni, veni, veterne.
Venit: tu ito, nec obstrepas, Viator.*

A N T O N I I G A -

L A T H E I .

C I X .

HIC E' SALENTINO EX-
tremo Italiae angulo perillustris medi-
cus atque philosophus, studia quæ se-
stabantur optimis literis expoliuit, extendit-
que ingenium usque ad poëticam laudem, ob
id à Pontano Hermolaoque grauissimè ce-
lebra-

lebratus . Eius extant , præter Ethrusca car-
mina & physicæ quæstionis subtile libellos ,
Iapygia chorographicè descripta ; quæ meo iu-
dicio cum antiquis comparanda videtur : Sed
tum cum lepore doctus & vrbanus apparuit,
quum in curatione podagræ leniendo dolori,
eius insanabilis morbi encomium festiuissime
cecinisset.

LATOMI.

*Quam laudas, Podagramq; vocas, Galathee, puellam
Quamvis prostitutas, interea ipse premis.
Quelli sed posse, negas. ergo potes idem.
Publicus t; mango, mæchus t; esse domi.*

LUDOVICI COELII
RHODIGINI.

C X.

HVIVS MVLTA VOLVMI-
na lectionum antiquarum , quum in-
gentes vigiliarum opes ostentent , ple-
riique admirantur : sed ea farrago , tanquam ex
vetere horreo laboriosè affectateque prolata ,
delicatis lectoribus quoddam subrancidum o-
lere videtur . nullus enim compositi ac illu-
stris styli neruus , tanta in compage conspicitur .
Sed eum tamen Patauij & Mediolani cum lau-
de , vel ob id quod egregiam totius habitus di-
gnitatem attulisset , è suggestu docentem audi-
imus .

COELII CALCAGNINI.

Ludouicus ille Cœlius, domi tamen foris

Græcè, Latineq; omnium doctissimus,

Vinet perennis, quodq; paucis contigit,

Vixit: suæq; æternitati interfuit.

CAESARIS SCALIGERI.

Descripsit Varro, coram quæ sœpe videbat:

Aut facile è patriis prompserat hausta libris:

Varronem extinctum magnis fit reddere: maius

Illum maiorem condere: vtrunq; dedi.

LATOMI.

Cœlius ingentem rerum conuectat aceruum,

Et tantum plenos curat habere lacus.

Vel sine delectu dedit horrea ditia multum:

Quem tu si facias, lauta palato etiam.

Absuit usque ad nihil, hoc in Cœlio haberent

Tempora Varronem quo minus ista suum.

IACOBI FABRI STAPV-
LENSIS. CXI.

AB HOC HOMVNCVLO GE
nere, staturaq; perhumili, sed ab ar-
denti ingenio cum optimatibus haud
dubiè conferendo, totius Galliæ Iuuentus ad
cultarū literarum studia alacriter excitata est. Fa-
ber enim ingeniorū appellari volebat; quum in
omni ferè doctrinæ genere ad docendum aptissimus haberetur. Defuit in eo, dum scriberet,
illa Latini sermonis puritas, quæ diu, aut negle-
cta apud externos, aut parum accuratè qualita,
nō magnoperè feruida ingenia delestabat. Scri-
psit commentarios in astronomicis, Iuuentuti
peruti-

perutiles, & scholia in moralem philosophiam perdiscentibus opportuna; ætate autem confessus, quum sacras literas attigisset, à Lutheranæ heresis veneno non procul affuit, ita ut in ea suspicione senex parum feliciter moreretur.

CAESARIS SCALIGERI.

Inuidiosa vtriusq; fui sapientia mundi

Mortalis, Stapulæ quem genuere, Faber.

Iacta alios, qui egeant laudis mea Gallia vestræ.

Nang; meæ potius Gallia laudis eges.

SIMONIS VALLAMBERTI.

Hac quicunq; vrna Fabrum putat esse sepultum,

Errat, cœlestem non tegit vrna virum.

LATOMI.

Hic Stagyræ recubat doctissimus artis,

Notus formandis ingeniisq; faber.

Gallia cui meritos, si est grata, refundet honores,

Et tumulo flores, thusq; merumq; dabit.

Hoc magis, extremo quod tempore pœnè catastam

Inuidice manibus fecerat ipse sibi.

Sed sic Socraticæ decuit decidere vitæ,

Scilicet inuidiae non sine dente, senem.

ANTONII TILESII Cossentini.

C XII.

HIC VARIA TENVI' QVE materia, & minuto semper lemmate de lectatus, non ignobilis poëta nomé tulit, quum in paruis singularis & planè conspicuus esse mallet, quam in grandi charactere, veluti unus de populo in turba tot vatum trita, &

centies repetita canentium , mediocris , & obscurus . Descripsit enim lepidè & diligenter nonnulla curta poëmata , inexpectati , ac ideo festiu semper argumenti , & in his Zonarium reticulum , quo sacerdotum serica crumena suspenditur : fictilemq; lucernam , tantum sibi olei , dum Musas coleret exorbentem : & lucentem noctu volucrem cicindelam , puerorum lusibus opportunam . Reliquit & Tragœdiā , in qua Danaēm sub aurei imbris nomine , cum multo sententiarum verborumq; splendore expressisse iudicatur : ac item breues libellos de coronis atq; coloribus grammaticis , rei nouitate gratissimos . At Romæ in gymnasio Horatium comiter & tenebre professus , sacerdotium à Giberto promeruit , effugitque cladem vrbis , vt in patria non planè senex interiret .

LATOMI.

*Pauca millia versuum Thileſi
Te, nec fallimur, cœdidiſſe conſtat:
Viues millia multa ſæculorum.
Et gratas neget eſſe quis Camœnas?*

PETRI ALCYONII.

C X I I I .

IS QVVM DVARVM VRBIVM suppresso nomine se Hybridam fateretur , diuq; in chalcographorum officinis , corrigendis erroribus menstrua mercede operam nauasset , multa obſeruatione ad præcellentem scribendi facultatem peruenit . Sed hic partus homos non erat in conspectu , quum nulla ex parte inge-

te ingenuis, sed planè plebeis, & sordidis moribus fœdaretur. erat enim impudens gulæ mancipium; ita ut eodem sæpè die bis & ter, aliena tamē quadra cœnitaret; nec in ea fœditate malus omnino medicus; quod domi demum in lecti limine per vomitum ipso crapulæ onere leua retur. Quum aliqua ex Aristotele perperam insolenterque vertisset, in eum Sepulueda vir Hispanus, egregiè de literis meritus, edito volume peracuta iacula contorsit, non herclè indignata philosophi vulneribus, si vindictæ nomine merita pœna mulctaretur, tanto quidem eruditorum applausu, vt Alcyonius ignominia dolore misere consternatus, Hispani hostis libros in tabernis, vt concremaret, graui precio coemere cogeretur. Sed luculento opere de toleranda exilij fortuna; ita eruditionis ac eloquentiæ famam sustentabat; vt ex libro de gloria Ciceronis, quem nefaria malignitate aboleuerat, mulitorum iudicio confectū crederetur. In eo enim, tanquam vario centone, præclara excellentis purpuræ fila, languentibus cæteris coloribus intertexta notabatur. Verum non multò post, confirmata suspitionis inuidiâ duabus splédidissimis orationibus peregregiè mitigauit, quū in clade yrbis vehemetissime inuestitus in Cæsaré, populi Romani iniurias, et Barbarorū immanitatē, summa perfecti oratoris eloquentia deplorasset.

L A T O M I .

Charybdis illa, tibi gurses Alcyonius.

Hic, viuere, immo bibere, postquam desit,

Exhalat altam exæstuando crapulam,

*Vt quam bibens, viuens volo, haud concoxerat.
Bustum frequenteis ob sidere vultures,
Miluos, & pupas, noctuasq; conspicis:
Innata queis est fœda vel voracitas,
Vel lucis odium, vel cupido sordium:
Fuere in illo cuncta que domestica.
Vt illa oletum olens anima spurcissima
Nunc iure talem sortiatur hospitem,
Phœbo scelestam vindicante iniuriam,
Qualem ipse sacris præbuit se literis.*

PETRI MARTYRIS ANGLERIAE
CXIII.

IS EST, QVI APVD VERBANVM Cisalpinæ Galliæ lacū natus, Oceaneas decades rerū Indicarū conscripsit, quū in Hispania ascitus in regiam Ferdinando Regi ingenijs, ac industriæ suæ operam obtulisset. Nactus enim materiam luculento scriptore dignissimā, id ingenuè, fideliterque præstítit, quod mediocrisingenij vires tulerunt, sic ut ingentis & per amœnæ occasionis argumentum, his præbuisse videatur, quibus liberales Musæ, ad ornatè, copioseque scribendū, facultates amplissimas contulerunt. Extat etiam eius legatio ad Campsonem Gaurum Memphiticum Regem suscepta, viriliter, integerrimeque descripta, quo vel breui opere, sublatæ demum Sultanorum tyrannidis, & Mamaluchorum equitum quorum nōmē nobis erat obscurius, memoria relinquitur. Sed tum importunè decessit, quum Ferdinandi Cortesij in altero ad occidentem orbe inuento, subactoq;

subactoq; , inusitatæ felicitatis victorias scriptu
rus esse videretur.

LATOMI.

*Quid Petrum veteri hic in orbe quæris?
Iuit res Superis noui relatum.*

GABRIELIS ALTILII.

C X V.

GA B R I E L A L T I L I V S I N L V
cania nat^o iunioris Ferdinādi Regis præ
ceptor, vsque adeo molliter, ac admirā-
dē in elegis, & heroico carmine excelluit, sicuti
ex epithalamio Isabellæ Aragoniæ perspici po-
test, vt Pontani atque Aetij testimonio, antiquis
vatibus æquaretur. Is virtutis merito , Policastrī
(ea vrbs olim Buxentum fuit) antistes factus,
à Musis per quas profecerat, celeriter, impudē-
terque discessit, magno herclè ingratī animi pia-
culo , nisi ad spem non iniustæ venię ob id cul-
pa tegeretur, quod ad sacras literas nequaquam
ordinis oblitus tempestiuè consigisset. Mortu-
us est in sacrata sacerdotij sede , sexaginta annis
maior , tulitque Pontani pietate supremi officij
nobile carmen, quod pro titulo vrnae marmoreę
incideretur.

P O N T A N I .

Et tibi dant tumulos Musæ, meritumq; sepulcrum,

Et tibi dat titulos quæ tibi culta Charis.

Altili ô venerande iaces hic? hac iacet vrna

Pontificale decus? pontificalis honos?

Ergo agite ô nymphæ Sebethides, ergo age virgo

Parthenope, ad tumulum spargite veris opes.

Spar-

Sparge tuos flores, florum fœcunda Patulci:

Et tu sparge tuas Antiniana rosas.

Altilio requiem dic, ô Chari: dic age, Clio,

Luceat Altilio lux sine fine meo.

Quisquis adeſt, pia verba ſonet, madeatq; ſepulcri

De lachrymis: madeat Pieri rore tuo.

B A S I L I I Z A N C H I I .

Minciadæ in ripa veteris prope mœnia Mantus

Errat, & in Thusco concinit umbra lacu:

Dum canit, argutos cantus imitatur oloris,

Dulcius extrellum dum canit ante diem.

Scilicet Altilii post funera dulcis imago,

Nunc repetit patriæ limina cara ſuæ:

Nunc tumulū inuifit magni prope buſta Maronis,

Sebethus placidis qua fluit annis aquis.

Talis Perſephone, talis Ledæa propago,

Alternis ſuperas itq; reditq; vias.

L A T O M I .

Audiuit Altilius desertis transfuga Muſis:

In quarum tabulis nobile nomen erat.

Sed quid peccauit: si demereatur, ut olim

Carminibus Phœbum, nunc pietate Deum.

M A R C E L L I V I R G I L I I F L O R E N T I N I .

C X V I .

EXIMIA HVIVS FVIT IN
blādo vultu, cultoq; sermone ſuauitas;
& quum ē ſuggestu Iuuentutem doce-
ret, aut in corona loqueretur, doctrina multiplex
ipsaq; varietate mirabilis. Ex eo autē officij mu-
nere, quod antea Aretini, Pogijq; fuerat, ab epi-
ſtolis Reipublicæ o peram prætabat, & quum
ſuppe-

suppeteret otium tertio muneri vacare erat solitus. Suscepserat enim Dioscoridem omnino traducendum, expertibus Medicis; petebat enim ex eo labore non obscuram laudē, quod in perdifficili herbario negotio ab ineunte ætate accuratissimè desudasset. Sed edito opere statim in publicum exierunt, duæ omnino diuersæ interpretationes, altera Hermolai, quæ extincta putabatur; altera Ioannis Ruellij Galli à Latini styli mundicijs multò maximè laudata. Extat etiam nobilis oratio in concione habita, quum Laurentio Medici Iuniori militaris Imperij insignia traderentur.

LATOMI.

*Et tibi Vergilium dederunt, Florentia, Diui,
Quo nomen instar Mantuae
Nobile sustineas: illa aurea quatenus ætas
Permittit isti ferreæ.*

IANI PARRHASII.

C XVII.

HI C' VIR HONESTA FAMILIA Cosentiæ natus, quū è suggestu, summa facundiæ maiestate Latinas literas Mediolani profiteretur, cūctos nostri sacerdotes, eruditio rerū omnium quæ explicaret apparatus, ac vna præsertim rotundæ pronunciatiōnis gloria superauit. Duxerat vxorem Demetrij Chalcōdylis filiam, qua felici cognatione, & sacer et gener, mutui suffragatores in scholis vtri usq; linguae imperiū tenuerūt; tanta Parthasij fama, vt Triuulti⁹ summè dignitatis sexagenarius Imperator,

Imperator, inter iuuenes auditores conspicere-
tur. Edidit commentarios in Claudianum, &c.
Nasonis Ibin, recondita eruditione refertissi-
mos. Nouissimè autem in manibus erat penè
absolutum volumen derebus abstrusis per epi-
stolam quæsitis, Sed Mediolano excedere coa-
ctus est, quum ludimagistri regionum sàpè ab-
eo repræhensi redargutiique, ac ob id inscitia pù
dore decoquentes in eum conspirassent, ita ut
laſciua fabula Inſubrum auribus grauis excitare
tur, tanquam auditores parum pudicè dilectos
corrumperet. Verum ab ea futili calumnia, tan-
quam literarum nomine clarissimus, conducen-
te Leone cum Basilio vxoris fratre in Vrbem ve-
nit; sed tanti suggestus honore diu perfui non
potuit, articulare morbo, membra omnia sœuf-
fimè deformante, vnde ei maturatus in patriam
reditus cum vite exitu contigit.

PIERII VALERIANI.

Parrhasius quantum picturæ contulit olim,

Parrhasius noster contulit eloquio.

Ille fuit celebri deductus origine Phœbi:

Hic genus vnde trahat, scripta diserta monent.

Ille suos velat tenebris ex arte labores,

Hic aperit clausum quicquit erat in tenebris.

LATOMI.

Ianum, respiceret quod tempus vtrunq; Latinum

Prisca ætas gemina fronte fuisse refert.

At nunc Parrasio, doctrinæ nomine, Iano

Cor geminum, & pectus nemo fuisse neget.

HI C IN ITALIA, QVVM IV
ris ciuilis studio operā dedisset, eamq;
facultatem sine forensi agitatione parū
nobilem, nec fructuosam esse fateretur, ad hu-
maniores literas ingenii traduxit, adeo feliciter,
vt duabus orationibus in laudem Caroli Cæsa-
ris publicatis, totius Academiæ iudicio, Longo
lio plenior, atque torosior censeretur. Ob id ci-
uitate Romana donatus est, egitque tenerum so-
dalem apud Academicos, exuta quidē omni vo-
cis, moris, atque habitus asperitate per aliquot
annos, dum minuta Cæsaris negotia procura-
ret, Leoni, Hadrianoque, & demum Clementi
eloquentiæ nomine nō ingratus. Sed in tumul-
tu captæ vrbis ab Hispanis, omnibus fortunis
exutus, ne in tormētis expiraret, à Germanis ita
seruatus est, vt non multò post grassante pesti-
lentia, cum filio, concubinaque perierit.

L A T O M I .

*Ille hic Germanæ non ultima gloria terræ,
Despecto in tumulo, at nobili in urbe iacet.
Hanc dedit externo rara facundia linguae,
Illum gentili miles, & atra lues.
Ipse tamen viuit, sed quomodo mortuus? inquis:
Laudati æternis Cæsaris in titulis.*

R COE-

HIC DIV IN PATRIA IV-
uentutem docuit; honestissimo patre,
sed incerta matre genitus ab Atestino
Principe sacerdotio donatus est, quū fœcūdum,
miteq; ingeniū, & elegantes mores ad literas at-
tulisset. Pronior erat ad Elegos, quādoquidē in
pedestri oratione ieiunus, & scaber, & sine dul-
cedine numerorū affectatus haberetur. Dū enim
multa legisse videri vellet, & plurima docere per-
cuperet in Epistolicis quæstionibus, & titulo
Inepto; & toties usurpata ab alijs materia nasu-
tos offendit, & bilē mouet nobilibus ingenijis,
quū in libros Ciceronis de officijs, inuercun-
dē prorsus inuehitur, qua in re à festinante fato
Beneficium tulisse iudicari potest, quod luculen-
tam Ciceronis defensionem à Maioragio in pu-
blicum prodeuntem, & viuum proculdubio iu-
gulaturam morte effugerit.

LILII GYRALDI.

*Asta Viator, non est moræ dispendium,
Mortalitatis hoc memor nuperrimè
Sibi sepulcrum Cælius construxerat,
Quo doctiorem neminem Sollampade
Quacunq; spargit lumen Orbi viderat,
Eheu, repente raptus hic est conditus,
Cui sunt parem visura nulla saecula,
Hic gloriae dum vixit inuidit suæ,
Celans opes tantas auarus ingenii,
Tot splendida eruditioñis lumina,
Quæ maximo Alcida iubente principe,
Vulgata, densas different caligines,*

Quæ

Quæ passim oberrant sensibus legentium.
 Iam abi Vidor, et memento sedulò
 Praeclara tantum facta fata vincere.

CYNTHII GYRALDI.

Quisquis Castalidum colit vireta,
 Mente vel vigili petit serenas
 Domos cœlicolum, vicesq; rerum,
 Naturæ et penetrat vias latentes,
 Vel putat faciles Deos habere,
 Virtutis propriæ fauore fretus
 Te Cœli aspiciat, tuumq; fatum,
 Quo nil deterius dedere terris
 Crudeles nimium tibi Sorores.
 Tu qui pulueris (heu modum) Sibyllæ
 (Æquo lumine, heu fata si viderent)
 Explere, aut Pyliae dies senectæ,
 Debebas, Lachesi iubente dira
 Prô scelus, raperis gradu citato.
 Exemplo hoc igitur docemur omnes,
 Quam constent fragili loco, perenne
 Quæ nos credidimus manere in æuum.

LATOMI.

Nempe, vulgo etiam, innubæ puellæ
 Zonam proiiciunt, moræq; multant
 Casu præcipiti Thalassionem.
 Et tu tam veteris tenax pudoris,
 Te pro virgine adhuc geris? tuumq;
 Times dicere Cœlium, Minerua?
 Sed, stulta, ut dubites: quis oris illam,
 Quis illam ingenii, quis artuumq;
 Illam tam ubere copiam fluore
 Ex te matre Dea neget profectam?

*Quare si sapis, afferas Minerua:
Ne cœlo genitum parente, nymphæ
Terrestres sibi vindicent libenter.
Non est, crede mihi, tibi pudendus.*

A V G V S T I N I I V S T I N I A N I
G E N V E N S I S . C X X .

HIIC E' SECTA DIVI DOMINI
nicilinguartum varietate delectatus, In-
strumenti veteris, nouique textus He-
braico, Græco, & Chaldeo sermone perscriptos
curiosis repræsentauit; graui quidē sumptu, &
tenui cum laude, quum impressa domi præalta
volumina emptores rarissimos inueniret; sic ut
temerè conceptam spem lucri inanes initæ rati-
ones eluserint. Sed factus inde Nebiensis Anti-
stes, scribendæ patriæ historiæ negotium suscep-
pit, adeo ineptis ad id ingenij viribus, ut præcipi-
tatæ editionis, malè audiendo, pœnas daret. Nec
multò post, quum è Genua in Corsicam incer-
ta adhuc tépestate traijcere vellet, in cursu fluctu-
bus obrutus, aut à Pœnis prædonibus intercep-
tus creditur, quum nullū usquā naufragij, aut
piratarum prædæ, vestigium apparuerit.

L A T O M I .

*Iustinianus quo abierit, ne querito,
Id scire Olympi quando te Rex noluit:
Sacro trilingui quem edito volumine,
Ad alta cœli transtulit palatia,
Exemplo humatum clanculum Mosaico:
Ne forte busto lachrymas si impenderes,
Ne quicquam ocellos, lachrymasq; perderes.*

RO-

CXXI.

Is SIGISMVND O MALATE
stæ Ariminensium Principi, militaris disci-
plinæ præcepta, è Græcorum & Latinorum
historijs collecta perscripsit: eo luculentiore, vti-
lioreque volumine, quod explicatis veterū ma-
chinarum artificijs, totius bellici apparatus in-
strumenta secundūm picturæ imagines legentiū
oculis subiecerit.

LATOMI.

*Quēis diruendis turribus,
Et edomandis urbibus,
Usa est vetustas machinis:
Dum restitutis denuò
Se munit Valturius,
Morti, Charonti, & Æaco
Formidolosus factus est.*

MATTHAEI BALMERII FLO-
RENTINI. CXXII.

HVIVS INGENIO, ET INDU-
stria Eusebij libro de temporibus addi-
ta est coronis. Scripsit etiam historiam
Pisanam, atque item poëmata Latinis, ac Ethru-
scis versibus, quodam etiam opere Danthis co-
mœdiam æmulatus. Sed id nequaquam prospe-
rè successit, quum de diuinis perperam, incau-
teque locutus, libro ex theologorum sententia
damnato, crematoque, in hæresis Arrianæ suspi-
cionem inciderit.

*Tempora iam multis postquam fugientia saeclis,
Et velut in tabula gesta priora refers,
Palmeri, insignem praeclaro hoc munere palmam,
Morte vel inuidia paenè crepante, meres.*

IACOBI ANGELI FLORENTINI.

CXXIII.

HIC PTOLEMÆI COSMOGRAPHIAM ex Græcis codicibus, & tabulis diligètissimè lineis ex picturæ dimēsione expressam, Alexandro Quinto dedicauit; quo munere gentiū omnium historiæ ingétem requisitæ lucis splendorem accepisse videntur, quum narratio maximarum rerum ferè omnis tanquā lumine suo orbata, & manca sordescat, nisi positis sub aspectum regionum tabulis, ex vero situ locorum totius rei gestæ notitia, quod est miræ voluptatis, illustretur.

LATOMI.

*Et tibi stat meriti è tabulis laus, Angele, summi,
Cum mundo æqualeis sanè habitura dies.*

*Hinc te perpetuum comitem Ptolemæus habebit,
Pes, oculusq; alter cuius, et orbis, eris.*

HECTORIS BOETHI.

CXXIV.

QVIA PRIMA ORIGINE SCOTORUM Regum historiā Latinè diligenter prescripsit; passim veteris chorographiæ memor, & moderatæ libertatis nusquam oblitus, ita ut magnoperè miremür extare de re motis ab orbe nostro Hebridum, & Orcadum insulis

insulis, mille amplius annorū memoriam, cum
in Italia altrice ingeniorum tot sacerdatis post eie-
cios Gothos scriptores omnino defuerint, tan-
to quidē publicæ dignitatis detimento, ut non
dispudeat maioribus nostris indignari ; nisi sa-
tius fuerit amissæ libertatis obliuisci, quam cum
infami quodam pudore, calamitatis, ac ignauijæ
nostræ vulnera refricasse.

LATOMI.

*Quisquis ad tumulum obstupecsis istum
Tædas perpetua micare luce,
Lucem perpetuis adesse tædis:
Et quis sic statuit, cupis doceri:
Fiat. Hic recubat Boëthus Hector:
Ille, qui patriæ suæ tenebras,
Atq; illas patrias, nitore linguae
Inuecto Latiae, fugauit ultra
Thylen, & vitrei rigoris Arcton.
Persoluunt Scotides prim Camœnæ,
Quum passim incipiant, queantq; haberi
Romane, meritas suo parenti
Grateis: & tumulum volunt ad istum
Tædas perpetua micare luce,
Lucem perpetuis adesse tædis.*

POLYDORI VIRGILII.

CXXV.

HI C V R B I N I N A T V S, V B I
adoleuit optimis instructus literis in
Britanniam transiuit, cum antea lepi-
do argumento proverbia, excepta demum ab
Erasmo, & eruditissimè amplificata publicasset.

Is ab hoc Henrico Rege fortunis adauictus, flam-
menque Londini creatus, conscripsit historias
rerum Britannicarum, ea fide ut Scotis, & Gal-
lis sèpè reclamantibus, alieno potius arbitrio,
quàm suo intexusse multa in gratiâ gentis exi-
stimetur, quod in recensendis minorum Ducù
nominibus, tanquam gloriæ audis, plurimum
indulserit.

LATOMI.

*Vrbinum caro, quod abest, transmittit alumno
Cum gemitu lachrymas, cumq; rosis violas.
Nam didicit senuos non iam lachrymare Britannos,
Nec gemere ad doctum busta sacrata virum.
Ab, inquit, gemitus quicunque impendere parcit,
Cum violis vernalis non dabit ille rosas.
Transmittitq; merum: si forte quis abluat ossa:
Tergendisq; crocum, cum casiaq; thymum.
Atque ait: heu, parteis ego quas ardenter obirem,
Pro me, si qua hic est mater, obire rogem.*

GAGVINI GALLI.

CXXVI.

HVIC, GALLIA PLVRIMVM
debet; sed de fide illi viderint, quorum
interest incorruptam rerum memoriam
ad posteros transmitti, nam in his quæ ad
Italiam pertinent huius tempestatis, usque adeo
insolenter, & pingui stylo cæcutire solet, ut qui
nulla orationis ornamenta in eo conspiciunt,
passim eius imprudentiam stomachentur.

LATOMI.

*Condere quum voluit, non iam condire Gaguinus,
Acrius ut saperet, debuit historiam.
Hoc magis insipida est, quo plus sale tinxeris isto:
Natiuam rerum nam decet esse fidem.*

MARINI BECICHEMI SCODRENSIS.

CXXVII.

AB HOC DALMATA NON IN
sulse Latino Georgij Castrioti Scan-
derbechi admirabiles res bello gestas
quanquam inusitatis excessibus perscriptas legi-
mus. Aequauit enim hic vir amore patriæ, et Bar-
barorum odio à fide procul abductus, Epirotæ
reguli virtutem antiquis heroibus, ita ut iustum
egregiè factorum gloriam, dum supra æquum
in laudes prorumpit, suspicione mendacij ele-
uasse censeatur.

LATOMI.

*Gesta ab Aloidis trepidanti prælia Cœlo,
Nec dum sat promptis ad fera bella Deis:
Robora quum licuit pro paruo mittere telo,
Et capite excelsum perterebrare polum,
Nempè etiam longas ne opus esset iungere scalas,
Theſſalus impositum Pelion ossa tulit:
Ausus quum nemo Diuūm se fidere cœlo,
Mutauit fœdis corpora quifq; feris:
Donec in Aethnæo fabricatis Lemnius antro
Fulminibus, læto contulit arma Ioui:
Per quæ porrectos per iugera mille Gigantes
Disiecit, summis occuluitq; iugis:
Scribere debueras hominem celebrasse, Marine,
Est modus, ingenio subsit ut ille tuo.*

ELOGIA
IACOBI ZIEGLERI.
CXXVIII.

QVIS EO' LATINA S LITERAS, quò Romana armā pene trare nequā erint peruenisse nō miretur? Hic enim in terra Gothicā natus, ac educat⁹, adeo exactè, puriter & facundè, Christierni Daniæ, atq; Noruegiæ Regis immanitatē, neq; ipsi sanguinario Tyranno diu lātam, neq; demū Dijs vltoribus neglectā perscripsit, vt eruditis gentibus pudori esse possit; quod Latinæ facūdīx fruges, sub Cimmerio cœlo penè felicius ac yberius, quam sub hac benigniore, ac tēperatiore plaga proueniāt.

LATOMI.

*Quem lictore stylo disertus orbis
In scenam rabidum trahis Neronem,
Cædendum pueris palam propinas,
Respondisse ferunt. Quid hoc, impeste?
Si me constituis tuum Neronem,
Te oportet Senecam fuisse nostrum.*

PAVLI AEMILI.

CXXIX.

HVNC PRO TVLIT VERO na, Gallia aluit, Ludouic⁹ duodecimus sacerdotio in æde Deiparæ Virginis Lutetiæ Parisiorū exornauit, quod orsus à primis Galliæ Regibus, mille amplius annorum Galliam historiam, Laconica tamē breuitate perscripsisset. Sed in sacri belli enarratione, quū Gothifredi Bolionis virtute Hierosolymæ caperetur, aliquātō luculentius ita se diffudit, vt mediū iter, nō interitura cū laude tenuisse existimetur.

LA-

LATOMI.

*Quæ semel absoluīt lambēdo simia fœtum,
Plus te (si fas est dicere) Paule, sapit.
Quum natura duas tantum concessit habere,
Miror te extremam non reperire manum.*

GERMANI BRIXII.

CXXX.

IS A D A L T I S S I O D O R V M G A L-
liæ oppidum natus, in poësi lauream meru-
it, Latino carmine edito, de triū ingentium
nauium miserabili cōflagratione, quū duæ Bri-
tannicæ Gallicam cognomento Chordigeram;
hæc erat inusitatæ magnitudinis, harpagonibus
compræhensam expugnare niterentur: Sed de-
mum emendatoria poëmata vario titulo publi-
cauit. Inde verò pedestri orationi deditus, tran-
stulit è Græco, vti Lascaris alumnū decebāt,
ex Chrysostomo Babylæ vitam, & libros septē
de sacerdotio puritate sermonis minimè con-
temnendos. Senescentem, sed adhuc planè ro-
bustum inuasit atræ bilis morbus, ob id paula-
tim sæuior, atq; lethalior effectus, quum ex accu-
mulato multo auro dimidiā fere partem fur-
to sibi subtraētam miser sensisset, vt credi par est,
à domesticis, quibus nec vitam quidem postea
credidit, sic vt in itinere iuxta Ligerim apud
Carnutes expirarit.

LATOMI.

*Nunc sacra quū træctes, quū nūc bona carmina pāgas,
Quis, Brixii, vatēm te neget esse sacrum?*

NI-

ELOGIA
NICOLAI TEGRIMI.
CXXXI.

IS LVCAE NATVS, PROFESSIONE iurisconsultus, post magistratus honestissimos in Italia gestos, patriam historiam egregia fide perscripsit; & in ea præcipue vitam Castrucci, qui Lucæ, Pisarum, & Pistorij dominatum tenuit; & magnas Florentinis intulit clades: cuius viri, si tyrannidis inuidiosum non men facebat, in usitata bello virtus, singulari laude celebranda iudicatur. Sed Macciauellus Florentinus historicus, patrij veteris odij memor, petulanti malignitate, non interituram memorabilis Ducas famam fabulis inuoluit, quum vitam acerrimi hostis Etrusco sermone scribere orsus, tam impudenti, quam astuto illudendi genere, sacro sancta rerum gestarū fidē corruperit.

LATOMI.

Exclus patriæ supremum Tegrime munus,

Illi dum veram conficis historiam.

Tam non est illi verè omnia scribere turpe,

Quam tibi vanalem non habuisse fidem.

CAMILLI GHILINI MEDOLANENSIS.

CXXXII.

CVIVS EXTAT LIBER EXemplorum, florida per omnes aetates varietate periucundus, ac ipso penè Valentio Maximo argumenti hilaritate festiuor. Ea rerum exempla diligent, grauiq; studio collegebat Baptista Fulgosius, gentilium suorum perfidia

dia Genuæ principatu deiectus; sed quoniā Latinæ orationis facultas minimè suppeteret, ea materno sermone perscripserat, vt aliquātō post ab hoc Ghilino Latinē verteretur. Fuere qui exi stimarent à Iacobo patre id opus longo vigilia rum labore compositum, in quotam hæreditatis partē obuenisse filio adolescenti, studiosoq;; liberali quidem indulgentia benevolentissimi patris; quum in eo eruditī ingenij certa indoles emineret, qua vel alieni operis oborta suspicio præclarè discuti posse videretur: Erat enim Camillus in grauissimis legationum muneribus, ob industriam cum summa fide, prudentiaque coniunctam, diu versatus: ita vt excitatæ fabulæ famam ridendo dilueret, & perurbanè se ab hoc furti genere non abhorrere fateretur, quando iure damnari non possit amore incensus adolescentis, si quid opulento patri arguta manu surripiat. Perit in Siciliā apud Carolum Cæfarem Francisci Sfortiæ legatus, quū debellatis ad Tunetum Barbaris, Augustus Victor ad triūphum in Italiam reuerteretur.

LATOMI.

Argueris fœtum tibi supposuisse paternum:

Dicit Momorum quin tibi turba diem:

Nam quum patris eras hæres ex aſſe futurus,

Vſum etiam fructum præripuisse potes?

Nempè, aſis, hoc gratū est: nec parua est gratia Momis,

Scripta quod alterius credi utriusq; queant.

HIC EST ILLE CAPNI O-
nis cognomēto, è patria lingua in Græ-
cā verō, ne Latinē fumeus éuaderet,
Germanorū ætate nostra clarissimus, qui in us-
tato fretus ingenio, Græcas, ac Hebraicas, atque
item Latinas literas in Germania pari felicitate
propagauit, quū arcana Hebræorū cōfirmandis
Christianæ legis præsidijs in lucē proferret, effe-
tricemq; mirabiliū operū Cabalæ disciplinam
apud valida, atq; expedita ad perdiscendū eius
gētis ingenia profiteretur. Extat eius liber de ver-
bo mirifico, & de Cabalæ sciētiæ placitis, eloquē-
tia illustri ad Leonē Decimū perscriptus. Circū-
feruntur etiā præter grauiores libros, quanquam
suppresso nomine, ex eius officina obscurorū vi-
rorū epistolæ, admirabili facetiarū lepore cōdi-
ta, quibus ad excitañdū risum, cucullatorū The-
ologorū ineptissimè, atq; ideo ridiculè Latina
lingua scribentiū, stylus exprimitur. Vlcisceba-
tur enim infestā nomini suo turbā, iucundissi-
mo satyræ illudentis genere, quū maligna cucul-
latorū conspiratione tanquā Iudeis parū æquus
hostis; ac ex animo planè recutitus impietatis ac
cusaretur. Hic liber audīt coemptus, & euulga-
tus, adeo grauiter calūniatores eius ordinis per-
culit, vt cōiurationis Princeps Hostratus læthali
dolore fauciatus interierit; & reliqui æstuantes à
Leone suppliciter impetrarint, vt edicto diuēdi,
atq; imprimi vetaretur; sed editi maiestatē Reu-
clinus falso ingenio ludificatus, secundū episto-
larū volumen, tanquam ex titulo minimè veti-
tum

tū, altero quidē aculeatius impressoribus tradidit, ita vt cucullati miserè cum Hydra luctantes, animos in ea lite desponderint. Hostrati autē tu mulo hoc nobile carmē, Capnionispuer affixit.

Hic iacet Hostratus, viuentem ferre, patiq;

Quem potuere mali, non potuere boni.

Crescite ab hoc taxi, crescant aconita sepulcro,

Ausus erat sub eo, qui iacet, omnenefas.

LATOMI.

Esse quod patrio cognomine fumeus, hosteis

Reddidit audenteis Capnio, credo, tuos:

Dum tibi deberi fatis incendia credunt:

Illi non segnes quæ properata struunt.

Quum potius ratio cognominis, arguat istud,

Flamma quod ipsorum nil nisi fumus erat.

IOANNIS DE MONTE REGIO GERMANI. CXXXIII.

HVNC ENIM VNVM ADMIRABILI solertia diuini ingenij, Astronomorum omniū qui hactenus floruerūt præstantissimum veneramur; quū decimā sphæram totius cœlestis globi supremam, inclusasq; diurna rotatione rapientem, certissima supputatione sibi, & posteris inuenerit; hac ipsa æde pol gloriosa sapietiae palma, Thalete, Eudoxo, Cœlippo, Ptolemæoq; ipso, tātæ scientiæ cōditore, ac Alfragano, nobilior. Extant eius subtilissima cōmentaria in Almagestū Ptolemæi, & mathematicæ ratiocinationis exactus, atq; perutilis liber de Triāgulis. Ab hac cōmendatione eruditissimus creatus est à Xysto Quarto Ratisponensis Episcopus, accitusq; Romā, vt annū ex vetera intercalatione fastis minimè respondentē, ad statas

statas ex cursu lunę Paschales ceremonias reuocaret. Quod confici posse videbatur, subductis semel aliquot diebus Martio mensi, qua vna ratione, mille & quingentorum annorum excessus, in cursu sideris non planè sensilis, toto demum cumulo depræhensus, emendatissimè tolleretur. Sed grassante in vrbe pestilentia fato surreptus, quod maximè cupiebat, præstare non potuit.

B R V N O N I S S E L E R I.

Inferior nullo doctrinæ laude priorum.

Doctus in astrorum cognitione fui.

Itala me tellus, & me Germania nouit,

Pannonis &) studium prædicat ora meum.

Duxit in has celebris primum Purbachius artes

Ingenium magna dexteritate meum.

L A T O M I.

Extimuit, penitus nudatas Iuppiter ædeis

Quum decima sphæra cerneret esse suas.

Hoc homines, inquit, submouimus hactenus orbe;

Ah, prope nunc nostris prodimur in thalamis.

Et nemo hiis obstat conatibus? intulit Hermes;

Authorem Parcæ sed vetuere mori.

Heu, ait, heu miseros, qui sic vlciscimur hostem:

Vt cesseret, Diuum protinus esse iube.

L V D O V I C I V I V E S V A L E N T I N I.

C X X X V.

HI C Q V A N Q V A M D V C T A vxore apud Belgas, liberis operam daret, sacrarum tamen literarum studia egregio digna sacerdote complexus, adeo profecit, vt Diui Augustini librum de ciuitate Dei luculenta commentatione adiecta, religiosè admordum

dum illustrat, quum publicè auctus stipendio
liberales artes profiteretur, legendaque posteris
multa volumina prescriberet, nondum senex fa-
to functus est Brugis, quod est emporium Ges-
foriaci littoris, prosequétibus magno luctu amis-
si præceptoris memoriam Belgis omnibus, sed
maxime ciuib[us] Hispanis; quòd eo doctiorem
in Hispania supèrèst[n]e neminem faterentur.

CONRADI LYCOSTHENIS.

*Hoc tegitur Viues tumulo, subsiste Viator,
Et presso pacis verba precare gradu.
Quin etiam costum, violas, & thuris honores,
Vui da prompta debita dona manu.
Qui dum sic verbis, rebusq[ue] exornat ad vnguem,
Per non tentatas maxima queq[ue] vias:
Nostra ætas vincit veteres, atq[ue] omnibus illis
Viuem, quem contra ponere possit, habet.*

EIVSDEM.

*Doctrinæ columen, decusq[ue] vitæ
Viuem ne tumulo hoc puta Viator
Condi, sed tenues soli fauillas.
Nam non mors violenta, non edaces
Ignes, non series vetustæ secli,
Non vires chalybis, licet potentis,
Non fluctus pelagi, licet ferocis,
De vita poterunt tulisse Viuem,
Doctrinæ columen, decusq[ue] vitæ.*

LATOMI,

*Quòd syngrammata, dic amice Viues,
Tam multa accumulas? an ut perennem.
Hoc tibi redimas labore vitam?*

*Quantum ergo placitis Deūm, Stygiā,
Iuratae tribuis? perennitati
Nam reponere te, ac tuos labores,
Teste agnominis hoc tui vocablo,
Omnes fulmine sancière tacto.
An non id tribui cupis Deorum
Decreto, at merito tuo labori?
Quod quum non potuit Deos latere,
Credo gratuitum hoc iniisse pactum.
Vt nolint siquidem, crepantq; viues
Nullo munere, sed tuo labore.*

COSMVS PACTIVS. CXXXVI.

CO SMVS PACTIVS EX AMI-
ta Leonis Decimi genitus, nobili vir in-
genio, elegantique doctrina præditus,
quum esset Florentinus Archiepiscopus, Maxi-
mum Tyrium Platonicæ sectæ philosophum
è Græco in Latinum scitissimè vertit. Nec in e-
ius ingenui muneric labore cessaturus videri po-
terat, tanquam virtutis, & pietatis amore fla-
grantissimus, nisi importuna mors, vix dum Le-
one auunculo ad Pontificatum prouecto, & op-
timorum consiliorum studia, & paratæ purpu-
ræ honorem intercepisset. Hæc subinde studia
Alexander germanus frater, diuerso nec vtique
multum felici itinere secutus est. Ad scribendas
enim tragœdias ingenium appulit; eruditū her-
clè; sed aliquantò quam cothurnatum poë-
tam deceret aridius, quod etiam & gracilitas ip-
sa totius habitus, & angustæ vocis exiliæ, ex-
yuentis

viuentis fronte promitterent. Poëticam autem Aristotelis, non ineptè, vti difficile in Latinum verterat. Ob id tanquam ex concepta artis ratione tragœdijs incumbebat, verum adeo intemperanter, vt Græcas & ex his præsertim Iphigeniam in Latinum pariter, et Ethruscum carmen vertendo, propriæq; inuentionis alias effundendo, quæ in theatris agerentur, intentæ libidini vix modum imponeret; quanquam ab Ethruscis histri onibus repudiarentur; qui exibilantis populi iudicium maximi instar periculi omnino fugiendum existimabant; quod ea poëmata versibus constarent pede uno longioribus; ex noua scilicet, ac ob id insolenti nostris auribus Græcorum imitatione, quæ numero, & modo prorsus infaceto tanquam enormis, nusquam nisi græcissantibus arrideret. Iure itaq; nouæ inuentionis exemplar, nemine imitante, apud ipsum authorem stetit, atq; consenuit: usque adeo difficile est, obsoletis nitorem, & nouis authortatem feliciter attulisse.

LATOMI.

*Pactius effugit perituros Cosmus honores,
Ut sempiternos sumeret. Quid perdidit?*

LVBET POST REMO' DESIDE
rare quorundā extenorū imagines, Ger-
manorumq; præsertim, quū literæ non
Latinæ modo cū pudore nostro, sed Græcæ, &
Hebraicæ, in eorum terras, fatali commigratione
transierint; ita vt eorum qui iam facto functi, cæ-
teris clariores euaserunt, veras imagines à viuis,
& pari laude florentibus, efflagitare non dubi-
tem, quando id ab humanissimis, nisi violato
Musarum sacramento, frustra expectari minimē
possit. Quis enim nisi planè barbarus, & impi-
us, vel exiguum laudem sine piaculo defunctis
inuiderit, quanquām ex peculiari sua ingenij fœ-
cunditate nullo æuo perituriſ? Pertinet herclē in
quota parte exoptatæ laudis, ad producendam
vitam, in albo, atq; ordine præcellentium homi-
num recéseri, agnoscique; item ex vera oris effi-
gie, ostendiq; posteris in perstricta nec inutili e-
ditorū operū censura, vnde nouā nobilitatē, ve-
luti liberali, nec sperata quadam adoptione, ad
cumulatum decus induerint. Emicuit dudum
perillustris eruditio in Ioanne Oecolampadio,
sed profectō clarius, & luminosius illuxisset, ni-
si eam diræ hæreſeos maculæ defœdassent: dum
enim Theophylactum maligna præuaricatione,
quædam omittendo traducit, & Christianæ ho-
ftiæ sacramentum repudiat, Roffense Britanno
seuera manu iugulante, redargutus cōcidit. Ea-
dem ferè nouæ ſectæ libido Zuinglium in sacris
literis apud Heluetios clarū, cruento exitu præ-
cipitem dedit, facundia ſiquidem pestilenti, ac
impijs concionibus, quum ciuitatem Heluetio-
rum,

rū, diductis in contraria studia simplicissimis, & militaribus populis, ad mutuas cædes concitatae, in acie trucidatus occubuit; ita ut nefariæ te meritatis pœnas, Deo maximo vindice dedisse credatur. Contigit & honestissima laus ex studio nobilium literarum Bilibaldo Nurimbergensi, cuius extant nonnulla opera ex Gregorio Nazanzeno piè translata, & cosmographiæ liber ex Ptolemaeo accuratius quam antea traduta etus, & totius Germaniæ urbium descriptiones, eruditam lucem obscuris regionibus afferentes. Quis Vadiano ex Sancto Gallo Heluetiorum insigni pago, nouæ, atque vetustæ cosmographiæ curiosus, gratias non aget? quum libellum Pomponij Mellæ perutili commentatio ne, ex breui & obscuro, magnum illustremque reddiderit. Miramur quoque diligentiam laboremque, viro regia in aula conspicuo longè honestissimum, Cuspiniani Viennensis, à quo ci tuli quadam facundia Germanorum, & Byzantiorum Cæsartum imperia, propinquitates, stem mata, mores, atque exitus referuntur. Viget apud nos eruditus nominis authoritate Copus Basiliensis, ab exacta doctrina, feliciq; artis industria medictus, Francisco Galliæ Regi, magnopere, repetita sàpè memoria, desideratus. Suspicimus etiam ingenium Conradi Goclenij, vertendi Graeca, docendiique facultate, apud Belgas, magnopere celebratum. Venerantur iureconsuliti nostri Zafium ex Hartidum Constantia, humani iuriis intelligentia, cum exactissimis scriptoribus conferendum. Floret adhuc apud nos

prædulcis, & grata memoria Beati Rhenani, ex eius enim ingenij liberalitate, officinaque libra-
ria, optimarum literarum magnas opes ad nos peruenisse conspicimus. Sunt etiam in celebri fa-
ma Camerarius, Græcæ, atque Latinæ linguæ ita
peritus, ut scribendo pernobilis Ciceronis imi-
tator euaserit: & Copernicus absolutæ subtilita-
tis mathematicus: atque item Albertus Crantzi
us, qui Danorum, & Suecorum regna ad extre-
mum borealem Oceanum, nostris obscuras
cundissimè descripsit. Sed qua demum veteri
sodalitio digna pietate, imaginem tuam, ut Elo-
gio nostro coronetur expectauerim, Vrsine Gas-
par Vindelice, paucis ante annis morte præpro-
pera nobis erepte? nobiles enim poëtas lato car-
mine, historicos vero styli grauitate, superabas:
sed in cumulo honestissimæ laudis, vti integer
vitæ, sceletisq; purus, tranquilli animi probitate
periculosi officij munus feliciter adimplebas,
quum Maximilianum summæ indolis adoles-
centem, Ferdinandi Cæsarii designati filium,
patrui fortuna dignissimum, perfectis moribus,
ac literis erudires. Sed cur reliquos enumerare
non desinò, postquam inanis spei votum, insi-
nitus eruditorum numefus interrupit? offer-
tur enim latissima seges, ab ipsa mirabili Germa-
nici cœli fœcunditate. Occulta hercùle siderum
commutatione quenisse arbitramur, vt illud cœ-
lum, molestis Boreæ flatibus, frigore geluq; dà-
natum, horrida dudum torpentiaque ingenia
mollierit, ac excirarit. Neque enim contenti suæ
vetere militiæ laudæ, qua Martium decus Roma-
nis gen-

nis gentium victoribus ereptum, stabili discipli-
næ seueritate feliciter tuentur, ipsa etiam pacis
ornamenta, literas, optimasque artes decoquen-
ti Græciæ, ac Italæ dormitanti (quod pudeat)
abstulerunt. Patrum siquidem nostrorum me-
moria, architecti in primis, ac exinde pictores,
statuarij, sculptores, mathematici, & perargutæ
manus artifices, ac item aquileges, septempeda-
rijque mensores, è Germania petebantur. Nec
mirum quum antea inusitatæ & portentosæ
inventionis æreas formas excudendis libris, &
formidanda bello ænea tormenta nobis attule-
rint. Sed hæc infesti sæculi fortuna, non usque
adeo illis benigna mater, & nobis immitis exti-
tit nouerca, ut nihil omnino ex pristina hæreditate
reliquerit. Tenemus enim adhuc (si fas est
vel modestè gloriari, tota penè libertatis posses-
sione spoliatis) sinceræ, & constantis eloquétiæ
munitam arcem, qua (si castis Musis placet) inge-
hutis Romani candoris pudor, aduersus ex-
ternos inexpugnabilis conseruatur, atque defen-
ditur. In hac enim statione ad perenne decus,
optimo cuique ciui intentè vigilandum erit, ut
Bembo, Sadoletoque signiferis, quod reliquum
est è tanta maiorum substantia, generosè tuea-
mur; quanquam inani miseriarum nostrarum
solatio: postquam non iniquo iure apud nos
conuulta libertas interiit: qua vna procul dubio
altrice studiorum, bonas artes excitari, propa-
garique conspicimus.

QVVM IJAM CONFECTO
priore volumine, quo fato functorum
imagines continentur, ad secundum
non inuita Minerua peruererim (id enim de vi
uis erit) censuræ periculo grauius quidem, sed
ingeniorum illustrium religiosa commendati-
one iucundius, opere precium existimauit, eo-
rum nomina profiteri, quorum tabulæ pictæ in-
nostro conclavi immortalibus dicato spectan-
tur. Sit hæc enim delectæ sedis, & instituti ope-
ris certa nuncupatio; vt vel hinc viri elegantes,
tanquam arridentis augurij lato omne accé-
pta, suorum ingeniorum monumenta ad po-
leritatem æternam prospiciant, nec ideo grauata
mores gerere velint, honesta mihi pariter ac ip-
sis, & denique grata omnibus expertenti. Appel-
lo enim eos, qui literarum amore voluptates ab-
dicarunt, & bona spe diuturnæ laudis aluntur,
num laudari vel à mediocribus poëtis ineptum
putent? Superbè quidem insaniunt, si alienæ li-
beralitatis munera fastidiant. Idcirco mihi satis
fuerit Italos blandè, ac humaniter admonuisse:
neque enim eos adeo austeros, & illiberales fo-
re crediderim, quin imagines scitè pictas ad Mu-
seum minimè transmittant. Quid enim inue-
recundius, ne dicam agrestius admitti poterit
quam ab exemplo tot insignium virorum om-
nino discessisse, qui hoc eruditæ benignitatis
officium letissime prestiterunt? Quamobrem
annotata nomina subdidimus, vt qui absunt,
certam sedem benignè sibi relixtam intelligent;
si in hac florida, ac immortali corona, cōspici de-
corum

corum existimarent. His equidem ingenuis lumenibus nostris, primos vigiliarum suarum fructus prædulcilibatione degustabut. Quid enim viventi, ac vtique de ingenij virtute benemerito, beatius accidere potest, quam representata alieni iudicij testificatione gloriâ presentire? Quid porro lætius, atq; iucundius, quam interesse posteritati suæ, & deniq; fatis inuitis mortem non timere? quam nemo nisi anxius ante ipsum inuidiæ laceffentis euentum, non timuit.

Nomina eorum qui adhuc viuunt & præclarâ fœundi ingenij gloria perfruuntur, hæc sunt. Imagines autem eo seriatim ordine sedem obtinent, ut dignitatem omnem vel fortunæ vel generis, ipse viuis ætatis honos antecedat.

Nomina eorum, qui in tabulis habentur.

PETRVS BEMBV^S CARDINALIS.

BAPTISTA AEGNATIVS.

JACOBVS SADOLETVS^S CARDINALEIS.

GEORGIVS TRISSINVS.

HIERONYMVS FRACASTORIVS.

HIERONYMVS VIDA EPISCOPVS AT-
BANVS.

IOANNES PIERIVS VALERIANVS.

ROMVLVS AMASAEVS.

ANDREAS ALCIATVS.

MARCVS ANTONIVS FLAMINIUS.

PHILIPPVS MELANTHON.

IANVS VITALIS.

REGINALDV S POLVS CARDINALIS.

DANIEL BARBARVS.

ANTONIVS MIRANDVLA.

PHILANDER GALLVS.

HONORATVS FASITELLVS.

BASILIUS ZANCHIVS.

Sed qua spe alienæ benignitatis munus expēctauerim? quum hæc nostra cupiditas ad exterrorum imagines extendatur, nisi viri nobiles adiutent, honestisque votis arrideant. Nulla enim res est, vel non planè ardua, quæ illustri patrocinio non indigeat, ut rectè, matireque perfici ac impetrari possit. Rogabo itaque veteres patronos, in prouincijs dignitate, atque opibus præcellentes, sic ut eos etiam piè obtester per cōmunia Musarū sacra, ut hoc officium expeditè, ac liberaliter præstare velint. Quid enim non præstabunt sacrati Proceres, qui se alumnos, amatoresque Musarū professi, nunquam veræ gloriæ nomen contemperunt? Ita ut vel ab ultima Sarmatia, qua Latinæ linguae septa, Roxolanorum niuibus terminantur, mihi minimè defuturum sperē Ioannem Dantisçum Varmiensim Episcopum, qui multis legationum fustis honoribus, & poëtica lauru coronatus, suæ gentis nobilitatem ad eandem laudem accendit; ad quam præclarè aspirant Philippus Padneius, Martinusque Cromerus. Nec in hoc zdepol eruditio munere collocādo suspensè cunctabitur

Etabitur generosus ille Musarum hospes Otho
 Truchses Germaniæ decus, & sacri Senatus or
 namétum; quum eius explorata liberalitas ne
 que vsu consenescat, neque præterita existima
 tione satietur, nec aliud quicquam nisi extra in
 uidiam positum, perenneque respiciat. Nec id
 hercè mirum, postquam ille alioqui multis im
 portunus maturatæ purpuræ splendor, nec per
 strinxerit oculos, nec memoriæ neruos eliserit,
 nec quicquam de syncero, nobiliique pudore vel
 leuiter in umbrarit. Patefecit enim innatæ virtu
 tis studia, in hoc dudum apud Vangiones con
 uentu longè grauiissimo, quum summa autho
 ritate præses, ideoque Reipublicæ causa vehe
 menter occupatus, omnes numeros perfectæ
 virtutis expresserit: ita ut ab eo iam non paucos
 quidem, sed ex feraci ingeniorū Germania, inte
 gram per imagines lectissimorum virorum co
 hortem expecte, in qua inter tantos Græcorum
 authorum interpretes, diuinarumque rerū scri
 ptores inclytum poëtam Georgium Logum, so
 dalem meū, si ita fas est, cum laurea signiferum
 exoptarim. Nec Thomam quoque Nadastum
 qui vñus in Pannonia, pari studio Martis, &
 Palladis antiquum decus tuetur; quenquam
 omnino prætermisurum ex his arbitror, quos
 intestini, ac externi belli calamitas reliquos fecit.
 Nam pridē enim amissimus sacrati ordinis Antisti
 tes literarū, atq; virtutis studio præcellētes Ioan
 nem Pannonium æternō poëmate edito stabili
 fama commendatū, & Philippū Moreū Strigo
 nijēsem Mugacianā acie à Barbaris iherfetū, &
 quos

quos nuper non sera dies nobis eripuit veteres
amicos, pietate, ac altitudine animi, Latinaq[ue]e
facundia illustres, dum tota Europa maximas
legationes obiret. Stephanum, inquam, Brode-
ricum Vacciensem, Francapanem Agriensem, &
Statilium Albæ Iuliæ Dacorum sacerdotio insi-
gnem. Sed florentissimi paulò ante Regni pro-
fecto miseret; tanquam subacti, ac in fœda ferui-
tute planè morientis, quum in eo egregia illa, i-
deoq[ue]; non temerè formidata Barbaris, veterum
militum soboles interierit, extincto nimirum
Matthia Rege, cuius summæ virtutis nusquam
Fortuna defuit, pudore ingentis animi viæta, scilicet
ut mox indignata imbellis firmissimi Re-
gni dominos, vt suò more instabilis, nō iniquo
iure rebellaret. Hæc eadem pari incursu Dalmatias
affixit, apud quos valida ad capessendam ex
literarum studijs laudem, hac ætate ingenia flo-
ruerunt; sed ab assiduis Barbarorum incursioni-
bus exturbati vetere agro, ac in extremas patrij
littoris margines compulsi, tanquam de retinen-
da libertate desperantes, armis literas commutat-
se videri possunt; sic ut nemo dignus elogio co-
pareat, nisi in lucē studiose producat ciues suos
Tranquillus Andronicus præclarus Ciceronis
æmulator, dum grauissimarum actionum ac
Othomanicæ legationis, obscurorumq[ue]; nobis
itinerum commentaria perscribit. Belgarū por-
rò ingenia mihi herclè diligenter excudet, & bo-
na fide recensabit, oraqué delectorum, ni fallor
eruditè piæta benignè largietur Antonius Perre-
notus Atrebatenium Antistes, modo ei adeo
gra-

gratiiter maximis officijs occupato, hæc ardens
conficiendæ publicæ pacis cura, excolendis Mu-
fis otium relinquit, quod certè necessario som-
no subtracturū crediderim, quum iam pondera
consiliorum ingentium ex sinu Cæsaris, nimia
planè vel importuna fatiscentis senis patris hu-
meris, piè subeundo gnauiter excipiat. Sed va-
lebit opinor Erasmi viri summi, præceptorisq;
memoria, quum discipulorum eius insignis glo-
bus passim occurret Petro Nanno duce, quo
optimarum literarum professore, Louaniësum
academia gloriatur. Qua in re se monitorē occu-
pato Perrenoto, facile præstabit Cornelius Sce-
pærus eruditæ iudicij pondere, & in tantis lega-
tionibus, ac illustri totius Europæ peregrinatio-
ne celebratus. At non hæc quoque sperauerim
ex opulenta Gallia, quæ variæ, & inconditæ do-
ctrinæ aceruos aliquandiu mirata, nūc primum
quid sit illud eximium in literis, & per illum de-
cus intelligit, repudiataque barbarie, ita Latinæ
orationis puritate deleqtatur, vt si quid Manes
omnino sentiūt, Budæum pariter, ac Erasmus
**miserè pudeat, adeo agresti, & senticosa via lau-
dem vigilijs parem omnino quæsiuisse? Aspira-
bit vtique nobili voto luculenter Ioannes Bel-
laius, præclaro vetustæ familiæ, ac insitæ virtutis
nomine Parisiorum Antistes, & bis merita pur-
pura Senator amplissimus. Quid enim amico
veteri, eruditæ præsertim, ideoque minimi sum-
ptus munera cupienti non tribuet? qui perenni
studio Græcis, atque Latinis Musis sacra facit;
qui ingenia fouet, productaque in regiam erudi-
ti Prin-**

ti Principis liberalitate, protinus exornanda in
luce constituit. Huic igitur non immerito viri
doctissimi morem gerent, benigneque docta
ora pictoribus præbebunt, ipseque ante alios
Perionius, vel religionis amore sacratis inclusus
septis, qui Aristotelem Ciceronis ore loquen-
tem fecit, dum Strebæum pari æmulatione con-
spicuum, glorioso certamine superare contendit.
Quid non tribuet sodali Danesius, qui Budæi
præceptoris imaginæ huc usque transmittit, vir
hercule summa eruditione, Romanoque iudicio
insignis, à quo propediem absolutæ felicitatis
partum expectamus. Nec puto Lazarum Bai-
phium, libris de re vestiaria naualique percele-
brem, & Gulielmum Pellicerum explicato to-
tius rei herbariæ negotio, publicæ utilitati con-
sulentem, quicquam vetere amicitia indignum
admissuros. Nec desiderio meo prorsus illuderet
ipse Castellanus, præcellentis doctrinæ merito
perpetuus comes ascitus Regi, ut inter mollissi-
ma cœnæ tempora, rerum omnium origines, &
euentus infinitæ Regis memoria recōdenda re-
præsentet. Consequentur & hos Tuscanus, in rei
literariæ substantia Budæi præceptoris astutus
hæres, quum id tantum adierit, quod certum, &
salubre videbatur, totam autem parum coim-
pactæ elocutionis intemperiem effugerit. Nec ab
his vestigijs longè aberūt poëtæ duo planè sua-
ues & teneri, Salmonius Macrinus, Nicolausq;
Borbonius; & Regius, qui pedestri oratione
poëtarū honoribus adæquatatur. Postremò & ip-
se Vatablus, quanquam in celeberrimo gymnaſio
plenis

plenis subsellijs superbis, suam vel Hebraicā duritie non planè faceti oris effigiem denegabit. Sed ad quem modō configiam, qui in Hispania præcellentium ingeniorum delectum habeat, ac eleganti viro dignum huius non inde coræ liberalitatis officium præstet? Inter multos herclè, qui seueroribus diuinarum rerum, ac humanarum studijs dediti, tanquam Reipublicæ priuatæque maximè utiles iudicantur, rati occurunt elegantium literarum ornamenti insignes; quod hie omnis Latinè scribendi lepor, à parum grauibus inani ambitione quæsitus, nulla omnino subsidia serijs facultatibus, sed impedimenta nonnunquam afferre videatur. Qua de causa quum vigente adhuc seniorum opinione, ipsi etiam totius Hispaniæ Proceres, hæc studia tanquam importuna militiæ, penitus abdicarent; hic excellens cultus, quo disciplinæ omnes exornantur, aliquantò serius quam alias in terras, in Hispaniam peruenierit; ita, vthæc terra alioqui rerum omnium ferax, acerrimorumque in primis, & sublimium ingeniorum altrix, quæ tot nobiles æternosque Poëtas, ac oratores Romanæ ciuitati quondam inseruit, hoc toto, quod suspicimus, illustris eloquentiæ honore, penitus orbara censi possit. Agnouere tamen nonnulli majorum incuriam, Nebrissa monitore, ingeniaque sua ad hanc laudem feliciter extulerunt, in queis nuper emicuit Garcias Lassus; Horatiana suauitate odas scribere solitus; sed cum generofè ad fastigium euadentem, dum alte-

alteram militiae laudem ardenter appetit, mors
acerba elusit; & casu quidem ignobili; quum ad
aquas Sextias ex turricula ab agrestibus lapide
caput iectus, spectante Cæsare cōcidisset. Sed ho-
diē procul dubio Ioannes Sepulueda Cordu-
bensis, ipsam eximiæ laudis arcem obtinet, qui
Græcæ peritus lingua, & scientiarū propè om-
nium validis instructus præfidijs, dum assidue,
atque ideo feliciter stylum exercet, eloquentissi-
mus euadit. Huic autem proximū accedere au-
dimus Martinū Silicæum Carthaginensem Epi-
scopum, qui lectissimis moribus ac literis, viri-
lique ingenio & casta facūdia, dum Philippum
Cæsaris filium persancte & solerter edocet, op-
timum Principem ad paternum decus, & ad Re-
gni felicitatem instituit. Reliqua porrò ingenia
quæ fœcunditatis egregiæ aut maturæ frugis spe-
cimen præbent, indicaturum scitè atq; fideliter
crediderim Franciscum Mendocium Cardina-
lem, quem accipiendis de manu summi Pontifi-
cis solennibus Senatoriæ dignitatis ornamen-
tis propediem expectamus. Hic enim supra ge-
neris antiquum decus, amplissimam ex optimis
literis laudem spectat, potiturque iam parta ex
his studijs insigni gloria, quæ nixa veræ virtutis
radicibus nunquam deflorescit. Ea porrò inge-
nia, quæ vltima terrarū Lusitania ad Oceanum
nobis abscondit, à Michaële Syluio Cardinale
non diu quidem expectabimus; is enim à varia
doctrina poëta cultissimus, ac omnis elegantiæ
iucundus arbiter, studia nostra vehementer a-
mat, & laudat; patrijque decoris plane cupidus,

supra

supra reliquos animosq; gentis honores, hoc literatæ laudis nomen, tanquam non postremæ, si non summæ gloriae, minimè contemnit. At quid postremo ab ultima Britannia expectaverim? nisi lugubres fortasse imagines: quum ibi, optimi paulò ante Regis importuna crudelitas, æternæ laudis proceres excisa planè virtute sustulerit.

F I N I S.

*Postquam relegit omnium
Prouinciarum Ionius intimos lares,
Nec instituta substitit
Via, vel alto territus montis iugo,
Hinc diuidentis Italos,
Illinc Iberos bellicosa Gallia,
Vel æstuosis Adriæ
Illinc procellis, hinc profundis fluctibus
Turbatus Inferi maris:
Sed inter acreis euagatus milites,
Interq; rauca cornua,
Et fusa victorum hinc, et hinc cadavera
Non otiosa indagine
Tot inde retulit libros annalium:
Mox utriusque littoris
Ora remensa, diligens felicibus
Piscator inde retibus,
Auara quicquid ante Neptuni manus
Celauerat nobis, tulit.
Nunc inquietus patre deductus Ioue,*

T

Animus,

Animusq; terrestribus
 Non rebus explendus, velut celeri Noto
 Elatus, ubi cœlestibus
 Explere sese latius rebus potest:
 En aureo promit pœnu,
 Quantum supremo Iuppiter magnus polo
 Pulchri recondit: et quia
 Nunquam moueri cœlites queunt loco,
 Ut sustulit fati dies,
 Veras recepit singulorum imagines:
 Quas dedicata Apollini,
 Musisq; Larium colentibus lacum,
 Beata continet domus,
 Has si videre longa te vetat via,
 Aut morbus, aut senium graue,
 Præsens libellus indicabit, aureo
 Quouis monili carior.
 Vos hinc remordet, illa si cura, arduum
 Tentate cœlum, posteri.
 Quod summa virtus sola dat recludier.

PAVLO IOVIO

EPISC. NUCERINO,

Musarum Cupidini.

Ioannes La-
tomus.

 Ed quid, Paule Ioni, tibi rependam?
 Doctus non ego: nec tuo repostus,
 Ut hoc nomine debeam, in theatro:
 Quod neq; ambo: nec tamen recusem:
 Quod nemo faceret. Quis hoc videri
Non loco, nisi rusticus, præoptet?
Grateis, Paule, tamen tibi rependo,
Communis meriti, ac honoris ergo:
Quod doctos habeam loco parentum,
Scriptores venerer libenter omneis
Candore ingenuo, fideq; summa,
Et quanto ingenio licet: nisi illi,
Aut sint planè athei, aut palam nefanda,
Quæ non scribere præstitisset, edant.
Horum nomine, Maximo, Optimoq;
Huic Paulo Iouio, hospiti benigno
Musarum, et Charitum pio parenti,
Doctorumq; probissimo patrono,
Tantas accumulo, aggereoq; gracieis
Tantas & toties manu, styloq;
Quantas et quoties pro agris receptis
Et caris pro ouibus Deo refudit
Suo Vergilius: vel ipse Naso
Læto pectore reddidisset iidem,

*Side Tartareis locis Getarum
Ad caram patriam redisset exul.
Nam quod pulchrius, hospitaliusq;
Adde splendidius, benigniusq;
Ullis in regionibus, vel annis,
Aut ullo abs homine, ut libet, potente
Factum legimus? at caret, profecto
Exemplo Iouii profusus ardor.*

*Quid? Si quis Phalaris, Vitelliusue,
Aut latro impius, aut rapax danista
Conatus simile huic fuisse? an non
Vitæ illam maculam eluisse omnem?
Et doctos studio hoc suo benigno
Ad perenne decus sibi obligasset?
At quid nos Iouio rependere æquum est?
Qui vir optimus, integrimusq;
Perq; omneis adeò politus arteis,
Quiq; arteis adeò poliuit omneis,
Ut vix inuenias parem, aut secundum:
Non parcit sibi, sumptibusq; tantum
Ut hic saltem habitent bene ac honestè,
Quotquot non nisi commodè hospitari
(Sed quo deueniant, quis approbabit?)
Censura Iouii pia merentur,
Ob illa ingenii beata dona.
Non illi titulos perenniores?
An non carmina perpolitiora?
Non encomia, debitosq; honores?
Non grateis referemus auctiores?
Non laudes cumulatius canemus?
Laus est, Magne Ioui, tua hæc perennis,
Et tua est pietas peculiaris*

Hæc,

Hac, quod non modò vindices disertos
 Afferasq; viros, ita ut palam ausint
 Morti oppedere, nec timere morte
 Blattas ac tineas voraciores:
 Sed quod insuper id quod est caducum
 Et mutabile maxime, putà oris
 Dices effigiem perennitati:
 Et quales fuerint velis videri,
Quos iam vix meminit fuisse quisquam.
Laus hæc est Iouii peculiaris.

In mortem hac tenus expedimus omnes
 Os, denteis, calatum, manus, et vngueis,
 Nos sua quoties rapacitate,
 Tollendo optima quæq; prima, laedit:
Quid? vel vnius aestimauit assis,
Tum conuitia, tum malos Iambos,
Verborumq; malorum onusta plaustra?
Quin & reddidimus proteruiorem.
 Nunc, sed nunc fremit, ingemit, doletq;
Quod ne corporibus quidem necandis
 Sit satis semel expedisse telum.
 Sic Ioui bone, sic iò triumphe.
 Huic morti inuideamus usq; & usque,
 Magno quisque animo, inuidenter omnes:
 De qua nunc retulit nouum triumphum
 Hic noster Iouius. Qui & ipse quamvis
 Quasdam illi exuicias suas reliquit,
 Quæ Deum comitem minus decerent,
 Et cœli nimis hospitem grauarent,
 Vespillone quidem est abusus illa.
Quod si quis Iouium velit videre,
Museum petat. eccl. in hac corona

Cum Phœbo & sociis vides Camœnias
 Scribentem simul, & simul loquentem
Quod non vlla satis stupebit ætas,
Quod totum afficiet stupore cœlum,
Quum cursum remorabitur dierum,
Et iam præteritos vhet recenteis.
Quid tandem illius, obsecro, peremit?

Sed vt te iubeam, Ioui, valere,
Quo te nomine (sit nouum necesse est)
 Appellem, dubito. Iouis? nec illud
Augustum satis est, licet propinquum.
Phœbi, aut Mercurii? meres vtrunq;
Esi iuncto simul ast vtroque maior.
 Sed quid te vocitem? Patrem Deorum?
 Sed iam Iuppiter hoc præoccupauit.
Musarum Venerem? sat istud aptum,
Et quod prætulero: at nihil virile est.
 Sed quir non puerum marem locamus,
Musarumq; Cupidinem vocemus?
Euge, illud lepidè, bene, ac venustè:
Musarumq; Cupidinem vocemus.
Nam quis aptius, efficaciusq;
Tardas exacuet, trahetq; menteis,
Vt credant lepidas, amentq; Musas,
Et sic depereant furore multo,
Vt vel de media subinde nocte
Confessum veniant suos amores,
Ad fores vigilent licet repulsi,
Ab hiis non abeant nisi intromissi:
Atque ipsum furere arbitrentur esse.
Sat magnum sibi præmium laboris:
Quis flamas melius propaget istas,

Quām (Musæ innuitis) Cupido vester?
 Atqui id quo faciet, rogas, veneno?
 Non vlo iaculōne, poculōne:
 At quodam ingenioso honoris æstro.
 Quo quisque immodico feretur æstu
 Ad illa optima, Literas & Arteis:
 Locum scilicet vt decentiorem in
 Musæo referat: quod est laboris,
 Honor perpetuus, suprema meta.
 At tu Magne Ioni vale perenne,
 Musarumq; vale, vale, Cupido,
 Qui nobis aperis nouam hanc arenam.

F I N I S.

T 4

IN

INDEX POETARVM

NOSTRAE AETATIS ILLV-
strum, quorum Epigrammata, præter no-
ua Ioannis Latoni Bergani in singula
doctorum virorum Elogia, hoc in
opere varie dispersa con-
tinentur.

ACTII. SYNCERI.

de Andrea Matthæo Aquauiuio.	pag.	159
<i>Ioanne Cotta.</i>		120
<i>Baptista Platina.</i>		44
<i>Pogio Florentino.</i>		27
<i>Aldi Manutii.</i>		
<i>de Hercule Strozza.</i>		114
<i>Andrea Dactii.</i>		
<i>de Marsilio Ficino.</i>		96
<i>Michaële Marullo.</i>		63
<i>Petro Crinito.</i>		122
<i>Antonii Amiternini.</i>		
<i>de Marco Musuro Cretense.</i>		67
<i>Antonii Panormitæ.</i>		
<i>de Seipso.</i>		30
<i>Antonii Seronis</i>		
<i>de Benedicto Iouio.</i>		235
<i>Antonii Vaccæ.</i>		
<i>de Baptista Pio.</i>		227
<i>Nicolao Macciauello.</i>		194
<i>Basilii Zanchii.</i>		
<i>de Actio Syncero.</i>		176
<i>Andrea Naugerio.</i>		171
<i>Gabriele Altilio.</i>		254
<i>Iouia-</i>		

INDEX · POETARVM.

Iouiano Pontano.	103
<i>Bernardi Bembi</i>	
de Danthe Aldigerio.	18
<i>Blofii Palladii</i>	
de Marco Antonio Casanoua.	166
<i>Boccarini Aretini.</i>	
de Bernardo Bibienna.	142
<i>Brunonis Seileri.</i>	
de Ioanne Regiomontano.	272
<i>Cæsaris Scaligeri.</i>	
de Angelo Politiano.	85
<i>Cœlio Rhodigio.</i>	248
de Iacobo Fabro Stapulense.	249
<i>Ioanne Cotta.</i>	121
de Marco Antonio Turriano.	129
<i>Caroli Aretini.</i>	
de Leonardo Aretino.	25
<i>Claudii Roseletti.</i>	
de Christophoro Longolio.	147
<i>Cœlii Calcagnini.</i>	
de Cœlio Rhodigio.	248
<i>Hieronymo Aleandro.</i>	218
de Iouiano Pontano.	103
<i>Ludouico Ariosto.</i>	187
<i>Colæ Bruni.</i>	
de Antonio Tibaldæo.	207
<i>Conradi Lycosthenis.</i>	
de Ludouico Viue.	273
<i>Crati.</i>	
de Rutilio.	213
<i>Danthis Aldigerii.</i>	
de Seipso.	17

INDEX

<i>Dardani Parmensis.</i>	
de Iasone Mayno.	144
<i>Dionysii Carronii.</i>	
de Ioanne Ruellio.	205
<i>Domitii Palladii.</i>	
de Pomponio Læto.	89
<i>Elisii Calentii.</i>	
de Antonio Panormita.	31
<i>Seipso.</i>	
<i>Ferdinandi Balamii.</i>	
de Alberto Magno.	13
<i>Alberto Pio Carporum principe.</i>	
<i>Pandulpho Collenucio.</i>	
<i>Flaminii.</i>	
de Actio Syncero.	176
<i>Andrea Naugerio.</i>	
<i>Augustino Nipho.</i>	
<i>Baltassare Castilioneo.</i>	
<i>Gaspare Contareno.</i>	
<i>Hieronymo Sauonarola.</i>	
<i>Ioanne Cotta.</i>	
<i>Iouiano Pontano.</i>	
<i>Lampridio Cremonense.</i>	
<i>Mario Molsa.</i>	
<i>Floridi Sabini.</i>	
de Antiocho Tiberto.	111
<i>Franchini Cossentini.</i>	
de Laurentio Valla.	33
<i>Mario Molsa.</i>	
<i>Francisci Petrarcae.</i>	
de Seipso.	19
<i>Georgii Anselmi.</i>	
	ed

P O E T A R V M.

de Mario Grapaldo.	134
<i>Germani Brixii.</i>	
de Christophoro Longolio.	147
<i>Gilberti Cognati.</i>	
de Erasmo Roterodamo.	210
<i>Guidonis Posthumi.</i>	
de Bartolomæo Coclite.	119
<i>Herculis Strozzae.</i>	
de Angelo Politiano.	85
<i>Ioanne Pico Mirandulano.</i>	
<i>Hermolai Barbæ.</i>	
de Rodulpho Agricola.	71
<i>Honorati Fafitelli.</i>	
de Francisco Arfillo.	228
Paulo Iouio	
<i>Iacobi Exerichi.</i>	
de Thoma Moro.	197
<i>Iacobi Guidii.</i>	
de Mapheo Vegio.	236
<i>Iani Vitalis.</i>	
de Alberto Magno.	14
Alexandro Achillino.	126
Antonio Panormita.	31
Baltassare Castilioneo.	168
Bessarione Nicæno.	54
Callimacho Philippo.	91
Camillo Querno Archipoëta,	180
Erasmo Roterodamo.	210
Flauio Blondo.	35
Francisco Arfillo.	228
Galeotto Martio.	98
Gaspare Contareno.	222
	Guliel-

INDEX

Gulielmo Budæo.	215
Hieronymo Aleandro.	218
Joanne Scoto.	16
Laurentio Medice.	74
Leone Baptista Alberto.	73
Mario Grapaldo.	135
Petro Grauina.	162
Petro Leonio.	76
Philippo Decio.	196
Rutilio.	213
Thoma Linacro.	137
Thoma Moro.	197
<i>Iasonis Landi,</i>	
de Iasoni Mayno.	145
<i>Ioan. Baptista Possevini.</i>	
de Benedicto Iouio.	234
Henrico Cornelio Agrippa.	224
<i>Ioan. Latomi Bergani.</i>	
In singula doctorum virorum Elogia Tumuli & Epigrammata.	
de Paulo Iouio Musarum Cupidine.	291
<i>Ioan. Morelli.</i>	
de Erasmo Roterodamo.	211
<i>Ioan. Secundi Hagiensis.</i>	
de Erasmo Roterodamo.	209
Thoma Maro.	197
<i>Iulii Gonzaga.</i>	
de Alberto Pio Corporum Principe.	183
<i>Lancini Curtii.</i>	
de Georgio Merula.	81
<i>Leonardi Marfi.</i>	
de Baptista Pio.	227
<i>Li-</i>	

P O E T A R V M .

<i>Lilii Gyraldi.</i>	
de Cœlio Calcagnino.	258
<i>Ludouici Ariosti.</i>	
de Seipso.	186
<i>Maiorani Salentini.</i>	
de Bessarione Nicæno Cardinali.	54
Ioanne Argyropylo.	60
Ioanne Lascare.	69
<i>Marcelli Palonii.</i>	
de Andrea Matthæo Aquauiuio.	159
<i>Michaëlis Marulli.</i>	
de Demetrio Chalcondyle.	65
Ioanne Pico Mirandula.	87
Theodoro Gaza.	58
<i>Myrtei.</i>	
de Alberto Pighio Campense.	232
Ambrosio Camaldulense.	29
Antonio Nebrisense.	139
Aurelio Augurello.	157
Baptista Mantuano.	133
Bartholo.	23
Francisco Philepho.	40
Hieronymo Donato.	124
Ioanne Boccacio.	21
Ioanne Maria Cataneo.	173
Iouiano Pontano.	104
Lampridio Cremonense.	220
Laurentio Laurentiano.	108
Laurentio Medice,	74
Nicolao Perotto.	42
Petro Crinito.	122
Philippo Beroaldo.	112
<i>Pogio</i>	

INDEX

Pogio Florentino.	27
Pomponio Gaurico.	164
<i>Nicolai Archii.</i>	
de Marco Antonio Turriano.	129
<i>Nicolai Grudii.</i>	
de Actio Syncero.	177
<i>Petri Bembi.</i>	
de Actio Syncero.	176
Angelo Politiano.	84
Christophoro Longolio.	146
Hercule Strozza.	115
Leonico Tomæo.	201
<i>Petri Criniti.</i>	
de Angelo Politiano	83.84
<i>Petri Cursii.</i>	
de Ioanne Manardo.	178
Rutilio.	213
<i>Petri Grauinæ.</i>	
de Actio Syncero.	176
<i>Pierii Valeriani.</i>	
de Hermolao Barbaro.	79
Iano Parrhasio.	256
Iouiano Pontano.	104
Michaële Marullo.	63
Theodoro Gaza.	59
<i>Platinæ.</i>	
de Antonio Campano.	49
<i>Pogii Florentini.</i>	
de Emanuele Chrysolora.	51
<i>Politiani.</i>	
de Antonio Campano.	49
Domitio Calderino.	47
<i>Donato</i>	

P O E T A R V M

Donato Acciaiolo.	33
Marsilio Ficino.	96
Thodoro Gaza.	58.59
<i>Pontani.</i>	
de Antonio Panormita.	31
Gabriele Altilio.	253
Gregorio Tiphernate.	245
Michaële Marullo.	62
Pomponio Læto.	89
Seipso.	103
Theodoro Gaza.	58
<i>Prosperi Spiritei.</i>	
de Platina.	44
<i>Quintiani Stoæ.</i>	
de Philippo Beroaldo.	113
<i>Sabellici.</i>	
de Seipso.	107
<i>Salmonii Macrini.</i>	
de Gulielmo Budæo.	215
<i>Simonis Vallamberti.</i>	
de Erasmo Roterodamo.	211
Gulielmo Budæo.	216
Iacobo Fabro.	249
Iouiano Pontano.	103
<i>Spinelli.</i>	
de Ambrosio Camaldulense.	29
<i>Stephani Doleti.</i>	
de Alberto Pio Carpense.	184
Christophoro Longolio.	147
<i>Stephani Dulcini.</i>	
de Lancino Curtio,	132
<i>Theodori Bezae.</i>	

Theo-

INDEX POETARVM

<i>Theodori Bezae.</i>	
de Gulielmo Budao.	215
<i>Tibaldæi.</i>	
de Actio Syncero.	176
Hercule Strozza.	116
Ioanne Lascare.	70
Michaële Marullo.	63
<i>Tryphonis.</i>	
de Mario Molsa.	231
<i>Vespasiani Strozziæ.</i>	
de Guarino Veronensi.	239
<i>Viti Coppi Selectadien.</i>	
de Erasmo Roterodamo.	210

F I N I S.

amigo —

SP 3

